

Erdészeti és faipari **HÍRADÓ**

XXII. évfolyam 1. szám, 2011. március

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

A tartalomból:

A 2011-2012. évek aktuális
erdészetpolitikai eseményei

*

Elindult a Darányi Ignác Terv

*

Hatvan éves a MEDOSz

*

14. Mezőgazdasági
Könyvhónap

*

Széttekintés az
Agromashexpo-n

*

Nyugdíjasoknak -
nyugdíjasokról

*

Tripammer Károly emléke

*

„Zöldkeresztes, küzdj és...!”

*

Kétszer volt...

*

Kismonográfia Barlai Ervinről

*

Sopron költője volt

A 2011-2012. évek aktuális erdészetpolitikai eseményei

Az alábbi rövid összefoglalóban átfogó kitekintést próbálunk adni a magyar erdőgazdálkodás elmúlt évi és idejének lehetségeiről az erdészeti igazgatás szemszögéből.

A körzeti erdőtervezés új rendszerének bevezetése az erdészeti igazgatási gyakorlatba

A 2009. évi erdőtervezési törvényben foglaltak szerint az állam az erdővagyon védelmét, valamint a fenntartható erdőgazdálkodási tevékenység tervszerűségét a jövőben a körzeti tervezés irányelveiről, és a körzeti erdőgazdálkodás szabályairól szóló miniszteri rendeletek, un. **erdőterv rendeletek** kiadásával, hosszú távra - legalább 10 évre - szóló **körzeti erdőterv** készítésével, az erdőgazdálkodók erdőterveinek hivatalból történő kiadásával, az éves erdőgazdálkodási tevékenységek erdőtervekre alapozott **bejelentési-engedélyezési rendszerrel**, valamint a körzeti erdőtervek, az erdőtervek, illetve a végrehajtott éves erdőgazdálkodási tevékenységek aktuális adatait is hitelesen tartalmazó Országos Erdőállomány Adattár működtetésével biztosítja.

A változást röviden úgy lehetne összefoglalni, hogy az erdőtervezési törvény hatályba lépésével a hangsúlyok az erdészeti igazgatáson belül a széles körű egyeztetés mellett elkészített, és az erdőgazdálkodási tevékenység feltételeit egyre komplexebb módon rögzítő körzeti erdőtervek állami feladatként történő elkészítése, valamint az erdőgazdálkodók körében az éves adminisztrációs terhek csökkentése felé tolódtak el.

Ugyancsak újdonság, hogy az erdőterv rendeletek által lehetőség nyílik az erdőgazdálkodás általános jogszabályi előírásainak csak az egyes erdőtervezési körzetekre érvényes speciális rendelkezésekkel való kiegészítésére, és ez által a helyi sajátosságokhoz való jobb alkalmazkodásra.

Az új szabályozás szerinti első erdőterv rendelet 15 erdőtervezési körzetre vonatkozóan 2011 októberében jelent meg [96/2011 (X. 17.) VM rendelet]. A rendelet az erdőgazdálkodókkal, a szakmai érdekképviselői szervezetekkel, valamint a természetvédelem hivatalos és civil képviselőivel való hosszú egyeztetési folyamatot követően nyerte el a végső tartalmát. Jelentős előrelépés azonban, hogy a rendelet ennek köszönhetően összefoglalja az erdőt érintő valamennyi ismert közérdekű szempontot és korlátozást.

Ugyancsak 2011. évben került sor az első, már az új szabályozás alapján lefolytatott körzeti erdőtervezésekre is. A körzeti erdőterv, illetve az annak alapján kiadott erdőtervek a jövőben közvetlenül és elsődlegesen meghatározzák majd az egyes erdőkben folytatható erdőgazdálkodási lehetőségeket és kötelezettségeket. Emiatt azok szakmai-, jogi- és társadalmi megalapozottságát növelni kell. Ezt szolgálják a jogszabályokban előírt, a korábbinál szélesebb körű és többlépcsős egyeztetési folyamatok, amelyekre 2011. évben már sort kellett keríteni. Ezen felül az új szabályozás szerint már a körzeti erdőtervezés során el kell végezni a Natura 2000 hálózat részeként kijelölt területekre vonatkozóan az úgynevezett Natura 2000 hatásbecslést. Ennek során vizsgálni és az uniós irányelvi előírásoknak megfelelően dokumentálni a

tervezett erdőgazdálkodási tevékenységeknek a Natura 2000 fajokra és élőhelyekre gyakorolt hatását. Ez további feladatok növekedést jelent a nehéz gazdasági helyzet következtében megfogyatkozott létszámú erdészeti és természetvédelmi igazgatás részére, így annak eredményes végrehajtása csak az erdőgazdálkodók és az egyéb érintett szervek hatékony együttműködésével valósítható meg.

Erdőt érintő nemzetközi egyezmény végrehajtása a Kárpátok védelmében

A Kárpátok védelméről és fenntartható fejlesztéséről az érintett országok 2003. május 22-én Kijevben állapodtak meg. Az ekkor megkötött, és a hazai jogrendbe a 306/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet révén beillesztett Keretegyezmény több témakörben fogalmaz meg feladatokat a részes felek számára, így többek között a fenntartható mezőgazdaság és erdőgazdálkodással kapcsolatosan is.

Az erdők védelme érdekében az érintett országok azt vállalták, hogy a fenntartható erdőgazdálkodás keretfeltételeit kötelező joghatású Jegyzőkönyvben határozzák meg. Erre 2011 júniusában került sor. Az elfogadott Jegyzőkönyv rendelkezései Magyarországon Korm. rendelet által lépnek hatályba, melynek kihirdetése a közeljövőben várható.

A Jegyzőkönyvben foglaltak többek között azt is szolgálják, hogy az évek óta egyre gyakrabban a határon túlról érkező árhullámokat a szomszédos országokkal közösen sikerüljön megfékezni, melyek egyik okozójának a hazánkba érkező folyók felső vízgyűjtő területén folytatott erdőgazdálkodást tartják. Hazánk számára ez kifejezetten előnyös szabályozás lenne, amelynek hatékony megoldása csak tagországi összefogástól várható.

A Jegyzőkönyv ezen felül az erdei biotópok megőrzésére, fenntartására is kitér, melyben az erdőgazdálkodási ágazatnak ugyancsak meghatározó szerepe van. Ebben a tekintetben kiemelkedő jelentőségű az erdei nagyragadozók (pl. farkas, hiúz) védelme érdekében szükséges intézkedések megfogalmazása.

A hazai erdőgazdálkodás a Jegyzőkönyvben vállalt kötelezettségeknek minden további megszorítás nélkül jelenleg is megfelel.

Hazánk EU elnökségi időszakában zajló nemzetközi erdészetpolitikai események

Az EU elnökségünk fél éves időszakában több jelentős nemzetközi erdészetpolitikai eseményre sor került, melyek során a jövőre nézve meghatározó megállapodások is születtek.

Ezek közül érdemes kiemelni, hogy a közeljövőben megkezdődnek az Európai Erdőegyezmény létrehozására irányuló tárgyalások, amely során az európai erdőgazdálkodásra, az erdők védelmére vonatkozóan egy joghatással bíró egyezmény születése várható.

A résztvevők egyhangúan sikeresnek ítélték az EU Erdészeti Főigazgatók Visegrádon megrendezett szakmai találko-

zóját is. A két napos rendezvény kiemelt témái a 2013. utáni vidékfejlesztési rendelet előkészítése és erdészeti intézkedései, valamint az erdészeti információs és monitoring rendszer fejlesztésének megvitatása volt. Emellett a résztvevők szakmai bemutatón ismerhették meg a hazai lombfodó gazdálkodást, valamint ízelítőt kaptak a Pilis és a Visegrádi-hegység történelmi, kulturális értékeiből is.

Erdők károsodása miatt indított kötelezettségsszegési eljárások a Natura 2000 erdőkben

Amint az bizonyára ismert, az Európai Bizottság a sajládi, girinci és a csaholc-garbolci erdők károsítása kapcsán, a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről szóló 92/43/EGK irányelv (Élőhelyvédelmi Irányelv) nem megfelelő alkalmazása, illetve egyes rendelkezéseinek nem megfelelő átültetése miatt kötelezettségsszegési eljárásokat indított Magyarország ellen.

A kötelezettségsszegési eljárások egyaránt érintik az erdészeti és a természetvédelmi igazgatást, így azok megfelelő lezárása a minisztérium alá tartozó ágazatok, de végső soron Magyarország felelőssége. Ehhez a hazánk által felajánlott és az Európai Bizottság által az okozott károsítás és a jövőbeni megelőzés érdekében elfogadott kompenzációs intézkedések (pl. jogszabályok módosítása, új Natura 2000 területek kijelölése, körzeti erdőtervek esetében Natura 2000 hatásbecslések megvalósítása stb.) maradéktalan végrehajtása szükséges.

A kompenzációs intézkedések egyik legfontosabb körébe olyan jogszabályok megalkotása, vagy módosítása, illetve olyan hatósági eszközök alkalmazása tartozott, amelyekkel az uniós elvárások érvényre juttathatók. Ezeknek az elvárásoknak az erdőterv rendeletbe épített természetvédelmi előírásokkal, valamint a körzeti erdőtervezés során az erdőgazdálkodás Natura 2000 területekre gyakorolt hatásainak felmérésével, becslésével és értékelésével - röviden, a Natura 2000 hatásbecslés alkalmazásával - gyakorlatilag már megfeleltünk.

Az eddig végrehajtott kiegyenlítő intézkedéseket az Európai Bizottság megfelelőnek találta.

A kötelezettségsszegési eljárások fontos tanulságai számunkra, hogy az Élőhelyvédelmi Irányelvben foglaltak betartását az Európai Bizottság kiemelt figyelemmel kíséri, és azok az erdők tekintetében csak az erdészeti és a természetvédelmi szakterületek hatékony együttműködésével valósíthatók meg.

Uniós erdészeti támogatási lehetőségek 2012-ben

A 2020-ig szóló Nemzeti Vidékstratégia megalkotása során megerősítést nyertek az Új Magyarország Vidékfejlesztési Tervben foglalt, és nagyrészt már működő erdészeti támogatási célok. Ennek megfelelően a Nemzeti Vidékstratégia megvalósítását célzó Darányi Ignác Program keretében a következő erdészeti intézkedésekre 2012-ben is pályázhatnak az erdőgazdálkodók:

- mezőgazdasági területek erdősítése,
- erdészeti potenciál helyreállítása,
- agrár-erdészeti rendszerek mezőgazdasági földterületeken történő első létrehozása,
- erdő-környezetvédelmi intézkedések,
- erdőszerkezet átalakításához nyújtandó támogatások.

A felsorolt erdészeti támogatási lehetőségek mellett 2012-ben várhatóan megnyílik a fiatal erdők ápolása jogcím, amely segítségével a magán erdőgazdálkodók mintegy 100 ezer hektáron végezhetik el az elmaradt ápolásokat, tisztításokat és nyeséseket.

Szintén 2012-ben lehet majd első alkalommal támogatást igényelni a Natura 2000 erdőterületeken folytatott erdőgazdálkodáshoz. A régóta várt jogcímmel a Natura 2000 irányelvől adódó uniós korlátozásokért kompenzációs támogatást kapnak a magán erdőgazdálkodók.

A már rendelkezésre álló és a közeljövőben megnyitásra kerülő támogatási lehetőségekről 2011 szeptemberében egy hét állomásból álló országos konferenciasorozat került megrendezésre, melynek legfőbb célja, hogy a magán erdőtulajdonosok és gazdálkodók számára bemutassa az erdészeti támogatások előnyeit, valamint rávilágítson a pályázás során felmerülő leggyakoribb problémákra és hiányosságokra.

Az előadássorozat 2012-ben elképzelésünk szerint folytatódik, hogy az eddigi tapasztalatokat felhasználva, hasznos információk átadásával elősegítse az erdőgazdálkodók minél sikeresebb pályázati szereplését, a pályázati kedv növekedését, és ez által a lehető legnagyobb mértékben ki tudjuk használni a rendelkezésre álló pénzügyi forrásokat, mely biztosítéka a magyar erdőgazdálkodás fejlődésének.

Nemzeti hatáskörben nyújtott erdészeti támogatási lehetőségek 2012-ben

A 2012. évi költségvetési törvényben az alábbi erdészeti támogatási források kerültek meghatározásra.

Erdőfelújítások támogatása

A 2007. december 31-ig, erdőfenntartási járulékfizetési kötelezettség mellett végrehajtott véghasználatokat követő erdőfelújítások támogatására 243,9 millió forint áll rendelkezésre. Ez az előzetes becslések alapján elegendő lesz a benyújtott kérelmek teljesítésére.

Erdőtelepítések támogatása

Az uniós csatlakozásunk előtt megkötött támogatási szerződések keretében végrehajtott erdőtelepítések támogatására 237,8 millió forint került elkülönítésre. A benyújtott támogatási kérelmek alapján a jogos igények egy részének kifizetése előre láthatóan áthúzódik 2013. évre.

A fenntartható erdőgazdálkodás érdekében szükséges egyéb intézkedések támogatása

Az előbbieken ismertetett, a korábbi időszakban vállalt kötelezettségek adott évi teljesítésén felül egyéb erdészeti ágazati intézkedések 2012. évi támogatására 53,3 millió forint áll rendelkezésre.

Az erdészeti szakirányítás fenntartását a minisztérium továbbra is kiemelten szükségesnek tartja, így ennek megfelelően annak támogatását a 2012. évi költségvetés tervezése során nagy fontosságú célnak tekintette és ennek megfelelően képviselte. A költségvetési törvény tárgyalása során azonban az Országgyűlés másként döntött, így ezt a tevékenységet 2012-ben nemzeti forrásból nem lehet finanszírozni.

Ezt azzal lehet és kell orvosolni, hogy az erdőgazdálkodási ágazatban minél több uniós forrás kerüljön felhasználásra, és lehetőség szerint ezek egységáiraiba épüljön be az erdészeti szakirányítás költsége is. Ebben a tekintetben nagy

„A vidék élni akar, Magyarország megújul!” Elindult a Darányi Ignác Terv

Budapesten a Vidékfejlesztési Minisztérium már sok emlékeztető eseményt látott színháztermében január 16-án konferencia keretében mutatták be a *Darányi Ignác Tervet* (DIT), a *2012-2020 évekre szóló Nemzeti Vidékstratégia* (NVS) végrehajtásának keretprogramját.

A bemutató időpontjának kitűzése nem a véletlen műve volt; a 19/20. század fordulójának nagyformátumú politikusa 1881. január 15-én született Budapesten. Ez a nap azonban az idén vasárnapra esett, ezért az azt követő első munkanapon történhetett a róla elnevezett szintén nagyívű agrárprogram bemutatása.

Miniszteri megnyitó

A Himnusz elénekzése után dr. Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter mondott üdvözlő beszédet.

A miniszter a terv névadójával kapcsolatban felidézte annak emlékét, hogy száz évvel ezelőtt az Amerikai Egyesült Államokból egy küldöttség járt Európában, Magyarországon is és a Darányi Ignác miniszterségének idején itt szerzett értékes tapasztalatokat fel tudták használni az USA mezőgazdaságának fejlesztéséhez, amely ma köztudottan a világ egyik legfejlettebb mezőgazdasága. Pedig Darányinak nehéz, súlyos problémákkal küzdő időben kellett megtalálnia a megfelelő válaszokat a kor kihívásaira. De megtalálta és a magyar mezőgazdaság hatalmas fejlődésen ment keresztül intézkedései nyomán. A múlt évben kidolgozott Nemzeti Vidékstratégiánk cselekvési programja méltán viselheti az ő nevét, mert hasonlóan *nehéz helyzetből kell ma is megtalálnunk a kivezető utat* a magyar agrárium számára.

A minisztériumi színháztermet teljesen megtöltötték az érdeklődők, akik között szép számmal láttunk állami főtitkárságokat és a közélet más ismert személyiségeit, de nagy erővel vonult fel a média is. Az érdeklődés egyformán szólt a téma fontosságának és – amint a következőkben látni fogjuk – a rangos előadói gárdának.

A miniszterelnök előadása

A konferencia első előadója dr. Orbán Viktor miniszterelnök volt. A kormányfő legott oldani tudta az ilyen és hasonló rendezvények mindig kissé feszült induló hangulatát azzal, hogy azt mondta: amikor erre az előadásra készült, nem tudta, hogy itt most *kell-e valamit mondania is, vagy elég, ha csak beszél?*

Természetesen „mondott valamit”. Először is köszönetet mindazoknak, akik a DIT készítésében részt vettek. Majd magas szinten aposztrofálta a földet és a mezőgazdaságot, mondván, hogy Magyarország, mutassanak bármit is a statisztikai adatok, eredendően ma is mezőgazdasági ország. Hazánk akkor volt erős, amikor a mezőgazdaság virágzott. A magyar ember génjeiben ott van a föld szeretete, tisztelete. Emlékeztetbe idézte azt a régi népi bölcsességet, ami szerint *akinek földje van, annak mindegy van*. A föld – kultúra, és a vidék nem (csak) termelési ágazat, hanem életforma. Aki elszakad a földtől, elszakad a valóságtól.

A három „M”

Magáról a Darányi Tervről szólva, a miniszterelnök azt mondta, hogy ha röviden akarná jellemezni, akkor ezt a következő három szóba tudná sűríteni:

„Megőrzés - Megújítás - Minőség.” A terv a minőségi vidéki élet megteremtésének a terve és életszerű, megvalósítható. Nem lesz egyszerű, de ha kitartóak leszünk, sikerülni fog.

Korunkban a vidék és azon belül az élelmiszertermelés új dimenziót kapott: *a nemzetbiztonságnak és így a szuverenitásnak, a nemzeti önrendelkezésnek is az alapja. Ha lesz a jövőben háború, akkor az a termőföldért és az ivóvízért folytatott harc lesz.* Van egy rossz hírem – mondta Orbán Viktor: ez a harc már megkezdődött és jelenleg úgy hívják, hogy leminősítés. Ám mi nem engedjük, hogy a róka kiénekelje a sajtot a szánkából.

2012 a konszolidáció éve

A miniszterelnök ezután szólt a legközvetlenebb feladatokról is. 2011-el lezárult az átmenet eléggé zűrzavaros éve, mondotta, amelyben megteremtették a további munka új kereteit (alaptörvény, sarkalatos törvények, szervezet stb.). Most *a konszolidáció éve*, az új rendszer betüzelése következik. A földgazdálkodás, földrendezés érdekében át kell tekinteni a jogszabályokat. Kiemelten fontosnak minősítette a termelők kiszolgáltatottságának megszüntetését, mert ma még nagy bajok vannak ezen a téren.

Fontos cél az is, hogy az élelmiszerfogyasztás terén visszaszorítsuk a gyakran ismeretlen eredetű importált külföldi dömpingárut és élelmiszerhulladékot, s egészséges magyar áru kerüljön a magyar emberek asztalára. Ahol van akarat, ott van út is, fejezte be Orbán Viktor miniszterelnök nagy tapssal fogadott lendületes beszédét.

jelentősége lesz a fent említett két új uniós támogatási jogcím idejének megnyitása. Fontos cél ezzel egyidejűleg az is, hogy a források minél gyorsabban jussanak el az erdőgazdálkodókhoz.

Itt kell megemlítenünk azt, hogy az uniós források eredményes felhasználása érdekében az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program Irányító Hatósága létrehozta a Program Monitoring Bizottsága keretében az Erdészeti Albizottságot,

amely kifejezetten az uniós erdészeti támogatások hatékonyabb felhasználására vonatkozóan tehet javaslatokat.

2012-ben tehát a fenti célok mind teljesebb körű megvalósítása érdekében kell dolgoznunk, amelyek megvalósulása azonban magában hordozza az ágazat eredményességének, és ezzel együtt a magyar erdők állapota javulásának lehetőségét.

VM Élelmiszerlánc-felügyeleti és Agrárigazgatási Államtitkárság

Az NVS a vidék alkotmánya

Következő előadóként ismét dr. Fazekas Sándor miniszter lépett a mikrofonhoz és „*A Nemzeti Vidékstratégia – a magyar vidék alkotmánya; célok, prioritások*” címmel tartott előadást.

Bevezetesként elmondta, hogy a polgári kormány programjában kiemelt hangsúllyal szerepel a vidék, annak fejlesztése. Ám a gyors változások közepette nagyon nehéz hosszabb távú programot alkotni. Sok vita előzte meg a Nemzeti Vidékstratégia összeállítását is; rengeteg vitafórum javaslatait építették be a dokumentumba. A nehézségeket tetézte, hogy egy *vidékfelszámolási* korszak után kell egy *vidékfejlesztési* korszakot nyitni.

A tervezés azonban lezárult, a DIT kihirdetésével, vagyis *január 16-tal a terv a végrehajtás stádiumába lépett*. Az NVS és az arra épülő DIT egy jövőkép a magyar ember számára, amely egyúttal komplex választ is tud adni korunk kihívásaira, s a családi gazdaságokat részesíti előnyben. *Erdészeti* szempontból külön figyelmet érdemelt a miniszter azon megjegyzése, ami szerint *a korábbi monokulturális termelés helyébe a komplex tájgazdálkodást kell állítani*.

Ezt követően a miniszter ismertette *a terv alapelveit*, amelyek röviden a következők.

- A végrehajtás felügyelete egy erős állam által.
- Méltányos közösségi elosztás, a mezőgazdaság jövedelmezőségének növelése.
- Rendszerszerű megközelítés.
- Hálózatba szerveződő helyi gazdaságokra építés.
- A központi, húzó intézkedések helyi programokkal való kitöltése.

A továbbiakban dr. Fazekas Sándor részletezte a DIT átfogó céljait és stratégiai területeit. Terjedelmi korlátok miatt nem tudunk ezekben a részletekben elmélyedni. Csupán annak a megfigyelésünknek tudunk hangot adni, hogy ezek között *komoly hangsúlyt kapott*: a fenntarthatóság, a természeti értékek megvédése, a környezetbiztonság és az energiabiztonság növelése, valamint energiafüggetlenségünk csökkentése. Továbbá a föld- és birtokpolitika, a város és a vidék megfelelő kapcsolatrendsze-

rének kialakítása, az infrastruktúra fejlesztése.

Ezek a célok az erdészetet is közvetlenül érintik, s majd nyilván meg kell határozni az ezekből eredő szakmai feladatainkat területi szinten is.

Nem gondoltuk akkor ...

A minisztert követően Prof.Dr. Ángyán József, a Vidékfejlesztési Minisztérium politikai államtitkára következett az előadók sorában „*A Nemzeti Vidékstratégia nemzeti programjai*” című előadásával.

Ángyán professzorról eléggé közismert, hogy ennek az egész vidékfejlesztés-ügynek ő a spiritus rector-a, a lelke, megálmodója és kimunkálója. Éppen ezért aligha gondoltuk január 16-án, hogy *két nap múlva* Ángyán professzor már nem államtitkár többé, ismert indoklást tartalmazó kommuniké nélkül *lemond* pozíciójáról. Amit azután néhány nap múlva a külföldi útjáról hazatért miniszterelnök el is fogadott, szintén nyilvános kommentár nélkül. Ezek után nem csoda, hogy mindenféle találgatás kapott lábra a lemondással kapcsolatban.

Tudósításunknak ezen a pontján emlékeztetbe kell idéznünk a „*A Nemzeti Vidékstratégia*” című korábbi tudósításunkat is, ami Híradónk 2011/2. számának 4-5. oldalán jelent meg. Tekintettel erre a múlt évi előzményre is, a vetített tábladiagramokkal illusztrált előadásból csak kiragadott szemelvényeket tudunk közölni.

Versenyképesség, fenntarthatóság, demográfia

Ángyán professzor egyik kiemelt igénylő megállapítása volt, hogy *az NVS egyik fő célja az agrárium és a vidék versenyképességének a fokozása*. Ez persze nem csak a Vidékfejlesztési Minisztérium egyik stratégiai célja, hanem az egész kormányé, tesszük most ml hozzá. Az azonban elgondolkodtató volt, hogy Ángyán József szerint *nem az egyes tárcák, hanem a kormány sike- réért kell mindnyájunknak dolgoznunk*. Ez ugyanis ismét felveti az örökzöld kérdést: egy miniszter (és az első számú munkatársának vélt parlamenti államtitkár) a szakterületét képviseli-e a

kormányban, vagy a kormányt és annak politikáját a szakterületen? (A válasz valószínűleg az „is-is”, de mégis...)

Az említett *versenyképesség fő tényezője hosszú távon a fenntarthatóság*, mondta Ángyán József. A fenntarthatóság azonban nem a gazdasági növekedés fenntarthatóságát jelenti, mert ma mást jelent a versenyképesség, mint 50 vagy 100 éve. Ám, hogy mit jelent ma, s főleg konkrétan az agráriumban, azt nem fejtette ki.

Ugyanígy érdekes lett volna szempontot kapnunk nekünk, erdészeknek a „*közjó*” fogalmának meghatározásához is, legalább is gazdaságpolitikai értelemben (lásd jóléti célú erdőgazdálkodás). Ez azzal kapcsolatban merült fel, hogy az államtitkár tábladiagramon bemutatta a nemzeti stratégiai programokat annak hangsúlyozásával, hogy *programszinten a lényeg a komplexitás és mind ennek a közjót kell szolgálnia*.

Nagy hangsúlyt kapott az egész stratégiában a család, annak erősítése minden lehetséges eszközzel és ennek kapcsán a demográfiai földprogram is. Vagyis a fiatal földművelő családok sokaságának létrehozása és támogatása. Ha nem tudunk úrrá lenni a demográfiai problémán, akkor majd nem beszélhetünk semmiféle nemzeti stratégiáról, programról sem, jelentette ki az előadó. A vidéki népesség helyben való megtartását, illetve visszatelepedését kívánja szolgálni a tanyás térségek, *a külterületi gazdálkodás fejlesztése* is.

A DIT: operatív keretprogram

A VM vezetői közül sorrendben utolsóként V. Németh Zsolt vidékfejlesztésért felelős államtitkár tartott előadást „*A Darányi Ignác Terv: a Nemzeti Vidékstratégia végrehajtásának keretprogramja*” címmel.

Ebben már operatív jelleggel adott tájékoztatást arról, hogy a DIT milyen eszközöket és intézkedéseket tartalmaz a megvalósítás érdekében. Az államtitkár is hangsúlyozta, ami az egész konferencia atmoszférájából kiérezhető volt, hogy ezeknek a terveknek és programoknak a megvalósítása *nagyfokú szemléletváltotást* is igényel az agráriumban dolgozók részéről. Ezt a *szaktanácsadási rendszer* alapos megújításával kell elősegíteni.

A bejelentés szerint térítésmentes szaktanácsadó központokat fognak létesíteni. Reméljük, hogy az erdészeti szaktanácsadás is helyet fog majd kapni ezekben!

Ugyancsak megújításra szorul az adópolitika és a jogszabályok rendszere, aminek a bizalom elvére kell épülnie. V. Németh Zsolt áttekintést adott mindjárt a 2012 első félévében tervezett jogszabály-alkotási munkákról is. Erdészeti szempontból is figyelmet érdemelt, hogy az *agrárkamrai rendszert a teljes vertikumra tervezik kiterjeszteni*. A múlt évben emlegetett új erdőtörvény napirendre vételéről viszont nem esett szó.

Ugyancsak várankozással tekintünk a különféle ágazati politikák jelzett összehangolásának elébe (Nemzeti Erdőprogramunk lejáratí határideje elvileg 2015), s az újfajta földgazdálkodás kialakítása elébe is (főleg az erdőtelepítések jövője szempontjából).

Ugyancsak saját szakmánkra is gondoltunk akkor, amikor V. Németh Zsolt az ellenőrzés egyszerűsítéséről beszélt (MgSzH erdészeti igazgatóságaink), továbbá a mezőgazdasági utak fejlesztéséről (pályázat útján, lehetőleg köz-

munkával párosítva), valamint a rövid időn belüli kihirdetésre ígért turisztikai pályázatokról.

Ki volt a névadó D.I.?

A konferencia sorrendben utolsó előadójaként Fehér György, a Magyar Mezőgazdasági Múzeum főigazgatója tartott képvetítéssel illusztrált előadást arról, hogy ki volt az a dr. Darányi Ignác, akiről ezt a nagyívű tervet érdemesnek tartották elnevezni. Ez a szép téma külön cikket igényelne és érdemelne.

Darányi Ignác dr. (1849-1927) pesti ügyvéd volt, aki politikai karrierje révén jutott a földművelésügyi bársonyszékbe és 1895-1903, majd 1906-1910 között tevékenykedett miniszterként. A szabadságharctól – vagyis amikor elvileg miniszteriális közigazgatási rendszer létezett Magyarországon – az első világháború végéig terjedő hét évtizednek valószínűleg ő volt a legkiemelkedőbb földművelésügyi minisztere. Az erdészet neki köszönheti a Királyi Magyar Erdészeti Kísérleti Állomás létrehozását 1898 végén, valamint a számos jogszabály között az 1900. évi XXVIII.

törvénycíkkel az erdőmunkásokról. (Ez volt az első és mindmáig egyetlen önálló törvény az erdőmunkásokról.) Tervezte egy nagy komplex agrárregytem létesítését is Gödöllőn és ez képezte volna ki az erdőmérnököket is, de ez a terve nem valósult meg.

Az előadások elhangzása után a konferencia befejező mozzanataként dr. Fazekas Sándor miniszter, valamint Darányi Ignácznak erre az alkalomra külföldről hazalátogatott leszármazottai együttesen leleplezték és bemutatták a nagy agrárpolitikus emléktábláját. A miniszter bejelentette, hogy a színháztermet ettől kezdve Darányi Ignác teremnek fogják nevezni.

Tudósításunk végén felhívjuk a DIT iránt közelebből érdeklődők figyelmét, hogy a Vidékfejlesztési Minisztérium egy 29 oldalas tájékoztató füzetet adott ki a Darányi Tervről. Ebben az erdészeti vonatkozások zömmel a 22. oldalon olvashatók, de szakmai szempontból is hasznos a többi oldalt is figyelmesen áttanulmányozni.

Király Pál

Hírek

Szakmai sportnapok. Még nem végleges megállapodás szerint a XVI. Országos Erdészeti és Faipari Sportnapokat előre láthatóan augusztus 31 - szeptember 1-2-ikán rendezi meg Szakszervezetünk a Nagykunsági ZRt. és a társaságnál működő bizottságunk operatív szervező közreműködésével Szolnok térségében. A versenyszámok várhatóan megegyeznek a tavalyi váci rendezvényével, tehát lesz sárkányhajózási versenyszám is, de természetesen nem a Dunán, hanem a Tiszán. Tenisz nem lesz. A jelentkezésre és a részvétel feltételeire vonatkozóan vállalati-intézményi bizottságaink titkárai adnak felvilágosítást az érdeklődőknek.

*

Az Északerdő ZRt. és Szakszervezeti Bizottsága, 180 fő részvételével rendezte meg a 25. Lilafüredi Erdészbált a Hotel Palotában. A bált Zay Adorján vezérigazgató nyitotta meg és utánna jó hangulatban hajnalig szórakozott a báltársaság.

Bérkompenzáció. Az egyes adóintézkedéseknek a közalkalmazotti keresetekre gyakorolt csökkentő hatását ellensúlyozni hivatott bérkompenzáció módját és mértékét a január 1-től hatályos 299/2011./XII.22./Korm. számú rendelet határozza meg. A terjedelmes rendelet táblázatos melléklete havi 216 ezer forint bruttó bérig mutatja meg szívonként a kompenzáció összegét.

*

„Az Év Fája” 2012-ben a zselnicemeggy (Prunus padus), másként májusfa, így döntött az ebből a célból 1996 óta működő szakbizottság.

„Az Év Madara” ebben az évben az egerészölyv (Buteo buteo), erről viszont a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület határozott így, amely ezt a madárvédelmi jellegű mozgalmat 1979-ben indította el.

„Az Év Hala” a széles kárász (Carassius carassius), másként aranykárász, a Magyar Haltani Társaság erre a célra kiírt pályázatára beérkezett szavazatok alapján.

Jubileumok. Az „Erdészeti Lapok” a 150., a „Nimród Vadászújság” a 100. évfolyamába lépett, a „Magyar Vadászlap” pedig decemberben töltötte be 20. évét. Mindenkinek gratulálunk, akik társlapjaink készítésében részt vesznek, a lapoknak további hosszú életet, munkatársaiknak pedig eredményes munkát kívánunk!

*

Százhusz éves az IUFRO. Bizonyos részlelmények után 1892-ben a németországi Eberswalde-ban formailag is megalakult az Erdészeti Kutató Intézetek Nemzetközi Szövetsége (International Union of Forestry Research Organisations, röviden IUFRO). Alapítói között tartják számon a Selmecbányai Bányászati és Erdészeti Akadémiát is, mivel az ERTI-t csak 1898-ban alapították meg. Szaktudományunk tekintélyét jelzi, hogy 1910-től 1914-ig Vadas Jenő selmeci professzorunk a szervezet elnöke volt, az 1930-as években pedig Roth Gyula prof. az alelnöke, 1953-tól pedig tb. elnöke.

Hatvan éves a MEDOSz

1952. január 19-20-án Budapesten, a Vasas Szakszervezet székházában tartotta alakuló kongresszusát a MEDOSz Szövetség jogelődje: a *Mezőgazdasági és Erdészeti Dolgozók Szakszervezete*, a MEDOSz. A vízügy némileg később került a szervezet kötelékébe.

Hosszúra nyúlna annak felvázolása, hogy a XIX. század végén, majd a XX. században az agrárszocialista mozgalmak nyomán miként alakult az erdőgazdálkodásban dolgozók szervezett érdekvédelme. Ezért íme csupán néhány pillanatkép múltunkból.

*

1945 előtt szakmai egyesületeink láttak el bizonyos kollektív érdekvédelmi funkciót is (OEE, MEVME, néhány vidéki erdősz-, illetve erdősz-vadász egyesület). 1919-ből csupán epizód-jellegű adat a Magyarországi Közalkalmazottak Szövetsége Erdészeti Szakosztályának néhány hetes működése.

Az 1945-ös rendszerváltás után alakult meg a Magyar Közalkalmazottak Országos Szabad Szakszervezetének Erdészeti Főcsoportja, valamint a Magyar Mérnökök és Technikusok Szabad Szakszervezetének Erdészeti és Természetvédelmi Szakosztálya.

Mindazonáltal az első erdőgazdasági kollektív szerződést 1947 októberében a Földmunkások és Kisbirtokosok Országos Szövetsége, a FÉKOSz kötötte meg a munkáltatói oldalt jelentő Magyar Állami Erdőgazdasági Üzemek (MALLERD) Központi Igazgatóságával. Ezt a szerepkört a FÉKOSz és az Új Földhözjuttatottak Országos Szövetsége (UFOSz) 1948-ban végbement egyesülése révén létrejött Dolgozó Parasztok és Földmunkások Országos Szövetsége (DÉFOSz) vette át.

*

Külön kutatást kívánna (talán már el is végezték) annak feltárása, hogy a Rákosi Mátyás nevével jellemzett nehéz történelmi korszakban, a személyi kultusz időszakában milyen politikai indítékok vezettek a MEDOSz létrehozásához. Meglehet, hogy volt igazság is abban, ami az alakuló kongresszuson elhangzott ezzel kapcsolatban: a DÉFOSz akkor már szervezetéhi fogva nem volt alkalmas

szakszervezeti teendők elvégzésére és sok nehézség merült fel az állami szektorban működő DÉFOSz-szervezetek munkájában is.

*

A bevezetőben említett alakuló kongresszuson szakszervezeti részről a legmagasabb rangú személyiség Harustyák József, a Szakszervezetek Országos Tanácsának elnöke volt, továbbá Kristóf István, a SzOT főtitkára, aki a tanácskozást vezette. Állami részről részt vett Hegedüs András, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1952. évi 1. számú törvényerejű rendeletével akkor frissiben létrehozott Állami Mező- és Erdőgazdasági Minisztérium (ÁMEM) minisztere, a későbbi miniszterelnök, valamint első helyettese, Koczor Lajos. Ott volt továbbá az ÁMEM Erdészeti Főigazgatóságának vezetője, Tömpe István.

*

Azt, hogy a mintegy 400 fős küldöttségben kik képviselték az erdőgazdálkodást, ma már nehéz név szerint pontosan megállapítani. Korabeli sajtóközlemények alapján néhány nevet meg tudunk említeni, a következők szerint: Bella Imréné szécsiszigeti (Zala m.) női fakitermelő munkacsapat vezető; Dömösi István pilis-szentléleki talpfafaragó; Gondi Anna röjtökmuzsaji állandó munkás; Henye István kapuvári állandó munkás és ü.b.-titkár; Kerékgyártó Béla bükk-szentléleki szakmunkás; Lehoczky Andrásné monoki csemetekerti szakmunkás; Mikola István csömödéri vagonrakó; Szabó Ferenc zalacsányi fakitermelő szakmunkás; Szilágyi István endrédújmajori üzemegység-vezető és Vincze Ilona, a csányoszrói csemetekert állandó munkása.

A felsoroltakat előzetesen megyenkénti mezőgazdasági küldöttválasztó értekezletek delegálták a kongresszusra.

*

A kongresszus a kor szellemének megfelelően és a szokásos – gondosan kidolgozott – forgatókönyv szerint zajlott le.

Kristóf Istvánnak, a SzOT főtitkárának megnyitója után „diszelnökké” hatalmas lelkesedéssel pártunk és a magyar nép szeretett vezérét, Rákosi Mátyás elv-

társat választották meg” – írta az „Erdőgazdaság” című korabeli folyóirat névtelen tudósítója riportjában.

Ezt követően Borbás Lajos, a SzOT elnökségi tagja mondott ünnepi beszédet. Ennek során egy történelmi visszapillantás után megjelölte a megalakításra kerülő szakszervezet előtt álló feladatokat, úgymint: a munkafegyelem megszilárdítása és a dolgozók nevelése; széleskörű politikai és felvilágosító munkával a dolgozók tanítása a Párt és a Szovjetunió szeretetére; a szocialista tulajdon védelme; a munkaverseny és az újtómozgalom szervezése, a munkához való új viszony kialakítása; harc a szocialista Magyarország felépítéséért, a béke megvédéséért.

*

A küldöttközgyűlés befejezése után az új szakszervezet központi vezetőségének első ülésén a MEDOSz elnökévé Borbás Lajost választották meg.

A továbbiakban a MEDOSz Központ erdőgazdasági osztályának vezetője Kovács István lett. Gyorsan kialakították az üzemi és munkahelyi bizottságok, valamint a bizalmiak hálózatát is. Az ü.b.-elnökök első csoportját márciusban kéthetes budapesti tanfolyamon képezték ki a legsürgősebb feladataikra, a következő 100 fős csoportot pedig áprilisban.

*

Most egy közel négy évtizedes történetnek kellene következnie, amire természetesen nem vállalkozhatunk. A lényeg az, hogy ez alatt az idő alatt a MEDOSz keretén belül megerősödött az erdőszeti szakszervezeti mozgalom, s a központi osztályból Erdészeti Szakosztály alakult. Több ezer ember neve fűződött a mozgalomhoz tagként és funkcionáriusként az erdőgazdaság és a hozzá kapcsolódó faipar területéről.

De ugorjunk egy nagyot az időben. Az 1980-as években a „peresztrójka” a szakszervezeti mozgalmat is megcsapta. A megújulási folyamat eredményeként 1988 végén, úgymond, alulról építkező szövetségi rendszer lett a szervezeti modell. 1989-ben a MEDOSz-on belül is hat önálló szakszervezet jött létre, köztük az Erdészeti Dolgozók Szakszervezete. Ezek az 1990. január 12-én lebonyolított XVII. kongresszuson deklarálták a

szövetséggé alakulást. Elfogadták az új szövetség programját, főtítkárrá megválasztották Czirmay Tibort és kinyilvánították csatlakozási szándékukat a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetségéhez (MSzOSz).

*

Az eseményeket azonban már nem lehetett feltartóztatni. Szakszervezetünk – az erős ellenpropaganda ellenére – a MEDOSz-ból kivált és 1993. június 1-el önálló jogi személyiségű Erdészeti Dolgozók Szakszervezetévé vált, Barta

László elnök és Herczeg Miklós üv. főtítkár vezetése mellett. Híradónk már ezt megelőzően, 1991 áprilisával megkezdte életét. Szervezetünk nevébe hamarosan belekerült a „Faipari” jelző is.

Ennek a történelmi ülésnek az egyik érdekessége az volt, hogy az önállóságunkat kimondó össztítkári értekezletünk a szlovákiai Strba üdülőhelyen zajlott le. Az említett elnök és ügyvezető mellett a vezetőség további tagjai lettek: Dudás Péter (Áll. Erdészeti Szolgálat) és Rácz József (Felnémeti Fűrészipari Vállalat) elnökhelyettesek, valamint a Pénzügyi

Ellenőrző Bizottság elnöke, Kolozsvári Ákos.

A MEDOSz és az erdőgazdálkodás kapcsolata az EFDSz megalakításával nem szűnt meg teljesen. Két állami erdőgazdasági részvénytársaságunk üzemi bizottsága jelenleg is a MEDOSz Szövetség keretében tevékenykedik.

Ezzel a nevezetes mozgalmi évfordulóra történő visszaemlékezésünk itt és most véget ért – de maga a történet folytatódik.

Király Pál

Az EFDSz Emlékérem 2011. évi kitüntetettje: Radnóty Éva

Vállalati-intézményi bizottságaink titkárainak országos értekezletén adta át az Elnökség határozata alapján dr. Halmágyi János elnökünk az Erdészeti és

Faipari Dolgozók Szakszervezetének Emlékérmét Radnóty Éva okl. faipari mérnöknek, a Tanulmányi Erdőgazdaság Zrt.-nél működő bizottságunk bizalmijának, hosszú időn át kifejtett, elismerésre méltó mozgalmi munkásságáért.

Radnóty Éva Sopronban született és ott is szerzett faipari mérnöki oklevelet az Erdészeti és Faipari Egyetemen 1975-ben. Szakmai pályafutását az egykori ERDŐTERV-nél kezdte. Már a következő évben tagja lett a szakszervezeti mozgalomnak a MEDOSz-ba történt belépéssel és tagja mindmáig.

A továbbiakban a fűrésziparban helyezkedett el és ott dolgozott először Sopronban, majd férjhezmenetele után az állami gazdaságok szektorában a Nógrád megyei Szügyön, azt követően pedig Hanságligeten.

1983-ban visszatért szülővárosába, ahol egy ideig a városi ingatlankezelő vállalatnál tevékenykedett, majd a Tanulmányi Erdőgazdaság fafeldolgozó üzemében dolgozott középvezetőként, illetve üzemvezető-helyettesként. 2011 novemberében vonult nyugállományba.

Státusbeli feladatainak ellátása mellett a mozgalmi munkából is alaposan kivette a részét és a részvénytársaságnál

működő szakszervezeti bizottságunk értékelése szerint bizalmiként sokat tett dolgozótársai érdekében.

G.J. – K.P.

Diplomaátadás Sopronban

A Nyugat-magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Karának Tanácsa ünnepélyes diplomaosztó nyilvános kari tanácsulását Sopronban a Nyme Közgazdaságtudományi Kara Erzsébet-utcai épületének aulájában bonyolították le február 3-án. Szokás szerint az ünnepség széles körű nyilvánosságát használták fel néhány más egyetemi megtiszteltetés átadására is.

*

Prof.Dr.Dr.hc. Faragó Sándor rektor és Prof.Dr. Náhlik András kari dékán ünnepi beszéde után „Professor Emeritus” kitüntető címet kapott Prof. Dr. Lett Béla ny. egyetemi tanár, a mezőgazdasági tudomány kandidátusa.

Habilitált doktori címet kapott: dr. Csiszár Ágnes egyetemi docens, dr. Czupi Imre és dr. Frank Norbert egyet. docens.

PhD doktorrá avatták Ballók Zsuzsanna okl. alkalmazott zoológust.

Az átadott diplomák száma a következőképpen alakult. (Zárójelben feltüntetjük, hogy az oklevélben részesült összes személy közül mennyi a nő.)

Okl. erdőmérnök: 14 (6). Erdőmérnöki BSc oklevél: 1 (1). Okl. környezetkutató: 1 (1). Okl. alkalmazott környezetkutató: 1 (1). Okl. környezetmérnök: 9 (2). Környezetmérnöki BSc oklevél: 19 (12). Okl. természetvédelmi mérnök: 3 (2). Természetvédelmi mérnöki BSc oklevél: 18 (8). Okl. vadgazda: 1 (1). Vadgazda mérnöki BSc oklevél: 17 (3). Vadgazdálkodási igazgatási szakirányú továbbképzési szakon szerzett oklevél: 11 (0).

k. p.

Jereb prof. Gábor-díjas

A Nyugat-magyarországi Egyetem Faipari Mérnöki Karának dékánját, Prof. Dr. Jereb László intézetig. egyet. tanárt Dr. Jereb László díjjal tüntették ki a távközlő hálózatok tervezésében és teljesítőképességi analizisében kifejtett úttörő jellegű fejlesztő munkájáért, továbbá a nyugat-magyarországi régióban kifejtett oktatásszervezési tevékenységéért, valamint a nyugat-dunántúli régió műszaki felsőoktatásának fejlesztésében szerzett érdemeiért. A díjat az Országházban ünnepélyes keretek között dr. Réthelyi Miklós nemzeti erőforrás miniszter adta át hat kitüntetettnek, közöttük Jereb professzornak.

Itt említjük meg, hogy egyetemünk tudományos és külügyi rektorhelyettesét, Prof. Dr. Neményi Miklós akadémikust 2011 telén Prima-díjjal tüntették ki a tudomány kategóriában.

(Forrás: Vivat Academia.)

k.p.

14. Mezőgazdasági Könyvhónap

Budapesten a Magyar Mezőgazdasági Múzeum konferenciatermében dr. Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter ünnepélyes keretek között nyitotta meg a *mezőgazdasági könyv és szakajtó propagálásának hónapját*, amelyet 1998 óta immár a tizennegyedik alkalommal rendeztek meg (s amely eme tudósítás megjelenésekor nagyjából már le is zajlott).

A szakirodalom mindig szorosan kapcsolódott az agrárium életéhez, fejlődéséhez. Nincs ez másként napjainkban sem. A miniszter beszédében rámutatott, hogy a közelmúltban, január közepén beindított *Darányi Ignác Terv, a vidék felemelkedésének terve sem nélkülözheti a tudomány közreműködését. A képzéshez is, a szaktanácsadáshoz is könyvekre, folyóiratokra nagy szükség van.*

Dr. Fazekas Sándor külön, kiemelten emlékezett meg az „Erdészeti Lapok” 150 éves fennállásáról, jelentős történelmi évfordulónak nevezve azt.

Az Országos Erdészeti Egyesület folyóirata általában is megkülönböztetett figyelmet kapott a rendezvényen, mert Zambó Péter egyesületi elnök külön előadást tarthatott az évforduló alkalmából. Az elnök sajtótörténeti jelentőségének minősítette a magyar agrárium legrégebbi és egyben az egész magyar sajtó egyik

legnagyobb múltú folyóiratának jubileumát. Az ünnepi alkalmat ő is összekapcsolás a gazdaságpolitikai aktualitással, szintén hivatkozva a Darányi Ignác Tervre, amely alátámasztja a szakismeretek fontosságát. Felhívta a figyelmet arra, hogy a *folyóirat digitalizált változata az interneten elérhető*, és sokan is élnek ezzel a lehetőséggel, nagy az érdeklődés az elektronikus lapforma iránt.

L. Simon László országgyűlési képviselő, az országgyűlés Kulturális és Sajtóbizottságának elnöke beszédében többek között elmondotta, hogy az államnak adósságai és feladatai is vannak a könyvkiadás támogatása terén, s felelőssége is. A pénzforrás közismerten szűkös, de ebben az évben már elmozdulás várható ezen a téren. A támogatások egyik legfontosabb célja ma az, hogy a magyar könyvek kijussanak a nagy nemzetközi könyvvásárokra, könyvszemlékre. A Nemzeti Kulturális Alap erősítése remélhetőleg elő fogja segíteni mind a könyvek, mind a kiadóvállalatok támogatásának fokozását is.

Dr. Mezőszentgyörgyi Dávid, a VM Vidékfejlesztési, Képzési és Szaktanácsadási Intézetének főigazgatója annak az intézménynek a képviselőjében beszélt, amely 2012-től irányítja a me-

zőgazdasági tudományos szaklapok kiadását. Nemes feladatot kaptak, mondta a főigazgató, megpróbálnak megfelelni neki a „Hatékonyág - Szakmaiság - Tisztesség” hármas jelszavuk jegyében.

Dr. Lelkes Lajos, a Mezőgazda Kiadó vezetője, a rendezvény egyik szervezője beszédében az agrártermelés alaptényezői között a föld, az ember és a tőke mellett az intelligenciát jelölte meg negyediként.

Végül Vida Péter, aki az Év Bortermelője címet elnyerte 2011-ben, lírai szépségű mondatokkal aposztrofálta minden idők legnemesebb italát: a bort! Pincészetének valóban remek termékeit azután az ünnepség végeztével a résztvevők meg is kóstolhatták.

Az ünnepség keretében különféle díjakat is átadtak. A most alapított Életmű Díjat elsőként a Kaposvári Egyetemen oktató Horn Péter akadémikus vette át. Az Év Szakújságírója díjat Viniczai Sándor, a Magyar Mezőgazdaság Kft. újságírója kapta.

A február végéig tartott Mezőgazdasági Könyvhónap ünnepi rendezvényei a hónap közepén a Kaposvári Egyetemen folytatódtak „A vidékfejlesztés és a szakképzés kapcsolata” mottó jegyében.

k. p.

NTH alakul

Még januárban felröppent médiahír szerint Nemzetgazdasági Tervezési Hivatal (NTH) alakul, a Nemzetgazdasági Minisztérium háttérintézményeként. A kb. 100 fővel dolgozó költségvetési intézmény létesítése a minisztérium tervezési államtitkárságának létezését nem érinti, az NTH annak munkáját fogja segíteni. Tevékenysége tehát nem kötődik majd egy-egy tárcához, ágazathoz, mert a nemzetgazdaság egészét szem előtt tartó kutatásokat, komplex elemzéseket fog végezni.

A hír alkalmas arra, hogy egyrészt filozofikus gondolatokat ébresszen az állampolgárban, másrészt bizonyos megnyugvást a szakemberekben. A filozófia az, hogy lám-lám, az óra körbejár és bő két évtized után mégis visszatérünk majd az „átkos” tervgazdálkodáshoz. Valószínű, hogy nem erről lesz szó, vagyis még a gazdaság állami szektorában sem apró-

lékosen lebontott kötelező tervszámok és tervmutatók szerint kell majd a gazdálkodást folytatni. A magánszektorban pedig ez még kevésbé elképzelhető. A szocialista rendszer vége felé már az Országos Tervhivatal funkciója is átalakulóban volt, tervgazdasági kutató intézetében a közgazdaságtan tudományos eredményeinek felhasználásával folytatott, akkori színvonalú számítástechnikával megtámogatott elemző munkát végeztek olyan állami intézkedések előkészítésére irányulóan, amelyek a magyar gazdaság korszerűsítését, versenyképességének fokozását kívánták volna szolgálni. Hasonló apparátusok a legtöbb korabeli nyugati országban is léteztek. Kár volt a rendszerváltás nagy hevületében az állami tervezésnek ezt a komoly szellemi műhelyét likvidálni, a fürdővízzel együtt a csecsemőt is kiönteni.

A komolyan gondolkodó szakemberek számára a megnyugvást talán az jellemezheti a hír hallatán, hogy bizonyos idő

múlva a társadalom életében általában, a gazdaságpolitikában pedig különösen véget ér az ötletelés, a programoknak, stratégiáknak, koncepcióknak stb. elke-re szelt vágy- és vízióhalmazok sarlatán tömeggyártása. S helyükbe a matematikai apparátusokat felhasználó, nemzetközi és hazai adatbázisok elemzésére alapozó prognózisokra és a várható következményeket előre vetítő hatástanulmányokra épülő komoly komplex tervek lépnek.

Persze, a terv, az csak terv. S a legjobb terv sem pótolhatja a következetes, kitartó végrehajtást, a tisztességes munkát.

Az erdészettől sosem állt távol a tervszerű gazdálkodás; erre már 130 év óta törvény is kötelezi. Némely nagyobb uradalmakban már a 18. század vége óta léteztek erdőgazdasági üzemtervek. Érdeklődéssel és bizakodással tekintünk tehát az NTH megalakulása elé.

Széttekintés az Agromashexpo-n

Már a harmincadik alkalommal rendezték meg a HUNGEXPO Budapesti Vásárközpont területén az agrárium nagy műszaki seregszemléjét, az Agromashexpo-t. (Mindjárt rövid tudósításunk elején megjegyezzük, hogy a kiállítás nevének írásmódjával kapcsolatban már legalább négy változattal is találkozhat a T. Olvasó – pl. újabban AGROMasHEXPO. Mi a legegyszerűsített választottuk.)

A kiállítás mind méretét, mind tartalmát tekintve méltó volt a kis jubileumhoz. A vásárváros három legnagyobb csarnokát teljesen megtöltötte a bemutatott sok tízezer árucikk, amely tucatnyi országból érkezett a világ minden tájáról. Látogatóban sem volt hiány.

Mind ehhez bizonyára hozzájárult az is, hogy egyidejűleg ugyanazzal a belépőjeggyel ugyanott volt megtekinthető a „Szőlészet és pincészet”, valamint a „Magyar kert” elnevezésű kiállítás is. A mai viszonyokhoz képest szolid volt a normál napi belépőjegy 800 forintos ára is, ami mellett még különböző kedvezményeket is igénybe lehetett venni.

*

Erdészeti szemmel széttekintve a kiállításon, szakmánk alulreprezentáltnak tűnt. Természetesen ennél a megítélésnél figyelembe kell venni azt is, hogy a termékeket és szolgáltatásokat általában nem szakmai, hanem funkcionális alapon mutatják be, illetve a gyártó és/vagy forgalmazó saját profilja szerint. A figyelmes érdeklődő azonban így is megtalálhatja magának a rengeteg anyagban a más, elsősorban inkább mezőgazdasági jellegű, de az erdőgazdálkodásban, erdőtelepítésben is jól alkalmazható kis- és nagygépeket, szerszámokat, anyagokat, támrendszereket stb. Ilyen volt például az erdőszetben már régóta jól ismert Bagodi Mezőgépek Kft. standján kiállított kollekció.

Teljesen vagy-vagy jellegű, profiltiszta, speciális erdőszeti gépgyártót ma már keveset találhatunk. A gyártók versenyben maradásához szükséges piactudás szemponkjából az erdőszet nem elegendő önmagában. Ezért is érdemes felkeresni az agrárkiállításokat is.

Szakmai szempontból a legnagyobb, s egyben gondos, a világcég hírnevéhez méltó installálási stand az *Andreas Stihl Kereskedelmi Kft.* bemutatóhelye volt, amelyet az érdeklődők sokaságától időnként alig lehetett megközelíteni. Pedig a társaság katalógusbeli áruki-nalatának alkalmasint csak a töredékét tudta kiállítani, beleértve az üde-fűzőld színezetű Viking kertigépeket is. Mi ebből a sokaságból csak egyet emelünk ki: az *akkumulátoros láncfűrész*et. Mégpedig azért is, mert a közönség jó részének is szemmel láthatóan ez az újdonság ragadta meg leginkább a fantáziáját. S mivel ez, amint mondani szokás, még egy misét, nem tudósításunk keretében, hanem egy külön írásban mutatjuk be következő lapunkban.

Tovább haladva a kiállításon, felfedeztünk még egy másik akkumulátoros láncfűrészgépet is: a japán *Makita* cég gyártmányát.

A gép súlya 4,5 kg, lítium-ion akkumulátora 36 V, motorteljesítménye 700 W, vezetõlemezeinek hossza 36 cm; ára 230.000 Ft.

A *Solo* német láncfűrészgépek egyik hazai forgalmazója, a vecsési Horoszcóop Kft. a régi jó vásári hagyományoknak megfelelően jelentős árleszállítási akcióval kedveskedett a vevőknek a kiállítás alkalmából: 2-4 lóerő teljesítményű hét fűrészgép-típusának árából átlagosan 35 % árengedményt adott. Lehetséges, hogy ez még tudósításunk megjelenésekor is igénybe vehető egyik-másik típus esetében, mivel a készlet erejéig tart.

*

Állami erdőszeti részvénytársaságaink közül egyedül a *Nyírerdő Zrt.* nem nagy, de csinos kiállítási standját fedeztük fel, mégpedig a „Magyar kert” kiállításon. Erdőgazdaságunk „a Nyírség aranyát”, vagyis az *akác*fából készült

karókat, támoszlopokat, burkolatokat, padlórácsokat stb. mutatta be.

Napjainkban nem csak sok szó esik a megújuló forrásokból származó energia fontosságáról, hanem – szerencsére – mind több vállalkozás munkálkodik hasznosíthatóságán, előállításának eszközein, berendezésein.

Ezért is figyeltünk fel az 1996-ban alapított, miskolci központtal működő *Szal-Agro Kft.* hatalmas standjára, amely az egyéb gépek sokasága között a *dendromasszából történő energia-termelés mondhatni teljes vertikumát felmutatta*, mégpedig zömmel lengyel gyártású (alkalmasint a nemzetközi átlagnál némileg kedvezőbb árfekvésű) gépekből. Ennek megfelelően a tárcsás és dobos faaprítógépek, tuskómarók, aprítómalmok, apríték- és egyéb tüzelésű rendszerek, különféle kazánok széles skáláját tartalmazza a cég kínálata. (Mobil és stacioner telepítés; elektromos, saját dízelmotoros vagy traktoros meghajtás; kézierős vagy markolódarus nyersanyag-betáplálás; kazánok fa és fahulladék, energiafűz, bálázott szalma, ocsú, gyümölcsmag, rostaalj és más mezőgazdasági hulladékok elégetésére.)

A kazánok esetében megfigyelhető a változatlan törekvés a teljes tüzelési folyamat automatizálására (beleértve a tüzelőanyag betáplálást, a salakkihordást és a füstjárat-tisztítást is), az előállítási költség egyidejű csökkentése, valamint a műszaki biztonság növelése mellett.

Íme egy ár: a Biottomat 75-80 kW tip. kazán adagolóval együtt 1,780.000 Ft + ÁFA.

*

Már jól tudjuk, hogy nem Agromashexpo az Agromashexpo *traktorok* nélkül. Hát ezekből az idén sem volt hiány! Se szeri, se száma nem volt a szinte kizárólag gumikerekes gépeknek, amelyek között helyes kis kerti traktorcskák éppúgy láthatók voltak, mint félezer lóerős háznagyságú monstorumok.

Abból a szempontból, hogy a magyar agráriumban, mint fellelvő piactan milyen potenciális lehetőséget látnak a külföldi gépgyártók, érdekességként megemlítiük: még a dél-koreai *Kiotti* cég

is felvonultatott az Agromashepo-n egy népes traktorcsaládot. A 19 típust számláló gépcsáládot a tatai Vladimex Kft. forgalmazza és szervizeli, alkatrész-értékesítéssel együtt. Tehát nem csak egy egyszeri kiállítási megcsillanásról van szó a távolkeleti cég esetében.

*

Mindazonáltal kifejezetten erdésze-ti célra gyártott traktort csak az „MTZ 820. Erdészeti” típusjelzésű, fehérorosz gyártmányú gépben tudtunk felfedezni.

Az MTZ-traktorcsalád – amelyet a Hort székhellyel működő Belarus Traktor Kft. forgalmaz hazánkban – régóta kedvelt a hazai vásárlók körében a gépeit egyszerű, de célszerű felépítésénél, megbízhatóságánál és nem utolsósorban kedvező árfekvésénél fogva.

Az említett típus leginkább az MTZ 892 típusozhoz hasonlít (amelyet 95 LE-s négyütemű, vízhűtéses dízelmotor működtet). A komfortos kivitelű, az OECD előírásainak megfelelő vezetőfülkét azonban minden irányból erős ablakrács, motorházirányból még csövázke-reket is védi. A motort pedig erős lemez védi az alulról jövő esetleges felütések ellen (tuskó, szikla).

*

A belorusz erdészeti traktor első kerek hajtása három üzemmóddal rendelkezik: „kikapcsolt”, „állandóan bekapcsolt” és „automatikusan bekapcsolt”; utóbbi a hátsó kerekek megcsúszásakor lép működésbe. Mind ennek erdészeti jelentőségét nem szükséges magyaráznunk.

A gép elejére tololapos rönkrende-zőt építettek. Hátsó végére hárompont függesztésű „Uniforst 40 EM” típusjelzésű védőpajzs szerelhető, a tengely-csonkról működtethető közelítőcsőrlővel ellátva. A traktor mögötti munkaterületet, amikor szükséges, a kabin külső falán elhelyezett, ugyancsak ráccsal védett négy reflektorral lehet megvilágítani.

Minden gyakorló gazda tudja, hogy a traktorok üzemeltetési költségeinek egyik jelentős tétele a gumiköltség. Ebből a szempontból nyilván előnyös, hogy az MTZ traktorok kerekeit saját, vagyis belorusz gyártmányú abroncsokkal szerelik fel.

A most vázlatosan ismertetett „MTZ 820. Erdészeti” tip. traktor ára jelenleg

22.200 Euro, ami 300 Ft körüli napi árfolyam mellett kb. 6.660.000 forintnak felel meg. Úgy véljük, hogy ebben a 100 lóerő körüli teljesítménytartományban speciális céltraktort ennél olcsóbb áron nemigen lehet találni.

*

Csupán a traktorgyártás mai színvonalanak érzékeltetése végett röviden bemutatunk még egy traktort, ami a magyar erdőkben aligha fog egyhamar megjelenni, bár síkvidéki erdőtelepítésekben nem elképzelhetetlen az alkalmazása. (Annál is inkább, mert az alváz és a futómű kialakítása a gép mintegy 30 fokos oldalirányú dőlését teszi lehetővé a terepegyenetlenségek legyőzése érdekében.)

Ez a gép a nagy múltú kanadai gépgyár Versatile 535 tip. deréksuklós nagytraktora. A két külső bolygóműves tengelyen négy hatalmas ikerkerék gördül. A meghajtóerőt egy 47,8 liter űrtartalmú hathengeres turbófeltöltéses, 535 LE névleges, 570 LE (!) maximális teljesítményű Cummins dízelmotor szolgáltatja. Egy teljes tankolás bizonyára nem olcsó, minthogy az üzemanyag tartály 1.325 literes, viszont így nem kell a drága üzemóra-időt gyakori tankolásokra vesztegetni. Kell is az erő, mert az alaptraktor súlya vezető nélkül, üres tankkal 19.050 kg, a maximális üzemi súly 24.270 kg.

A Versatile 535 vezetőfülkéje már inkább hasonlít egy utasszállító repülőgép pilótafülkéjére, sőt a körkörös tágas, tiszta kilátás jobb a traktorból. A fűthető, félaktív légrugózású vezetőülés forgatható és a kör bármely szögére beállítható. Mellette van még egy hasonló pótülés (másként vendégülés). A kormány teleszkópos és dönthető. A kezelőszervek (gombok, kapcsolók stb.) zöme a vezető jobbán, de külön konzolon van elhelyezve, fél kézzel könnyen kezelhetők.

A műszerfal a vezető előtt a közép-konzolon, egyetlen pillantással áttekinthető módon került elhelyezésre és folyamatosan tájékoztat a gép működéséről, illetve állapotáról.

Még néhány berendezés, csak címszavakban: automatikus elektronikus vezérlésű klímaszabályozó, villanymotor-állítású fűthető külső tükrök, szélvédő törlő-mosó berendezés, napellenzők elől-hátul, műholdas rádiómagnó, sárfelrakódás-gátló, összesen 14 munkalámpa a zárt terekben, fényszórók stb.

*

Persze, ha valakinek még mind-ez sem elég, kereshet csomót a kákn, mondván: de hol van a kávé/tea főzőgép, a rádiótelefon, a hűtőszekrény, a GPS, a fedélzeti számítógép stb. Ezek közül is sok minden beszerelhető a vezetőkabina, de nem képezik az alapgép standard tartozékát.

A vázlatosan leírt traktorkomforttal, a gép bonyolult, gazdag ergonómiai kialakításával elégetlen olvasó gondoljon az '50-es évek erdőtelepítéseinek kabin nélküli, dübörgő-durrogó-rázkódó Hoffer-traktoraira, a vaslemezről sajtolt kemény, hideg, vibráló ülésen töltött napokra, a csípős tavaszi szélben, szitáló esőben reggeltől estig végzett keserves munkára. Pedig ez is benne van az egymillió hektár új erdőtelepítés dícsőségében, a férfi és női traktorosok ott szerzett maradandó altesti, urológiai és nögyógyászati problémáival együtt.

*

Az Agromashepo-val csaknem egyidejűleg, azzal átfedésben egy másik nagy műszaki kiállítást is rendeztek AgrárgépShow 2012 elnevezéssel, mégpedig Etyeken a Korda Filmstúdióban, amelynek a főszervezője a Capital Invested et Marketing volt. Ez is nagyszabású és a sajtóhírek szerint sikeres rendezvény volt, immár a második alkalommal a szőlészetéről és boráról híres vidéken. A belépőjegy ára itt is mérsékelt volt, napi 700 forint.

Lehetséges, hogy a hazai agrárműszaki kiállítások terén is kibontakozik egy egészséges verseny?

Király Pál

Nyugdíjasoknak - nyugdíjasokról

Újra együtt...

A Mecsekerdő ZRt. Nyugdíjas Klubja gazdag programot tervezett a 2011-es évre, gyakori találkozókkal. Sajnos, a Klub elnökének, Steiner László gazdasági vezérigazgató-helyettesnek váratlan, előjelek nélküli, betegségben történt elhunyt a jó időre lebénította a közösség tevékenységét. Végül a részvénytársaság vezetősége e sorok íróját kérte fel a klubélet újraindítására és vezetésére.

*

2011. évi zárórendezvényünkön decemberben megjelent és tájékoztatást adott az erdőgazdaság helyzetéről Keszi László vezérigazgató úr is. Ebből megtudtuk, hogy jó eredménnyel zárta az évet a részvénytársaság. A racionalizálások eredményeképpen a dolgozók két alkalommal is kaptak jövedelemnövelő plusz-juttatást és a cég jelentős fejlesztő beruházások megvalósítására is készül. A közmunkások foglalkoztatási programjából is kivette a részét a vállalat és ebben az évben már 450 közmunkást tervez foglalkoztatni. A minimálbér idei jelentős megemlése bérfeszültséget eredményez ugyan, de ezt megfelelő vállalati bérpolitikával fel fogják oldani.

Megtudtuk azt is a Vezérigazgató úr tájékoztatójából – s nem árt, ha megtudják mások is –, hogy 2011 júniusától a részvénytársaságunk hivatalos elnevezése: *Mecsekerdő ZRt. Jelképe* pedig egy lombos fa, amelynek öt ága öt karikába kunkorodik és az erdőgazdaság öt erdészeti jelképezi.

*

A vezérigazgató megköszönte a nyugdíjasoknak azt a munkát, amit aktív dolgozó korukban végeztek, s amely a céget a jóhírű, elismert erdőgazdaságok közé emelte. „Nekünk az a feladatunk, hogy a gazdálkodásban több év alatt elért színvonalat megtartsuk, és ezt meg is tesszük!” – mondta Keszi László.

A Mecsekerdő ZRt.-nél már hagyomány a 70, 75, 80, 85, 90. évüket elért nyugdíjasok köszöntése az év végi zárórendezvényen. Ez az elmúlt decemberben is megtörtént. Keszi László vezérigazgató jókívánságait kifejezve,

díszes kiviteli emléklappal és könyvtalommal köszöntötte a 18 ünnepeltet. A szép emléklapot a vállalat központi dolgozói készítették; köszönet érte!

*

A köszöntéseket követően közös dolgainkat vettük sorra. Először is elővettük az 1996-ban létrehozott klub alapszabályzatát, s megvizsgáltuk annak mai időszerűségét. Megállapítottuk, hogy alapszabályzatunk nem szorul különösebb módosításra vagy újrafoglalmazásra, ma is helytálló módon szabja meg működésünk kereteit. A szükségesnek mutató kisebb kiigazításokat elvégezzük.

*

Egyik legfontosabb feladatunknak mutatkozik nyugdíjas kollégáink pontos nyilvántartása, úgy, hogy egyetlen nyugdíjasunk se tűnjön el látókörünk-ből. Bő másfél évtizeddel ezelőtt történt megalakulásunk óta több belső szervezeti változás is történt erdőgazdaságunknál. Így előfordulhat, hogy az újonnan kialakított munkahelyen a megszüntetett egység nyugdíjasait esetleg nem is ismerik. Nyugdíjasaink nyilvántartásához nagy segítséget kapunk a vállalat személyzeti és munkaügyi osztályától, valamint az erdészetek adminisztratív dolgozóitól. Mégis úgy tűnik, hogy idős kollégáink nyilvántartását elsősorban nekünk magunknak kell vezetnünk. Ezért indokolt, hogy mindegyik erdészetenél legyen egy nyugdíjas, aki figyelemmel kíséri az ezen a téren végbemenő személyi mozgásokat.

*

Problémánk az is, hogy a Pécsen működő Nyugdíjas Klubunkat a távolabb lakó kollégák csak nehézkesen tudják látogatni az utazási gondok miatt. A megoldáshoz hozzátartozhatna, hogy másutt is működjön egy klub, ahol a körzetében lakó kartársaink kevesebb utazással időről időre gondtalanul tölthetnének együtt két-három órát. Jó szándék esetén talán szerény költséggel megoldható lenne az is, hogy minden erdészetenél legyen évente egy „nyugdíjasok napja”

(esetleg a nemzetközi „Idősek Napja”, október 1. táján). A nyugdíjasnak már egy csekély törődés is nagyon sokat jelent. Mindnyájan tapasztalhatjuk, hogy gomba módra szaporodnak a 20-25 fős kis társaságok, bejegyzett (vagy be sem jegyzett) civil szervezetek, kis egyesületek. Ezek az öntevékeny társaságok szerény szakmai, ismeretterjesztő, kulturális és más szórakoztató programjaikkal életet lehelnek az időskorúak monoton hétköznapijaiba.

*

Összejövetelünk Schmidt Ágnesnek, a vállalat személyzeti és munkaügyi osztálya vezetőjének meghívása alapján fehér asztal mellett, szerény, de kellemes reprezentációval és kötetlen baráti beszélgetéssel zárult.

Muth Endre
Pécs

Erős mondat

(„Népszabadság”, 2011. nov. 8.)

„Az állam feladata, hogy a dolgozó ember méltóságát jogszabályokban is védje; különösen szükséges ez akkor, amikor a munkavállalók történelmi, gazdasági és egyéb körülmények miatt egészen gyenge pozícióban vannak.”

(Erdő Péter bíboros, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke.)

*

Vadászati múzeum Hatvanban

A „Nimród Vadászújság”-ból tudtuk meg, hogy az előző lapszámainkban már általunk is megemlíttett és a hatvani egykori Grassalkovich-kastélyban létesítendő új intézmény valószínűleg a Széchenyi Zsigmond Kárpát-medencei Magyar Vadászati Múzeum elnevezést fogja viselni. Az épület belső tere még felújításra szoruló állapotban van, de a kormány kiemelt beruházásnak nyilvánította és támogatja a tervet. Így remény van arra, hogy 2013. szeptember 1-én megnyithatja kapuját az új országos jellegű vadászati kulturális létesítmény.

„... nem zsarnok maga az, aki hatalmas, aki megközelíthetetlen és legyőzhetetlen, hanem mindaz, ami őrzi és fenn tartja a zsarnok uralmát. „

(Lukianosz)

Nyugdíjas erdő- és fagazdasági vállalatvezetők asztaltársasága

Kereken húsz év óta működik már egy kis társadalmi alakulat a szakma területén, amelynek a neve alig-alig bukkan fel szaksajtónk oldalain és a társadalmi szervezetek hivatalos országos névjegyzékében is eredménytelenül keresheti az érdeklődő.

Ez a „de jure”, vagyis jogilag nem létező, ám „de facto”, ténylegesen mégis kitartóan működő maroknyi kis csapat talán megérdemli, hogy az „ERFA Híradó”-n keresztül Szakszervezetünk tagsága szélesebb körben is tudomást szerezzen létezéséről és törekvéseiről. Ezt a bemutatást kívánja szolgálni ez a rövid írás.

A szóban forgó asztaltársaság működésének fejlesztésével kapcsolatos elgondolásait a szerző – az ÉRDÉRT ZRt. jogelődjének vezérigazgatója, azt megelőzően is szakmai közéletünk ismert személyisége – már évekkel ezelőtt papírra vetette és az érintettek egyikehez-másikához el is juttatta. Lehetséges, hogy az így érlelt anyagot (amely inkább etikai jellegű kis dokumentum, mintsem a szó köznapi értelmében vett szabályzat) az asztaltársaság az idei éves találkozója alkalmával el is fogadja. Ezt a találkozót valószínűleg a Nyírerdő ZRt. területén fogják lebonyolítani májusban. A cikkben leírt elveket és célokat más szakmai nyugdíjas szervezeteink figyelmébe is ajánlhatjuk. (A Szerk.)

Magyarországon 1989-ben lezajlott a „bársonyos” rendszerváltás; létrejött a többpártrendszer, új kormány, új parlament alakult.

Minden kardinális változás a fiatalabb nemzedék és új eszmék „helyzetbehozását”, térhódítását vonja maga után. Megtörtént ez szakmai területünkön is.

A nyugállományba vonult, illetve nyugdíjazott erdőmérnök vállalatvezetők közül Csanádi Béla és néhai Takács László vezérigazgatók, valamint a közelmúltban elhunyt dr. Királyi Ernő, a korábbi MÉM-EFH ny. vezetőjének

koordinálásával 1992. szeptember 9-én öt pontban összefoglalták a nyugdíjas igazgatók rendszeres találkozójának szabályait.

Az elmúlt két évtizedben a találkozók – egy év kivételével – meg is szervezték. Már az új vezetők egy része is nyugállományba vonult és az új erdészeti politika is vizsgálja a demokratikus viszonyok között élő magyar állampolgárok előtt.

Múltunk és új tapasztalataink indokolják, hogy az összejevetel rendjét korszerűsítsük és szakmai felelősségérzetből fakadóan szervezettebbé tegyük.

*

A nyugdíjas erdő- és fagazdasági vállalatvezetők asztaltársasága olyan szakmai baráti kör, amelynek tagjai évente meghatározott helyen és időben jönnek össze. Az asztaltársaságot egyesület-szervezetűnek tekintik. Összejeveteleikre a velük együttműködő állami/nemzeti szervezettel közösen évente munkaprogramot készítenek és magukra nézve etikai kötelezettségeket fogadnak el. Mivel kifejezetten politikai és jótékonyági tevékenységet jelenleg nem folytatnak, alapszabályzatot sem készítenek. Magukra nézve a 10.802/1923.B.M. sz. rendeletet (ennek korszerűsített változatát) vonatkoztatják.

Az asztaltársasági tagság belépési nyilatkozat benyújtásával kezdődik. Ezzel egy időben a jelentkező belépési díjat fizet az adminisztrációs költségek fedezetére, ami jelenleg ötezer forint.

*

Az asztaltársaság titkos szavazással öt évre elnököt választ. Az elnök feladata az éves találkozó előkészítése, továbbá a munkaprogram összeállítása a szervezésben együttműködő állami/nemzeti szervezet vezetőjével.

Az asztaltársaságnak tagja lehet minden nyugállományú állami erdő(fa) gazdasági vállalat/intézmény vezető. Az éves összejevetelre meghívót csak az asztaltársaság tagjai kapnak; meghívottak a tagok feleségei.

*

Az asztaltársaság működésének céljai a következők.

- A folyamatosan változó/fejlődő szakmai környezet helyi megismerése.
- Az aktív pályafutás során felhalmozott szakmai-vezetői tapasztalatok igény szerinti ismertetése.
- Az állami/nemzeti vagyon védelme, gyarapítása terén tapasztalt gondok – tények alapján történő – megvitatása.
- A szakmai egység megbontására irányuló klikkesedés megelőzése, az erdősz szakma egységének ápolása.

Az asztaltársaság tagjaival szemben támasztott etikai követelmények az alábbiak.

1. Tagjai minden esetben szakmai kérdésekkel kapcsolatban fejtik ki véleményüket; nem személyeskednek.
2. Tisztelik a más ágazatban, más tulajdonviszonyok között dolgozó erdészeket; azokat személyükben sem nyilvánosság előtt, sem zárt körben nem bírálják.
3. Tisztelik elődeiket és ápolják azokat a hagyományokat, amelyek egy erkölcsi alapon működő társadalomban a szakma fejlődését szolgálják.
4. A tagok erkölcsi köteletségüknek tartják, hogy az állami/nemzeti erdővagyon további lebontásában nem vesznek részt.
5. Az Erdőtörvény előírásainak betartását a szakma fennmaradása alapján tartják, a törvényes rend betartásán dolgoznak.

Dr. Váradi Géza
aranyokl. erdőmérnök,
ny. vezérigazgató

Tripammer Károly emléke

Technikai és terjedelmi okok miatt csak most tudunk tudósítani arról az eseményről, amely még a múlt év őszén ment végbe a Mecsekben (amint azt a mellékelt fénykép, Guba Csaba felvétele is érzékelteti). Úgy érezzük azonban, hogy ha bár késve is, de mégis érdemes és szükséges rá visszatérni, mert *tiszteletre méltó elődeink emlékének ápolása a szakmai érdekvédelem egyik területe.*

A Mecsek Egyesület, a Baranya Megyei Természetbarát Szövetség, valamint az OEE Baranya Megyei Helyi Csoportja *felújította a Tripammer-fa környékét és kopjafát állított, Baumann József alkotását, amit kis ünnepség keretében avattak fel.* A rendezvényt Horváth József Brúnó helyi csoport titkár szervezte meg.

Az ünnepség során Tóth Klára, a BMTSz elnöke mondott beszédet, majd Várady József helyi csoport elnök méltatta Tripammer Károly munkásságát.

*

Tripammer Károly 1872. december 18-án Nagykanizsán született, erdőmérnöki oklevelét pedig 1895-ben

szerezte meg Selmechányán (ahol a hallgatói főkönyvben Tripammer írásmóddal szerepel a neve). Azonban már ezt megelőzően 1894-ben sikerült magának állást biztosítania a *pécsi városi erdőhivatalnál*, segédtiszként. Ott dolgozott azután egészen 1926. június 3-án, 55 éves korában váratlanul bekövetkezett haláláig mint főmérnök, majd hivatalvezető városi erdőmester.

*

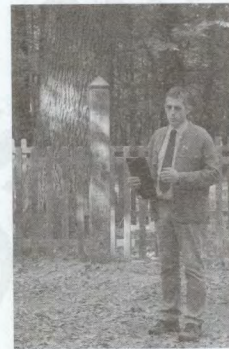
Nevéhez fűződik a város erdeiben folytatott erdőgazdálkodás belterjesítése tétele (vagyis a faállományok tövön törtető eladása helyett a létrehozott saját termelő apparátussal fakitermelés és értékesítés, majd erdőfelújítás stb). Továbbá a Mecsek déli lejtőin a közjóléti célú erdőgazdálkodás infrastruktúrájának a megvetése: turistaút-hálózat kiépítése, majd erdei kövesút építése a Mecsekkaputól a Lapis-Keresztkunyhó-Kozári erdészház érintésével a mánfai országútig. Ennek az útnak az építése közben érte a korai halál.

*

Tiszteletére és emlékének megörökítésére róla nevezték el azt a *kocsányos tölgyet*, amelyre (az „oral history” szerint) egy sebzett vadkan elől felmenekült, amikor Melegmányból a kozári va-

dászházban levő szállására tartva a kan megtámadta. A fát azután egy kis léckerítéssel bekerítették és „Tripammer-fa” feliratú táblát helyeztek el rajta. A fa a pécsiek kirándulásainak egyik legkedveltebb célpontjává vált. De sok erdész-kollégánk számára is ismerős lehet a hely, mert már számos jelentős szakmai rendezvényt bonyolítottak le ott.

*

bekerítették, táblával látták el, mint az eredetit.

Ezt az emlékhelyet újították fel és fejlesztették tovább 2011 őszén, szép példáját adva annak, hogy Pécsen az erdészek és természetvédők nemcsak civakodni tudnak egymással, hanem együttműködni is – a közjó javára!

Király Pál

Gombász hírek

„Az Év Gombája” 2012-ben a nagy őzláb gomba (*Macrolepiota procera*), a címre jelölt hét gombafaj közül erre szavaztak az Országos Gombász Találkozó résztvevői még a múlt őszön, amikor is még a császárgalóca viselte ugyanezt a kintintető címet.

*

Téli szarvasgomba fesztivált rendezett a Gödöllői Szarvasgombász Egyesület, immár harmadik alkalommal. A városi Művészetek Házában lebonyolított, nagy érdeklődéstől kísért és más szarvasgombász szervezeteket is odavonzó rendezvényen nem csak megtekinteni lehetett az igen nevezetessé vált földalatti növénykülönlegességet, hanem fogyasztani is lehetett a felhasználásával készült gasztronómiai csemegéket, valamint megvásárolni a tartósított gombát.

A program keretében ismeretterjesztő előadások hangzottak el a szarvasgombáról, gyűjtéséről és természetéről, a gombakereső kutyákról. Továbbá volt kiadvány-bemutató, fényképkiallítás, kézműves termékek vására, gyermekprogramok és showműsor is.

*

Gombászkönyv. Az „Ismerjük fel a gombákat” című, mikológus-körökben jól ismert könyvsorozat első és második kötete után megjelent a harmadik is. A praktikus, zsebkönyv méretű könyvecske dr. Vasas Gizella lényegretörő leírásában ismerteti Magyarország jogszabályi védelem alatt álló 35 gombafaját, valamint további 86 ritka és/vagy veszélyeztetett gombáját. A leírásokat dr. Albert László és dr. Locsmándi Csaba színes fényképei teszik szemléletessé.

*

Közép-Európa legjobb szarvasgombatermő erdeje címmel invitálja egyéni vagy csoportos látogató-túrára az érdeklődőket a taksonyi *Off-course Bt.* által közreadott szép színes prospektus imígyen: „Szakembereink több mint 10 éves tapasztalattal és válogatott kereső kutyákkal várják Önöket június 15-től október 31-ig, minden nap!” Nem óhajtunk sem a burkolt reklámozás vétkébe esni, sem a hírt kommentálni, ezért már csak annyit írunk, hogy egy öreg akácok helyébe telepített kb. 15 éves fiatal tölgyesről van szó.

*

A „Magyar Gombász” című folyóiratot, híreink forrását a Magyar Mikológiai Társaság és a Magyar Gombász Kkt. félvétenként jelenteti meg 24 (A/4) oldal terjedelemben. Ára 500 Ft, rendezvényen történő személyes átvétel esetén 350 Ft.

„Zöldkeresztes, küzdj és ...!”

Ne h é z feltételek között, de szívósan küzd kitűzött céljainak eléréseért, feladatainak megoldásán a Magyarországi Zöld Kereszt

Egyesület (MZKE) immár csaknem két évtized óta. Ezt tükrözte az a beszámoló is, amelyet az egyesület elnöke, dr. Tarjáné Tajna Anna aranyokl. erdőmérnök, ny. környezetvédelmi minisztériumi államtitkár asszony tartott a szervezet budapesti közgyűlésén.

A rendezvényt a MTESz Kossuth-terti székházában bonyolították le január végén. Azért éppen ott, mert a MTESz Környezetügyi Bizottságának a Zöld Kereszt együttműködő partnere. És még sok más szervezetnek, mint például szakszervezetünknek is.

Célszerű utóbbi megjegyzéssel kapcsolatban itt és most is emlékeztetnie: az MZKE segítette elő a kölcsönös együttműködés jegyében, hogy egy évvel ezelőtt az Országgyűlési Képviselői Irodaházban tartott bizottsági ülésen közvetlenül is bekapcsolódhattunk az állami alaptörvény (alkotmány) előkészítési folyamatába és közös javaslatunkként terjeszthettük elő az erdőnek az alaptörvénybe történő belefoglalását. A Vidékfejlesztési Stratégiával kapcsolatban rendezett országházi nyílt napra is a Zöld Kereszt égisze alatt juthattunk be. Az érdekvédelmi munka már csak ilyen: céljai világosak, de az elérésükhöz vezető út gyakran tekervényes.

Más alkalommal már megírtuk azt is, hogy az egyesületen belül erdőmérnökökből álló, viszonylag népes szekció is működik.

Ez az erdészeti szekció éppen a mostani közgyűlés alkalmával is bővült egy friss nyugdíjas kollégával, a Sopronban 1975-ben diplomázott Varga László erdőmérnökkel.

A Mihail Gorbacsov által alapított Nemzetközi Zöld Kereszt Egyesü-

let eme hazai tagegyesületének egyébként ez a bevált stratégiája: minél több, a környezetüggyel érintett szervezetbe beépülni, munkájukban igény szerint részt venni, törekvéseinek ott támogatni. Hosszúra nyúlva az Elnök asszonynak a 2011. évet értékelő beszámolójából felsorolni mindazokat a szakterületeket és rendezvényeket, amelyekbe így módon bekapcsolódtak. Csupán néhány témakört említünk meg ezekből: megújuló energiák (különös tekintettel a zöldenergiára), éghajlatváltozás, magyar vidékfejlesztés, egészségturizmus, fenntartható fejlődés, vízgazdálkodás és biológiai szennyvízkezelés, biogazdálkodás (kertészeti), fenntartható mező- és erdőgazdálkodás, Madarak és Fák Napja, Erdők Hete stb.

Ez a kapcsolati rendszer jelentősen bővült 2011-ben: az MZKE belépett a Kárpát-medencei Magyar Civil Szervezetek Együttműködési Szövetségébe (CFT) és máris képviseltette magát a szervezetnek az Országházban decemberben lebonyolított tanácskozásán. Azt, hogy ezt a nemcsak hosszú nevű, de fölöttébb heterogénnek tűnő új kapcsolatot milyen konkrét tartalommal lehet majd kitölteni, az idő fogja eldönteni.

A közgyűlésen a szekcióvezetők is beszámoltak a múlt évi tevékenységükről, közöttük Köveskúti György erdőmérnök is. Ezekből a beszámolókból azt a tanulságot véltük levonhatónak, hogy talán nem ártana a kollektív tevékenységet, a csapatmunkát erősíteni, mert ennek fogyatékoságait a szekcióvezetők olykor-olykor a személyes erőfeszítésekkel igyekeznek pótolni.

Éppen az erdészet is jó lehetőséget kínál a feladatok decentralizált végrehajtására, a személyes szerepvállalásra, amint azt a közgyűlésen is jelentkező példa is demonstrálta. Az történt ugyanis, hogy a 160 fogyatékos gyermeket gondozó budapesti Bárczi Gusztáv Gyakorló Ált. Iskola igazgatónője segítséget kért az egyesülettől ahhoz, hogy a természet- és környezetvédelmi oktató-nevelő munkát fejleszteni tudják az iskolában. Ehhez például erdei kirándulásokat szeretnének lebonyolítani, amelyek megszervezése és lebonyolítása nyilvánvalóan erdészek közremű-

ködését igényelné. Az MZKE aláírta a megállapodást az iskolával. Most már az erdészeti szekción lenne a sor, hogy valóság is váljon belőle.

Kis közgyűlési tudósításunkat a zöldkeresztes munka nehéz feltételeinek emlegetésével kezdtük. Amint Imre Mária gazdasági vezető beszámolója is tükrözte, ezek között első helyen áll a pénz, pontosabban annak hiánya. A források beszűkülése ma már az egyesületnek az anyaegyesület genfi központjával fennálló kapcsolatát, a tagdíjfizetést is veszélyezteti; ezt már Marek Miklós, a nemzetközi kapcsolatok felelőse mondta el. Mentegetőzéseinket ott még egy ideig megértéssel kezelték, de most már a tisztségviselők ott is cserélődnek és nem minden új ember ismeri a magyar belső helyzetet, (Jelenlegi összekötőnk például egy ausztrál ember.)

Pénzügyekben civil szervezet számára a kulcsszó a pályázat – volna. De ma már ez is sokkal nehezebb, mint akár csak néhány éve volt. (Akkor sem volt könnyű.) A megpályázható alapok tőkéje is beszűkült, a rendszer is bonyolultabbá vált, átalakult. Talán bizonyos kis rést jelenthet a falon az a körülmény, hogy nem csak szervezetek pályázhatnak támogatásra, hanem egyes programok is. Ez a szelektáló tényező viszont kétségtelenül arra készítheti a szervezeteket, hogy jól gondolják meg, mibe vágják a fejszéjüket és programjaikban világosan fogalmazzák meg, hogy mit és hogyan akarnak cselekedni.

Végül szó esett a közgyűlésen arról is – Pálmüller Józsefnek, az MZKE titkárának előterjesztésében –, hogy az MZKE 2013-ban, jövőre emlékezhessen meg fennállásának 20. évfordulójáról. Erre a felkészülést már most meg kell kezdeni. Egy kis jubileumi kiadvány lenne a legmegfelelőbb, kézzelfogható forma, amely írásban és képben bemutatná az elmúlt két évtized tevékenységét, az egyesület jelenét és a jövőjére irányuló elgondolásokat.

Majd meglátjuk – jövőre! Addig is (Madách után szabadon): „Zöldkeresztes, küzdj és bízva bízzál!”

Király Pál

Kétszer volt ...

Bár lassacskán, de szaporodik azoknak az írásműveknek a száma, amelyek az 1945 után létrejött és tartósabban fennmaradt állami erdőgazdálkodó szervezetek, valamint – ritkábban – egyes intézmények történetének megörökítését, monografikus feldolgozását célozzák.

Ilyen kötet *Apatóczy István* erdész-technikus „*Kétszer volt ... Budavidéki Állami Erdő- és Vadgazdaság*” című munkája, amely az „Erdészettörténeti közlemények” sorozatban a LXXXIV. sorszámmal jelent meg még 2011-ben.

Kötetünk címe legott elárulja, hogy szakmánk melyik egykor létezett szervezeti egységéről van szó a műben. S utal azokra a szervezési intézkedésekre is, amelyek ennek az egykori *speciális erdőgazdaságnak* a sorsát mozgatták és amelyeknek tulajdoníthatóan ez a cég kétszer jött létre és kétszer múlt ki. Ámbár a könyvet olvasva olyan benyomásunk támadhat, mintha még ennél is több szervezési hányattatáson mentek volna át a főváros közelében tevékenykedett kollégák.

Úgy érezzük, a szerző személyét nem szükséges részletesebben bemutatnunk a lapunkat rendszeresebben olvasóknak; neve, írása nem egyszer jelent már meg Híradónk oldalain. *Mint szak- és szépirod, széles körben ismert a szakmában.* Azt azonban feltétlenül meg kell most említenünk vele kapcsolatban, hogy szakmai pályafutása éppen a szóban forgó térséghez, a Budavidékhez és a Pilishez kapcsolódott. Így nemcsak krónikása az általa papírra vetett ese-

ményeknek, hanem jórészt *személyes részese, átélője, közvetlen szemtanúja* is. Szerencsés megoldás tehát, hogy ő vállalkozott ennek a történetnek a megírására.

Apatóczy István elsőként történelmi áttekintést ad a Budavidék szervezeti változásairól kb. 1951-től indulóan, de közben nem mellőzi az egyes korszakok főbb gazdálkodási tevékenységeit sem. Ennek a résznek nagy értéke, hogy *kitér a jogelődök*, illetve a gyakori átszervezésekkel érintett *korabeli vállalati szintű szervezeti egységek adataira is* (Telki, Budapest, Gödöllő; részben a Pilis és a Vértes is). Ezt követően az egyes fejezetek már a vállalatban belüli szervezeti egységek történetének taglalását jelentik (központ, erdészetek és üzemek, intézmények).

Szembevetendő értéke a könyvnek, hogy *S rengeteg nevet tartalmaz.* Hatalmas munkát jelenthetett ez a szerző számára, koronként és egységenként (s fordítva) a sok-sok név összegyűjtése a beosztással, a beazonosításhoz szükséges születési évszámmal és a szakképzettséggel együtt.

Szép gondolat volt még annak a négy erdésznek a nevét is megemlíteni mindjárt a belső címdoldalon, akik több mint másfél évszázada, 1851-ben Esztergomban az Ungarischer Forstverein alakuló ülésén részt vettek a területről (Bajnáról, Budakesziről és Valkóról).

Azért is kiemelendő a műnek ez a hatalmas személyi adatbázis jellege, mert korunkban egyre inkább tapasztalhatjuk, hogy hasonló írárok anonimmá,

a történetek szereplők nélkülivé válnak. A szerzők szívesen (és kissé sunyi módon) elspórolják a dolognak ezt a részét, a rengeteg utánjárást igénylő, pontos személyi adatgyűjtést. Pedig hát, amint mondani szokás, a történelem olyan nevek nélkül, mint a színház színészek nélkül.

Fel is veti a gondolatát a neveknek ez a sokasága és esetenkénti ismétlődése, hogy nem lett volna-e célszerű a könyv végére mellékletként elhelyezni egy összesítő alfabetikus *névmutatót*? De ne legyünk telhetetlenek, mert egy ilyen névsor aránytalanul megnövelte volna a 95 szövegoldalt + 15 fekete-fehér képes oldalt számláló könyvecske terjedelmét. Talán majd legközelebb...

Recenziókat azért is fejezzük be ezzel a kis félbeharapott reménykedéssel, mert nyilvánvalónak tűnik előttünk: Apatóczy István ezzel a munkájával túl van a téma nehezén, kész az alapvetés. *Most már érdemes lenne nem abbahagynia, hanem belemenni a részletek kimunkálásába.* S nem csak azért, mert „mélységes-mély a múltnak kútja”. Hanem azért is, mert egy hihetetlenül színes, gazdag és a főváros testközelisége miatt nagyon fontos terület erdészeti-vadászati múltjáról van szó. Egyébként maga a szerző zárja előszavát azzal, hogy: *a csendes felejtés vétek volna!*

A gondolatot is, valamint a szerzőnél korlátozottan rendelkezésre álló könyvet is minden kollégánknak ajánljuk!

k. p.

Az új Munka Törvénykönyve

2011. december 2-án a kormány nevében a Nemzetgazdasági Minisztérium, a munkáltatók részéről a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége, valamint a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége, a munkavállalók nevében pedig a Liga Szakszervezetek, a Munkástanácsok Országos Szövetsége és a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége képviselői aláírták az új Munka Törvénykönyve tervezetének elfogadásáról szóló megállapodást. Ennek alapján alkotta meg az Országgyűlés a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. sz. törvényt, amely július 1-től lép hatályba.

A munka világának szempontjából oly fontos jogszabállyal kapcsolatban – hasonlattal élve – „a félig üres - félig telt pohár” esete áll fenn. Ugyanis mind három oldal részéről olyan

kompromisszumok árán jött létre, hogy tulajdonképpen *senki sem elégedett.* Kormányzati oldalon úgy érzik, hogy az eredeti tervezethez képest túlságosan is sokat engedtek. Ebben szerepe volt annak a politikai nyomásnak, amelyet a tervezet ismertté válásától kezdve a szakszervezetek gyakoroltak a kormányoldalra. Talán szerepe volt annak a fokozódó nemzetközi nyomásnak is, amely a kormányra nehezedett november-decemberben az Európai Unió egyes szervei részéről éppen a jogszabályalkotással kapcsolatban, s amely 2012-ben sem szűnt meg.

A munkáltatói oldalon is elégedetlenségről tanúskodó megnyilatkozások hangzottak el, mert ott meg úgy vélték, hogy az új Munka Törvénykönyve nagyon is liberális és nehezíti az amúgy is nehéz versenyhelyzetben küszködő vállalkozók-vállalkozások versenyképességét, növeli terheiket.

Kismonográfia Barlai Ervinről

Igaz, ami igaz: *faipari történetírásunk* kétségtelenül viszonylagos lemaradásban van erdészettörténetünk irodalmához képest. Pedig a faipar – hozzáértve a régi kézműves famegmunkálást is – jóval régebbi múltra tekint vissza, mint a tudatos erdőgazdálkodás. Miután néhai dr. Hiller István erdőmérnök kolléga tollforgató kezét lefogta a halál, dr. Ghimessy László erdőmérnök kolléga pedig magas életkoránál fogva leállt a publikálással, egy sajnálatos ür támadt ezen a téren, bár természetesen ez nem jelentett abszolút vákuumot.

*

Szerencsére jött ezután egy faipari mérnök kolléga dr. Tóth Sándor László c. egyetemi tanár, jelenleg társadalmi funkcióban a Faipari Tudományos Egyesület (FATE) alelnöke személyében, aki szívósan dolgozik az említett lemaradás felszámolásán, az ősi iparág múltjának feltárásán. A fafeldolgozás 1945 előtti és 1945 utáni történetét bemutató két kötete ma már klasszikus műnek számít. Ezeket az átfogó műveket követően most már évek óta bizonyos részletek kidolgozásán munkálkodik. A FATE által kiadott „*A fagazdaság nagyjai*” sorozat keretében egymás után jelenteti meg az iparág egykori kiválóságairól írt kismonográfiáit, vagy ha úgy tetszik, kisbiográfiáit. Ezek egyikéről-másikáról lapunkban is tettünk említést.

Az életrajzi füzetek abban a tartalmi felépítésben készülnek, amit soprni egyetemünk ebben a vonatkozásban meghatározott az erdészeti életrajzok (a „zöld-fehér-zöld” füzetek) vonatkozásában. A faiparos biográfiák kartonborítója – stílszerűen – finom halványbarna tónusú.

*

Dr. Tóth Sándor László legfrissebb, 2011 novemberében megjelent munkája *Barlai Ervin* (1899-1967) erdőmérnökről szól, aki nagy volt erdésznek is, faiparosnak is, műszaki szakembernek is és a szakma országos vezetőjének is, s nagy volt szakközigazdásznak, tudományos kutatónak is. Emlékének megörökítése lassan bár, de csordogál. 2009-ben a Zalaerdő ZRt. szép *emléktáblát* állított Lentiben, Barlai egykori üzemi munkásságának színhelyén (az eseményről Híradónk is tudósított). Az alkalomra dr. Baráth László Bedő-díjas erdőmérnök, a vállalat ny. osztályvezetője, valamint Szakács László Bedő-díjas erdésztechnikus, erdészettörténész készített egy-egy összefoglalást az aposztrofált személyiségről. Ezeket dr. Tóth Sándor László éppúgy beépítette művébe, mint a Barlairól szóló minden más jelentősebb dolgozatot és szabályosan fel is tüntette azokat a felhasznált források és megemlékezések jegyzékében.

Ennek a kis recenzióknak a célja nem lehet más, mint felhívni a figyelmet az ismertetett mű létezésére; részletes ismertetésére nem tudunk vállalkozni – el kell olvasni! Annyit azonban leírhatunk, hogy *a szerzőnek sikerült erről a hallatlanul gazdag életműről egy kitűnő, nagyon tömör áttekintést készíteni*, amely fogalmazásánál és dokumentum-jellegű ábraanyagánál fogva *érdekes és olvasmányos is*. Fölöttébb alkalmas arra, hogy az érdeklődő teljes képet kapjon szakmánk eme kitűnőségének kibenlétéről, s arról, hogy miért is becsüli oly nagyra az utókor.

*

Az értékes kis füzet forgatása-lapozgatása azonban máris *felveti a folytatás gondolatát*, a részletesebb kiteljesítés igényét. Barlai Ervin a faipar „Kaán Károlya” volt a XX. században. Nemcsak ő érdemelne meg, hanem az egész magyar fagazdaságnak, a következő nemzedékeknek hasznára válna, ha *életművéről egy olyan részletes monográfia* születne, mint amilyen a nagy erdészeti politikusról és természetvédőről, Kaán Károlyról született 1996-ban Farkas Lajos úr ügyszeretetének, szorgalmának és kitartásának köszönhetően. Jó lenne (de hát istenkém, annyi minden jó lenne még...)

K. P.

Munkavállalói oldalon elismerték, hogy az induló állapothoz képest az M.Tk. sokat puhult az előkészítő munka hónapjai alatt, de úgy vélik, hogy még mindig munkaadó-párti, a tőkének, a munkaadónak kedvez. Egyesek egyenesen *rab-szolgatörvénynek* titulálták.

A háromoldalú megállapodás aláírását követően azonnal felcsattanó kritikák elsősorban a szakszervezetekre zúdultak, azok közül is főleg az MSZOSZ-re, s annak elnökére, Pataky Péterre. Árulónak titulálták őt is, és a Liga elnökét, Gaskó Istvánt is. Utóbbinak egyenesen Júdás-pénzt dobtak a lábai elé a Kossuth-téri tüntetők.

A megvádolt szakszervezeti vezetők azzal védekeztek, hogy a szakszervezetek legalább valamelyes mozgástere megőrzése érdekében mentek bele a kétségtelenül nem szerencsés kompromisszumokba. Egy merevebb tárgyalási magatartás esetén a „másik” oldal így is, úgy is elérte volna a tervezet parlamenti elfogadását, s ráadásul az érdekképviselések még rosszabbul kerültek volna ki a kalamajkából.

Magukat függetlennek mondó elemzők úgy értékelték az ügy kimenetelét, hogy Orbán Viktornak sikerült ügyes taktiká-

val, nyilvánosságot nem kapott háttéralkukkal, titkos ígérekkel megosztania a szakszervezeti oldalt, a további három nagy konföderációt pedig egyszerűen kihagyták az alkudozásokból (így a miénket, az Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülést is).

Január-februárban az egyéb politikai és pénzügyi problémák elvonták a közvélemény figyelmét a M.Tk. ügyéről (deviza-lakáshitelek megsegítése, az IMF-fel kapcsolatban kialakult konfrontáció. Magyarország esetleges EU-s eljárás alá vonása stb.)

Jelenleg nagyjából ott stagnál az ügy, hogy minden érdekelt hangoztatja: *a végrehajtás szintjén*, vállalatoknál, vállalkozásoknál, intézményeknél *kell a további vitákat megvívni* és a helyi kollektív szerződésekben rögzíteni az így elért pozíciókat.

Ismerve az erőviszonyokat – nem túlságosan rózsás a kilátás. Mindenesetre vállalati szakszervezeti bizottságainkra nagyobb erőpróba vár, mint bármikor a rendszerváltás óta. Komoly felkészültség kell hozzá – és szolidaritás!

K. P.

Sopron költője volt...

... és írója, s a Főiskoláé és az is maradt akkor is, amikor életének kis sajkáját másfelé sodorta az élet: a fővárosba, majd 1945-ben Nyugatra, a rejtélyes, tragikus halálba. *S most már az is maradt mindörökké.* Nevét beírta a soproni főreáliskola osztálykönyvébe, az Erdőmérnöki Kar hallgatói főkönyvébe, műveivel pedig a város és az egész magyar irodalom aranykönyvébe.

*

Ifj. Krug Lajosról van szó (1898-1944/45?), aki „Tüzek a végeken” és az azt követő műveiben írói vénával örököltette meg az ősi Akadémia Selmecről Sopronba üzetésének, s a nyugat-magyarországi felkelőharcoknak, a város magyarrá maradása érdekében vívott ütközetnek a történetét, amelyeket azután az 1930-as és 40-es években sorozatban követtek többi könyvei. Több száz verse napilapokban, folyóiratokban jelent meg. Megjelenhetett volna több is, ha a háború utolsó napjaiban nem végzett volna vele is az értelmetlen halál.

*

A szocialista rendszerben irredentának tekintették fennmaradt írásait és csak titokban, kézről kézre adva voltak olvashatók, mert újabb nyilvánosságot nem kaphattak. Neve, híre azonban még így is, olvasatlanul vagy alig olvasva is fennmaradt, mert fogalom volt. Csak az ezredforduló után tudott újraéledni, mindenekelőtt ifj. Sarkady Sándornak, az NYME Központi Könyvtár és Levéltár

fiatal főigazgatójának köszönhetően, aki nemcsak a könyvészet és a történelem kiváló tudósa, hanem egyben a hűség városának hűséges lokálpatriótája is.

*

Miért írjuk mindezt? Azért, mert a Soproni Pro Silva Baráti Társaság (a bélyegzőjükön Pro Szilva írásmóddal írva) fiataljainak köszönhetően Krug Lajosnak éppen nyolcvan éve megjelent első verseskönyve, a „Versszerződés” támadhatott fel haló poraiból. Mégpedig szerény, de szép kivitelben, kellemes halvány-okker tónusú papírra nyomtatva és négy egyetemi hallgató kedves kis grafikáival illusztrálva (Borbély András, alias Harcos, Horváth Eszter a. Kudu, Oláh Péter a. Álmatlan filozófus, Válint Zsuzsa a. Szerafin).

A kartonborító címképét – a kis verseskötet címéhez illően – László Gyula kiváló östörténet-kutató professzor azonos témájú akvarellje nyomán rajzolt grafika díszíti, amely Osgyáni Anett a. Botanász műve.

A kötetet Sáros Viktor a. Merev-lemes szerkesztette és ő írta az előszót is; mottója pedig: „Mindenkinek, aki a magyar holnapért felelős!” Ennyit a külsínről.

*

A könyvecske három fejezetbe csoportosítva 38 verset tartalmaz. Ezek részletes ismertetésére vagy értékelésére nem vállalkozhatunk. Csupán ízelítő-

ként ragadunk ki egy rövid versszakot az elsőből, a Fekete Zoltán főiskolai professzornak ajánlott „Véderdők”-ből:

*Kopár vízmosáson,
lejtőn, hegyomláson
Egy magyar fa helyett
magyar erdő álljon!*

*

Az imént ifj. Sarkady Sándor a. Narrátor főigazgató úr említése kapcsán talán már sejthette is a T. Olvasó, hogy neki is köze lehet a most ismertett Krug-könyvhöz. Igen, nem is akármilyen. Ugyanis annak befejezéseként ő írta meg ifj. Krug Lajos élettrajzát, ismertette munkásságát. Jó szolgálatot tett ezzel az egész szakmának, mert ebből a kis biográfiából most már a ma embere is pontosan megtudhatja, hogy ki volt szakmánknak ez a már-már eltemetett kitűnősége. Olvasásakor úgy érezzük, hogy közöttük és Krug között egy mélyebb szellemi-lelki affinitás áll fenn, aminek a közös alapja: a soproni-ság. S ez az érzület átragad minden egyszer volt soproni diákra, soproni lakosra, mert rajongását Krug Lajos ezekkel a gyönyörű szavakkal fejezte ki:

*„Nyugat üzenete, örök szép Sopron,
szülővárosom – Te antik ékszer, nagyfényű
diadém kis ország homlokán.”*

K. P.

Hírek

Erdészettudományi Közlemények címmel új tudományos folyóiratot indított útjára az Erdészeti Tudományos Intézet, valamint a Nyugat-magyarországi Egyetem Erdőmérnöki Kara, amelynek díjmentes terjesztését az Országos Erdészeti Egyesület vállalta az „Erdészeti Lapok” esetenkénti postai mellékleteként. Az évente legalább egy alkalommal megjelentetni szándékozott periodika főszerkesztője Csóka György (ERTI), helyettese Lakatos Ferenc (NyME-EmK). A szép kivitelű, színes nyomású kiadvány 152 oldal terjedelmű első száma 12 tanulmányt tartalmaz szá-

mos ábrával illusztrálva, s mindegyik dolgozat angol nyelvű összefoglalást is tartalmaz. Az új folyóiratnak hosszú életet, alkotóinak sok sikert kívánunk!

*

Bánffy György Emlékpark. Budapest II. kerületi önkormányzata a Hűvösvölgyben 8.000 négyzetméter kiterjedésű szép emlékparkot létesített a kerület egykori lakosa és díszpolgára, a Kossuth- és Jászai-díjas neves színművész tiszteletére. A parkban emlékművet is állított egy sziklatömbre erősített bronztábla formájában. A kitűnő orgánumáról, szép tiszta szövegkiejtéséről, ízes magyar beszédéről is közis-

mert, népszerű Bánffy György neves és eredményes vadász is volt, az 1990-ben újjászervezett Országos Magyar Vadászati Védegylet első elnöke. Több mint kétszáz darabot számláló értékes trófeagyűjteményét családja (tekintettel a színművész Heves megyei származási gyökereire) a mátrafüredi Mátra Erdészeti, Mezőgazdasági és Vadgazdálkodási Szakképző Iskolának ajándékozta. A szakszerűen felújított gyűjtemény az iskola Bánffy György Termében elhelyezve egyaránt szolgálja a tanulók képzését, továbbá a természettudományos ismeretterjesztést az oda látogató érdeklődők körében.

(Forrás: „Nimród Vadászujság”.)

Első szárnypróbálgatás

A Fácányi-név nem ismeretlen a szakmában, nem egyszer tűnt már fel Híradónk oldalain is Fácányi Ödön vadászati szak- és szépíró neve. A Millecentenárium óta pedig elválaszthatatlanul összeforrt a magyar vadászati kultúrával, úgy is, mint annak egyik szervezője és úgy is, mint egyik fejlesztője, íróként művelője.

Nem esik messze az alma a fájától – tartja a régi közmondás. Fia, Fácányi Zsombor vadgazda mérnökként szintén a vadászat mezejére lépett; egy ideig a Vértesi Erdészeti és Faipari ZRt. vadászati előadójaként dolgozott. Jelenleg pedig ugyanennek a részvénytársaságnak a központjában a közjóléti erdőgazdálkodás feladataival és a turisztikával kapcsolatos feladatokkal foglalkozik. A Vértesi főváros közelsége és a térségben lévő fontos ipari települések miatt meglehetősen frekvenciát erdőgazdasági táj ebből a szempontból. Mindazonáltal a nagy szenvedély, a vadászat továbbra is kíséri mindennapjait.

„Szűk esztendő – Bő esztendő”

Ami az almafa és az ő almájának viszonyát illeti, Fácányi Zsombor abban is apjára ütött, hogy ő is *nemcsak a pusztát vette kézbe, hanem a tollat is*. Ennek lett az eredménye az a csinos kiállítású kis kötet, amely a „Szűk Esztendő – Bő Esztendő” címet viseli. S ami tulajdonképpen nem is igen kicsi, mert az álló kb. B/5 formátumú könyv 117 számozott oldalt + 16 színes képes oldalt tartalmaz.

A könyv jobb megértése szempontjából érdemes azt is tudni, hogy Fácányi Zsombor tízéves korától vezetett vadásznaplót, mert akkor kapta az első fegyverét, egy légpuskát. S ugyancsak gyermekkorától kezdve járt vadászatokra kísérőként, hajtóként. Valószínűsíthető, hogy mindebben benne volt az édesapa gondos irányító keze is. Nem csoda, hogy ha valakinek a génjeiben egyébként

is benne lappang a hajlam, akkor ilyen neveltetés ráségítése nyomán gyorsan kibontakozik a szenvedély. S az is logikus, hogy ez a vágy a gimnázium után a Gödöllői Agrártudományi Egyetemre vezette a vadászdiploma megszerzéséért.

Területes vadászból bérkilövő

Visszatérve magára a könyvre, amint a címe is mutatja, a fiatal-középkorú szerző, már családos ember két esztendő vadászélményeit örökítette meg a kötetben. A *szűk esztendő* azt az évet jelenti, amikor a vadászterületek bérbeadásakor vadásztársaságának *meg kellett válnia a Vértesi térségében fekvő, huzamos időn át használt nagyvadász vadászterülettől*, s a mások könyörületére (meghívására) szoruló földönfutó vadász lett. „Elmondhatatlan érzés volt, meg sem próbálkozom a leírásával... Az egyik nap még az enyém volt az egész világ, utána pedig a vadászat páriáinak, a bérkilövőeknek a kolduskenyere jutott osztályrészül.” – írja Fácányi Zsombor mindjárt könyvének elején („Prológus helyett”).

Nono, vetjük mi közbe, mert még emlékezünk azokra az időkre, amikor sok-sok ember vált boldog vadásszá, mert hosszú sorbanállás után mégis sikerült felvételt nyernie egy bérkilövő vadásztársaságba.

Mindazonáltal a könyv leírásai alapján úgy tűnik, hogy az első ifjonti trauma után a szerző kolduskenyere talán mégsem lett nagyon keserű, mert hol itt, hol ott, de csak-csak meglátta a nyulat, a fécánt, az őzet, vadrécét, vadmalacot stb.

Mitől „bő” egy esztendő?

Fácányi Zsombor életében azonban volt megörökítésre föltétebb érdemes Bő Esztendő is.

De mitől „bő” egy esztendő egy vadászember életében? Természetesen attól, hogy a szerző abban az évben annyi

vadat lőtt (saját hangsúlyozása szerint is: a maga lehetőségeinek a szintjén), amennyit addig egyetlen évben sem. S ennek nyomán minden addiginál több vadászélménnyel gyarapodott. „... soha nem voltam annyit vadászni, mint most.” – jegyezte fel vadásznaplójában. S közben kiteljesedett benne az ősi szenvedély: „Fokozatosan mindent alárendeltem a vadászatnak, minden egyéb háttérbe szorult.” – ezt már a könyvben írja.

Minden „újrarágás” után szebbek az emlékek

Sok-sok vadászélmény megörökítése következik ezek után, de olyan szuggesztív és ízes, Bársony Istvánra emlékeztető stílusban, hogy az olvasó szinte saját személyes élményeként érzi át a szerző felidézett emlékeit, hangulatait.

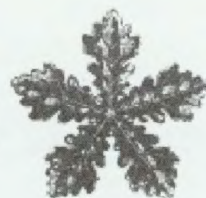
A sok vadászat során lassan készült, érlelődött a kézirat is, mint a finom, márkás aszú vagy sajt. „Az írás nehézsége mellett örömet okozott. Széchenyi (t.i. Zsigmond –K.P.) erről a szórakozásról a következőképpen vall. „Nagy áldás, hogy az ember ilyen lelki kérdődző állapot. Hiszen minden újrarágás után szebbek az emlékei.”

Kis ismertetőnk mi is azokkal a tiszta, őszinte szavakkal fejezzük be, amelyekkel a szeretett Vértésében, Vértésbogláron élő szerző fejezte be könyvét 2011 novemberében: „Nem csak megélve, hanem írás közben, aztán a többszöri átolvasáskor egyaránt örömet okozott nekem a Bő Esztendő. Már ezért megérte! Ha pedig az én örömömnek csak egy töredékét is át tudtam adni az olvasónak, akkor az már hab a tortán!”

Fácányi Zsombornak, mint vadászírónak ez a remek kis könyve az első szárnypróbálgatása. Jól sikerült! Biztosak vagyunk benne és reméljük is, hogy lesz folytatása.

Király Pál

forestpress
erdészet – faipar – vadászat természetvédelem

Gertheisz Antal emlékére

Úgy ment el örökre közülünk, ahogyan élt: csendesen, szerényen, diszkréten, feltűnés nélkül. Pedig feltűnhetett volna; ragyogó értelme többre predesztinálta, mint amennyi megjelent róla a szakmai közélet felszínén (jószerével semmi). *A szellem, a gondolat embere volt* és nem a porondé, uram bocsá, nem a handabandaké. Szerény magatartása, emelkedett szellemisége kemény, korrekt jellemmel párosult.

*

Temesvárott született 1923-ban, erdőmérnöki oklevelét 1948-ban szerezte meg Sopronban. Szakmai pályafutásának a legjelentősebb része valószínűleg az volt, amikor az '50-es és 60-as években az *Országos Mezőgazdasági Könyvtárban a havonként megjelenő, előfizetés útján terjesztett külföldi agrár-irodalmi szemle erdészeti fejezetét gondozta.*

Ehhez a munkához nemcsak kitűnő nyelvtudás szükségeltetett, hanem alapos szakmai felkészültség és széles látókör mellett különleges intuíció is. Csak ezeknek a készségeknek a birtokában tudta a könyvtárba beérkező irtatlan adatmennyiségből, a rengeteg külföldi könyvből, szakfolyóiratból kiszűrni a lényeges információkat. Azokat, amelyek *előrevetítették a szakma jövőbeli fejlődési irányait.* S az így szelektált anyagot tömör, mintegy lexikális szócikkbe össze is tudta foglalni. A kelet-nyugati szembenállás, az izoláció éveiben sikerült a világban kibontakozó tendenciákat így módon csendben, ügyesen beszívárogtatnia az országba, a szakmába.

S azután akinek volt szeme a látásra, az látott, akinek volt füle a hallásra, az hallott. Igen nagy jelentőségű szolgálat volt ez azokban a nehéz időkben.

*

Talán kevesen tudják, de kár lenne, ha feledésbe merülne, hogy éppen ezeknek a felismert világtendenciáknak az alapján *egyike volt a közjóléti célú erdőgazdálkodás korai hazai úttörőinek, az eszme terjesztőinek.* Felismerte, hogy az életszínvonal emelkedése egy bizonyos szint elérése után törvényszerűen maga után vonja az erdő nem anyagi jellegű

(immateriális) értékei fokozottabb hasznosításának, az ember jólétének fokozása érdekében történő felhasználásának igényét. S ez a tendencia előbb vagy utóbb, de eléri hazánkat is. Ez az eszme azután hamarosan be is épült a termelés-centrikusságtól a multifunkcionális célrendszer irányába fejlődő erdészeti politikánkba is.

*

Ugyanígy korai szószólója volt (ismét a külföldi irányzatok felismerése alapján) a természetszerű, másként természetközeli erdőgazdálkodásnak. Az idő ebben is igazolta őt. Mind e mellett – könyvtári tájékozottságának, nagy olvasottságának köszönhetően – volt kapacitása pl. olyan becses adatok feltárására is, hogy milyen erdészeti tárgyú témák, írások jelentek meg már az 1840-es években a „Magyar Gazda” korabeli folyóiratban, akkor, amikor önálló erdészeti szakfolyóiratok hazánkban még egyáltalán nem léteztek. (Hubeny József ilyen irányú kísérlete 1835-ben, szinte azonnal a hamvába hullt.)

Gertheisz Antal gyémántokleveles erdőmérnök számára irigylésre méltóan szép kort adott a sors: 89 éves korában hunyt el Budapesten. Hamvait a farkasréti Mindenszentek-templomának kolumbáriumában helyezték végső nyugalomra.

Halálozások

Hazánk legöregebb erdésze hunyt el Tamásiban még 2011 telén az 1910-ben született **Dezső Gyula** személyében, aki 1910-ben született, így 101 éves volt. Egész szakmai pályafutása a somogyi erdőkhöz fűződött, onnan is vonult nyugállományba. Felesége halála után költözött Tamásiban élő fiához, ott hunyt el és ott is temették el. Az elért maximális életkor tekintetében még mindig néhai Szódi István vezet a rangsort, mert amint azt annak idején Híradónkban is megírtuk, 106 éves korában halt meg Gödöllőn.

Vácon meghalt **Pénzes Gyula** okl. erdőmérnök, aki ugyanott született 1922-ben, diplomáját pedig 1946-ban

Címképünk *Somogy a matuzsálemi korú és óriási méretű, gyönyörű hársfák hazája; ime egyikük: a szőkedencsi öreg hárs. (Fotó: Detrich Miklós.)*

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI HÍRADÓ

XXII. évfolyam 1. szám.

Kiadja:

az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete,

1061 Budapest, Jókai tér 9.

Tel.: 331-4369; Fax: 331-9455

E-mail: efdsz@mailbox.hu

Felelős kiadó:

Dudás Péter főtítkár.

A szerkesztésben közreműködik:
Dr. Király Pál.

Nyomda:

CERBERUS Nyomdaipari Könyv- és Lapkiadó Kft.

1066 Budapest, Lovag u. 14.

Tel.: (06) 1-331-3042

E-mail: grafika@cerbi.hu

Felelős vezető:

Schmidt Gábor ügyvezető igazgató

A lap átlagosan negyedévenként jelenik meg.

Hírlapárusi forgalomba nem kerül, terjeszti az EFDSz.

K. P.

szerezte meg Sopronban. Szakmai pályafutása túlnyomó részben a Börzsönyi erdőihez kötődött, az egykori Börzsönyi Áll. Erdőgazdasághoz és jogelődeihez. Főként műszaki és fafeldolgozási munkakörökben dolgozott, így a vállalat megszűnése után a jogutód Ipolyerdő Rt.-nél is. Tiszteletdiplomáját, vasoklevelét néhány hónappal halála előtt vette át Sopronban. A Vác-alsóvárosi temetőben helyezték végső nyugalomra.

Erdészeti és faipari HÍRADÓ

XXII. évfolyam 2. szám, 2012. május

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

A tartalomból:

Kell-e nekünk szakszervezet?

*

A Munka Törvénykönyvének
legfontosabb változásai

*

Erzsébet tábor

*

„A jó szb.-titkár
– is – holtig tanul”

*

A Stihl akkumulátoros
láncfűrész

*

Nyugdíjasoknak -
nyugdíjasokról

*

Sopron város díszpolgára

*

Köszöntés!

*

„Haragistya-Ménészvölgy”

*

„Magyar Gombász”

*

Vadászévkönyv 2012

Kell-e nekünk szakszervezet?

Magasabb szervezeti egységünk, szakszervezeti konföderációnk, az Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülés májusban tartja kongresszusát. Ebből az alkalomból (is) kértük fel az ÉSZT eddigi elnökét, dr. Kuti László professzor urat: ossza meg az „ERFA Híradó” olvasóival a szakszervezeti mozgalom mai helyzetével kapcsolatos gondolatait. Felkérésünk nyomán a következő írást kaptuk, amelynek a teljes címe: Kell-e nekünk szakszervezet? Ez a szakszervezet kell-e nekünk?

Nem könnyű időszaka volt konföderációnknak, az Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülésnek (ÉSZT-nek) az elmúlt négy év, mert a gazdasági élet és a politikai élet változásai is egyértelműen a munkavállalókat sújtották, s tagságunk érdekvédelme komoly feladatok elé állított minket, s azt sem mondhatjuk, hogy e nehézségeken már túl vagyunk, hiszen keményen benn vagyunk a válság közepében.

A bekövetkezett és még tartó gazdasági válság következtében sok nehézséggel kellett szembesülnünk a munkahelyeken és az élet más területein is, hiszen a mindenkori hazai vezető réteg a válság megoldásának egyetlen módját ismeri, a munkavállalói terhek növelését.

A politikai változás sem tett jót a környezetünknek. Az úgynevezett ésszerűsítések, racionális megoldások, átszervezések egyaránt veszélyeztetik a felsőoktatás, a szakoktatás, az egészségügy, a kutatás, a vízügy, az erdészet, a közlekedés, a környezetvédelem, a közhivatalok munkahelyeit és munkavállalóit.

Ebben a közegben kellett és kell mindent megtennünk a munkavállalóink, tagságunk érdekeinek védelméért, miközben törvényi lehetőségeink gyengültek, az érdekegyeztető fórumok nem, vagy csak a szokásosnál gyengébben működnek.

Az elmúlt időszak azért azt bizonyította, hogy amit lehet, megtettünk és megteszünk, és meg fogunk tenni a jövőben is, ehhez azonban szükségünk van a munkavállalók minél szélesebb körű támogatására, azaz arra, hogy minél több tagja legyen a tagszervezeteinknek. Meg kell értetnünk magunkkal, hogy tagság nélkül nem lehet eredményes szakszervezetet csinálni, és meg kell értetnünk az érdekkörünkbe tartozó munkahelyek munkavállalóival, különösen a fiatalokkal, hogy szakszervezet nélkül védtelenek maradnak a munkáltatóval, munkáltatóikkal szemben. Nekik van szükségük a szakszervezetre. Mindezt egy teljes

mértékben ellenséges, szakszervezet-ellenes közegben kell tennünk. De tegyük!

„Egy szakszervezet ma is a munkavállalók, a bérből és fizetésből élők érdekvédelmi szervezete.”

Sokan és sokszor szokták mondani, hogy a szakszervezet lényegében a munkások (értsd fizikai munkát vállalók és végzők) szervezete, hiszen ők alkotják a legnagyobb munkavállalói tömeget, és leginkább nekik van szükségük olyan intézményre, s olyan vezetőkre, akik az érdekeiket védik, hiszen ők munkájuk jellege miatt erre képtelenek. Ugyanakkor úgy vélik, hogy a képzettebbeknek, a felsőfokú végzettséggel rendelkezőknek gyakorlatilag erre nincsen szükségük, hiszen ők saját maguk is meg tudják védeni érdekeiket. Vajon helytálló-e ez a felfogás?

Sidney Webb és Beatrice Webb 1894-ben kiadott, a „History of the Trade Unionism” (A szakszervezeti mozgalom története) című művükben a következő definíciót fogalmazták meg: a szakszervezet a „bérkeresők folytonos egyesülése, amelynek célja, hogy fenntartsák vagy javítsák alkalmazásuk feltételeit”.

Ez a definíció a mai napig megállja a helyét, hiszen egy szakszervezet ma is a munkavállalók, a bérből és fizetésből élők érdekvédelmi szervezete. Ugyanakkor a definíció nem tesz különbséget végzettség vagy képzettség szerint a munkavállalók között. A cél egyértelműen az alkalmazási feltételek (munkaidő, munkavégzés körülményei, bér, pihenőidő, munkavédelem, munkabiztonság, stb.) elért eredményeinek a fenntartása, a nem megfelelő körülmények, a nem megfelelő alkalmazási feltételek javítása, a nem megfelelő bérek növelése minden munkavállaló számára. S ha jól végiggondoljuk, ez így igaz. Erre szükség van, hiszen ha a munkavállalók egyenként, szervezetlenül próbálnak valamilyen eredményt elérni, munkáltatóik gátlás-

talánul kijátsszák őket, szembefordítják egymással őket, s ha egy-egy ember ér is el valamilyen eredményt, a többség nem. Ezért szükség van az együttes föllépésre, és pedig minden munkahelyen, mert csak ez hozhat eredményt.

Ha végiggondoljuk, hogy a 20-dik század közepétől a növekvő követelmények egyre több helyen kívánják meg a magasabb képesítést, egyre több helyen van szükség a „diplomás munkás”-ra, akkor egyértelműen arra a következtetésre jutunk, hogy munkavállalói érdekeink védelme képzettségtől, végzettségtől és beosztástól függetlenül csak szervezetten lehet eredményes. Tehát kell nekünk a szakszervezet. De a szakszervezetnek is kellünk mi, munkavállalók, ugyanis a szakszervezetet nem a vezetők adják, hanem a tagok, s a vezetők feladata a tagok érdekeinek a képviselése, a tagok szolgálata. Eredményesek csak akkor lehetünk, ha sokan összefogunk, sokan tagok vagyunk, és vezetőinktől megköveteljük a megfelelő képviselést.

Sokszor felvetődik az a kérdés is, különösen az ÉSZT-nél, hogy jó helyen vagyunk-e, ez-e a mi konföderációnk? Megfelelünk-e az értelmiségi definíciónak?

A kérdés jogos, de a probléma nem. Ugyanis ezt a problémát csak az okozza, hogy az „értelmiségi” szónak a magyarban több jelentése van: elvont gondolkodó, diplomás, szellemi tevékenységet végző. Ezzel szemben pl. az angol különbséget tesz az intellectual és a professional, azaz az elvont, magasröptű szellemi tevékenységet folytatók és a képzettséget és annak önálló alkalmazását kívánó tevékenységet, azaz professzionális munkát végzők között. Mi az utóbbi értelemben definiáljuk magunkat, ezt fejezi ki az angol nevünk is (Trade Union Confederation of Professionals). Azaz köztünk a helye minden munkavállalónak, aki ilyen típusú munkát végez, illetve aki olyan munkahelyen dolgozik, ahol az ilyen típusú munka a követelmény. Ismereteim szerint az erdész munkája, az erdészet ilyen, tehát az e területen dolgozók a legjobb helyen vannak közöttünk, az Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülésben.

Prof.Dr. Kuti László

A Munka Törvénykönyvének legfontosabb változásai

Az Országgyűlés 2011. december 13-án elfogadta a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvényt, amelynek rendelkezései 2012. július 1-én lépnek hatályba.

A törvény célja: (Mt. 1.§) „E törvény a tisztességes foglalkoztatás alapvető szabályait állapítja meg a vállalkozás és a munkavállalás szabadságának elve szerint, tekintettel a munkáltató és a munkavállaló gazdasági, valamint szociális érdekeire.”

Az új Mt. hatályba lépésével megváltoznak a munkafeltételek, sőt az alapelvek is - hiszen az egyik alapelv szerint az új jogszabály visszaviszi a munkajogot a polgári jog körébe - valamint nagyobb hangsúlyt, teret kapnak a felek megállapodásai. Az új Mt. úgy tekint a munkavállalókra, mintha a munkaadóval egyenlő erejű szerződő felek lennének, szemben a régi szabályozással, amely védeni igyekezett a munkavállalókat.

Meg kell jegyezni, hogy az elfogadott Mt. az eredeti tervezetnél képest sokat változott a munkavállalók javára. Ebben nagy szerepe volt annak a politikai nyomásnak, amelyet a szakszervezetek, civil szervezetek, a különböző szakmai szervek gyakoroltak a kormányzati - és munkáltatói oldalra. Az EFDSZ az ÉSZT konföderáción keresztül juttatta el javaslatait a tervezett új Munka Törvénykönyvéhez. Mindezek mellett a Fa-Bútor Erdészeti Ágazati Párbeszéd Bizottságot alkotó szociális partnerek - melyek egyike az EFDSZ - is foglalkoztak és foglalkoznak az új Mt. változásaival, hiszen a munka világának legerősebb törvényi szabályozója, ezért kiemelt hatással van az érdekképviselőkre és tagszervezeteikre.

Az alábbiakban az erdészeti és faipari ágazatot érintő, általában legfontosabbnak vélt Mt. változásokat szeretném bemutatni. Ezen belül külön hangsúlyt adva a szakszervezeteket érintő jogszabályi változásoknak.

Mt.10.Fejezet

A munkaviszony megszűnése és megszüntetése

A munkaviszony megszűnése

- az új Mt. mellőzi mind a jogutódlás, mind a jogállás-változás fogalmát, és a munkáltató személyében bekövetkező változásról beszél
- a munkaviszony akkor is megszűnik, ha az törvény rendelkezése alapján történik
- megszűnik a több munkáltató által létesített munkaviszony, ha a munkáltatók száma egyre csökken

A munkaviszony megszüntetése

- az új Mt. a megszüntetés jogcímeit egységesen kezeli, függetlenül a jogviszony határozott vagy határozatlan jellegétől
- a munkaviszony megszüntethető közös megegyezéssel, felmondással, azonnali hatályú felmondással

- a megszüntetés módjaira vonatkozó rendelkezésektől érvényesen eltérni nem lehet.

A felmondás

- a felek önmaguk korlátozásaként megállapodhatnak akként, hogy - legfeljebb a munkaviszony kezdetétől számított 1 évig - a munkaviszony felmondással nem szüntethető meg
- az új Mt. értelmében a munkáltató felmondással nem szüntetheti meg a munkaviszonyt, a várandósság, a szülési szabadság, a gyermek gondozása céljából igénybevett fizetés nélküli szabadság, a tényleges önkéntes tartalékos katonai szolgálatteljesítés, a nő emberi reprodukciós eljárással összefüggő kezelésének (legfeljebb 6 hónapra) tartamára
- a határozott idejű munkaviszony felmondással megszüntethető a felszámolási vagy csődeljárás tartama alatt, a munkavállaló képességeire alapított okból, vagy ha a munkaviszony fenntartása elháríthatatlan külső ok következtében lehetetlenné válik
- ilyen esetben nem jár a munkavállaló részére a határozott időből még hátralévő időre díjazás

A felmondási idő

- a felmondási idő 30 nap, a felek hosszabb, legfeljebb 6 havi felmondási időben is megállapodhatnak
- a munkavégzés alóli felmondás tartamára a munkavállalót távolléti díj illeti meg

Végkielégítés

- az új Mt. értelmében végkielégítés jár akkor is, ha a munkaviszony más törvény hatálya alá kerülés miatt szűnik meg
- a végkielégítésre távolléti díj jár
- a védett korban lévő munkavállalónak 3-5 év munkaviszony megszüntetése esetén 1 havi, 10-15 év munkaviszony esetén 2 havi, 20-25 év munkaviszonyt követően 3 havi további díj összegével emelkedik a végkielégítés

Azonnali hatályú felmondás

- az új Mt. a rendkívüli felmondás helyett az azonnali hatályú felmondás kifejezést használja
- az azonnali hatályú felmondás közlése előtt a munkáltató nem köteles lehetőséget adni a munkavállalónak a tervezett intézkedés indokainak megismerésére és a vele szemben felhozott kifogások elleni védekezésre

A munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezménye

- az új Mt. értelmében a munkáltatónak elsődlegesen kártérítési felelőssége áll fenn
- a munkáltató köteles megtéríteni a munkaviszony jogellenes megszüntetésével összefüggésben okozott kárt

- a munkaviszony körében elmaradt jövedelem címén igényelt kártérítés nem haladhatja meg a munkavállaló 12 havi távolléti díjának összegét
- a munkavállaló ezen túlmenően jogosult a végkielégítés összegére, ha munkaviszonya jogellenesen nem felmondással szűnt meg, vagy munkaviszonya megszűnésekor nem részesült végkielégítésben
- abban az esetben, ha a munkavállalónak nincs kára, helyette követelheti a munkáltatói felmondás esetén irányadó felmondási időre járó távolléti díjnak megfelelő összegét
- a kártérítés megfizetésén túlmenően, a munkavállaló kérelmére a bíróság a munkaviszonyt helyreállítja, ha a munkaviszony megszüntetése a törvényben előírt rendelkezésekbe ütközik
- munkavállalói képviselő az új Mt. értelmében az Üzemi Tanács tagja, üzemi megbízott, a gazdasági társaság felügyelő bizottságának munkavállalói képviselője

Mt.11.Fejezet **A munka- és pihenőidő**

- az új Mt. nem munkarendről, hanem munkáltatói tevékenységről beszél (pl. megszakítás nélküli, többműszakos munkáltatói tevékenység)
- többműszakos, ha a tevékenység tartama, hetente eléri a 80 órát
- a munkaidő-beosztás szabályait a munkáltató állapítja meg
- kötetlen munkarend, ha a munkáltató a napi munkaidő legalább fele beosztásának jogát a munkavállaló számára átengedi
- kötetlen munkarend esetén nem kell alkalmazni a munkaidő keret, beosztás, vasárnap és munkaszüneti napon történő munkavégzés, munkaközi szünet, napi és heti pihenőidő, rendkívüli munkaidő, ügyelet és a készenlét, munka- és pihenő idő nyilvántartásának szabályait
- a munkaidőt heti öt napra, hétfőtől-péntekig kell beosztani (ez az ún. általános munkarend)
- KSZ-ben csak az egyéves munkaidő keret alkalmazását kell szabályozni
- a munkaidő beosztásának a munkaszüneti napok miatti változtatása csak az általános munkarendben foglalkoztatott munkavállalók számára irányadó
- ha a munkaidő tartama a 6 órát meghaladja, 20 perc, ha a 9 órát meghaladja, további 25 perc munkaközi szünetet kell biztosítani a munkavállaló számára
- a munkaközi szünetet a munkáltató jogosult több részletben is kiadni

A heti pihenőnap

- a munkavállalót hetenként 2 pihenőnap illeti meg
- a munkavállaló számára havonta legalább 1 heti pihenőnapot vasárnapra kell beosztani

Rendkívüli munka

- a munkáltatónak a méltányos mérlegelés elvét figyelembe kell vennie a rendkívüli munka elrendelése kapcsán

- évenként 250 óra rendkívüli munkaidő rendelhető el, szemben a korábbi 200 órával

Ügyelet és készenlét

- a munkavállaló a beosztás szerinti napi munkaidején kívül **rendelkezésre állásra** kötelezhető
- az ügyelet tartama nem haladhatja meg a 24 órát, készenlét a heti pihenőnap (heti pihenőidő) tartamára havonta legfeljebb 4 alkalommal rendelhető el

A szabadság

- szabadság a munkában töltött idő alapján jár, mely alap- és pótszabadságból áll
- az új Mt. pótszabadsággá teszi a 20 napon felüli napokat, és a felette lévő napokról akár a KSZ vagy az ÜT megállapodása is dönthet, hogy a vállalatnál csak 20 nap alapszabadság jár
- a szakszervezet beleegyezésével KSZ-ben lehet csökkenteni a szabadsnapok számát
- 14 nap szabadságot egybefüggően kell kiadni, ettől a munkáltató és a munkavállaló megállapodásban eltérhet
- mivel a pótszabadságokra vonatkozó rendelkezés nem szerepel azok között, amelyektől a KSZ-ben csak a munkavállaló javára lehet eltérni, így az is előfordulhat, hogy a pótszabadság értékét csökkentik
- újdonság, hogy a gyermekek után járó pótszabadság igénybevételére mindkét szülő jogosult
- szintén pozitív változás, ha a munkavállalónak legalább 50%-os mértékű egészség károsodást állapítottak meg, akkor 5 nap pótszabadság jár

Szabadság kiadása

- a munkavállaló kérésének megfelelő időpontban köteles a munkáltató 7 munkanap szabadságot kiadni
- a szabadságot az esedékességet követő év március 31-ig lehet kiadni, ha a munkaviszony október 1-én, vagy azt követően kezdődött
- a felek megállapodása alapján az alapszabadság és az életkor szerinti pótszabadság egyharmadát a következő év végéig lehet kiadni
- szabadságot megváltani csak a munkaviszony megszűnésekor lehet
- a szülési szabadság annak a nőnek is jár, aki a gyermeket örökbefogadási szándékkal nevelésbe vette – az új Mt. megszünteti a magánéros építkezéssel kapcsolatos kötelező fizetés nélküli szabadságot
- a rendes és rendkívüli munkaidő nyilvántartása az írásban közölt munkaidő-beosztás hónap végén történő igazolásával és a változás napra kész feltüntetésével is vezethető

Mt.12.Fejezet **A munka díjazása**

- az új Mt. a munkadíjazása kapcsán is jelentős változásokat hoz, nevezetesen megszűnik többek között a személyi alapbér fogalma, valamint az átlagkereset intézménye
- alapbérként legalább a kötelező legkisebb munkabért kell meghatározni

- teljesítménybér az a munkabér, amely a munkavállalót a kizárólag számára előre meghatározott teljesítmény köve-
telmény alapján illeti meg
- a kizárólag teljesítménybérrel díjazott munkavállaló ese-
tén legalább az alapbér felét elérő garantált bér megállá-
pítása kötelező

A bérpótlék

- vasárnap rendes munkaidőben történő munkavégzésre kötelezett munkavállalót 50% bérpótlék illeti meg, fel-
telve, hogy a többműszakos tevékenység keretében vagy
készenléti munkakörben dolgozik
- munkaszüneti napon rendes munkaidőben történő munka-
végzésre kötelezett munkavállalót 100% bérpótlék illeti
meg
- a többműszakos tevékenység keretében foglalkoztatott
munkavállalónak, ha a beosztás szerinti napi munkaideje
kezdetének időpontja rendszeresen változik, a 18 és 6 óra
közötti időtartam alatt történő munkavégzés esetén 30%
bérpótlék (műszakpótlék) jár
- a munkavállalónak – a műszakpótlékra jogosult munka-
vállalót kivéve – éjszakai munkavégzés esetén, ha ennek
időtartama az 1 órát meghaladja, 15% bérpótlék jár
- a munkavállalónak 50% bérpótlék vagy szabadidő jár a
munkaidő-beosztás szerinti napi munkaidőt meghaladóan
elrendelt rendkívüli munkaidőben, a munkaidő keretén
vagy az elszámolási időszakon felül végzett munka ese-
tén
- a felek megállapodása alapján a szabadidőt legkésőbb a
tárgyévot követő év december 31-ig kell kiadni
- készenlét esetén 20%, ügyelet esetén 40% bérpótlék jár,
azzal, hogy munkavégzés esetén az általános szabályok
szerint jár a bérpótlék
- ügyelet esetén, ha a munkavégzés tartama nem mérhető –
a fentiektől eltérően – 50% bérpótlék jár
- a felek a bérpótléket is magában foglaló alaphéberben álla-
podhatnak meg
- a munkavállalót állásidőre alaphére illeti meg
- a díjazáson felül bérpótlék is megilleti a munkavállalót,
ha a munkavégzés alóli mentesülés tartamára bérpótlékra
lett volna jogosult
- a munkavállalót távolléti díj illeti meg a törvényben felső-
rolt esetekben

Mt.III.Rész - A munkaügyi kapcsolatok Mt.21.Fejezet. A szakszervezet

Szakszervezeti jogok

Megszűnik:

- szakszervezeti kifogás
- munkakörülmények ellenőrzése, eljárás kezdeményezése
- állami szervek és önkormányzatok kötelezettsége

Változik:

- tájékoztatáshoz + konzultációhoz való jog: csak kérésre
- ÜT hiányában történő tájékoztatási esetkörök megszűnnek

- tisztségviselő munkaidő kedvezménye
- tisztségviselő munkaidő védelme

A választott szakszervezeti tisztségviselő munkajogi védelme

- munkáltató által felmondással történő megszüntetéséhez,
vagy a szerződéstől eltérő foglalkoztatáshoz a közvetlen
felsőbb szakszervezeti szerv egyetértése szükséges
- a védelem a tisztségviselőt megbízatásának idejére és an-
nak megszűnését követő hat hónapra illeti meg, feltéve,
ha szakszervezeti tisztségét legalább egy éven át betöltötte

Egyetértési jog gyakorlása

- a munkáltató írásbeli tájékoztatásának átvételétől számí-
tott 8 napon belül írásban
- egyet nem értés esetén indoklás szüksége
- a hallgatás vélelmezett egyetértést jelent

Kiit illet a védelem - korlátozott létszám

Az önállóan minősülő telephelyen, ha a munkavállalók
megelőző naptári évre számított átlagos statisztikai létszáma

500 főig	= 1
501 - 1000	= 2
1001 - 2000	= 3
2001 - 4000	= 4
4001 -	= 5

+ akit a legfelsőbb szerv jelöl

Ha a „védett” munkavállaló munkaviszonya vagy tisztsé-
ge megszűnik, helyette másik munkavállaló jelölhető.

Munkaidő - kedvezmény

- a munkavállalót szakszervezeti érdekképviselői tevé-
kenységének ellátása érdekében munkaidő kedvezmény
illeti meg, akit a szakszervezet megjelöl
- a védelemben részesülő munkavállaló mentesül munka-
végzési kötelezettsége alól a munkáltatóval való konzul-
táció tartamára
- a naptári évenként igénybe vehető összes munkaidő ked-
vezmény minden két szakszervezeti tag után havi egy
óra
- a munkaidő kedvezmény igénybevételét legalább öt nap-
pal korábban kötelező a munkáltatónak bejelenteni
- a munkaidő kedvezményt megváltani nem lehet

Mt. 22.Fejezet Kollektív Szerződés

Kollektív szerződés kötése:

- a szakszervezet abban az esetben jogosult kollektív szer-
ződés kötésére, ha tagjainak száma eléri a KSZ hatálya alá
tartozó munkavállalók létszámának 10%-át
- a tárgyalási kötelezettség megmarad, de a munkáltató nem
köteles évente a bérekről egyeztetést kezdeményezni

A KSZ mit és hogyan szabályozhat?

- a KSZ - eltérő rendelkezés hiányában a törvény Második
rész (kivéve a munkaviszony létesítése) és Harmadik ré-
szében foglaltaktól eltérhet

(Folytatása a 7. oldalon)

ERZSÉBET TÁBOR

Az **Erzsébet-program** keretében több tízezer gyermek számára nyílik meg 2012 nyaratól a kedvezményes táborozás lehetősége. Úgy gondoljuk, hogy az Erzsébet-táborral családok tízezreinek segítünk, hiszen a táborok ideje alatt – míg a szülők dolgoznak – vigyázunk a gyermekekre, és ellátást biztosítunk számukra. A táborokban olyan alapértékeket határoztunk meg közösen, mint például a környezettudatosság, a kultúra, hagyományok őrzése, ápolása és az egészségmegőrzés.

A Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány 1 milliárd forint értékben hirdette meg az **Erzsébet-tábor pályázati kiírásait**. Április elején családsegítő és/vagy gyermekjóléti szolgáltatásban, valamint átmeneti gondozásban részesülő, gyermekvédelmi szakellátásban, nevelőszülői hálózatban ellátott gyermekek, illetve iskolai csoportok számára nyílt meg a jelentkezés lehetősége 1-től 8. osztályos korosztályig. Április 16-tól pályázhatnak a gyermekek az úgynevezett tematikus kiírásra. Ennek keretében 12 különböző sport, művészeti, történelmi táborot hirdettünk 18 éves korig (az alsó korhatár pályázatonként változó):

- **Alkotóművészeti tábor** Borza Teréz porcelánművész vezetésével
- **Birkózó tábor** Komáromi Tibor világbajnok és olimpiai ezüstérmes birkózó vezetésével
- **Cselgáncs tábor** Hadfi Dániel Európa-bajnok és Kovács Antal olimpiai bajnok vezetésével
- **Előadó-művészeti tábor - klasszikus és népzene** Horváth Ádám operaénekes vezetésével
- **Honismereti tábor** Pál Ferenc egyházmegyei levéltárvezető vezetésével
- **Küzdősport (bokszt) tábor** Kovács KOKO István olimpiai-, világ- és Európa-bajnok és Erdei Zsolt MADÁR profi világbajnok vezetésével
- **Labdarúgó sporttábor** Vincze Ottó többszörös magyar válogatott labdarúgó bajnok vezetésével
- **Népművészeti tábor** Parais István koreográfus vezetésével
- **Tehetségkutató sporttábor** Balogh Gábor többszörös világbajnok olimpiikon vezetésével
- **Vitorlástábor**
- **Vízilabda tábor** Székely Bulcsú olimpiai bajnok vezetésével
- **Vízimentő tábor** a Vízimentők Magyarországi Szakszolgálatának vezetésével.

Az Erzsébet-tábornak köszönhetően több tízezer gyermek táboroztatására nyílik lehetőség a Balatonon és más táborhelyeken (például: Fadd-Dombori, Balatonberény, Fonyódliget, Zánka). A pályázat kiírása, adatlapja és az igénybe vehető táborhelyek listája megtalálható a www.erzsebetprogram.hu internetes oldalon. Jelentkezni csoportosan május 15-ig, a tematikus táborok esetében pedig május 20-ig lehet. A pályázatok elbírálása automatikus, azaz aki megfelel a feltételeknek, az sikeres pályázóvá válik.

Az Erzsébet-program táborozási szolgáltatást és teljes körű ellátást biztosít az Erzsébet-tábor turnusának időtartama alatt. A turnusok időtartama általában 6 nap, azaz 5 éjszaka (hétfő reggeli érkezéssel és szombati, reggeli utáni távozással), de ettől eltérően lesznek rövidebb-hosszabb táborozási lehetőségek is. **Az Erzsébet-tábor június 18-án indul és augusztus 25-én zárul.**

Az **Erzsébet-program Tanácsadó Testület** tagjai köztitizetletben álló, a saját területükön kimagasló eredményt elért emberek. Arra kaptak felkérést, hogy tanácsadó testületként segítsék az Erzsébet-programot, és foglalkozzanak meg javaslatokkal annak továbbfejlesztésére. **Tagjai: Sunyovszky Szilvia** – elnök (színművész), **Borza Teréz** (porcelánművész), **Dr. Csókay András** (idegsebész), **Horváth Ádám** (operaénekes), **Kovács István** (ökölvívó), **Lovas Pál** (belsőépítész), **Dr. Németh Anna Mária** (gasztroenterológus), **Dr. Zacher Gábor** (toxikológus).

Az **Erzsébet-utalvány** forgalmazásából várható eredmény kizárólag közfeladat ellátására fordítható. Ez a közjó az Erzsébet-program, amely a szociális üdültetés és étkeztetés új rendszere. Az Erzsébet-utalvány választása felelősségteljes döntés, hiszen aki adja vagy használja az Erzsébet-utalványt, az az Erzsébet-programon keresztül segíti mindazokat, akik rövidebb- hosszabb ideig kiemelt figyelemre szorulnak. Az Erzsébet-programon keresztül eddig több, mint 100 ezer honfitársuknak segítettek azok, akik az Erzsébet-utalványt választották. Az Erzsébet-program, azaz a szociális üdültetés és étkeztetés új rendszere a Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány és annak egyszemélyes tulajdonában álló Nemzeti Üdülési Szolgálat Kft. meglévő erőforrásait felhasználva valósul meg, a magyar költségvetést terhelő új források bevonása nélkül. Az Erzsébet-program egy újszerű európai válasz arra, hogy a társadalmi szolidaritást nemcsak szavakkal, hanem tettekkel is képviselni kell.

Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány

„A jó szb.-titkár – is – holtig tanul”

Vállalati-intézményi bizottságaink titkárai április 25-én tartották legutóbbi országos értekezletüket budapesti központunkban, az épület új tulajdonosai által szépen felújított konferenciateremben. A tanácskozás – amelyet Szakszervezetünk elnöke, dr. Halmágyi János vezetett – mondhatni, *továbbképzés jellegű volt.*

*

Elsőként Pintér Szilvia közgazdász, adószakértő tartott előadást a *szakszervezetek ügyviteléről és pénzgazdálkodásáról.* A téma nagyon időszerű, mert a jogszabályi környezet szinte folyamatosan és gyorsan változik, az előírások szigorodnak éppúgy, mint az ellenőrzés, a szankciók pedig súlyosbodnak. A szakszervezetek 2012-től már civil szervezetnek minősülnek, legalább is számviteli szempontból, amelyeknek szám- és ügyviteli rendjét, pénzgazdálkodását az ügyészség, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhivatal keményen ellenőrzi.

Nagyon hasznos volt tehát ezen a téren ismereteinket naprakész állapotba hozni, köszönhetően a kitűnő előadónak.

*

A másik, nem kevésbé jól felkészült és sokat tapasztalt előadó dr. Szabó Oszkár Levente munkajogász, ügyvéd volt, aki a *Munka Törvénykönyvének változásaiból* ragadott ki fontos szemelvényeket.

Tekintettel azonban a változások mennyiségére és minőségére, bizvást

beszélhetünk új Munka Törvénykönyvéről is.

*

A téma hatalmas és a *munka világa szempontjából elsőrendű fontosságú.* Már előző lapszámunkban is foglalkoztunk vele. Dr. Halmágyi János elnökünk pedig bő cikket közöl ebben a lapszámában. S ez folytatódni fog következő lapszámainkban is. T. Olvasóink közül egyesek talán már meg is sokallják. A változásokból azonban az tűnik ki, hogy *a jövőben minden munkavállalónak a korábbinál sokkal jobban felkészülnie kell lennie munkajogból.* S már a munkaszerződés megkötése előtt jól át kell gondolnia a munkaviszonyával járó lehetséges hátrányokat és buktatókat, hogy előre be tudja magát biztosítani a munkáltató kedvezőtlen húzásaival (csúnya kifejezéssel élve: átveréseivel) szemben. Ha valaki tudatlanul-óvatlanul sétál be a csapdába – már késő ...

*

Ha a változásokkal való lépéstartás szükségességét az „egyszerű” munkavállaló esetében is hangsúlyoznunk kell, akkor hogyné kellene ezt tennünk funkcionáriusaink és aktivistáink, mindenekelőtt vállalati-intézményi titkáraink esetében. A régi, ismert közmondást velük kapcsolatban napjainkban talán ekként aktualizálhatjuk: *„A jó szb.-titkár – is – holtig tanul.”*

Dr. Szabó Oszkár Levente rámutatott: az ügy egyik nagy problémája, hogy az új Munka Törvénykönyve hamarosan, július 1-én hatályba lép, s addig még több átmeneti törvényt kell(ene)

az Országgyűlésnek megalkotni. Jogvitákra is lehet majd számítani a meglevő munkaügyi megállapodásokkal kapcsolatban.

*

Az előadások elhangzása után időszerű napi ügyeket tárgyalt meg a titkári testület. Ezek között közérdekű volt a NEFAG ZRt.-nél működő bizottságunk titkárának, Benei Béla kollégának a közlése ami szerint jól haladnak a *XVI. Országos Erdészeti és Faipari Sportnapok* előkészületei (Szolnok, augusztus 31-szeptember 1.), a vállalat vezetése, Dégi Zoltán vezérigazgató úr támogatja az ügyet.

Tudósításunk végén említjük meg (valójában a tanácskozás elején történt): az elnök két személyi változást jelentett be és mindjárt be is mutatta az új kollégákat. A Tanulmányi Erdőgazdaság ZRt.-nél működő szakszervezeti bizottságunk titkára, Göde József kolléga nyugállományba vonult; *utóda Tóth István* erdész- és faipari technikus. A Nyírerdő ZRt.-nél működő bizottságunk titkára, ebben a minőségében dr. Halmányi János *utóda Varga Antal* erdésztechnikus.

Király Pál

(Folytatás az 5. oldalról)

- a szűkebb hatályú KSZ az általánostól csak a munkavállaló javára térhet el,

KSZ felmondása

- 6 hónap után 3 havi felmondási idővel

Zárógondolatként az új Mt. hatálybalépésével a jogalkotó egyik célja a szabályozás rugalmasabbá tétele, ebből eredően a munkaerő-piaci környezet vonzóbb legyen a befektetők számára. Azonban kérdéses, hogy a munkaerőpiac megfelelően tudja-e kezelni a változásokat.

Az új törvény sok olyan változást, rendelkezést tartalmaz, amely várhatóan sok konfliktust fog okozni, a munkaadók és a munkavállalók között.

Megállapítható az is, hogy a munkavállalókra nézve túl sok a hátrány, ugyanakkor kevés az előny.

A szakszervezet által kötött Kollektív Szerződés térhet el továbbra is a legszélesebb körben a törvényben meghatározottaktól.

Az új szabályozás szerint viszont a munkáltató és a munkavállaló egyedi munkaszerződésben is köthet olyan megállapodást, amelyhez korábban KSZ-re volt szükség.

Fontos, hogy a munkaszerződés alapesetben csak a munkavállaló előnyére térhet el a törvénytől, kivéve, ha a törvény kifejezetten lehetőséget ad a negatív eltérésre.

Dr. Halmágyi János
az EFDSz elnöke

Tudósítás a lengyelországi XX. Erdészeti Szakszervezeti Sakkbajnokságról

2012. március 1-4. között rendezték a Lengyelországi Erdészeti Szakszervezet XX. jubileumi Sakkbajnokságát impozáns külsőségek mellett, a Középlengyel Vajdaságban, Goluchówban. A bajnokságot hagyományosan a magyarok jelenléte tette nemzetközivé.

Szakszervezetünket az EFDSZ elnökségi tagja, Göde József képviselte. Németh József és Papp Nándor a ZALAERDŐ ZRt., valamint Sipos Imre a Kisalföldi Erdőgazdasági ZRt. részéről vettek részt az erőpróban. A versenyre történő utazást a ZALAERDŐ ZRt. biztosította.

Nem túlzás, hogy az eddigi legszínvonalasabb, legkiegyensúlyozottabb verseny zajlott. Először vettek részt a versenyen az erdészeti dolgozók tehetőségi középiskolás korú gyermekei, akik a lengyel korosztályos bajnokságok főszereplői.

A versenyen 62 versenyző nevezett. Először nem 11, hanem csak 9 forduló döntött a helyezésekről. Részben ennek is köszönhető a kiegyenlített végeredmény. A 30-30 perc gondolkodási idejű főversenyen 8 forduló után hatan álltak 6, valamint öten 5,5 ponttal. Ekkor hiába állt Papp Nándor az első helyen, mert Dárius Rymasewski a korábbi nyolcszoros győztes a ki-ki mérkőzésen világos színnel legyőzte. Így ő lett a végső győztes 7 ponttal, Németh József remek hajrával 6,5 ponttal a 6., Papp Nándor pedig 6 ponttal a 7. helyen végzett. Sipos Imre a középmezőny második felében végzett.

A csapatokból a két jobban teljesítő játékos pontszámát adták össze. Így csapatunk a harmadik helyen végzett egy, illetve fél pont hátránnyal a győztes csapatok mögött. A svájci rendszer dicsőséges bizonytalansága abból is látszik,

hogy Papp Nándor győzelme esetén csapat és egyéni győzelem, döntetlennél egyéni és csapat második hely lehetett volna a jutalom.

Március 2-án este rendeztek 9 fordulós 5-5 perc gondolkodási idejű gyors partikból álló versenyt. Itt 8 forduló után Papp Nándor 7 ponttal, egy teljes pont előnnyel vezetett, de mondani sem kell, hogy jött a Dárius Rymasewski ellen sötét színnel megvívott mérkőzés vereséggel, így maradt a második hely.

A rendezők színvonalas szabadidős programokat is közbeiktattak. A sakkozás, az erdészeti szakma történetéről színvonalas kiállításokat láthattunk. Az Erdészeti Múzeumban és a közeli Goluchów Kastélyban vehettünk részt több évszázados „időutazáson”.

A vendéglátóktól azzal búcsúztunk, hogy jövőre újra találkozunk.

Papp Nándor

Pro Scientia Aranyérem

Antalfi Esztert, a NyME Faipari Mérnöki Kar Cziráki József Doktori Iskolájának hallgatóját az MTA Pro Scientia Aranyérmével tüntették ki a bükkábrányi ősfaleletek vizsgálata terén elért tudományos eredményeiért, e tárgykörben készített TDK-dolgozatáért. Az aranyérmet 1989 óta kétféleképpen kapja meg 45 olyan fiatal, aki egyetemi tanulmányai során, illetve az általa önképzés keretében művelt szakterületen kiemelkedő teljesítményt nyújtott.

(Forrás: „Vivat Academia”)

*

Végzős diplomások nyelvvizsgálója

A soproni ünnepélyes diplomaátadásokról szóló tudósításainkban általában meg szoktuk jegyezni, hogy az oklevelüket átvevő végzett fiatalok mellett hányan kaptak csupán un. *tanúsítványt* azért, mert az államvizsgáig nem szerezték meg a kötelező nyelvvizsga bizonyítványt a megjelölt nyelvek valamelyikéből. Ez a szám mindig elég jelentős volt. S persze ez nem csupán az Erdőmérnöki és a Faipari Mérnöki Kar gondja, hanem országos probléma.

Az Országgyűlés Oktatási Bizottsága a nagyra duzzadt probléma enyhítése érdekében javasolta, hogy a 2012/2013-as tanévben és az azt megelőző években végzett hallgatók átvehessék oklevelüket abban az esetben, ha a felsőoktatási intézményük által szervezett saját belső nyelvvizsgán megfelelnek az ott támasztott követelményeknek.

Az erről szóló jogszabály 2012. szeptember 1-én lép hatályba. Az említett belső nyelvvizsgára ezt követően kerülhet sor azok esetében, akik 2009. júniusát megelőzően záróvizsgáztak. Szeptemberig az egyes felsőoktatási intézmények szenátusainak dönteniük kell arról, hogy élnek-e a „nyelvvizsga-amneszia” lehetőségével, és ha igen, miként. További információkat a felsőoktatási intézmény oktatási osztálya ad.

(Forrás: „Vivat Academia”, 2012/1. szám.)

*

Médiadíj

A Kapos Televízió az általa alapított „Somogy fejlődéséért” elnevezésű *médiadíjjal* tüntette ki a Somogyi Erdészeti és Faipari ZRt-t a somogyi erdők természeti értékeinek megőrzéséért, ökológiai

fenntarthatóságáért végzett munkásságáért és ennek a médiában történt megjelentetéséért. A SEFAG ZRt. a múlt évben a tevékenységét bemutató kilencrészes, látványos és a kívülállók számára is élvezetes filmsorozatot készített, amelyet a tervek szerint az egyik országos tv-csatorna is a műsorára tűzi.

(Forrás: „Erdőkerülő.”)

*

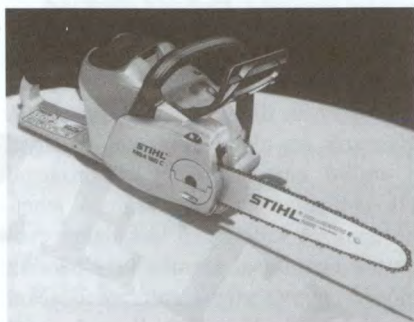
Május 1.

Budapesten a Városligetben demonstrációval egybekötve ünnepelte meg Május 1-ét, a munka nemzetközi ünnepét négy szakszervezeti konföderáció. Közöttük volt a miénk, az Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülés is, amelynek oldalán az EFDSZ-t főtítkáruk, Dudás Péter képviselte. A Gaskó István által vezetett Liga Szakszervezetek nem tartottak a többiekkel, hanem külön ünnepséget rendeztek.

A demonstráció alaptónusát kifejezte annak transzparensen hirdetett jelmondata: „Munkát, kenyeret, megélhetést!”. A média vidéki városokban rendezett hasonló ünnepségekről is hírt adott.

k.p.

A STIHL akkumulátoros láncfűrész

Amint azt az *Agromashepo 2012* nemzetközi mezőgazdasági gépkiallításról szóló tudósításunkban megírtuk, a kiállítás nagy közönségérdeklődést kiváltó szakmai újdonsága a *STIHL MSA 160 C-BQ* típusjelzésű akkumulátoros láncfűrészgép volt.

Az akkumulátoros fűrész létezéséről a múlt évi budakeszi STIHL Családi Nap óta tudtunk, megérkezését már vártuk. Most azután az *Andreas STIHL Kereskedelmi Kft.* standján már mindenki megtekinthette, sőt, akár az erre a célra kialakított zajvédő kabinban ott helyben ki is próbálhatta. Az eredmény meggyőző volt.

*

A többi láncfűrész-típushoz viszonyítva az akkumulátoros fűrészgép előnyei nyilvánvalóak: a hálózati csatlakozástól függetlenül távolabb is használható; üzemi zajszintje alacsonyabb a benzinmotoros gépekénél és nincs káros égéstermék-kibocsátás; rezgése szintén alacsonyabb; a vezeték nélküli elektromos gépekkel szemben nincs zavaró kábel. Olyan környezetben is használható, ahol a többi láncfűrész kevésbé, pl. zárt helyiségekben.

Hátránya, hogy működtetésének idejét behatárolja az akkumulátor kapacitása. Ezt a gépet azonban nem is a folyamatos erdei fakitermelés céljára szánták, hanem a háztartásban, ház körüli famunkák megkönnyítésére, kerti fás növényzet formálására, egyedi városi gallyazásos-darabolása faeltávolításra vagy erősebb koronák formálására, barkácmunkákra stb.

*

A gép „lelke” az akkumulátor, az ezzel kapcsolatos fő probléma pedig a súly és az áramtároló kapacitás. (A

savas ólomakkumulátorok klasszikus problémáit egyébként a technika már régen átlépte.)

Ennek a gépnek a súlya akkumulátor nélkül 3,2 kg, akkuval 4,9 kg. Az AP 160 típusjelű lítiumion-akkuban tárolt 160 Wh (36Vx4,5 Ah) energia 80 %-os töltöttség esetén max. 25 perc, 100 %-os töltöttség esetén 35 perc működési időt tesz lehetővé. Az akkumulátor homlok-lapján üzemállapot-kijelző mutatja a mindenkor töltöttségi állapotot.

A működési idő természetesen függ a konkrét munka jellegétől és tárgyától, s a kezelő munkastílusától is. 10 x 10 cm fenyőanyag, szelvényáru esetében pl. körülbelül 150 metszés végezhető el. A 30 cm hosszúságú STIHL Rollomatic E Mini tip. vezetősín akár 20 cm átmérőjű fák gond nélküli átvágását is lehetővé teszi.

A gép zajszintje a többi elektromos fűrész 108-104 dB/A értékéhez képest csak 99.

*

A motorfűrészhez általában két akkumulátor használatát ajánlják: egyet a gépbe töltve, egyet pedig hordtáskában derékszíjra függesztve, cseredarabként. Az AP 120 tip. (120 Wh/3,3 Ah) akku súlya 1,6 kg, a már említett AP 160 tip. (160 Wh/4,5 Ah) akkué pedig 1,7 kg.

Természetesen töltőkészülék is szükséges az akkumulátorokhoz. A STIHL cég erről is gondoskodott. Az AL 100 típusjelű standard töltő 20 - 25 perc alatt, az AL 300 tip. hasonló, de integrált légűtéssel is felszerelt gyorsöltő készülék 10 perc alatt tölti fel az akkut. Ez nagyon rövid idő.

*

Ennyit nagyjából az akkumulátoros láncfűrész műszaki jellemzőiről. A kérdések kérdése persze a legtöbb érdeklődő részéről az: de mibe kerül?

Nos, a forgalmazó kereskedelmi társaság január végéig érvényben volt árjegyzéke szerint az akkus motorfűrészgép bruttó ára 101.500 forint volt. Az AP 160 tip. akku 83.300, a normál AL 100 tip. töltőkészülék 12.190, az AL 300 tip. töltő 23.400 br. Ft. Összehasonlításképpen: egy 35 cm vezetőlemezzel sze-

relt MSE 160 C tip. kábeles elektromos láncfűrész ára 78.100 Ft.

Kétségtelen tehát, hogy az akkus láncfűrész nem olcsó portéka. A forgalmazó cég viszont azt is a fogyasztók figyelmébe ajánlja, hogy az akkumulátoros STIHL-gépek egy egész családot alkotnak, amelyek mindegyikéhez ugyanaz az akkumulátor és töltőkészülék tartozik. Ezek a gépek a következők: kétféle szegélynyíró, kétféle sövénynyíró, fűnyíró és fűvágó.

K. P

„Régi dicsőségünk”

Megígérte – megtette! Már t.i. az Országos Magyar Vadászkamara kilátásba helyezte a múlt év szeptember 11-én Budapesten, a Magyar Mezőgazdasági Múzeumban az 1971. évi budapesti Vadászati Világkiállítás 40. évfordulója alkalmából rendezett emlékkonferencia alkalmával, hogy az elhangzott előadások teljes szövegét kötetbe foglalva közre fogja adni.

Az ígéretet dicséretes gyorsasággal követte a tett: márciusban már kézbe vehettük a 140 oldalas, stabil kemény táblakötésű, számos fényképpel és más ábrával illusztrált kötetet. Köszönhető ez a két konferencia-főszerzői szerepet játszott szerkesztőnek: Prof.Dr.hc.Dr. Faragó Sándornak és Fácányi Ödönnek, továbbá maguknak a kéziratukat fegyelmezetten leadó népes szerzőgárdának, valamint a „Nimród Vadászújság” részéről a nyomdai előkészítést szakszerűen elvégző Ambrus Mária-nak, a budapesti Alfa-Anzix Nyomdának, az OMVK vezetőségének, s végül, de természetesen egyáltalán nem utolsósorban a kötet megjelentetését támogató Magyar Fejlesztési Bank Zrt.-nek.

Ez a kis írásunk csupán figyelemfelkeltő jellegű; tartalmi vonatkozásokra nem térünk ki, mivel az említett emlékkonferenciáról Híradónk múlt évi 4. számában részletesen tudósítottunk. Az abban írtakhoz mindössze még annyit fűzünk, hogy az egyes előadások nem csupán szakmatörténeti szempontból érdekesek, hanem legalább annyi mai aktualitásuk is van. Érdemes őket elolvasni!

Nyugdíjasoknak - nyugdíjasokról

A nyugdíjasok életével kapcsolatosan felmerülő gondok orvoslása folyamatosan napirenden van. A 2012-ben eddig eltelt mintegy három és fél hónap alatt történetekről a következőkben adunk tájékoztatást.

Még a múlt év végén a Nyugdíjasok Országos Képviselőlete (NYOK) az országos szervezetszerű nyugdíjas szervezetek közreműködésével, valamennyi parlamenti párt képviselőinek véleményével kérdéseket gyűjtött össze a nyugdíjasokat érintő problémás rendelkezésekről, amelyekre a kormányzattól kértek választ. A beérkezett több mint 100 kérdést az MSZP Országgyűlési Képviselőcsoportjának Társadalompolitikai Kabinetje összesítette, amely alapján 43 kérdést küldtek meg a Kormány illetékes tagjainak. Az összeállított anyagot öt csoportra lehetett osztani, amelyek a következők voltak: „Mire számíthatnak a nyugdíjasok?” „Mit kérdeztek volna a nyugdíjasok a miniszter úrtól, ha lehetőségük lett volna rá?” „Növekszik vagy csökken az idősök szociális biztonsága, egészségügyi ellátásának színvonala az elkövetkező években?” „Átlátható-e az Időügyi Tanács munkája?” „Rokkantsági nyugdíjakkal kapcsolatos kérdések.” A kormányzat a 43 kérdésre 12 nemleges és 7 egyértelműen nem értelmezhető választ adott. A feldolgozott anyag ismertetése Nyugdíjas Fórumon került széles körben ismertetésre a Képviselői Házban. A kapott válaszok betekintésre rendelkezésre állnak a nyugdíjas szervezeteknél, valamint az EFDSZ titkárságán.

*

A NYOK legutóbbi tanácsülésén a résztvevők abban állapodtak meg, hogy szükségét látnák áttekinteni, elemezni az érdekképviselői munkát. A NYOK kezdeményezésére 2012. április 1-én és 2-án Ráckeve tanácskozásra került sor. A program keretében ismert szakértők előadásai hangzottak el, majd a konstruktív hozzászólásokat követően a résztvevők megállapodtak a nyugdíjasokat érintő teendőkről.

Dr. Hegyesiné Orsós Éva, a NYOK elnöke bevezetőjében vázolta az idősök képviselői lehetőségét. Az érintettek különböző civil szervezetekben vagy

klubokban kapcsolódhatnak be, ahol megvitathatják a súlypontos intézkedéseket. Az idősök gondjainak orvoslása, megítélése enyhén mondva sok esetben hagy kívánni valót maga után. Sok esetben a született rendeletek mondhatni megalázóak. Nincs az idősökre vonatkozó, minden tekintetben elfogadható állásfoglalás, intézkedés. Volt idő, amikor az Időügyi Tanács országos szinten jól működött. Napjainkra nem alakult ki olyan párbeszéd a Kormány és az idősökkel foglalkozó szervezetek között, amely választ adna az idősök gondjaira, különböző szervezetek működésére. Példaként fel lehetne hozni jó néhány helyi önkormányzat segítő szándékát, tevékenységét az idősökkel történő kapcsolattartás terén. E körben is meg kell említeni kiemelt hangsúllyal, hogy az *Időügyi Tanács mindeddig nem látta el megnyugtató módon a feladatát.*

Dr. Csepeli György szociálpszichológus érdekesítő előadásában történeti áttekintést adott az elmúlt közel 100 évben idősökkel kapcsolatosan kialakult szemléletről, ellentmondásokkal teli helyzetről. *A társadalom szociológiai értelemben kettévált*, a korábbi elégedetlenség 50 %-ról 80 %-ra nőtt. Továbbiakban említést tett professzor úr néhány gondolatban arról, hogy jelenleg nem lehet jogállamról beszélni, nincs megfelelő innováció, kutatásfejlesztés. Elhangzott még, hogy fokozni kell az élethosszig tartó tanulás lehetőségét és csökkenteni kellene a generációk közötti feszültséget a társadalmi igazságosság jegyében.

Dr. Falus Ferenc egészségpolitikus elmondta, hogy az *egészségügyben a nyugdíjasokkal kapcsolatos ellátások problémaköre tovább bővült*. A 70-es években is probléma volt az idősök egészségügyi megítélésben, de a gyógyszerellátás világszínvonalon állt és a különböző készítmények ára elfogadható volt. Az előadó véleménye szerint nincsenek a nyugdíjasok megbecsülve, a korházi ellátás színvonala nem biztosított, mert nem egységes az egészségügyi tevékenység.

Kórozs Lajos, az MSZP elnökségi tagja, aki a párton belül az idősök ügyével foglalkozik, elmondta, hogy a *FIDESZ 2012. július 1-től új nyugdíj-*

rendszert tervez bevezetni. Nincs érdekegyeztetés, amelyen a nyugdíjas szervezeteket meghallgatnák, javaslataikat mérlegelnék, illetve azokat elfogadnák. Hiányzik az olyan stratégia, amellyel 3 millió ember jövőjét biztonsággal elfogadhatóvá és biztonságossá lehetne tenni. A különböző társadalmi csoportok egymással szembe kerültek. Az előadó egymás után sorolta az idősöket érintő akut problémákat. Ilyenek, mint a korhatár emelés gyorsítása, az öregségi nyugdíjak esetleges megszüntetése, az utazási kedvezmények kedvezőtlen átalakítása, az új nyugdíjak indexálása vagy a 20-25 %-os nyugdíjsökkentés is napirendre kerülhet.

Dombi Gábor, az informatikai érdekegyeztető tanács főtákará kiemelten foglalkozott a 4 millió 50 év feletti lakosság információs tevékenységével. Megemlítette, hogy az 50-60 éves kor közötti *internetező*k száma kb. 40 %, míg a 60 év felettieknek csak a 23 %-a használja információszerzésre, illetve továbbításra a számítógépet. Célszerűnek tartja ezeknek az arányoknak a növelését, amelyben nagy segítség lenne a helyi nyugdíjas szervezetek által rendezendő legalább alapfokú tanfolyamok létrehozása.

Baracska Józsefné, a Vöröskereszt főtákará kiemelten fontosnak tartja az idősökkel való foglalkozást, a lakóhelyeken működő szociális munkát. Továbbra is szoros együttműködést tartanak fontosnak a nyugdíjas civil szervezetekkel.

Némethné Jankovics Györgyi a Nyugdíjasok Országos Szervezetének (NYOSZ) elnöke hosszan taglalta a NYOK-kal való együttműködés lehetőségét. Ígéretet tett arra, hogy a tagszervezeteiknél szorgalmazza a szorosabb kapcsolattartást, *esetleges jövőbeni egyesülést.*

*

Említést kell tennünk, hogy a DIMENZIÓ Biztosító Egyesület szeretne együtt működni a nyugdíjas szervezetekkel. Röviden annyit kell tudni a szervezetről, hogy egy független hazai életbiztosítóról van szó, amely 20 éve alakult. Több mint 30 ezer tagjuk van. 2011. szeptember óta az 50 év felettiek

Sopron város díszpolgára

Sarkady Sándort, a Nyugat-magyarországi Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kara (az egykori Óvónőképző) volt igazgatóhelyettesét és tanszékvezető tanárát a Hűség Napja alkalmából „*Sopron Város Díszpolgára*” címmel tüntették ki a városban ötven éven át kifejtett oktatói, tudományos és szépirodalmi munkássága, s publikációs tevékenysége alapján. A „Sopron Kultúrájáért” és a „Pro Urbe” díjat már korábban megkapta.

Kitüntetése alkalmából kétoldalas interjút készített Sarkady Sándorral egyetemi társalapunk, a „Vivat Academia”, amely az idei első számban jelent meg.

*

Híradónknak ugyancsak idei első számában ismertettük néhai Krug Lajos „Vérszerződés” című verseskötetét és ebben a szerzőt „Sopron költőjeként” aposztrofáltuk. Legalább ugyanezzel a tittelussal illethetjük Sarkady Sándort is. Ennek illusztrálására közöljük „*Sopron dicsérete*” című szép versét, amely szintén része az említett lapinterjúnak.

Laudatio Scarbantiae

Sopron, Te lelkünk éltető láng!
Hű őr az ősi végeken,
Erőt adó múlt, szép jelen
És ébredő jövő.
Új évezred vár, ám harcát ne féld!
Zengd, hittel zengd velünk a Hűség énekét!

Fenyves süvít és cseng a csermely,
A lány lankákon rőt borág
Ígéri édes új borát,
A boldog áldomást.
Hiába dül szél, és tör-ver a jég,
Zengd, hittel zengd velünk a Hűség énekét!

Köcsipkés ódon várfalakból
A lélek lángja fellobog,
És zúgják tornyos templomok
Az Úr dicséretét.
Új évezred vár, ám harcát ne féld!
Zengd, hittel zengd velünk a Hűség énekét!

Dr. Dobi Ferenc (1925 - 2012)

Budapesten 86 éves korában meghalt **dr. Dobi Ferenc**, a volt Mezőgazdasági, Erdészeti és Vízügyi Dolgozók Szakszervezetének ny. főtitkára, a szakszervezeti mozgalom, s egykor az erdészeti-faipari szakmai közéletnek is jól ismert és aktív szereplője.

A Szabolcs-Szatmár megyei Balsa községben született 1925-ben sokgyermekes parasztszaládban. Az 1945-ös rendszerváltás után mezőgazdasági dolgozóból 1949-ben szövetkezeti ügyvezető lett. 1951-től szakszervezeti funkcionárius, a megalakult MEDOSz Pest és Nógrád megyei, s budapesti titkára. 1960-tól a MEDOSz Központi Vezetőségének titkára, 1976-tól a Szakszervezetek Országos Tanácsa nemzetközi osztályának vezetője. 1977-ben választották meg a MEDOSz főtitkárának, s ezt a tisztséget töltötte be 1990-ben történt nyugállományba vonulásáig. Közben 1980-tól két választási cikluson keresztül országgyűlési képviselő is volt.

Szigorú, következetes, nagy munkabírási és munkatársai körében nagy

tekintélynek örvendő vezető volt. Nem csak a partnerszervezetekkel, hanem az illetékes állami szervekkel is konstruktív, jó kapcsolatot ápolt. A MEDOSz főtitkáráként az agrárium és a vízügy mellett *kiemelt figyelmet fordított az erdőgazdálkodásra*, az ott dolgozók ügyeinek képviseletére.

Nyugdíjasként is szívesen járt az erdészek közé. Az 1993-ban önállóvá vált Szakszervezetünk Nyugdíjas Bizottságának aktív tagja lett, ezzel is kifejezve kötődését szakmáinkhoz.

Az EFDSz tisztelettel megőrzi emléket.

Herczeg Miklós
az EFDSz ny. főtitkára

életbiztosítója. Szlogenjük „A léleknek nincsenek ősz hajszálai.” Ki kell emelni, hogy ez a biztosító egyesület speciálisan az 50 év felettiek élethelyzetére fejlesztette ki az ajánlatait, amelyek a következők: RÁADÁS teljes életre szóló kockázati életbiztosítás, KINCSEM „unokabiztosítás” megtakarítási biztosítás, HAVI FIX járadékbiztosítás nyugdíj kiegészítésre,

BALESETI KIEGÉSZÍTŐ biztosítás, CUKORBETEGSÉG BIZTOSÍTÁS. A biztosítási lehetőségekkel kapcsolatban *információt ad Berényi Gyula* a berenyigy@erti.hu e-mail-on vagy a 06-30-461-8375-ös mobilszámán.

A tanácskozáson elhangzottakból kitűnik, hogy az idősök ügyét kiemelten kell kezelni, hiszen ők becsülettel

dolgozták le aktív korukban azokat az éveket, amelyek után jogosan megilleti őket a tisztességes megélhetést biztosító nyugdíj és az ahhoz kapcsolódó kedvezmények. (A DIMENZIÓ biztosításokkal kapcsolatban lásd hátsó borítóoldalunkat is.)

Berényi Gyula
a Nyugdíjas Bizottság elnöke

Köszöntés!

Dr. Király Pál 80 éves

Szakszervezetünk Nyugdíjas Bizottságának ülésén is, titkáraink értekezletén is; az Országos Erdészeti Egyesület Szeniorok Tanácsában is köszöntötték dr. Király Pál kollégánkat abból az alkalomból, hogy februárban betöltötte nyolcvanadik életévét. Március 15-e nemzeti ünnepünk alkalmával pedig dr. Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter az „Életfa” Emlékplakett ezüst fokozatát adta át részére „hosszú időn át végzett szakmai, szakírói és lapszerkesztői munkássága elismeréseként”.

Király kolléga aktivistánként 1998 óta, tisztes korát meghazudtoló munkabírással és aktivitással szerkeszti és jó részt írja is az „Erdészeti és Faipari Híradó”-t, de ezt megelőzően is derekasan kivette a részét a közösségi munkából. Születésnapja alkalmából tekintsük át ezt a hosszú életutat.

1932-ben született Gödöllőn, ahol édesapja a koronauradalmi erdőigazgatóság babati kerületében volt erdőőr. Az elemi iskola után a középiskolát is szülővárosában végezte a premontrei kanonokrend gimnáziumában. Családi és iskolai környezetének impulzusai és nem utolsósorban tíz évig tartó cserkészéletének élményei terelték Sopron felé a pályaválasztáskor, ahol azután 1954-ben szerezte meg erdőmérnöki oklevelét.

A börzsönyi évek

Szakmai pályafutását 1955-ben kezdte el a volt Börzsönyi Áll. Erdőgazdaság ma már szintén csak egykori Bernecebaráti Erdészeténél.

Ma is tisztelettel és meleg szeretettel emlékezik vissza ottani munkatársaira, mindenekelőtt első főnökére, a kiváló erdészvezetőre, a Bedő-díjas Bukri Józsefre, aki határozottan, de nagy tapintattal vezette be a gyakorlati erdészélet mindennapjaiba. Sok cigány munkásunk is volt akkoriban, idézi fel mosolyogva a múltat, de nem volt velük semmi gond; szorgalmasan dolgoztak az erdősítésben, ápolásban, tisztításban, csak a fizetés másnapján nem volt tanácsos közéjük menni ...

Bernecen volt erdőművelési előadó és erdészvezető-helyettes, majd er-

dészvezető, azután az észak-börzsönyi erdők erdőgazdasági felügyelője és vasút-üzemvezető is, mert még akkor is sok kisvasút üzemelt a börzsönyi erdőkben. A napi feladatok mellett kivette a részét a királyréti, a Diósjenő-musli és a Kemence-csarnavölgyi vasútnak felújításából is. Precíz, kényes, felelősségteljes mérnöki munka volt, emlékezik ismét, de volt ott egy kitűnő pályamesterem, Kalácska Ignác, akivel nagyon megkedveltük egymást, és aki nem ismert megoldhatatlan feladatot.

1965-ben Vácra költözött feleségével, Kováts Valériával és két gyermekével, Péterrel és Andreával, mert a vállalat központjában gazdálkodási osztályvezetővé nevezték ki. Hamarosan azonban mozgalmas időszak következett az életében. Az un. új gazdasági mechanizmus előkészítésének ideje volt ez, s Király Pál úgy érezte: erősítenie kell közgazdasági ismereteit, ha meg kíván felelni az irányába kifejezett bizalomnak és új munkaköri követelményeinek. Beiratkozott a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem mérnök-közgazdász tagozatára. „Kutya kemény munka volt felnőtt fejjel, család mellett, felelős beosztást is ellátva egyetemre járni”, emlékezik ismét. Ráadásul közben ismét előbbre lépett a vállalati hierarchia létráján: igazgatóhelyettes főmérnök lett. De átverekedte magát egészen az abszolútóriumig. Már a diplomamunka elkészítéséhez fogott volna, a vállalat hosszú távú, tudományosan megalapozott tervének a kidolgozásához, amikor meredek fordulat következett az életében: a vállalat megszűnt. Az 1969/70-es országos átszervezés a Börzsönyt az Ipolyvidéki Efa-ba olvasztotta be. A miniszterhelyettesi utasítás pedig Király Pált a Börzsöny gyönyörű, hűvös erdőrengetegeiből a főváros kellős közepének kötengerébe, a Mezőgazdasági és Élelmiszerügyi Minisztérium Kossuth-téri épületébe repítette.

A lapszerkesztői székben

A Lapkiadó Vállalat dolgozójaként át kellett vennie az „Erdőgazdaság és Faipar” című minisztériumi havi szakfolyóirat szerkesztését Ákos Lászlótól,

aki már 68 éves, betegeskedő ember volt, a következő évben meg is halt. Még fél évig dolgozhatott együtt a bölcs, idős emberrel, de ezalatt sokat tanult tőle, főleg alapelveket és lapszerkesztői szemléletet, mentalitást. Bisztray Kálmán újságíró kollégájától pedig magának az újságkészítésnek a technikai és egyéb csínját-bínját. Ami pedig még ezen felül kellett (sőt azt is, ami esetleg nem kellett) az Újságíró Szövetség kétéves tanfolyamán, valamint az egykori Révai Nyomda kitűnő nyomdászeitől.

Amikor 1970. január 2-án belépett új munkahelyének, a MÉM-nek a kapuján, aligha gondolta, hogy 1994. október végén lép ki onnan végleg, megint csak azért, mert megszűnt a munkahelye: megszűnt az önálló ERFA, megszűnt a szerkesztőség, nem volt rá pénze a szakmának. Két dolgot vitt magával: a jó öreg, de stabil és kényelmes főszerkesztői karszéket és az öreg írógépet. Ez a két holmi szolgálja ma is és szolgálja most már valószínűleg élete végéig.

Nyugállományba vonulása után azonban nem sokáig rácsálhatta tétlenül a nyugdíjasok amúgy nem túlságosan nagyra kanyarított kenyerét. Előbb volt munkatársa, Fónagy István erdőmérnök-újságíró foglalkoztatta rendszeresen az általa indított „profiERFA” lap szakírójaként. 1995-ben a volt Állami Erdőrendezési Szolgálat főigazgatója, Halász Gábor kérte fel az AESz egyre szaporodó kiadványainak nyomdai gondozására. 1998-ban pedig az EFDSz akkori főtítkára, Herczeg Miklós kereste meg, hogy nem venné-e át Híradónk szerkesztését. „Hát, nem gondoltam volna akkor...”, mondja, arra célozva, hogy már ennek is immár csaknem másfél évtizede.

Életének – az otthon mellett – ma is ez a két fő pólusa: a Szakszervezet és a Szolgálat mai jogutóda. A harmadik pedig:

Az Országos Erdészeti Egyesület

Amikor Király Pál 1955 januárjában belépett a nagy kezdőbetűvel írt Életbe, egyidejűleg belépett az Országos Erdészeti Egyesületbe is. Erről az egyszerű,

könnyed kis aktusról sem gondolta volna akkor álmában sem, hogy az egész életére kiható lépés lesz.

Az egyesülettel 1958-ban került közelebbi kapcsolatba, amikor az OEE Erdei Vasutak Szakosztályának lett a tagja. Egy-két év múlva már otthonosan mozgott az egyesület Szabadság-téri helyiségeinek könyvekkel tömött, patinás, régi tölgyfabútorai között. 1963-ban pedig *alapító tagként* örömmel csatlakozott dr. Ágfalvi Imre, az Erdészettörténeti Szakosztály kezdeményezője mellé. Az OEE 100 éves történetének megírását viszont már ő kezdeményezte, s amikor az erről szóló elnökségi határozat megszületett, előkészítő munkája alapján ő kapott megbízást a kötet megírására. Még Bernecebarátiban kezdte a két évig tartó megfeszített munkát, amelynek 1967-ben nyomtatásban megjelent eredményét („Az Országos Erdészeti Egyesület története, 1866-1966”) máig sem körözte le senki. E közben került közvetlen kapcsolatba az OEE elnökével, dr. Madas Andrással, akit nem csak tanítómestereként tisztel mindmáig, hanem meggyőződéssel vallja, hogy a magyar erdészet történetének egyik legkimagaslóbb személyisége volt, s a XX. század második felének legnagyobb magyar erdészeti politikusa.

Az említett könyv ismertté tette Király Pál nevét a szakmában. 1967-től már az OEE országos elnökségének tagja, és az Erdészettörténeti Szakosztály vezetője 1971-ig, amikor is az *OEE főtítkárává választották*.

Termékeny egyesületi vezetői évek következtek ezután előbb Madas András, 1979-től pedig dr. Herpay Imre professzor elnöki oldalán. *Az egyesület extenzív és intenzív fejlődésének kitéjesedése volt a '70-es évtized*, amit igazol a következő néhány adat is: kb. 20 központi szakosztály és szakbizottság, s mintegy 35 helyi csoport működött, a taglétszám meghaladta az 5 ezer főt, a külföldi kapcsolatok pedig a korábbiakhoz képest alaposan kiszélesedtek mind keleti, mind nyugati irányban. Mind ehhez azonban pénz kellett, sok pénz. Király Pál a szükségből erényt csinált: a nyugati (+északi, déli stb.) szakkörök hazánk erdészete iránti érdeklődését *szakmai turizmussá* fejlesztette. Egyik szakmai csoport a másik után látogatott hazánkba, azért, hogy azután elvigye a magyar erdészet jó hírét szerte a világba. Ez ugyan félig-meddig illegális tevé-

kenység volt, de mindenki szemet hunyt felette, mert sok-sok kemény devizát hozott az országnak. Ennek nagyrésze ugyan az állami kasszába folyt be, s jócskán lefőlőzte az MTESz is, de juttott belőle valamicske az egyesületnek is, amit azután fel lehetett használni az egyesületi tagok nyugati országokba történő kiküldetésének finanszírozására. Mindenesetre a „vállalkozó egyesületnek” komoly anyagi gondjai nem voltak, nem kényszerült állami támogatás kérésére, még a szaklap fenntartásához sem.

Hangsúlyozni kell, hogy Király Pál *főtítkári munkáját nem fizetett alkalmazottként, hanem társadalmi aktivistaként végezte*; az ő fizetett állása a lapszerkesztői beosztás volt. („Az Erdő” című egyesületi lap is társadalmi munkában készült.) Nem csoda, ha 1985-ben, tizennégy évi főtítkárkodás után úgy érezte: elég volt, s átadta a stafétabotot Gáspár-Hantos Géza főtítkáru-tódának. Az egyesülettől azonban nem vált meg, s egy választási ciklusban még betöltötte a mérnök-alelnöki tisztséget. Az Erdészettörténeti Szakosztálynak pedig mindmáig tagja.

A szakíró

Király Pál elárulta nekünk a „nagy titkot”: első publikációja, nyomtatásban szélesebb nyilvánosságot kapott írása 1943-ban jelent meg. Gimnáziumi cserkészcsapatának időszakos kis periodikájában jelent meg „Galga-menti portya” című tudósítása nyári mozgótáborozásukról. Azután egy bő negyedszázados szünet következett, de 1970-től azonban megnyílt a vízcsap. Ma már azt mondhatjuk, hogy nagy valószínűség szerint a legtöbb írást publikáló írója a magyar erdészeti szaksajtó eddigi történetének. Mennyit írt? Csak legyint a kérdésre: a közműves se számolja, hogy hány téglát rakott már a falba, a favágó se, hogy hány ürméter tűzifát rakott már ölbe az erdőn.

Az becsülhető, hogy jelentősebb írásainak a száma kb. 2000, a kisebb „helykitöltő firkákat” nem számítva. Bibliográfiát összeállítani még sosem volt ideje, s nehéz is lenne már összeszedni az írásokat, mert nem csak az erdészeti irodalom terén tevékenykedett. Az említett egyesület-történeten túlmenően még egy kötetet írt az OEE megbízásából („*A velünk élő múlt*”). Erdészeti emlékhelyek

Magyarországon”), más könyvekben pedig társszerzőként működött közre („Vivat Academia”, „Magyarország a XX. században”, IV. kötetében az erdészeti fejezet, a „Sztár-Erdő” stb.) Több kiadvány nyomda alá rendezése felért annak szerkesztésével, pl. a Kaán Károly életéről szóló „Az erdő szerelmese” c. kötet.

Egyetemi doktori címét (dr.univ.) 1988-ban szerezte meg Sopronban, erdészettörténeti témában írt disszertációjának eredményes megvédése alapján.

A jó munka elismerései

Amikor visszatekint életének eddigi nyolc évtizedére, Király Pál úgy érzi, hogy amikor a golya erre a földre pottyantotta, nem a napfényes oldalra esett. Azok az elismerések azonban, amelyeket hosszú élete során „begyűjtött”, mintha nem erről szólnának. Íme: vállalati „Kiváló Dolgozó” jelvény (2x), főhatósági „Erdészeti Kiváló Dolgozója” (2x), főhatósági „Kiváló Munkáért”, főhatósági „Ember az erdőért” Alapítvány emlékérmé, főhatósági „Eredményes fásításért” emléklapok, Munka Érdemrend ezüst fokozata, MTESz Díj, Vadas Jenő Emlékérem, Bedő Albert Emlékérem, EFDSz Emlékérem, „A Nyugat-magyarországi Egyetemért” Sajtódíj, OEE Diploma Honoris tiszteletbeli tagsági díszoklevél, „Gödöllő Városáért” emlékérem, Dunakanyar Intéző Bizottság „Kiváló társadalmi munkáért” plakettje és most a bevezetőben is említett főhatósági „Életfa” Emlékplakett ezüst fokozata.

Kitüntetéseinek örül, de nem büszkélkedik velük. Amiről-akiről büszke elégedettséggel nyilatkozik: három fiú és három leányunokája. „Nem éltem hiába!” - mondja, nem titkolva, hogy még szeretné megélni legalább egy dédunoka megszületését.

Régi és újabb munkatársai, barátai, évfolyamtársai, szakszervezeti kollégái nevében szeretettel köszöntjük dr. Király Pál erdőmérnököt, s nemcsak a kis dédunoka megszületését kívánjuk, hanem még sok-sok írását is, szakszervezetünk és az egész szakma javára!

Dr. S. Nagy László
aranyokl. erdőmérnök,
az OEE Szeniorok Tanácsa elnöke

Kettős gyilkosság Sopronban

Drámai, sötét dátumként marad meg az egyébként kitűnő hírnévnek örvendő szakközépiskolánk, a Nyugat-magyarországi Egyetem Roth Gyula Gyakorló Szakközépiskolája, röviden: az egykori soproni erdészeti technikum történetében 2012. április 17. Az iskola három növendéke: a 19 éves *V. Roland* hidegségi származású, a szintén 19 éves *T. Attila* vámoszabadi és a 18 éves *M. Tamás* csornai származású tanuló ezen a keddi napon este 7 óra tájban löfögyverrel négy lövéssel meggyilkolta a soproni Anger-réti lövészklub 53 éves vezetőjét, *F. Sándort* a lőtér területén. Ezt követően három lövéssel ugyancsak meggyilkolták a klubvezetővel előzetesen megbeszélt találkozóra váratlanul odaérkező 43 éves *B. Ervint*.

A gyilkos fiatalemberek a holttestet egy paraván mögött úgy, ahogy elrejtették, majd három fegyvert, lőszerket, a lőtérnaplót és 70 ezer forintot magukhoz véve eltávoztak.

Az eseményre gyorsan fény derült, mert *B. Ervin* 13 éves kislánya apjának az utcán parkoló autójában ülve egy idő után megunt a várakozást és mobiltelefonon értesítette édesanyját apjának vissza nem téréséről...

A rendőrség forró nyomon nagy erővel indította meg a nyomozást, aminek az eredményeként már másnap délelőtt elfogták a tetteseket az iskolában, akik osztálytársak voltak.

Az eddig nyilvánosságot kapott közleményekből az derült ki, hogy a kis banda vezetője a jómódú családból származó *V. Roland* volt. Két társa szerényebb helyzetű család tagja, egyikük apja pl. fakitermelő erdei munkás. 2010 óta követtek el lopásokat és rablásokat. Az esetet a tv-ben kommentáló kriminálpszichológus kifejezésével élve: életstratégiájuk lett a bűnözés. Most is azért akartak fegyverhez jutni, mert fegyveres rablásokra és bosszúállási akcióra készültek.

Az első elhangzott vélemények szerint ez a gonoszított előre kitervelt, nyereségvágyból több emberen elkövetett gyilkosságnak minősül, amiért az elkövetők – életkorukra tekintettel – max. 20 év szabadságvesztésre ítéltethők.

*

2012 negyedik hónapja „fekete április” elnevezéssel vonult be máris a magyar kriminalisztika történetébe, anynyi halállal végződött erőszakos cselek-

mény történt. Emlékeztetőül: április 4-én csecsemőgyilkosság Kocsolán (egy halott); 4-5-én családi mérszárlás Kulcsón (négy áldozat); 7-én egy agyonverés Berzéken és egy leszúrás Hejőszalontán (két halott); 9-én egy agyonverés Várpalotán (egy áldozat); 17-én az imént ismertetett fegyveres gyilkosság Sopronban (két halott); 21-én féltékenységi dráma Balatonakarattyán (három áldozat); 22-én un. kiterjesztett öngyilkosság a 6-os úton (három halott); 23-án vadászpuskás gyilkosság Győrben (két halott). Összesen húsz áldozat három hét alatt; minden napra egy.

A jelenség megmozgatta a közvéleményt, az emberek érzelmeit és képzeletvilágát. Az újságírók kriminalistákat, szociológusokat, pszichológusokat faggatnak afelől, hogy a legsúlyosabbnak tekintett bűncselekménynek ez az időbeli koncentrációja a véletlen műve-e, vagy pedig meghúzódhat mögötte valamilyen racionális magyarázat: pl. orvosteorológiai jelenség? Válasz még nincs.

K. P.

Vadászgyilkosság

Az egész közvéleményt megrendítette az a brutális kivégzés, amelyet a médiában jogi szempontok miatt csak *P. Márióként* megnevezett 36 éves mozgói lakos követett el március 16-án a Baranya megyei Magyarlukafa község határában.

Az orvvadászattal rendszeresen foglalkozó rapsic éppen két általa elejtett szarvasbika feldarabolását végezte a határban, amikor a vadetetés céljából autóval arra hajtó 22 éves *L. Zoltán*, a somogyhársági vadásztársaság hivatásos vadásza, valamint segítőtje, a 44 éves *Balogh László* (mindkettő szigetvári lakos) tetten érte. Az orvvadász pisztolyt rántott és az öt felelősségre vonó vadászokat meglötte. A mellbe lőtt *Balogh László* (vadász kifejezéssel élve) „tűzben rogyott”. A hátba lőtt *L. Zoltán*nak viszont sikerült elfutnia és elrejtőznie az őt üldözőbe vevő *P. Márió* elől. Az ül-

dőzés ideje alatt *Balogh László*nak még sikerült mobiltelefonján értesítenie a rendőrséget az esetről, a visszatérő orvvadász azonban késével elvágta a torkát a súlyosan sérült, rokkant balkeze miatt védekezésre egyébként is képtelen embernek.

A telefonértesítés alapján egy órával később Szulimán község határában kommandósok fogták el a gyilkost, aki belátta helyzete tarthatatlanságát és megadta magát.

Az életveszélyes sérülést szenvedett vadőr életét az orvosok megmentették, megölt társát Szigetvár-Zsivóton temették el, gyilkosát pedig letartóztatásba helyezték.

A nyomozás során felmerült annak gyanúja, hogy a büntetett előéletű, rendszeres falopásból és orvvadászattól élő tettesnek segítőtársa is lehetett.

Kettős tragédia

A média is hírt adott arról a megrendítő balesetről, amely Veszprém megyében, a Somló-hegytől északra fekvő Vid község határában történt január végén. Egy harmincéves vadászmulattal rendelkező vadász egy magaslesen hagyta 18 éves fiát egy töltött vadászfegyverrel, ő maga pedig élettársával egy másik magaslesen helyezkedett el. A fiatalember fegyvere e sorok írásáig még nem kiderített okból elsült és a fiatalembert halálra sebezte. A helyszínre siető felnőttek már csak holttestét találták meg. Amíg a vadász élettársa mentők után nézett, addig a férfi is agyonlőtte magát.

k.p.

„Haragistya – Ménesvölgy „

A címben szereplő két szó: két földrajzi helynév. Mivel a térképen a T. Olvasók többsége valószínűleg eredménytelenül keresné őket, gyorsan eláruljuk: Abaúj-Torna megyében, az Aggteleki-karsztvidéken vannak, közel a magyar-szlovák államhatárhoz.

Ezt a két szót adta legújabb könyvének címéül dr. Tóth Sándor erdőmérnök, ny. minisztériumi főosztályvezető, az immár széles körben ismert vadásztörténész, aki „A hírnév kötelez” (2005), a „Nyitány a hírnévhez” (2007) és a „Szel alatt – hátszélben” (2008) című pompás kötetei után hatalmas munka árán gyorsan rukkolt ki ezzel a legújabb művével.

A „sztori” látszólag egyszerű ...

... de érdekes és ugyanakkor szomorú. Lényegét az a medvetelepítési akció és az arra épülő főúri vadászat jelenti, amelyet a két világháború közötti korszakban végeztek az említett helyen, a Szelcepuszta és Haragistya közötti Ménes-patak völgyében. Hivatalosabb megjelöléssel: a Gödöllői Állami és Koronauradalmi Erdőigazgatóság Szini Erdőhivatalának a területén létesített medvéskertben. A történet másik pillére pedig a nagyobb részben lengyel származású *Derenk* község tragikus sorsa. A néhány száz fős kis települést el kellett tüntetni az útból a medvehonosítás érdekében.

Amint említettük, a 188 oldalas könyv tartalma látszólag egyszerű, mégis nehéz megfogni ismertetés szempontjából, mert ez az egyszerűség ezernyi ágat-bogat takar. Az ezernyi ág-bog pedig emberéletek százait jelenti. Megpróbáljuk sorjában, most már a fővonal ismeretében.

A Gödöllői Koronauradalom

Tóth Sándor a könyvet az egykori, 1868-tól 1945-ig létezett *Gödöllői Koronauradalom történetének vázolásával kezd*, természetesen elsősorban erdészeti- és vadásztörténeti szempontból. (Magának a koronauradalomnak a történetét a neves néprajzos agrártörténész, Wellmann Imre publikálta évtizedekkel

ezelőtt; Nagy László gödöllői erdészeti- és vadásztörténete pedig kéziratban maradt. Amint legutóbbi lapszámunkban mi is megírtuk, Apatóczy István is értékes adatokkal járult hozzá ehhez a történethez.) A szerző általunk már korábban is kiemelt egyik nagy erénye már mindjárt ebben az első fejezetben megmutatkozik, majd a továbbiakban is jellemzi az egész művet: *olyan mélyre ás le a forrásanyag dolgában, amennyire csak lehet, egészen az alapokig, a levéltári dokumentumokig*. Megmutatkozik továbbá az is, hogy a dokumentumokon, jogszabályokon túlmenően támaszkodott mások információira és részfeldolgozásaira is (például Danis István Szederjei-kézirat feldolgozására). Segítőit azonban a könyv végén a „Köszönetnyilvánítás”-ban tisztességgel felsorolja és lábjegyzeteiben menet közben is folyamatosan feltünteti.

Derenk község kálváriája

A Koronauradalom után csaknem 80 oldalon, hat fejezetbe tagolva következik Derenk egykori kisközség egyes térképeken ma már csak mint romfalu kálváriájának leírása. Amint említettük, az egykori 400-440 fős gorál-lengyel-szlovák-magyar lakosságot hol szép szóval, ígérekkel, hol keményebb módszerekkel: fenyegetéssel-zaklatással próbálták rábírní kétszáz éves lakhelyük elhagyására, áttelepülésre azért, hogy a medvetelepítési és -vadásztatási tervek megvalósítását ne zavarják.

Meglehet, hogy az Olvasó a könyvnek ezt a részét (tárgyához képest) túlméretezettnek, túlrészletezettnek tartja. Valójában azonban ennek a hosszú évekig tartó keserves és aljas huzavonának a drámaisága csak így bontakozik ki igazán. S így mutatkozik meg a könyv morális tanulsága, annak bemutatása, hogy mire képes az egyoldalú, túlburjánzott, valós társadalmi alapjaitól elszakadt vadászat, ha magas közhatalom lehetőségeivel ötvöződik.

Annak megítélését, hogy ebben a tragikus történetben milyen szerepet játszott az államerdészeti (a koronauradalmi erdőigazgatóság, az erdőfelügyelet és az udvari vadász hivatal személyzete), a T. Olvasó értékítéletére bizzuk.

A könyv hátralevő 27 szövegoldala már vidámabb olvasmány, mert a Szögliget határában, a *Ménes-patak forrásvidékén 1935 júniusában megkezdett medvetelepítés* történetével, a medvetartás kalandos eseményeivel, a medvék etológiájával foglalkozik.

A könyvből nem tudtuk egyértelműen kideríteni, hogy kinek volt az ötlete vagy az igénye a medvéskert létesítése. Az viszont kiderül, hogy megtervezésére és kivitelezésére a gödöllői M.kir. Udvari Vadász hivatal vezetője, vitéz Nemeskéri-Kiss Géza kapott megbízást. Ő azért választotta ezt a helyszínt, mert *Csonka-Magyarországon belül ez volt az egyetlen hely, ahol a medve 1920 előtt is állandó vad volt* (valaha az Andrássyak betléri birtokának részeként, ahol lőtték is a medvét).

Mi lett a medvék sorsa?

A medvék jól érezték magukat a vadaskertben, szépen szaporodtak, így *1938-ban megkezdtek fokozatos szabadon engedésüket*. Ebből azután újabb szórakoztató történetek keletkeztek. A medvék jól meghonosodtak a szabad területen is. Nagy részük azonban 1944-45-ben a háborús események idején elpusztult, de a haragistyai erdőben még 1950-ben is észleltek medvenyomokat. Dr. Szederjei Ákos erdőmérnök – aki kiadatlanul maradt könyvet is írt a kárpáti medvéről – *teljesen sikeresnek minősítette a medvetelepítést*.

Egyes tévhiedelmekkel ellentétben az akkori államfő, *nagybányai Horthy Miklós kormányzó mindössze egy medvét lőtt a Szini Erdőhivatal területén, 1942. november 27-én*. Ez az elsőként ide telepített, Ausztriából származó, *Kázmér* névre hallgató hatalmas hím medve volt, amelyet veszedelmes magatartása miatt nem mertek a medvéskertből a szabadba engedni. Ez a ritka teríték látható fényképen a könyv külső címlapján.

A másik utolsó vadaskerti medvét, a szintén 1935-ben telepített Palkót báró Born Frigyes föld- és bányatulajdonos, országgyűlési képviselő ejtette el 1943. április 18-án. Ezzel a szini medvevadászatok története lényegében véget ért.

(Folytatása a 16. oldalon.)

„Mesél a múlt...”

A „Nimród Vadászújság” neve már fogalom nem csak a vadászok és a vadászattal rokonszakhák körében, hanem az egész magyar társadalomban, sőt határainkon túl is.

A pompás kivitelű és érdekesítő tartalmú folyóirat méltó módon emlékezik meg arról a nem kevésbé nagyszerű 100 esztendőről, ami alapítása óta immár mögötte áll: ebben az évben minden lapszámban visszaemlékezést közöl múltjából. Ezt azután még meg is tetézte az Országos Magyar Vadászklub (OMVK) is egy centenáriumi kötet kiadásával, amelynek a címe: „Mesél a múlt ... Ahogy elődeink vadásztak.”

*

A 236 oldalas kötet 35 írást tartalmaz, amelyek az elmúlt száz év alatt jelentek meg a folyóiratban a legkülönbözőbb időpontokban 29 szerző tollából. Talán megjegyezni is felesleges, hogy a kiváló vadászati szépírók közül is a legkiválóbbak kerültek be a válogatásba: Fekete István, Kittenberger Kálmán, Láng Rudolf, Nadler Herbert, dr. Studinka László, Zsindely Ferenc stb. Ámbár meglehet, hogy a mai fiatalabb generációk előtt egyik-másik név már nem is annyira közismert, mint mondjuk 80-90 évvel ezelőtt volt (pl. Fónagy Józsefné, Vojnich Oszkár, Rainer Richárdné, Bakay Adolf).

(Folytatás a 15. oldalról.)

Kárpátalja és Észak-Erdély viszszacsatolása után Horthy kormányzó kiemelt medvevadászati területei az ungvári, bustyaházi, rahói és görgényi erdőkben voltak.

A könyv befejező részeként csaknem 60 oldalt foglalnak el a derenki ügy fontosabb dokumentumainak fénymásolatai, valamint egy részletes, terjedelmes névmutató.

Arról, hogy ezeknek az aranytollú vadászoknak a kiléte ne menjen feledésbe, a kötet két szerkesztője, Fácányi Ödön és dr. Sterbetz István kétféle módon is gondoskodott. Egyrészt a szerzők írásának címe mellett portréfotójukat (vagy más, hasonló ábrázolásukat) elhelyezték. Másrészt pedig a kötet végén egy „Szerzőink” című külön fejezetben közlik rövid életrajzukat és legismertebb műveik címét, alfabetikus sorrendben elrendezve.

*

Az íráskok elhelyezése a kötetben nem ötletszerű, hanem a szerkesztők tartalmuk alapján a következő négy témakörbe csoportosították őket: 1. Felfedező vadászok. 2. Vadászat a Kárpát-medencében. 3. Hazai tájakon. 4. Vadászmagatartás, természetvédelem.

Annyi bizonyos: akár valamilyen szisztéma szerint fog valaki ennek a remek könyvnek az olvasásához, akár találomra nyitja fel valamely részén – nagyszerűen fog szórakozni.

*

A masszív keménytető kötet a külső címlapon egy szép Neográdiképrészlet (téli vadászjelenet) színes reprodukciója díszíti a könyv nyomdai előkészítését végző Ambrus Máriának és magának az Alfa-Anzix Nyomdának köszönhetően. De köszönet illeti meg a Nimród Vadászújság Szerkesztőségén túlmenően az OMVK Fővárosi és Pest Megyei Területi Szervezetét, valamint a Safari Club International (SCI) Középmagyarországi Egyesületét is a kötet megjelenésének támogatásáért.

K. P.

k.p.

Hírek

Névváltozás. A 22/2012./II.29./Korm. számú rendelet alapján a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal (MgSzH) március 15-től Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH) elnevezéssel működik tovább. Elnöke dr. Oravec Márton országos főállatorvos-helyettes. Címe továbbra is 1024 Budapest, Keleti Károly u. 24.

E változásnak megfelelően szakmai erdőrendezési-erdőfelügyeleti szervünk neve is: NÉBIH Erdészeti Igazgatóság. Címe szintén változatlan: 1023 Budapest, Frankéi Leó u. 42-44. Levél-cím: 1370 Budapest, Pf.: 345. Telefon: 374-3201. Igazgatója is változatlanul Wisnyovszky Károly okl. erdőmérnök.

*

Munkanap áthelyezések. A 39/2011./X.14./NGM. számú rendelet szerint hétvége körüli ünnepnapok miatt a munkarend (az év hátralévő részében) a következőképpen alakul.

Augusztus 20. hétfő: az államalapítás ünnepnapja.

Október 22., hétfő: pihenőnap, amit október 27-én, szombaton kell ledolgozni.

November 1., csütörtök: Mindenszentek ünnepe; november 2., péntek: pihenőnap, amit november 10-én, szombaton kell ledolgozni.

December 15., szombat: munkanap, amikor december 24-ét, hétfőt kell előre ledolgozni, ami így pihenőnappá válik.

December 25-26., kedd-szerda: Karácsony ünnepe.

Az év vége (december 29-30-31-január 1.) várhatóan négynapos pihenőnap + ünnep, de erre még visszatérünk.

Tanulságok a manak

Az érdekesítő könyv egyik pozitív tanulságaként talán azt vonhatjuk le, hogy Nemeskéri-Kiss Géza szini és más kísérletei bizonyítják: még olyan egykori, napjainkra hazánkban kipusztult vadfajokat is sikerrel lehet visszahonosítani természetes körülmények közé is, mint a medve, a farkas, a hiúz stb. azt tapasztaltam, hogy a jól tartott, szere-

tettel nevelt vad csaknem mindig hálás a gondozásért. Még a vérengzőnek tartott farkas is hozzászokik az emberhez ...” – idézi a könyv Szederjei Ákos kéziratát Danis István feldolgozása alapján. A mai természetvédőknek éppen ez az egyik törekvésük. (Ne feledjük: ezek a ragadozók szabadon élnek a hazánkkal közvetlenül határos valamennyi szomszédos államban.)

Király Pál

„Magyar Gombász”

Erdész tagtársaink, mindenekelőtt azok, akik nap mint nap az erdőt járják, szakmai szempontból is érdeklődéssel pillantanak a talajon és a fákon látható gombákra, mert tisztában vannak az erdei ökoszisztémában betöltött jelentőségükkel (ami persze gazdálkodói szempontból lehet pozitív is, negatív is). Ezt az érdeklődést tovább fokozhatja az a körülmény, ha ez vagy az a gombafaj begyűjtésre, jóféle éték készítésére vagy az étel fűszerezésére is alkalmas. Egy szó, mint száz:

kollégáink között is számszerűen vannak a gombák tudomány, a mikológia iránt a kötelező stúdiumon túlmenően is érdeklődők.

De még többen vannak ilyen emberek a társadalomban, férfiak és nők, fiatalok és idősebbek egyaránt. Az ő számukra készíti és adja ki kis Híradónkhoz hasonló nyomdatechnikai kivitelben és az anyagiak miatt egyelőre csak korlátozottabb példányszámban a nagy múltú Magyar Mikológiai Társaság, továbbá a Magyar Gombász Kkt. a „Magyar Gombász” című időszakos lapot, periodikát.

A Pálfalviné Hajdú Eszter főszerkesztő asszony nevével fémjelzett kis lap 2011-től *félévenként jelenik meg*.

Lapozzunk bele a legutóbbi 22. számba azért, hogy ízelítőt kapjunk a lap tartalmából.

Mindjárt a 2. oldalon egy olyan kis rovatot találunk a „Gombász Emlékhely em-

léktáblái” címmel, amely hajdanvolt nagy magyar mikológusok életét, munkásságát eleveníti fel,

s amely számunkra, erdészek számára is példát mutathat. Most éppen Hollós Lászlóról (1859-1940) olvashatunk. Két oldallal arrébb hasonló visszaemlékezés található, de P.A. Saccardo olasz mikológusról. (Vajon hazai erdészeti-faipari közönségünk mennyire ismeri a szakma kiemelkedő *külföldi* nagyságait?)

A 3. oldalon érdekes cikk olvasható dr. Dravecz Tibor tollából arról, hogy

a gombákért élő-haló gombász mi mindent gyűjthet szervenvelének tárgyával kapcsolatban

(hasonlóan pl. a vadászokhoz). Egy konkrét példát mindjárt részletesen be is mutat; a *mikofilatéliát*, vagyis a gombamotívumú bélyegek és a gombákhoz kapcsolódó más filatéliai okmányok gyűjtését. Ehhez a cikkhez kapcsolódik a 11-14. oldalak által alkotott *szép színes belv*, amely a 11. oldalon különböző országokban a posta által kibocsátott, gombákat ábrázoló bélyegsorozatokat mutat be. A fényes, finom, a kiváló fotóreprodukciók minőségét jól visszaadó műnyomópapírra nyomtatott belv további három oldala más cikkek illusztrálására szolgál, így például

Kaposvári László miskolci gombász azokról a ritka gombákról számol be, amelyeket a rendkívül csapa-

dékos 2010-es esztendőben fedezett fel Miskolcon és a Zempléni-hegységben.

A jávorkúti meteorológiai állomás 1550 mm csapadékot detektált abban az évben. Látható négy *védtet gomba* fényképe is (özlábgalóca, elődsi tinórú, óriás bocskorosgomba és lemezes tinórú), valamint a gombapárt alkotó sárgászöld és zöldessárga pereszke is. A 14. oldalon pedig a „Mikológiai morzsák” című Jancsó Gábor cikkhez tartozó illusztrációk láthatók. (Miért könnyeznek a gombák? Miért hidegtűrő a téli fülöke? Stb.)

Négyfős szerzői közösség írta azt a kétoldalas tudományos cikket, amely a Budakörnyéki Naturpark budakeszi területein, Sasadtól Zsámbékig erdőterületen fellelt kilenc védtet gombafajt, valamint további 70 vörös listás és egyéb ritka nagygombafaj jegyzékét tartalmazza.

Ez a cikk is *felveti az erdészeti szakmának a mikológiai irányú továbbképzésének szükségességét* annak érdekében, hogy a védtettség érvényesíthető legyen a gyakorlatban; az erdőművelés és erdőhasználat által (is) fennálló veszélyeztetettség pedig csökkenjen.

Három *színes riport* zárja a cikkek sorát: a gyimesbükküi gombásztáborról, a III. Zempléni Gombafesztiválról, valamint a szombathelyi piac gombavizsgálójából.

K.P.

Tavaszi, erdő, jelölés

Évekkel ezelőtt, a bölcsésznek készülő fiam - gyakran hallván tőlem - a jelölőverseny-időszakban megkérdezte:

- Aztán mivel ölték a jeleket?

Kissé meghökkentem. Mi másra gondolhat valaki a „jelölő-verseny” halatán, mint erdei fa-kijelölésre? Pláne, ha kerülő a felmenője! Na, ja! Régebben gyakran volt hallható pld. a „rökavadászat”, amatőr rádiósok versenye, rádiójellektől/jeleket hajtva. Nos, ez vezethette tényleg a gyereket, gondolva, hogy az erdészek tovább fejlesztették ezt a mo-

dern versenyszámot, és ezeken a szakmai napokon azon tüsténkednek, hogy minél előbb eltüntessék, kiöljék az éterből az útbaigazító rádiójeleket. Azaz, a jeladó pont megtalálását lehetetlenné tegyék.

Nos, röviden megválaszoltam, hogy a jelölő versenyzők abban mérik össze a tudásukat, hogy adott erdőterületen egyes fák tapasztaltabb szakemberek által szükségesnek tartott kitermelését - a versenylapokon bejelölve -, az etalonhoz azonosan ítélik-e meg, vagy attól különböző mértékű eltéréssel. Az elért pontok rangsorolják a versenyzőket, er-

dészeteiket, nem pedig az eltüntetett jelölések (egyszer ugyan az is eljöhét, hogy a már egyébként is használt vonal-kódos címkék helyettesítik a számokat a fákon, vagy „rádió”-jeleket sugároznak ki a miniadós címkék, és a versenyzők „rökavadászata” a kézi komputerrel, valóban „jelöléssel” végződik).

- Sapientia sat.* - gondoltam, egy kis módosítással persze, t.i., hogy ha a bölcsnek nem is, a bölcsésznek elegendő ez a felvilágosítás.

(Folytatása a 18. oldalon.)

Vadászévkönyv 2012

Ebben az évben is igen szép, érdekes és értékes évkönyvvel örvendeztette meg a vadásztársadalmat az Országos Magyar Vadászkamara. A kötet az „Értéktörzsvadászat” alcímet viseli. S, hogy mit értsünk ez alatt, azt „A vadászat mint érték...” című, mintegy előszó jellegű írásában ki is fejti a *kötet felelős szerkesztője, Pechtol János*, az OMVK üv. elnöke.

*

A naptárrészben minden hónap két oldalt kapott. Az egyik oldalon a standard naptári anyagon túlmenően egy-egy szép kis írás olvasható a vadászati szépirodalomból, neves szerzők tollából. Ezzel szemben a másik oldalon egy-egy pompás színes reprodukciót helyeztek el, ugyancsak neves vadászfestők műveiből válogatva.

A 176 oldalas kötet további tartalmából találmokra ragadunk ki néhány címet, írást.

*

Márok Tamás az apróvad értékéről szóló fejtegetésében azt írja: a jó apróvadás terület fő értéke, hogy ott kellemes társas vadászatok lehet tartani az őszi-téli időszakban. Az apróvadtenyésztés sok törődést igényel, amit a bérvadásztatás formájában megjelenő piac nem igazán honorál.

Dr. Buzgó József eszmefuttatásának a tárgya a gímibikák el fiatalodásának a problémája. A gond közismerten az, hogy miközben hazánkban a gímsszarvas állománya folyamatosan növekszik, azonközben az összes érmes agancs darabszáma, azon belül az aranyérmes trófeák száma folyamatosan csökken. A szerző részletesen elemzi ennek a negatív tendenciának az okait és ennek alapján teszi meg a helyzet orvoslására irányuló javaslatait. (Figyelmet érdemel a cikkben a 60. oldalon elhelyezett ritka

(Folytatás a 17. oldalról.)

Lényegében így is volt, talán csak a versenypálya „akadály-állítási” objektívitását illetve némi kétkedéssel.

Az egyik utóbbi, a Pilisben rendezett jubileumi versenynek az eredménye azonban, kétség-ölő válasszal szolgált az etalon-objektívitás vitatására, amennyi-

fényképfelvétel „kakaskodó” fiatal szarvasbikákról.)

*

Az előző két írás összehasonlításában is, de azoktól függetlenül is érdekes az az interjú, amelyet Wallendums Péter készített Vajai Lászlóval, a Vidékfejlesztési Minisztérium Erdészeti, Halászati és Vadászati Főosztályának vezetőjével a *Nemzeti Vadgazdálkodási Program* készítéséről, az állami vadászvizsga jövőjéről, az ágazati támogatásról és a hatósági munka más időszerű kérdéseiről, különös tekintettel a vidékfejlesztés felértékelődésére.

Wallendums Péternek egy másik, más jellegű, „Erdő és vad – mindenekfölött” című riportjában egy ízig-vérig erdész-vadász ember, id. Páll Endre erdőmérnök kollégánk tekint vissza hosszú életére, megindító és olykor lírai szépségű mondatokban nyilatkozva erdőről, vadról, vadásatról.

A szerző harmadik, „Nyelvöltögető” című írását anyanyelvünk védelme és mindennapi szóhasználatunk pallérozása szempontjából azoknak a T. Olvasóinknak is a figyelmébe ajánlhatjuk, akik nem vadásznak. És van még a kötetben egy negyedik írása is ...

*

Bizonyára sokak szeme megakad majd Faragó Sándor soproni intézet-igazgató professzor „A tavaszi erdei szalonka vadászat kialakulásának története Magyarországon” című tanulmányán. A nem hosszú, de fölöttébb érdekes írásnak már a címe is megdobogtatja minden vadász szívét. Bőséges irodalomjegyzéke pedig a fonal továbbgombolyítására csábít.

A kötetben található még két másik vadászattörténeti tárgyú tanulmány is: P. Szabó Ernő „Képek a trófeák között”, valamint Agyaki Gábor „A vadászkiűrt”

ben a hegyi tölgyes-bükkös gyérítésének, vagy a szálaló-vágás jelölésében a távoli, Duna-menti hazai és nemes nyarasok, füzesek, keményfás ártéri erdők erdészei érték el az első helyezést, nem pedig ’hegyi’ erdészek.

Egyben szimbolikus választ kaptam magam is, a kiváló soproni szaktaná-

című írása. Az előbbi vadászjeleneteket ábrázoló képeket idéz emlékezetbe a középkori kódexek illusztrációitól kezdve a ma alkotó művészekig, több szép színes reprodukcióval szemléltetve. Utóbbi pedig a csodálatos, erőteljesen zengő hangja miatt ismét egyre népszerűbb hangszer és egyben vadászati kommunikációs eszköz történetét és mai alkalmazását mutatja be.

*

Érdekes a könyv zárófejezete is, amely különböző vadászattörténeti jelentőségű események emlékét idézi fel különböző évfordulójuk alkalmából. Például 215 éve, 1767-ben kezdte meg működését a keszthelyi Georgikon, ahol azután középszintű erdészképzés is folyt az un. erdészközlőben. 105 éve jelent meg Illés Nándor erdőmérnök, selmeci akadémiai tanár „A vadór” című könyve, amely hosszú ideig volt az erdőőri szakiskolák tankönyve.

*

Minden jó, ha a vége jó! Ennek a jó könyvnek a vége is jó, köszönhetően a sokoldalú-színestollú Wallendums Péter „Jó étvágyat!” című írásának, amire az imént céloztunk. Ebben a szerző vadhúsból sült-főzött ételek elkészítéséhez nyújt praktikus tanácsokat, mondván, hogy a vadászgasztronómia része a vadászati kultúrának. A fejezethez Siklósi Kálmán néhány inycsiklandó receptje kapcsolódik, amelyeket több, a gyomornedv-kiválasztást tovább serkentő, gusztusos tálalási fénykép illusztrál.

A 60.000 példányban (!) megjelent kötet szép kiállítása a Dénes Natur Műhely Kiadó jó munkáját dicséri. Ára a mai viszonyok között olcsónak mondható, 1.700 forint; vadászkamarai tagok részére térítésmentes.

Király Pál

runktól: dr. Kondor Antaltól több mint negyven éve hallott kérdésre. Arra, hogy „- Miért kell a síkvidéki erdésznek megtanulni a szíest, és miért kell a hegyvidéki erdésznek úszni tudnia?”

(*A bölcsnek elegendő. – Latin közmondás)

Apatóczy István

Halálozások

Zamárdiban elhunyt Dobribán Géza okl. erdőmérnök, aki 1926-ban született Gyergyótölgyesen, diplomáját pedig 1954-ben szerezte meg Sopronban. Ezt követően egész szakmai pályafutása a somogyi erdőkhoz kapcsolódott: Barcs, Nagyatád és Kaposvár mag- és mélyépítési tervezéssel és kivitelezéssel foglalkozott, majd Zamárdiban dolgozott erdőfelügyelőként nyugállományba vonulásáig.

Országos, sőt nemzetközi ismertségre a sport révén tett szert. Kisgyermek kora óta szinte halála napjáig atletizált, ifjú kora óta versenyszerűen is. Veterán világ-, európai- és olimpiai bajnokságokon 62 arany-, 68 ezüst- és 32 bronzérmet nyert, emellett több ezer hazai és nemzetközi verseny helyezette volt. A versenyzés mellett eredményes sportszervező is volt. Szeretettel foglalkozott az utánpótlás, a gyermekek és fiatalok sportra és sportszerű életvitelre nevelésével. Eredményei elismeréseként Zamárdi a város díszpolgárává választotta, a Somogy Megyei Közgyűlés pedig „A Somogyi Emberekért” emlékéremmel tüntette ki.

*

Ugyancsak somogyi hír, hogy Nagybjomban 86 éves korában elhunyt Jánosi István erdőszaktanár, az ottani erdőszaktanár ny. műszaki vezetője. Bene János (1930-2012) erdőszaktanár pedig a SEFAG ZRt. központjában volt munkaügyi előadó, ebből a beosztásból vonult nyugállományba 1986-ban.

*

Lapzártakor kaptuk a szomorú hírt, hogy Budapesten huzamosabb gyengélkedés után 91 éves korában meghalt Halász Aladár vasokleveles erdőmérnök, ny. min. főosztályvezető.

k. p.

Hírek

Bugaci erdőtűz. Hatalmas erdőtűz pusztított április végén a Kiskunsági Nemzeti Park Bugac-környéki erdőterületén. Mintegy 1.100 hektáron égett az erdő és a természetvédelmi oltalom alatt álló híres ősborkás. Több napig tartott, amíg a száraz, meleg időjárás miatt újra és újra fellobbanó tüzet megfeszített munkával sikerült végleg leküzdni.

A KNP szakértőinek első helyzetfelmérése szerint lehetséges, hogy az ősborkásban helyrehozhatatlan károk keletkeztek. Lapzártánkig a tűz keletkezésének okával kapcsolatban még nem jelent meg végleges hivatalos közlemény.

*

Bölenymentés. A Varsói Egyetem 2011-ben programot indított az európai böleny (Bison bonasus) egyedszámának jelentős növelésére, mivel a legnagyobb testű európai emlősfajta számára több évtizedes erőfeszítés ellenére sem haladja meg a négyezer példányt és a fajt a kihalás veszélyezteti. A programhoz csatlakozott a Budakeszi Vadaspark, ahová a meglevő böleny mellé egy bikából és két tehénből álló családot telepítettek. A remélt szaporulatot vissza fogják származtatni Lengyelországba. A felmerülő költségek fedezésére a Vadaspark köszönettel fogad adományokat.

(Forrás: „Hegyvidék”.)

*

Ruha – fából. A Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium tehetségkutató pályázatot hirdetett fiatal, pályakezdő divattervezők számára a magyar öltözködési stílus hagyományainak felelevenítésére. A beérkezett mintegy ezer pályamű közül a fődíjat Farkas Anett győri építésmérnök-hallgatónak ítélte oda a zsűri falemezzel zsindelyszerűen borított angyal-jelmezéért. A fiatal

Címképünk tavasz az Ipoly Erdő ZRt. Gyadai-réti tanösvényén, a Naszály-hegy tövében. (Fotó: ForestPress, Zétényi Zoltán felvétele)

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI HÍRADÓ

XXII. évfolyam 2. szám.

Kiadja:

az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete,

1061 Budapest, Jókai tér 9.

Tel.: 331-4369; Fax: 331-9455

E-mail: efdsz@mailbox.hu

Felelős kiadó:

Dr. Halmágyi János elnök.

A szerkesztésben közreműködik:

Dr. Király Pál.

Nyomda:

CERBERUS Nyomdaipari Könyv- és Lapkiadó Kft.

1066 Budapest, Lovag u. 14.

Tel.: (06) 1-331-3042

E-mail: grafika@cerbi.hu

Felelős vezető:

Schmidt Gábor ügyvezető igazgató

A lap átlagosan negyedévenként jelenik meg.

Hírlapári forgalomba nem kerül, terjeszti az EFDSz.

hölgy elmondta, hogy ujj- és gallérmélküli, combfelsőig érő ruhakompozíciójának megalkotására Makovecz Imre építészeti stílusa inspirálta, aki köztudottan az organikus faépítészet nagymestere volt.

(Forrás: „Helyi Téma.”)

Helyesbítés. Híradónk előző, idei első számának címlapjára sajnálatos nyomdahiba csúszott: a fejlécben 2012 helyett a 2011. évszám került. A hibáért elnézést kérünk.

forestpress
erdészet – faipar – vadászat természetvédelem

A DIMENZIÓ Biztosító kínálatából

A **DIMENZIÓ KINCSEM** megtakarítási életbiztosítás minden 18 év alatti gyermekre köthető. Tőkegarantált, a befektetések tőkehozama révén emelkedik az eredeti összeg. A gyermek, unoka nem fecsérrelheti el, mint pl. esetleg a zsebpénzt, mert csak meghatározott élethelyzetekben juthat hozzá (legkorábban, ha betöltötte a 18., de legkésőbb, ha betöltötte 23. életévét stb.).

A gyermek az Ön segítségével indulhat el az életbe!

*

DIMENZIÓ HAVI FIX járadék-biztosítás: előtakarékoság a nyugdíjas évekre, amelyből azután a nyugdíjas korban minden hónapban fix összegű járadékkal kiegészíthető az államtól

kapott nyugdíj. A járadékfedezet örökölhető is, így pl. a házastárs özvegyi ellátásának is segítője lehet. A garantált járadék még ki nem fizetett részét egy összegben kaphatja meg az Ön által megjelölt személy.

*

DIMENZIÓ RÁADÁS kockázati életbiztosítás: a biztosított halála esetén felhasználható a temetési költségek fedezésére, kifizetetlen közüzemi számláinak, kölcsöntartozásainak rendezésére. 80 éves koráig bárki megkötheti egészségügyi vizsgálat nélkül, 300 ezer és 10 millió forint között bármekkora összegre.

*

DIMENZIÓ CUKORBETEGSÉG biztosítás. Ha a cukorbetegség súlyos szövődményei, úgymint legalább 50 %-os alsó végtag amputáció, teljes és végleges vakság, krónikus veseelégtelenség visszafordíthatatlanul megváltoztatják a beteg életét, gyors segítséget jelent. 14 éves kortól 70 éves korig öt évre cukorbetegként is köthető. Feltétel: a kontrollvizsgálatokon igazolt módon kötelező a részvétel!

*

DIMENZIÓ BALESETI kiegészítő biztosítás: minden biztosítás mellé köthető, már napi 8 forinttól. Gyors anyagi segítséget jelent komolyabb – töréssel, inszalag-szakadással, ficammal, kórházi ápolással járó stb. – baleseteknél.

*

Az egyes biztosítási termékekkel kapcsolatban leírtak távolról sem teljes körűek, csupán tájékoztató jellegűek. Részletes felvilágosításért forduljon a **DIMENZIÓ Biztosító Egyesület Központi Ügyfélszolgálatához** (1013 Budapest, Krisztina körút 55.) személyesen, vagy a 36 80 201 417 ingyenesen hívható zöld számon, vagy látogadjon a Facebook-on: www.facebook.com/dimenziobiztosito. A tájékoztatás nem minősül szerződéskötési ajánlatnak.

A **DIMENZIÓ Biztosító** az 50 év felettiek életbiztosítója és – az EFDSZ-hez hasonlóan – stratégiai partnere a Nyugdíjasok Országos Képviselőletének.

Erdészeti és faipari HÍRADÓ

XXII. évfolyam 3. szám, 2012. szeptember

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

A tartalomból:

CEF elnökségi delegáció járt
Brüsszelben

*

EFDSz delegáció
az Európai Erdészek...

*

Szántódon tanácskozott
vezérkarunk

*

Elmúlt a hosszú nyár

*

Diplomaosztás, tanévkezdés az
Erdőmérnöki Karon

*

Nyugdíjasoknak -
nyugdíjasokról

*

XVI. Országos Erdészeti és
Faipari Sportnapok

*

Jereb tanár úr 90 éves!

*

VADEX Mezőföldi Erdő- és
Vadgazdálkodási Zrt.

*

Egererdő Zrt.

Sárkányhajó, bowling, Tiszavirág-híd – tudósításunk a szolnoki Sportnapokról a 12-15. oldalon olvasható.

CEF elnökségi delegáció járt Brüsszelben

Az Európai Erdészek Tanácsa (röviden CEF) elnökségének delegációja járt Brüsszelben 2012. július 18. – július 20-a között. A delegáció tagjai voltak: Marian Stoicescu (a román Consilva Konföderáció elnöke), Dr. Halmágyi János (az EFDSZ elnöke, a CEF alelnöke), Ali Kucukaydin (a Török Erdőmérnöki Kamara elnöke, a CEF alelnöke), Zorán Govedar (a bosznia-hercegovinai Banja Lukai Egyetem Erdőmérnöki Karának Dékánja) és Milán Medarevic (a Belgrádi Egyetem Erdőmérnöki Karának Dékánja).

A delegációt fogadta Jerzy Plewa, az Európai Bizottság Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Igazgatóságának (DG ARGI) igazgatóhelyettese, valamint Markus Holzer osztályvezető és Maria Gafo Gomez Zamolla szakmunkatárs.

A delegáció az alábbi dokumentumokat terjesztett be:

Javaslat az Európai Szerződés megkötésére az erdészeti ágazattal

Az Európai Unió erdeinek területe mára meghaladja a 170 millió hektárt, ami az EU teljes területének 31%-át jelenti.

Az erdők szerepe, fontossága és funkciója ismert mind a 27 tagállamban, de jelen pillanatban az Európai Unió szerződésben semmilyen említés nem esik az erdészetről, faiparról vagy más erdészeti termékekről (kivéve az Európai szerződésben is megjelenő parafát). Ezért nem is létezik formális alapja, hogy egy Európai Unió erdészeti stratégia vagy egy erdészeti hatóság létrejött az Európai Bizottság berkein belül. Ez idáig az Európai Unió intézményei az erdészeti kérdésekben más szabályzatok jogi alapját használták, különösképp a közösségi mezőgazdasági vagy környezetvédelmi szabályzatot. Az Európai Uniónak határozott stratégiája van a válságból való kilábalásra, ahogy az Európai Bizottság fogalmaz: „Európai Stratégia az okos, fenntartható és befogadó növekedés elérésére 2020-ig”. Az Európai Stratégia öt fő célja a Közös Erdészeti Stratégia céljai is lehetnek és lefordíthatók nemzeti célokra is: foglalkoztatás, kutatás és fejlesztés, klímaváltozás és energia, oktatás és harc a szegénység ellen.

Jelenleg az Európai Unió tagállamai között nagy különbségek jelentkezhetnek a fenntartható erdőgazdálkodás alkalmazása és az annak való megfelelés terén. Néhány országban az erdővédelem sikeresebb, mint máshol a kormányzati felügyeletnek és irányításnak köszönhetően. A fenntartható erdőgazdálkodásért felelős hatóságok az EU egyes országaiban hiányoznak, ami negatív hatással lehet néhány, a gazdasági és pénzügyi válság miatt egyébként is veszélyeztetett országra, hogy az erdők védelme nélkül el is veszíthetik azokat.

A fenntartható erdőgazdálkodás korlátozása vagy nem alkalmazása (függetlenül az tulajdonosi szerkezettől) negatív hatással van az erdőkre, az erdészeti oktatásra, az erdészeti kutatásokra, csökkenti a munkahelyek számát, egyre nagyobb számú erdészeti diplomás nem tud elhelyezkedni és az erdészeti kutatásra fordított pénzügyi erőforrások csökkennek.

A CEF úgy gondolja, hogy az EU intézményeinek közbenjárása szükséges, hogy egy Európai Unió Szerződés létrejöjjön az erdészeti ágazattal, annak érdekében, hogy létre lehessen hozni egy Európai Bizottság szintű erdészeti hatóságot, ami kezdeményezné a Közös Erdészeti Politika és Stratégia létrehozását és a fenntartható erdőgazdálkodás bevezetését és felügyeletét.

Ezért a CEF azt javasolja az Európai Bizottság Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Igazgatóságának, hogy járjon közben az Európa Tanácsnál és az Európai Parlamentnél, hogy jöjjön létre EU-s szerződés az erdészeti ágazattal.

Erdészet az európai szinten

Az európai erdészek, erdészeti szervezetek és az erdészethez kapcsolódó intézmények támogatását élvezi egy egyedi kezdeményezés, a Miniszteri Konferencia az Európai Erdők Védelmére („FOREST EUROPE”). Ez idáig a konferencia 19 elköteleződést és vállalást fogadott be, amelyek keretrendszerként szolgálnak fenntartható erdőgazdálkodás megvalósítására az európai országokban.

Továbbá Miniszteri Konferencia kialakította a Pán-Európai követelmények és mutatók rendszerét a fenntartható erdőgazdálkodás számára, amelyet számos régióbeli ország hatékonyan alkalmaz. A FOREST EUROPE 2011. június 14-16-a között megrendezett 6. konferenciáján tárgyalásokat indított egy jogi kötelelemmel járó európai erdészeti egyezmény aláírására, az Európai Unió 2020-as programjának részeként. A FOREST EUROPE eseményein Európa és az Európai Közöség 46 országának képviselői vesznek részt. Az Európai Unió tagországai és azok erdészei, valamint erdészeti szervezetei főszerepet játszanak egy ilyen jelentős folyamatban. A FOREST EUROPE eredményei, vállalásai és úttörő kezdeményezései a fenntartható erdőgazdálkodás vezető eszközeit biztosítják nem csak az európai kontinensen, hanem az egész világon. Sok ország és régió erdészeti szabályozásának alapját képezi.

Európa minden erdésze és erdészeti szervezete észlelte, hogy nem létezik technika, hivatal vagy hivatalos keretrendszer az Európai Unió erdészetére, mivel ezek a rendelkezések az Európai Szerződésben foglaltak. Habár az európai erdők létfontosságú és nélkülözhetetlen erőforrások a felnövekvő európai generációk számára.

Az Európai Erdőszakértők Tanácsadó Csoportjának rövid bemutatása

Különböző európai országok erdészeti szervezetei, erdészeti kutató intézetei és erdészeti egyetemi karai kezdeményezték az Európai Erdőszakértők Tanácsadó Csoportjának létrehozását a CEF védnöksége alatt.

EFDSZ delegáció az Európai Erdészek Nemzetközi Találkozóján

Az EFDSZ delegációja 2012. augusztus 1-4. között részt vett a romániai Jászvásáron (Iasi) megrendezett Európai Erdészek Nemzetközi Találkozóján. A sportversenyekkel kísért nemzetközi szimpózium mellett az Európai Erdészek Tanácsa (CEF) és az Európai Erdőszakértők Tanácsadó Csoportja is ülésezett.

A romániai Consilva Konföderáció és a Román Környezetgazdálkodási és Erdészeti Minisztérium támogatásával 2012. augusztus 1-4 között a romániai Moldva régió központjában, Jászvásáron került megrendezésre az Európai Erdészek Nemzetközi Találkozója. A rendezvény több eseménynek adott otthont, többek között „A 2011, az Erdők Nemzetközi Éve – eredmények és események összefoglalója” című nemzetközi szimpóziumnak, a Consilva Kupa elnevezésű „hat próba” sportversenynek, a CEF és az Európai Erdőszakértők Tanácsadó Csoportja üléseinek, valamint folyamatos tapasztalatcserére volt lehetősége az erdész szakma megjelent képviselőinek. Az EFDSZ-t – Dr. Halmágyi János vezetésével – szakszervezeti tisztségviselők és erdészeti szakemberek képviselték.

„A 2011, az Erdők Nemzetközi Éve – eredmények és események összefoglalója” című szimpóziumon a résztvevő országok bemutatták, hogy a 2011-es, az Erdők Nemzetközi Évének kikiáltott évben hazájukban milyen események történtek a témában. Magyar vonatkozásban Sári Zsolt, a Nyírerdő ZRt. osztályvezetője tartott átfogó és tartalmas előadást.

A CEF elnökségi ülésén az EFDSZ két képviselője, Dr. Halmágyi János elnök és Dudás Péter főtitkár vett részt. Az ülés egyik fő témája a CEF 2012-2014 időszakra vonatkozó stratégiájának megvitatása volt, melyben a magyar delegáció is jelentős szerepet kapott, hiszen a 2013-2014-es időszakban a CEF elnökséget Magyarország veszi át, Dr. Halmágyi János, EFDSZ elnök vezetésével. A CEF 2012. augusztus 25 - 2014. augusztus 25. időszak stratégiájára három delegáció (román, török és magyar) tett javaslatot, melynek főbb elemei:

- a fenntartható erdőgazdálkodás alkalmazásának támogatása az európai országokban,
- az európai országok erdészei és az erdészeti szervezetek lehetőségeinek kiaknázása a nemzeti szintű erdésze-

ti stratégiák és politikák kialakítása, alkalmazása érdekében,

- egy Európai Bizottság szintű erdészeti hivatal felállításának további támogatása, ami segíthetné az erdészeti stratégia és politika Európai Unió lobbiját és a „Forest Europe” (Miniszteri Konferencia az Európai Erdők Védelméért) munkájában való részvételt,
- az Európai Erdőszakértők Tanácsadó Csoportja munkájának további segítése.

Az Európai Erdőszakértők Tanácsadó Csoportjának első, alakuló ülésén megválasztásra kerültek vezető tisztségviselői. Ennek értelmében a Tanácsadó Csoport egyik alelnöke Dr. Halmágyi János, az EFDSZ elnöke, valamint az egyik szakértő helyettes Sári Zsolt, a Nyírerdő ZRt. osztályvezetője.

A szakmai rendezvényeket hat sportágban a Consilva Kupa kísérte, ahol a résztvevők kispályás fociban, asztaliteniszből, sakkban, dartsban, osztáblában és whist kártyában mérhették össze tudásukat.

Dr. Halmágyi János
EFDSZ elnök

Az Európai Erdőszakértők Tanácsadó Csoportja elérhető lesz az Európai Unió intézményei és az Európa Tanács intézményei számára konzultációs céllal. Továbbá, a Tanácsadó Csoport képviselni fogja társadalmi-gazdasági kategóriáit, valamint az európai erdészeti és vidékfejlesztési politikát érintő álláspontját.

Az Európai Erdőszakértők Tanácsadó Csoportjának véleményei, javaslatai és ajánlásai az erdészeti szektor szakmai és szakértői álláspontját fogják tükrözni és hozzá fognak járulni ezen ágazat fejlesztéséhez és erősítéséhez, az európai fenntartható erdőgazdálkodásra alapozva a jelenlegi és jövőbeli időszakok gazdasági kihívásait figyelembe véve. Az Európai Erdőszakértők Tanácsadó Csoportja tájékoztatja az Európai Bizottságot a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottságon keresztül, hogy a Tanácsadó Csoport a 2004/391/EK bizottsági határozat 2. §-a alapján képviseltetni kívánja magát a társadalmi-gazdasági szervezetek, erdészeti szakszervezetek, erdészeti oktatás és erdészeti kutatás kategóriában.

Az Európai Erdőszakértők Tanácsadó Csoportjának 51 tagja lesz, amelyből 35 erdészeti dolgozó, 10 oktatási és 6 kutatási területéről való, minden egyes tag erdészeket vagy

erdészeti szervezeteket, nemzeti akadémiákat, egyetemeket vagy fakultásokat és erdészeti kutató intézeteket képvisel.

Jelen pillanatban az Európai Erdőszakértők Tanácsadó Csoportjának 19 tagja van: Finnország, Németország, Magyarország, Olaszország, Románia, Horvátország, Bosznia-Hercegovina, Szerbia, Moldovai Köztársaság, Oroszország és Törökország. Az Európai Erdőszakértők Tanácsadó Csoportja tisztelettel meg fogja kérni a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottságot, hogy kezdeményezze a 2004/391/EK szakértői csoportokról szóló bizottsági döntés I. és II. mellékletének teljesítését az Európai Erdőszakértők Tanácsadó Csoportja felvételének érdekében. A CEF elnökségi delegáció írásos választ kért az DG AGRI-től a fenti 3 dokumentumra. Továbbá Jerzy Plewa javaslatára a dokumentumok e-mailben továbbküldésre kerültek Dacian Ciolos, Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottsági tag és Jose Manuel Silva Rodriguez, DG AGRI igazgató részére.

Dr. Halmágyi János
EFDSZ elnök

Szántódon tanácskozott vezérkarunk

Vállalati-intézményi szakszervezeti titkáraink nyári országos testületi értekezlettel zárták az idei első félévi munkát. Mégpedig az Erdészeti Üdülő Közös Vállalat létesítményében Szántódon, amely – Török Zsuzsa üdülővezető asszonynak és munkatársainak köszönhetően – mint korábban is mindig, úgy most is kifogástalan, kellemes feltételeket biztosított a tanácskozás lebonyolításához.

Ezt közvetlenül megelőzően ugyanott az Elnökség is ülésezett, részben éppen bizonyos témáknak a titkári értekezlet elé terjeszthetősége, annak előkészítése érdekében.

Mindkét tanácskozást dr. Halmágyi János, az EFDSz elnöke vezette. A rövidség érdekében a két ülésről összevontan tudósítunk.

Szigorú pénzgazdálkodást folytatunk

Nagy hangsúlyt kapott mindkét tanácskozáson Szakszervezetünk pénzgazdálkodása. Anyagi helyzetünk stabil, de a közéleti követelményeknek megfelelően nekünk is szigorítanunk kell a számviteli bizonylatolást, pontosabban annak ellenőrzését. A számviteli könyvek adatai közötti pontos egyezőséget folyamatosan biztosítani kell. Az ezzel kapcsolatos szakmai-ellenőrzési észrevételeket nagyon komolyan kell venni.

A kiadások terén fokozott takarékosággal meg kell előzni a költségek növekedését. Az „ERFA Híradó” megjelentetéséhez célszerű támogatási lehetőségeket felkutatni, hogy ez a költségterhelés minél kevésbé terhelje a tagdíjbevételeket.

Fokozni kell a tagdíjfizetési morált (tagdíjbefizetési szabályzatunk figyelembe vételével). Törekedni kell a taglétszám stabilizálására, sőt lehetőség szerinti növelésére, mégpedig nem csak tagdíjbevételek szempontjából, hanem elsősorban Szakszervezetünk politikai, mozgalmi céljainak elérése szempontjából. Ezen a téren az egész szakszervezeti mozgalomban országosan gondok vannak, beleértve a tagság előregedését is.

Gazdálkodnunk kell a tartalékkal is

A pénzgazdálkodással kapcsolatos téma volt készpénz-tartalékunk jelenleginél gyümölcsözőbb banki elhelyezéseinek megvitatása is.

Az elnök és a főtítkárral felhatalmazást kapott, hogy – az Ellenőrző Bizottság véleményét is figyelembe véve – mielőbb megtalálja pénztartalékunk elhelyezése szempontjából legkedvezőbbnek tűnő bankot és az elhelyezés módját is.

A második félév feladatai

A pénzgazdálkodási téma alapos megvitatása után dr. Halmágyi János az Elnökség idei munkatervéről, az első félévben elvégzett munkáról és a második félévre tervezett feladatokról adott részletes tájékoztatást. Kiemelkedő fontosságú ezek között az a javaslat, amelyet az elnök intéz a Fagazdasági Országos Szakmai Szövetség, mint munkáltatói képviseleti szervezet elnökéhez, dr. Jung László úrhoz, az Egererdő ZRt. vezérigazgatójához az Ágazati Kollektív Szerződés megkötése szükségességének indokolása ügyében. A javaslattal a testület egyetértett, amint azzal is, hogy az Elnökség átlagosan kéthavonként, a titkári testület pedig negyedévenként ülésezzen.

Az elnök tájékoztatásával kapcsolatban felmerült az a javaslat, hogy szükség lenne olyan ankét- vagy konferencia-jellegű nagyrendezvényeinkre, amelyek alapján összefüggésben vannak szakszervezetünk fő tevékenységi profiljával, de szakmai tartalmuk túl is mutat azon és szaktársaink szélesebb rétegének, sőt akár a rokon szakmáknak is az érdeklődésére tarthatnak számot. Ilyen nagyrendezvényünk már nem egy volt, igény is volna irántuk. Azonban – amint Dudás Péter főtítkárrá mutatott – eléggé költségesek, különösen, ha külföldi meghívottakkal is kell számolni.

A témában nem született döntés, de nem is került le napirendről. További előkészítő munkára van szükség a vezetőség részéről ahhoz, hogy dönteni lehessen egy esetleges nagyrendezvényünk céljáról, tárgyáról, idejéről és helyéről, a lebonyolítás egyéb körülményeiről és feltételeiről.

Tájékoztatások időszzerű fejleményekről

Dudás Péter főtítkárral felsőbb szakszervezeti kapcsolatunk, konföderációnk, az Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülés (ÉSzt) kongresszusáról adott tájékoztatást. Ennek egyik lényeges eseménye volt, hogy a vezetőség megújítása keretében ismét az ÉSzt elnökévé választották a korábbi elnököt, dr. Kuti László professzort.

A régi-új elnök úr neve nem ismeretlen Híradónk olvasói előtt; előző, májusi lapszámunkban is jelent meg cikke „Kell-e nekünk szakszervezet?” címmel. Sőt, országos viszonylatban is a közfigyelem sugarába került a múlt nyári nagy szakszervezeti demonstrációk során tanúsított határozott, bátor kiállása révén (amint azt Híradónk 2011. évi decemberi számának 5. oldalán mi is megörökítettük). A jövőben az ÉSzt-en belül valószínűleg a mérnökök és technikusok érdekvédelmi témaival foglalkozó Búzáné Putz Erzsébet al-elnök asszonnyal is célszerű lesz külön erősítenünk kapcsolatainkat, mondta a főtítkárr.

(Folytatás a 6. oldalon)

Elmúlt a hosszú nyár...

... évszázados adatcsúcsokat dőngető hőhullámaival és termést-fóliaházat háztetőt elverő zivataraival - diónyi jégeseőivel. A közélettel kapcsolatban sem mondható el, hogy csöndes uborkaszegzon volt a nyár, bár ezen a téren korántsem forrósodott fel úgy az atmoszféra, mint egy évvel korábban. Nem vonultak a pesti flaszteron zászlókat lengető, táblákat-transzparenszeket emelgető, jelszavakat-követeléseket-szidalmakat skandáló demonstrálók tízezrei. Nem száguldoztak az utcákon villogó-víjjogó rendőrautók, nem álltak sorfalat a közlekedési csomópontokban sisakos-bőrpáncélos biztonságiak. Egy jelentősebb szivárványszínű felvonulást bámulhattak meg a mindig kéznél lévő alkalmi báméskodók és a turisták: a másságukat nyíltan vállaló „melegek” vonulását, amit szokás szerint az erről a dologról szintén mást gondolok becsmérlő szitkai kísérték. Ám, hogy a két tábor össze ne csaphasson és senkit orrba ne verjenek, arról a szigorú rendőrök gondoskodtak.

(Folytatás az 5. oldalról)

Benei Béla, a Nagyikunsági Erdészeti és Faipari ZRt.-nél működő szakszervezeti bizottságunk titkára, mint a XVI. Országos Erdészeti és Faipari Sportnapok szervező bizottságának tagja a rendezvény előkészületeinek állásáról adott tájékoztatást. Erre nem térünk ki, mert ma már a versenyek lebonyolításáról, mint lezajlott eseményről külön tudósításban számolhatunk be lapunkban.

Végül Berényi Gyula, Nyugdíjas Bizottságunk vezetője tájékoztatta a titkárokat a nyugdíjasok világát érintő főbb eseményekről. Ezek között, sajnos, változatlanul arról kellett szólnia, hogy az Országos Idősügyi Tanács tevékenysége még mindig eléggé formális. Viszont utalt arra, hogy saját bizottságunk bizonyos működésbeli fejlesztésre készül, s továbbra is tartja a közvetlen kapcsolatot a nyugdíjasok legnagyobb érdekképviseleti-érdekvédelmi szervezetével, a Nyugdíjasok Országos Képviseletével.

Miután a titkárok a beszámolókat vita nélkül tudomásul vették, dr. Halmágyi János elnök az értekezletet bezárta.

K. P.

„Nemzeti”-ből „Emberi”

Mindazonáltal a legutóbbi lapzáránk óta eltelt hetek *a munka világa szempontjából nem múltak eseménytelenül.*

Figyelmet érdemelt, hogy maga az ország operatív vezetője, *a miniszterelnök aktivizálta magát* ebből a szempontból.

A mandátumának félidejéhez érkezett kormány vonatkozásában talán az eddigi leglátványosabb változás volt, hogy – a Nemzetgazdasági Minisztérium mellett – a munka világát legközvetlenebbül érintő tárca elnevezését „Nemzeti”-ről „Emberi” Erőforrás Minisztériumra keresztelték át. Vezetője pedig a leköszönő, orvos képzettségű dr. Réthelyi Miklós helyett a református lelkészből fideszes politikussá vált Balog Zoltán lett. Majd meglátjuk, hogy a személycseréje jelent-e, hoz-e új motivációt a bér- és munkaügyek, s a szociálpolitika szempontjából?

Az új miniszter sajtónyilatkozata szerint *az emberek boldoggá tételét, ehhez a keretrendszer megteremtését és a társadalmi különbségek eltüntetését* tekinti a jövő zálogának. Magasztos, idealisztikus célok, néhányan már megpróbálkoztak elérésükkel a történelem során; nem lesz könnyű feladat. Amiben viszont máris egyet lehet érteni Balog Zoltánnal: szerinte jelenleg romokban hever az ország.

„Zöldül-e” a piros szegfű?

A kormányoldal ellensúlyozására hivatott és mintegy az ellenzéki oldal zászlóshajójának tekintett legnagyobb ellenzéki párt, a Magyar Szocialista Párt két éve kinyilvánított „zöldüléséhez” sokan sok reményt fűztek. (Lásd Mesterházy Attila elnök „Zöldfordulatot! – A kurzus gazdasági fordulata helyett!” című cikkét a „Népszabadság” 2011. június 14-i számában.) Vagyis ahhoz, hogy *egy új, modern környezeti politika* alapján valamilyen együttmű-

Kivonat az EFDSZ 2011. évi számviteli beszámolójából

A Szervezet gazdálkodása 2011-ben megfelelt a hatályos jogszabályi előírásoknak.

A pénzeszközök és az egyéb vagyontárgyak kezelése megfelelő volt, az év végi leltározás során sem hiány, sem többlet feltárára nem került sor.

Az EFDSZ vállalkozási tevékenységet 2011-ben nem végzett.

A könyvelést megbízott könyvelőiroda végezte, aki elkészítette a Számviteli törvény előírása szerinti Éves beszámolót is.

A 2011-év főbb sarokszámai a következők: (adatok ezer Ft-ban)

Összes bevétel:	12.337
Összes ráfordítás:	11.498
Tárgyévi eredmény:	839
Mérleg főösszege:	53.257

2012-re tervezett adatok:

Bevételek:	12.415
Kiadások:	10.239
Tárgyévi várható eredmény:	2.176

A beszámolót az Elnökség és a Titkári testület is elfogadta.

Személyi hírek

Az államfő július 16-i hatállyal Poprády Géza agrármérnököt és külkereskedelmi üzemgazdászt nevezte ki a Vidékfejlesztési Minisztérium új közigazgatási államtitkárává, aki eddig a Magyar Agrárkamara miniszteri biztosa volt.

Farkas Imre, a vidékfejlesztési tárca eddigi államtitkára a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium közigazgatási államtitkárra lett. Tátrai Esztert, a Vidékfejlesztési Minisztérium sajtófőnökét, a sajtóosztály vezetőjét felmentették tisztségéből. Posztját Szerdahelyi Kinga, a Magyar Posta korábbi szóvivője vette át.

Ugyancsak váratlanul felmentették beosztásából dr. Seregi János üv. igazgatót az állami erdőgazdasági részvénytársaságok fölötti tulajdonosi joggyakorlást ellátó Magyar Fejlesztési Bankban. Dr. Seregi eltávozott a bankból. Az MFB ZRt. Agrár- és Turisztikai Befektetési Főigazgatóságának irányítására július 30-tól Nagy András kapott megbízást.

(Forrás: ForestPress)

ködés jön létre az ellenzéki pártok között, aminek a környezeti tényezőkkel gazdálkodó szervezetek, mint amilyen az erdészet is, politikai hasznát látják. A Lehet Más a Politika (LMP) párttal kapcsolatban pedig egyenesen az az illúzió alakult ki, hogy az LMP lesz a magyar zöld párt. Csak erősítette ezt az elképzelést az a tény, hogy Schiffer András pártelnököt Jávor Benedek, az ismert környezetvédő, az Országgyűlés Fenntartható Fejlődés Bizottságának elnöke váltotta a frakcióvezetői tisztségben az év elején.

Ezzel szemben a nyári hónapokban is az volt a benyomásunk, hogy az MSZP változatlanul a belső megújulásának részleteivel van elfoglalva (amire egyébként jó oka van). A „Baloldaliság, remény, erő” jegyében elkészült az „Iránytű” is, de a zöldfordulat körül egyelőre csönd van, a piros szegfű nem zöldül, csak kisebb lett. Az LMP pedig alkalmasint úgy értékeli a helyzetet, hogy egy zöld program önmagában kevés, szegényes ahhoz, hogy ezzel a zászlóval a kezében vesse magát a 2014-es választások küzdelmeibe.

Augusztus elején valami kis mocorgás észlelhető volt a törpepártok körében (4K! Negyedik Köztársaság, a Milla stb.) az együttműködésre irányulóan, de érezhető eredmény azután nem volt tapasztalható.

„A Kossuth tér csendes, újra csendes ...”

Szűk egy éve még némely politológus nagy reményeket fűzött a nagy tüntetések tüzeiben az Országház előtt zászlót bontott Magyar Szolidaritási Mozgalom, az MSZM színrelépéséhez is. Lapunk decemberi számának 5-6. oldalán mi is írtunk erről. Ám az ősi magyar erény itt is gyorsabban jelentkezett: a széthúzás, az egyet nem értés, a vezetők közötti rivalizálás (Kónya Péter kontra Árok Kornél stb.). Pedig ezek az emberek szakszervezeti vezetők voltak. Némely politológus azt sem zárja ki, hogy esetleg külső erők állnak a perspektivikusnak ígérkezett mozgalom bomlasztásának hátterében.

Az MSZM-nek is egy elég gyengének tűnő kis akciójáról adott csak hírt a sajtó augusztusban. Ifjúsági tagozata át akarta adni a miniszterelnöknek azt a vélemény-gyűjteményt, amelyet

a párt korábban indított „Emberi konzultáció” elnevezésű akciója keretében gyűjtött. Azt nem tudjuk, hogy a kb. ezer megnyilatkozást tartalmazó dokumentum érintette-e a munka világát is. Mindenesetre a Terrorelhárító Központ tréfát nem ismerő munkatársai a tréfás kivitelűnek szánt demonstráció elől lereteszelték a miniszterelnök házatáját. (A fiatal MSZM-esek csoportja „Viktor, csomagolj!” -t skandálva az említett dokumentum mellett néhány útításként is át akart adni a miniszterelnöknek a „csomagoláshoz”.)

Summa summarum, 2011-el szemben 2012 koraőszén koszorús költőnk mintája nyomán azt írhatjuk: *a Kossuth tér csendes, újra csendes, elzúgtak tüntetései. Július elsején is, amikor hatályba lépett az új Munka Törvénykönyve, csupán néhány halk rikkantás hangzott el, „rabszolgatörvény” emlegetve, de hamar csend lett. A nagy szakszervezeti konföderációk hallgattak.*

Új Nemzeti Konzultáció 2012

A munka világával kapcsolatos aktivitás a helyben toporgó ellenzékkel szemben éppen ott jelentkezett, ahol azt nemigen vártuk a nyáron: a kormányoldalon. Még konkrétabban: ismét a miniszterelnöknél.

Május végén, június elején több mint nyolc millió hazánkfiának kézbesített a posta névre szóló levelet, amelyet dr. Orbán Viktor legsármosabb színes portréfotója és az „Új Nemzeti Konzultáció 2012” emblémája díszített.

Kissé meghökkenve olvastuk a levél bevezetőjében: „Talán még emlékszik, mi, magyarok két éve úgy határoztunk, minden fontos kérdést megbeszélünk egymással, mielőtt döntéseket hozunk.” Az jutott ugyanis eszünkbe erről a mondatról, hogy éppen két éve, nyáron távolítottak el egy-két óra leforgása alatt állásából 14 állami erdőgazdasági részvénytársasági vezérigazgatót úgy, hogy párbeszédéről szó sem volt a munkavállalói érdekképviselői szervezettel. Persze, lehet, hogy ez nem volt „fontos kérdés”.

No, de nézzük a folytatást, ami így szólt: „Most gazdasági döntéseket kell hoznunk a magyar munkahelyek érdekében.” Ez már derék, ez már a mi világunk, gondoltuk.

A levélhez valóban mellékeltek egy olyan kérdőívet, amely 16 kérdést tartalmazott, zömmel a munka világával kapcsolatban, a kérdéseken belül 49 tesztválaszadási lehetőséggel.

A kérdések érintették: a kisvállalkozások megsegítését, a gazdasági válság terheinek méltányos elosztását, a kisgyermekes anyák munkábaállását, a minimálbér folyamatos emelését, az új munkahelyeket létrehozók támogatását, a fiatalok elhelyezkedését, a monopóliumok visszaszorítását, a cafeteria forintosítását, a nyugdíjak vásárlóértékének megőrzését stb.

Szabadvállalkozási zónák létesítése

Már nem teljesen újdonságként, de mégis frissen hatott a felvetett kérdések között a szabadvállalkozási zónák létesítése a munkanélküliség által leginkább sújtott területeken, valamint szociális szövetkezetek támogatott működtetése az ország legnehezebb sorsú településein.

A szociális közfoglalkoztatás keretében mezőgazdasági árutermeléssel foglalkozó egyes munkakollektívák szociális szövetkezetekké alakulásával a téma legfőbb államigazgatási profilgazdája, Pintér Sándor belügyminiszter is foglalkozott már a sajtóban. A miniszter elmondta, hogy az álláskereső száma országosan 530 ezer fő körül mozog; a különböző közmunkaprogramokban pedig az idén 210 ezren fognak részt venni. A havi 47 ezer forint juttatásuk egyelőre változatlan marad.

A kérdőívnek ezek a kérdései azt sugallták, mintha a kormány hosszú távú válsághelyzetre számítva egyelőre nem deklaráltan, de lemondott volna a parlamenti választások idején beígért egy millió munkahely megteremtéséről és a meglevő munkahelyek megőrzésére koncentrálna erőit.

Érdeklődéssel várjuk a konzultációs közvéleménykutatás eredményének nyilvánosságra hozatalát, még akkor is, ha az előzetes újsághíradások lanya, 10% körüli lakossági érdeklődésről szóltak.

Munkahelyvédelmi akcióterv

Markánsabb volt a miniszterelnöknek az Országgyűlésben július 2-án egy

munkahelyvédelmi akciótervről szóló bejelentése, s markánsabb volt annak fogadtatása is.

Augusztusban a miniszterelnök postai úton, névre szóló levélben tájékoztatta az állampolgárokat a munkahelyvédelmi akciótervről, így módon hitelesen pontosítva a médiában megjelent híradásokat.

Az akciósomag két részre bontható. Az egyik a legrosszabb helyzetben levő emberek elhelyezkedését, illetve munkában maradását igyekszik segíteni azzal, hogy csökkenti a munkáltatók által utánuk fizetendő járulékokat. Ilyen hátrányos helyzetű munkavállalói csoportok: a 25 év alatti fiatalok és az 55 év feletti idősebb emberek, továbbá a tartósan munkanélküliek, valamint a gyesről és a gyedről visszatérők.

A terv szerint a 25 év alattiak és az 55 év feletti foglalkoztatása esetén bruttó 100 ezer forintig 14,5%-kal csökkennek a munkáltatói terhek. Képzettséget nem igénylő munkát végzők ugyanezt a támogatást élvezik.

A kisgyermekes anyák egy hároméves támogatási rendszer keretén belül bruttó 100 ezer forintig az első két évben 28,5%-os, a harmadik évben pedig 14,5%-os támogatást kapnak, a munkáltatói terhek csökkentésének formájában.

Az intézkedéscsomag másik része a mikrovállalkozások, kisadózók megsegítését, talponmaradását célozza. Mivel ezen a téren több a részlet és a médiaközleményekben ellentmondások is vannak, csak a miniszterelnöki levél alapján említjük meg: az évi 500.000 euró bevétel alatti vállalkozásoknál bevezetésre kerül az ún. *pénzforgalmi szemléletű általános forgalmi adózás*. Ezeknek a cégeknek áfa-fizetési kötelezettsége csak akkor keletkezik, amikor az ellenértéket a vevőtől megkapta. Vagyis nem kell a forgalmi adót megelőlegezni az államnak. (Azt egyelőre nem tudjuk, hogy a forintban keletkezett bevétel euróra történő átszámítása során az adóhatóság miként veszi számításba az év közbeni árfolyam-ingadozásokat. A július-augusztusi példa is mutatja, hogy ez milyen jelentős lehet.)

Lapzártánk idején a munkahelyvédelmi akciótervnek még nem volt semmiféle jogszabályi vetülete. A miniszterelnöki levél szerint az intézkedé-

sek 2013. január 1-el fognak hatályba lépni.

Kedvező a fogadtatása

Az akcióterv bejelentése meglepően kedvező hangvételű fogadtatásra talált mind a politikai ellenzék oldalán, mind a munkáltatói érdekképviselőknél. Meltatták például azt a körülményt is, hogy a kisvállalkozások terheinek pénzügyi könnyítése egyben jelentős adminisztrációs könnyítést is jelent, amit az tud igazán értékelni, aki már maga is csinálta.

Az ilyenkor óhatatlanul elhangzó kritikák inkább csak azt hangoztatták, hogy az akcióterv elősegítheti ugyan a meglevő munkahelyek megtartását, de új munkahelyeket nem teremt; ehhez a kereslet bővülése kellene és beruházások. Az 1,2 millió képzetlen munkaerő zöme csak a mezőgazdaságban és az építőiparban tudna elhelyezkedni, de nem láthatók olyan tervek, amelyek ebben a két nemzetgazdasági ágazatban élénkítenék a foglalkoztatást. (Saját megjegyzésünk ezzel kapcsolatban: célszerű volna jobban átvizsgálni a januárban beindított Darányi Ignác Tervet ebből a szempontból.)

Keményebb kritikák érték az akcióterv finanszírozási oldalát, ami a kormányfő szerint mintegy 300 milliárd forintot igényel. Ebből a hatalmas összegből 200 milliárdot a tranzakciós illeték beszédese révén, 100 milliárdot pedig a 2013. évi központi költségvetés tartalmából történő elvonás révén kívánnak előteremteni. A kritikusok szerint mindkét fedezeti tétel esetében sok a bizonytalansági tényező, s emiatt maga a finanszírozási alap is labilis. Majd meglátjuk.

Rio+20

Az elmúlt nyári hetek szakmánkat és mozgalmunkat közvetlenül vagy áttételesen érintő eseményeinek áttekintését annak a nagyszabású ENSZ-konferenciának a megemlékezésével fejezzük be, amelyet „Rio+20” elnevezéssel rendeztek a braziliai metropolisban, Rio de Janeiro-ban június második felében, az 1992-ben ugyanott lebonyolított „Földcsúcs” huszadik évfordulója alkalmából. Az idei konferencia elnevezése erre a két körülményre utalt.

A konferencián most is számos állam- és kormányfő vett részt; hazánkban dr. Áder János államfő és dr. Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter.

Ilyen alkalmakkor már az is gyanús, ha szükséztlenül a rendezvénnyel kapcsolatos információk. Azt jelzik, hogy valami baj van; szerények az eredmények, nincs mivel dicsekedni.

Bizony, a „Rio+20”-szal kapcsolatban eléggé szegényes volt a híriac. Valóban baj volt, „A jövő, amelyet akarunk” című záródokumentum nem arról szólt, hogy globális szinten mi minden valósult meg az 1992-ben született nagy, lelkes elhatározásokból. Hanem inkább arról, hogy újból meg kell fogalmazni a fenntartható fejlődés új céljait! Vagyis – amint azt már tíz évvel Rio után 2002-ben a dél-afrikai Johannesburgban megrendezett újabb Föld-csúcs is megállapították – *környezetvédelmi ügyekben stagnálás van és bújócskázás folyik*, határozott kötelezettségvállalások és konkrét cselekvés helyett. Sőt, mivel a légkör felmelegedése ma már bizonyítottan egyenes vonalban, sőt exponenciálisba hajlóan emelkedik, vagyis gyorsul, a helyzet romlásáról beszélhetünk. A 2001 - 2010 közötti évtized volt a legmelegebb az 1961 óta eltelt félévszázadban. Az egyre gyakoribb időjárási szélsőségeknek már egyre több az emberáldozata is, a kipusztult vagy a kihalás szélére került más élőlényekről, főleg növényfajokról nem is beszélve.

Johannesburg és a Rio+20 között voltak más jelentős tanácskozások is klíma-ügyben. Például a Közép-Japánban lévő Nagoja-ban 2010-ben 15 ezer küldött (!) részvételével; a 2009 decemberében Koppenhágában lebonyolított klímacsúcsról lapuban is közzétűnk cikket. Megírtuk akkor, hogy a tapasztalatok szerint a környezetvédelem: pénz- és hatalmi kérdés. A nagy ipari országok, úgymint az USA, Kína, India stb. a kemény nemzetközi verseny közepette húzódoznak gazdaságuk visszafogásától és az ügy érdekében hozandó pénz- és más áldozatoktól. Ezek az intézkedések csökkentenék versenyképességüket, mondják. Japán pedig az eddigi nyilatkozatai szerint nem hajlandó az ebben az évben lejáró un. kyotói jegyzőkönyv megújítására. Patthelyzet van kialakulóban a környezetvédelem globális viszonylatában; úgy tűnik, hogy még az Európai Unió tesz a legtöbbet ezen a téren.

„Fenntartható növekedés” helyett „fenntartható gazdálkodás”

Természetesen a Rio+20 világkonferencia nem szorítkozott csak a klímaváltozás problematikájára, hanem a környezetvédelem más fontos szakterületei is megtárgyalásra kerültek (biodiverzitás, élelmiszerbiztonság stb.).

Talán jelzés-értéke is lehet annak, hogy a konferencia szóhasználatában a húsz évvel korábbi, dinamizmust sugárzó „fenntartható növekedés”, „fenntartható fejlődés” kifejezésekkel szemben a visszafogottabb, óvatosabb tónusú, az elért állapot megőrzését sugalló „fenntartható gazdálkodás”, „fenntartható termelés”, „az erőforrások fenntartható használata, hasznosítása” kifejezések volta a jellemzőbbek.

A klímamelegedés és szárazulás negatív erdészeti hatásainak ismertetése külön terjedelmes tanulmányt igényelne. Ezt nem áll módunkban produkálni. Ezért ezzel kapcsolatban csak utalhatunk Prof. Dr. Mátyas Csaba akadémikusunk értékes munkásságára, amelylyel minden bizonnyal egy új erdészeti filozófia alapját vetette meg, valamint az „Erdő és klíma” konferencia-sorozat ugyancsak értékes dokumentumaira. Emlékeztetbe idézzük továbbá, hogy a nyáron világszerte hatalmas erdőtűzek voltak, amelyek az erdőállományok, az élővilág mellett mezőgazdasági kultúrákban és építményekben is nagy károkat okoztak, s emberáldozatokkal is jártak. Ezek közül emlékeztet a szibériai Tuva autonóm köztársaságban pusztított erdőtűz, ahol tragikus módon *egyszerre kilenc* hivatásos ejtőernyős tűzoltó vesztette életét a lángok között.

Hazánkban talán a *bugaci ősborkás leégése* jelentette a legérzékenyebb és legmaradandóbb kárt.

Király Pál

ERZSÉBET PROGRAM

Az Erzsébet-program az Erzsébet-utalvány forgalmazásából származó eredményből valósul meg. Az Erzsébet-utalvány választása felelősségteljes döntés, hiszen aki adja vagy használja az Erzsébet-utalványt, az az Erzsébet-programon keresztül segíti mindazokat, akik rövidebb- hosszabb ideig kiemelt figyelemre szorulnak.

Az Országgyűlés 2012. július 6-án elfogadta a gyermekekről való felelős gondoskodás jegyében, az ahhoz kapcsolódó források megteremtése, valamint a társadalmi szolidaritásra építve a Szent Erzsébet-i hagyományok újraélesztése érdekében megalkotott Erzsébet-programról szóló törvényt. A törvény szerint az Erzsébet-program keretében a Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány szociális üdültetéssel és étkeztetéssel, ifjúsági és gyermekvédelmi programokban való részvétellel, külön törvény szerinti szociális és gyermekvédelmi támogatások Erzsébet-utalványban történő folyósításával kapcsolatos feladatokat, illetve egyéb szociális feladatok ellátásához kapcsolódó teendőket lát el.

Az Erzsébet-programon keresztül 2012-ben több mint 100 ezer honfitársuknak segítettek azok, akik az Erzsébet-utalványt választották. Ennek em-

léket állítva a Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány 2012 őszén 100 ezer facsemetét ültetett el, illetve minden évben annyi fa ültetését vállalja, ahány embernek a Program lehetőséget biztosít kedvezményes üdülésre, táborozásra.

Az Erzsébet-program egy újszerű európai válasz arra, hogy a társadalmi szolidaritást nemcsak szavakkal, hanem tettekkel is képviselni kell.

Az Erzsébet-program Tanácsadó Testület tagjai köztisztviselőben álló, a saját területükön kimagasló eredményt elért emberek. Arra kaptak felkérést, hogy tanácsadó testületként segítsék az Erzsébet-programot, és foglalkozzanak meg javaslatokat annak továbbfejlesztésére.

Tagjai: **Sunyovszky Szilvia** - elnök (színművész), **Borza Teréz** (porcelánművész), **Dr. Csókay András** (idegsebész), **Horváth Ádám** (operaénekes), **Kovács István** (ökolívó), **Környei László** (oktatási szakértő), **Lovas Pál** (belsőépítész), **Dr. Németh Anna Mária** (gasztroenterológus), **Sándor György** (író, előadóművész), **Dr. Zacher Gábor** (toxikológus).

www.erzsebetprogram.hu

Nyugdíjasok találkozója Gyulajon

A *Gyulaj Erdészeti és Vadászati ZRt.* a hagyományához híven idén augusztus 3-án rendezte meg nyugdíjas találkozóját. Vendégül látta a Társaságtól nyugállományba vonult dolgozóit, hogy eltölthessenek egy kellemes napot újra együtt.

A vendégek 11 órára érkeztek az Óbiródi Vadászaházhoz. A megnyitó beszédet Göbölös Péter, a ZRt. vezérigazgatója mondta el. A köszöntést követően rövid tájékoztatást adott a Társaság jelenlegi gazdálkodásáról és terveiről.

Ezután a „Brüderchen und Schwesterchen”, a Tamási Általános Iskola 3. osztályos tanulóiból álló táncsoport mutatott be a jelenlévők nagy

öröme egy német nemzetiségi táncsokrot.

A táncbemutató után *Schneiderné Eszenyi Margit* kedves nyugdíjas dolgozónk ez alkalomra írt „*Erdei szépség*” című versét szavalta el.

Minden nyugdíjas dolgozónk egy jelképes emléket vihetett haza, amelyről mindig eszükbe jut az a hely, és azok az emberek, akikkel életük nagy részét együtt töltötték.

A hagyományos ebédet kellemes zene, és az asztaltársaságok halk beszélgetése kísérte. Esett szó felelevenített emlékekről és történetekről, amelyek mosolyt csaltak az arcokra, múltból, jelenről, jövőről.

Németh Halász Tünde

Diplomaosztás, tanévkezdés az Erdőmérnöki Karon

Lapunk negyedévenkénti megjelenésének elkerülhetetlen velejárója, hogy információink frissessége szempontjából nem tudunk mindig olyan fittek lenni, mint amilyenek szeretnénk. Így esetenként egy lapszámba csúsznak össze olyan események, mint például soproni Erdőmérnöki Karunk ünnepélyes diplomaosztó, valamint nem kevésbé ünnepélyes tanévnyitó nyilvános kari tanácsüléséről szóló híradásunk.

Közbevetve megjegyezzük, hogy szakmai tanintézetek közül csak az Erdőmérnöki Kar Dékáni Hivatala küld rendszeresen információkat Szakszervezetünknek az élet, a gazdaság egyik legfontosabb témájáról: a *szakember-utánpótlás* alakulásáról

I.

Előként azt ismertetjük, hogy a **diplomaosztás** alkalmával hányan kaptak oklevelet vagy tanúsítványt az egyes szakokon. (Zárójelben azt tüntetjük fel, hogy az összes végzett személy közül mennyi a nő.)

Okleveles erdőmérnök 36 (8), erdőmérnök 1. Okleveles környezetmérnök 12 (6) környezetmérnök BSc 7 (2). Okleveles környezetkutató 5 nő, alkalmazott környezetkutató 6 (4). Okleveles természetvédelmi mérnök 5 (1), természetvédelmi mérnök 3 (2). Okleveles vadgazda mérnök 6 (1), vadgazda mérnök 5. Erdőpedagógiai szakmérnök/szakvezető 11 (9).

Az ünnepi kari tanácsülések megtisztelő nyilvánosságát szokták felhasználni különböző egyetemi kitüntetések (címek stb.) átadására is.

PhD doktorrá kilenc főt avattak. *Professor emeritus* címet kapott Prof.Dr. Koloszar József egyetemi tanár és Prof. Dr. Rumpf János nyug. egyetemi tanár. *Egyetemi magántanár* címet dr. Führer Ernő ERTI tudományos tanácsadó, *címzetes egyetemi tanár* címet dr. Borovics Attila ERTI főigazgató kapott. *Címzetes egyetemi docens* címet a következő három erdőmérnök kapott: Kiss József, a TÁEG ZRt. vezérigazgató-helyettese, dr. Szmorad Ferenc, az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság természetvédelmi szakfelügyelője és dr. Tímár Gábor, a Heves Megyei Kormányhivatal erdő-

tervezője. A közalkalmazotti elismerő címek kategóriájában *egyetemi főmunkatárs* címet a „Vivát Academia” társalapunkat szerkesztő kollégánk, Hargitai Gábor kapott.

II.

A tanévnyitó ünnepség napja az Egyetemi tanulmányait most megkezdő elsőévesek, a balekok napja. A Kar vezetése azonban ennek a tanácsülésnek a megtisztelő nyilvánosságát is felhasználja, hogy átadja a *tiszteletdíplomákat* az ultra-supra-veteranissimus firmák négy kategóriájának. S más kitüntetések is az arra érdemesnek talált személyeknek.

Rubinoklevelet kapott a 70 éve, vagyis 1942-ben végzett dr. Kassay-F. László Pál erdőmérnök. (Az Egyetem annalesei szerint abban az évben 36-an szereztek oklevelet.)

Vasoklevélben részesült a 65 éve, 1947-ben végzett következő hat erdőmérnök (az egykor 27 főt számlált évfolyamból): dr. Fírbás Oszkár, Páll Endre, Pandula Zoltán, dr. Szász Tibor, Szy Ferenc és Tóth Kálmán.

Gyémántoklevelet a 60 évvel előttről, 1952-ben végzett 61 erdőmérnök közül örvendetesen szép számban élő 18 kolléga kapott: Bárdfalvy Ferenc, Buzási László, Chrenóczy-Nagy László, Csepregi János, Csima István, Daróczi Ambrus, Haják Gyula, dr. Járasi Lőrinc, Marschall Gyula, Mester György, Mécsáros Gyula, Németh Károly, dr. Páll Miklós, Sóth Ervin, Szepesi András, Tenkely Tibor, Tuzson Tihamér és Varga László.

Aranyoklevélben még ennél is többen, 33-an részesültek az 50 évvel előttről, 1962-ben végzett 61 fős évfolyam még élő tagjaiként. Név szerinti felsorolásuktól terjedelmi szempont miatt el kell tekintenünk.

III.

A Nyugat-magyarországi Egyetem Szenátusa (az Erdőmérnöki Kar Tanácsának javaslata alapján) a „*tiszteletbeli doktor (doctor honoris causa)*” címmel tüntette ki Prof.Dr. Patkó Gy-

la egyetemi tanárt, a Miskolci Egyetem rektorát.

A PhD doktorrá avatott személyek között ez alkalommal erdészeti vagy faipari szakember nem volt.

Az Erdőmérnöki Kar Tanácsa a *Pro Silvicultura Natura et Venatoria Kari Díszítő* adományozta *Barkóczy István* erdőmérnök, a SEFAG Erdészeti és Faipari ZRt. vezérigazgatója, valamint *Hidvégi Béla*, a Safari Club International Közép-magyarországi Egyesületének örökös tiszteletbeli elnöke részére.

A tanévnyitó ünnepségen Prof.Dr. Náhlik András kari dékán bejelentette, hogy a Nyugat-magyarországi Egyetem Szenátusának javaslata alapján az *Egyetem rektori tisztségét a következő öt évben továbbra is Prof.Dr.h.c.Dr. Faragó Sándor DSc. okl. erdőmérnök, intézetigazgató egyetemi tanár* tölti be.

Faragó professzornak a tanévnyitó idejére jelent meg „*Évtizednyi szolgálat. Tíz év gondolatai két egyetem rektori székében*” című legújabb, 450 oldalas könyve, amelyre még visszatérünk.

Dr. Király Pál

Közeledik az Idősek Világnapja

Az ENSZ először 1991-ben rendezte meg az Idősek Világnapját, azóta minden év október 1-én megemlékezünk a Föld mintegy hatszázmillió lakosáról.

A demográfiai adatok szerint jelenleg 600.000.000-ra tehető az idősek száma, amely várhatóan az elkövetkező húsz év alatt megkétszereződik. A jóléti társadalmakban régóta problémát okoz a születések számának csökkenése, ezzel együtt pedig a lakosság elöregedése. Azokban az országokban, ahol túlnépesedés okoz gondot, várhatóan a születések száma ugyancsak csökkenni fog és negatív népszaporulat alakulhat ki.

Az Idősek Világnapja rendezvénysorozat megrendezésének a célja, hogy középpontba helyezték a méltóságteljes öregkort, valamint azt, hogy az időseket visszaintegrálják a gazdaságba.

B.GY.

Nyugdíjasoknak - nyugdíjasokról

A régen tapasztalt forró nyár igazán nem bővelkedett olyan nyugdíjas hírekkel, amelyek érdemi intézkedéssel jártak volna. Ennek ellenére néhány információt szeretnék megosztani tisztelt olvasóinkkal.

A Nyugdíjasok Országos Képviselőlete (NYOK) május végi tanácsulása nyíltan foglalkozott a szervezet 2011. év tevékenységével. Sok nem várt feladatot kellett rendeznie az elnökségnek. Legfontosabb a pénzügyi helyzet stabilizálása. Megkezdődött az érdemi munka, szorosabbá vált a helyi tagszervezetek közötti együttműködés. Elhangzott, hogy NYOK fontosnak tartja a jövőbeni hatékonyan működő felnőtt képzéssel kapcsolatos munkacsoportok létrehozását. Tájékoztatást kaptunk Somogy megye képviselőjétől, hogy *véleményük szerint a miniszterelnök nyugdíjasokkal kapcsolatos ígéretei nem valósultak meg*. Ehhez kötődik, hogy *a megyében árfigyelő mozgalmat szerveztek*, miszerint 3000 nyugdíjas vásárlási szokásait mérték fel. Az eredmény bizonyítja, hogy Somogyban 3-4%-al meghaladja a vásárlás a fogyasztó kosarat az elmúlt évhez viszonyítva.

Javaslatként szóba került, hogy *készüljön a Kormány felé egy figyelemfelkeltő felhívás a nyugdíjasok elszegényedésével kapcsolatban*, amelyben szakszerű és tényszerű információk szerepeljenek.

*

Ismételten kiemelt szerepet kapott az informatika idősök körében történő szélesebb körű elterjesztése, illetve a legújabb eszközökre vonatkozó tájékoztatás. A mai világban már nélkülözhetlenné vált a számítógép használata. Az előadásban elhangzott, hogy minél szélesebb körben – nyugdíjasok között – is váljon napi használati eszközzé az informatikai szolgáltatás, annak használata. Ide kapcsolódik a Kolin Pétertől interneten megjelent írás az „*Idősök az információs társadalomban*” címmel.

Az öregedés demográfiai folyamatában nagyok a különbségek fejlettség és régiók szerint. A fejlett társadalmakban nemcsak az életkor meghosszabbodása, hanem *a társadalom előregedése is jelentkezik*. Becslések szerint 2025-re a

lakosság 25%-a 60 éves vagy idősebb lesz, ezen belül Európában a következő negyven évben e korosztály számaránya a jelenlegi 21%-ról 33%-ra emelkedik. Egy amerikai felmérés szerint *az idősök legfőbb ellensége*: a magány, az unalom, az elesettség és a szellemi képességek hanyatlása.

Az izoláció a közös oka annak, hogy az idősök „nem férnek olyan releváns szolgáltatásokhoz, információkhoz, amelyek igénybe vehetők és fontosak lennének számukra”, továbbá elviselhetőbbé tennék a magányérzést. A „fölsleges-ség-érzés”, ill. „az elesettség-érzés” pedig nem más, mint *a szociális aktivitástól való elzártság két különböző szubjektív átélési módja*.

Az időskori internet használat kutatói és propagálói az izolációt vizsgálva a következő megállapításokra jutottak:

- Az internet segít az idősöknek, hogy a külvilággal kapcsolatban lévőnek érezzék magukat.
- Az internet biztosítja, hogy az idősök lépést tartsanak a változásokkal.
- Az internet használatának következtében az idősebbek nem függenek továbbá saját családjuktól, mint a szociális támogatás egyetlen forrásától.

Az idősök felkészítése részint megyei és körzeti továbbképző tanfolyamok tartásával, valamint ismeretterjesztő kiadványok révén történhet.

*

Orbán Viktor augusztus utolsó előtti hetében beszélt a külképviseleti vezetők előtt, amelyben megerősítette egyik visszatérő állítását, miszerint *a nyugdíjasok a magyar politika szent tehenei*. Az elmúlt két évtized tömeges mértékű korengedményes nyugdíjaztatása a rövidlátó politikai elit egyik kedvenc megoldása volt a társadalmi feszültségek kezelésére. *Az ország népességéhez képest rendkívül nagyszámú a nyugdíjas*, ill. a garantált reálynugdíj-emelkedésük óriási terhet jelentenek az ország számára. Az ilyen vélemények helyzetétét célozta a miniszterelnök múlt heti kijelentése, miszerint *a nyugdíjak csökkentése a demokrácia alapjait ásná alá*. Orbán Viktor szerint a nyugdíjasok ügye már nemcsak a napi politika kérdése, hanem

egyenesen a demokrácia egyik alapkérdése.

*

Az előbbieket után egy kissé könnyebb témáról ejtenék szót. Ismertté vált cikk alapján szólni kell arról, hogy főként egyedülálló idős emberek körében milyen fontos szerepet játszhatnak *a kutyák*. Tanulmányok kimutatják, hogy *egy kutya társasága javítja az idősödő ember életminőségét*. Az egyedül élő idősök esetén a kutyus feltétel nélküli szeretete növeli gazdája önértékelését. Egy állat etetése és gondozása segít a gazdinak, hogy hasznosnak érezze magát és értelmet ad annak, hogy reggel felkeljen. A tanulmányok kimutatják, hogy a kutyatartás csökkenti a vérnyomást és meggyorsítja a gyógyulási folyamatokat. A kutyussal történő együttélés rengeteg örömet és vidámságot visz az idős emberek életébe. A kutya számtalan olyan tulajdonsággal rendelkezik, amely nagy segítségére lehet az idős korban. Akinek körülményei lehetővé teszik, hogy kutyát tartson, nem fogja megbánni.

Berényi Gyula
a Nyugdíjas Bizottság elnöke

Vadgesztenyefák védelme

Budán még ma is sok vadgesztenye-fasor van, amelyek nagy ökológiai és városképi értéket képviselnek. A Széli Kálmán tér – Hűvösvölgy, valamint a Szép Ilona – Budakeszi közötti fasorokat még az I. világháború idején olasz hadifoglyokkal ültették. Az utóbbi másfél-két évtizedben a *levélaknázómolyok* csúnya károkat okoztak a fasorokban. Csaknem valamennyi fa lombozata már a nyár közepén őszi, vöröslő, pusztuló képet mutat. A Főkert Zrt. azonban egyre eredményesebben védekezik a molyok ellen. *A rajzási időben végzett permetezés mellett a fa kérge alá injektálnak védőszert*, amely felszívódva akadályozza meg a rovarok fejlődését. (Forrás: „Helyi Téma”) A hírhez mindössze annyi megjegyzést fűzünk, hogy valamikor, nem is olyan régen egyes erdőgazdasági tájakon, nagy összefüggő erdőterületen kisebb vadgesztenye-csoportokat ültettek téli vadtakarmányozási céllal.

XVI. Országos Erdészeti és Faipari Sportnapok

Szakszervezetünk a XXX. nyári olimpia évében a Nagyikunági Erdészeti és Faipari ZRt. kollektívájával vállaltva, annak operatív szervezésében Szolnokon rendezte meg a XVI. Országos Erdészeti és Faipari Sportnapokat.

Való igaz, hogy a mi rendezvényünkön nem volt órákig tartó gigantikus nyitó- és záróünnepség bámulatos jeleneteket és nemzetközi híri művészegyütteseket felvonultató show-műsorral, káprázatos fényeffektusokkal. A Temzét a Tisza, Londont pedig a Tisza fővárosa, Szolnok helyettesítette, s a versenyek megnyitását sem egy királynő deklarálta. (Ámbár éppen akkor volt Szolnokon egy Király is.)

A lényeg azonban ugyanaz volt: nem vesztélkedés keretében a barátság, a kollegialitás, az összetartozás érzésének ápolása. S a testet-lelket megmozgató, a kellemes versenydrukkot sem nélkülöző nap végén az ünnepélyes, de nem feszélyezett díjkiosztási ceremónia műsorának keretében, fehér asztal mellett jóízű elbeszélgetés, egy kis kikapcsolódás a munkás hétköznapi taposómalmából. De lássuk sorjában az eseményeket.

A helyszín: Szolnok

Az első napon az ország minden tájáról érkezett versenyzők és kísérőik elfoglalták szálláshelyüket, amelyeket a Szolnoki Főiskola kulturált, tiszta, kifogástalan kollégiumai jelentettek. Az étkezések helye is a főiskola Campus étterme volt (ami fiatal sportolók esetében különösen nem mellékes szempont: megfelelő mennyiségű és ízletes ételek önkiszolgáló jellegű, folyamatos kiadásával).

A regisztrálás után Szolnok látványainak megtekintésére volt lehetőség, ami hazánk egyik legnagyobb városa esetében nem egyszerű feladat.

Az egyik új látványosság éppen az a „Tiszavirág” elnevezésű híd, amely a Tisza jobb partján fekvő belvárost – ahol a szálláshelyek is voltak – köti össze a versenyek zömének helyszínét jelentő Tiszaliget városrészével. A föltöttebb érdekes és látványos műszaki megoldást jelentő, mederpillér nélküli, a folyót egyetlen hatalmas ívben áthidaló, kizárólag a gyalogos és kerékpáros forgalom számára fenntartott hidat két éve adták át rendeltetésének, de máris a város egyik nevezetessége. Erdei közjóléti létesítményeket tervező erdőmérnökök számára pedig esetleg még tanulságos is lehet. (Lásd első belső borítóoldalunkat.)

A hídnek mondhatni már szerves tartozéka az északi, belvárosi hídfőjénél, a Tiszai hajósok terén egy vízmedencében felállított, szintén nem mindennapi Tiszavirág-szoborkompozíció. Ízelítésként ennyit a városnézésből.

Az első nap a csapatvezetők és bírák szokásos technikai megbeszélésével zárult.

Az időpont: Szolnok Város Napja

A versenyek tulajdonképpeni napjának reggelén a tiszaligeti Városi Sportcsarnokban sorakoztak fel a csapatok a megnyitó ceremóniához.

Elsőként Dégi Zoltán, a NEFAG ZRt. vezérigazgatója, a rendezvény házigazdája üdvözölte a megjelenteket, sikeres vetélkedést és kellemes szolnoki tartózkodást kívánva.

A vezérigazgatót követően a vendéglátó város nevében Balla György alpolgármester, országgyűlési képviselő (Fidesz-KDNP) köszöntötte a versenyzőket, de úgyis, mint a testvérszakma tagja, minthogy képzettségére nézve Miskolcon végzett geofizikus bányamérnök. Hangsúlyozta is: örül, hogy közöttünk, erdészek között lehet. Utalt a

londoni olimpia ez évi megrendezésére, ahol a magyar versenyzők igen szép teljesítményt nyújtottak. Legott hozzáfűzte azonban, hogy a mi versenyünk nem a pontgyűjtésről szól, hanem a hagyományok őrzéséről és a barátság ápolásáról.

Az alpolgármester felhívta a figyelmet arra a körülményre, hogy versenyünk időpontja éppen egybeesett „Szolnok Város Napjával”. Ugyanis 1847. szeptember 1-én adta át a forgalomnak István főherceg a Pest-Szolnok közötti vasútvonalat, az ország második vasútját, ami annak idején természetesen az egész ország szempontjából történelmi jelentőségű esemény volt.

A szakmai nyilvánosságnak ezt a fórumát az alpolgármester úr felhasználta arra is, hogy kifejezze köszönetét a NEFAG ZRt. kollektívájának azért a sok támogatásért, amelyet a város részére nyújtott. Jóleső érzéssel hallgattuk mi is ezt a kijelentését, mert hiszen tapasztalhattuk már, hogy nem minden városvezetés viszonyul ilyen hangnemben a városában székelő erdőgazdasághoz.

Végül Balla György úr „nem vére menő”, de ádáz küzdelmet kívánt versenyzőinknek és azt kérte, hogy vigyék el és adják át gyermekeiknek is Szolnok jóhírét.

Külföldi versenyzők is voltak

A helyi, szolnoki vezetőket követően Szakszervezetünk elnöke, dr. Halmágyi János köszöntötte a csapatokat, közöttük is megkülönböztetett tisztelettel a lengyel és a román delegációt. Megállapította, hogy mivel ez már a tizenhatodik országos szakmai sportrendezvényünk, kétségtelen, hogy ezen a

téren sikerült hagyományt teremtenünk. Köszönetet mondott a NEFAG ZRt. kollektívájának a szervezés mindig nehéz és hálátlan feladatának gondos ellátásáért, majd megnyitottak nyilvánította a versenyeket.

Az elnököt követően a külföldi delegációk vezetői léptek a mikrofonhoz, megköszönve a meghívást, a részvétel lehetőségét.

Marian Stoicescu úr, a román csapat vezetője, a CEF (Európai Erdészek Tanácsa) elnöke és egyben a CONSILVA román erdészeti szakszervezeti konföderáció elnöke hangsúlyozta, hogy ez a közös rendezvény egyben a román-magyar erdészkapcsolatoknak is az egyik garanciája. Az elnök úr meghívta a magyar erdészeket a jövő év augusztusában, Romániában megrendezésre kerülő szakmai sportversenyekre, a CONSILVA Kupára.

Amint már más alkalmakkor is, Stoicescu úr mondatait a román küldöttség másik tagja, a mindig vidám, kedves, népszerű Jenő bácsi, vagyis Eugen Szilágyi erdőmérnök tolmácsolta, aki a CONSILVA föderáció választmányi tagja.

A lengyel csapat vezetője, Branyislaw Sasin úr, a Lengyel Erdészeti Szakszervezet alelnöke is azt hangsúlyozta üdvözlésében, hogy a versenyek lényege az együttlét, egymás megismerése; s lengyel barátaink tapasztalatokat is gyűjtenek itt.

11 versenyszámban 520 versenyző

Az üdvözlések elhangzása után a csapatok haladéktalanul az egyes versenyszámok helyszínére távoztak és az előre kidolgozott forgatókönyvnek megfelelően megkezdődtek a versenyek.

Amint Hajnal Imre erdőmérnök kollégától, a NEFAG ZRt. erdőművelési és kommunikációs vezetőjétől, a Sport-

napok főszervezőjétől, valamint Benei Béla kollégától, a részvénytársaságnál működő Szakszervezeti Bizottságunk titkárától, a bizottság sportfelelősétől megtudtuk, a versenyeken összesen 520 regisztrált versenyző vett részt a következő 11 versenyszám valamelyikében (néhány esetben nem is egyben):

- kispályás futball,
- streetball,
- futás (200 és 800 méteren),
- úszás (100 méteren),
- lövészet (korong- és kispuska),
- íjászat,
- asztalitenisz,
- bowling,
- sárkányhajózás,
- sakk,
- tarokk.

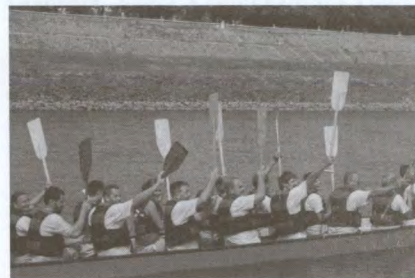
Egyidejűleg több helyen zajlott

A versenyek részleteiről nehéz volna leírást nyújtani. Nemcsak különböző jellegük miatt, hanem azért is, mert egyidejűleg több helyen zajlottak.

Így a sakk, a tarokk és az asztalitenisz a Squash Clubnak a Sportcsarnok térségében lévő termeiben, a labdajátékok pedig szintén a csarnok tőszomszédságában lévő pályákon. Az úszószámok a tiszaligeti Termálfürdő medencéiben. Az íjászat még távolabb, a Turisztikai és Szabadidő Központ kutyakiképző pályáján. A futás a Tisza gátján, a sárkányhajó verseny pedig természetesen a Tiszán, a közúti híd és a Tiszavirág-híd közötti folyószakaszon (a folyó szokatlanul alacsony vízállása mellett). Még távolabb zajlott a bowlingverseny: a főpályaudvar közelében levő Jubileum Bowling Centerben. A legtávolabbi helyszín a lövészeti versenyeké volt: a városközponttól keletre kb. 5 kilométerre levő Millér-telep lötéren.

Ilyen helyszínrajzi széthúzottság mellett a versenyek napközbeni állását csak a szervezők tudták áttekinteni. Mi összefoglalóan azt tudjuk megírni, hogy az időjárás – minden szabadtéri verseny szervezőinek legnagyobb gondja – kedvező, zavartalanul napos, esőmentes, meleg idő volt. Rendkívüli esemény (baleset vagy más konfliktus) sehol nem fordult elő. (Két éve egy elég komoly lábsérülés keletkezett labdajáték közben, ami még a mentők kiszállítását is szükségessé tette. Tavaly pedig

az egyik sárkányhajó mecseki evezősei borultak ruhástól a Dunába Vácnál, de a kényszerű fürdőzésnél nagyobb bajuk nem történt.)

Minden jó, ha jó a vége (is)

Hála az alapos szervezésnek, és a versenyzők fegyelmességének, a versenyek a tervezett időre, este 18 óra tájban befejeződtek, utoljára a sárkányhajósoké.

Amíg a szervezőbizottság az eredmények összesítésén dolgozott, addig a résztvevők – akinek kedve tartotta és erejéből még futotta – magas színvonalú, szép hangversenyt élvezhettek a már említett Tiszai hajósok terén felállított színpadnál. A fegyveres és rendvédelmi erőknek az ország különböző városai-ból érkezett fúvós zenekarai tartottak itt hangversenyt, amit végül is a Légierő szolnoki együttese nyert meg.

Nem kis riadalmat keltett a közönség körében az a három kisméretű, 19. századi mintájú előltöltős ágyú (1848-as egyenruhába öltözött honvéd tűzérékkel), amely az utolsó zeneszám, Csajkovszkij „1812” című művének záróakkordjaként szólalt meg többször fűlsiketítő dörgéssel, jókora lángcsóvát és még nagyobb füstöt lövellve. A hangversenyt azután színpompás, gazdag tűzijáték zárta.

Mindez része volt a „Szolnok Város Napja” rendezvény sorozatának és így akarva-akaratlan a mi rendezvényünknek is, a mi versenyünk pedig a városénak.

Izgalmas-verejtékes versenynapunkat a Városi Sportcsarnokban lebonyolított kedélyes hangulatú eredményhirdető ünnepség zárta vacsorával és szórakoztató műsorral. A meleg nyári estében megdolgozott a betevő falatért dr. Halmágyi János elnökünk is, amíg a sok díjat, kupát, serleget a győzteseknek, helyezést érteknek átadta. Ez az aktus is igazolta a régi igazságot, alap-

elvünket: nálunk a részvétel az első, a legfontosabb; az eredmény a második.

A versenyek végeredményét a melékelt kimutatás szemlélteti. A Sportnapok vándordíját, amelyet az összetett pontversenyben első helyezést elért csapat nyer el, miként tavaly, úgy az idén is a Zalaerdő Zrt. csapata vihette haza megérdemelt diadallal.

Köszönet a jó szervezésért!

Összegezeként megállapíthatjuk, hogy a szolnoki XVI. Országos Erdészeti és Faipari Sportnapok gondosan szervezett szakmai nagyrendezvény volt, hála a NEFAG Zrt. vezetőségének és kollektívájának. A Hajnal Imre által vezetett szervező bizottság: Tóth Patricia, Kovács Gyuláné, Becker Mária, Terjéki Adorján, Benei Béla – hogy csak néhány exponáltabb nevet említsünk – jó munkát végzett. Köszönet érte!

Manapság nem könnyű dolog ilyen több száz embert megmozgató, a kiterjedt infrastruktúra mellett speciális technikai feltételeket is igénylő nagyrendezvény megvalósítása. (Tegyük hozzá: máskor sem.) Az Országos Erdészeti Egyesület éves vándorgyűlése mellett valószínűleg ez a szakma másik legnagyobb megmozdulása a résztvevők száma tekintetében. Sok munkát és nem kevés pénzt igényel, s nagyfokú pozitív érzelmi hozzáállás szükséges hozzá a rendezők részéről.

A Szolnokon is érzékelt tömeghangulat, tagságunk igénye alapján szinte biztosra vehető, hogy jövőre is lesznek Sportnapok. Hogy hol? Az még egyelőre talány.

Király Pál

Eredmények

Asztalitenisz; női: 1. Birkás Mária - Mecsekerdő Zrt.; 2. Molnár Katalin - ÉSZAKERDŐ Zrt.; 3. Vass Jánosné - Mecsekerdő Zrt.

Asztalitenisz; férfi: 1. Máté Gyula - Szombathelyi Erdészeti Zrt.; 2. Abonyi László - ÉSZAKERDŐ Zrt.; 3. Horváth József - Szombathelyi Erdészeti Zrt.

Bowling; egyéni, női: 1. Hernádiné Pillman Andrea - Vértesi Erdő Zrt.; 2. Drobnyné Pollák Margit - Vértesi Erdő

Zrt.; 3. Lakatosné Jelencsik Mária - Mecsekerdő Zrt.

Bowling; egyéni, férfi: 1. Ifj. Nagy Károly - EGERERDŐ Zrt.; 2. Nádasdi Ferenc - ÉSZAKERDŐ Zrt.; 3. Hernádi Attila - Vértesi Erdő Zrt.

Bowling; csapat: 1. ÉSZAKERDŐ Zrt.; 2. Vértesi Erdő Zrt.; 3. EGERERDŐ Zrt.

Futás; 200m női: 1. Szigetvári Éva - NYÍRERDŐ Zrt.; 2. Pintér Eszter - Pilisi Parkerdő Zrt.; 3. Krampeczki Zsuzsanna - NYÍRERDŐ Zrt.

Futás; 200m férfi: 1. Lovretics Tamás - ZALAERDŐ Zrt.; 2. Varga Zsombor - ZALAERDŐ Zrt.; 3. Baranyai Péter - Vértesi Erdő Zrt.

Futás; 800m női: 1. Vasas Lilla - NEFAG Zrt.; 2. Szigetvári Éva - NYÍRERDŐ Zrt.; 3. Szeverényi Szilvia - KEFAG Zrt.

Futás; 800m férfi: 1. Szabó Dániel - ZALAERDŐ Zrt.; 2. Lovretics Tamás - ZALAERDŐ Zrt.; 3. Varga Zsolt - NEFAG Zrt.

Íjászat; női: 1. Galvácsné Kertész Viktória - ÉSZAKERDŐ Zrt.; 2. Farkas Magdolna - KEFAG Zrt.; 3. Steiner Melinda - KAEG Zrt.

Íjászat; férfi: 1. Balogh Krisztián - ZALAERDŐ Zrt.; 2. Czigula Gyula - ZALAERDŐ Zrt.; 3. Dobó István - Ipoly Erdő Zrt.

Labdarúgás: 1. Mecsekerdő Zrt. - 7pt; 2. Románia - 5pt; 3. NYÍRERDŐ Zrt. - 4pt; 4. NÉBIH - Erdőfelügyelők - 3pt; 5. Gyulaj Erdészeti és Vadászati Zrt. - 2pt; 6. HM Budapesti Erdőgazdaság Zrt. - 1pt

Lövészet; női: 1. Varga Lászlóné - ÉSZAKERDŐ Zrt.; 2. Jánosi Mária - BAKONYERDŐ Zrt.; 3. Váczi Edit - Mecsekerdő Zrt.

Lövészet; férfi: 1. Kajzer Szabolcs - ÉSZAKERDŐ Zrt.; 2. Csernus Zsolt - NEFAG Zrt.; 3. Pongrácz Viktor - Mecsekerdő Zrt.

Lövészet; csapat: 1. ÉSZAKERDŐ Zrt. - 82pt; 2. Mecsekerdő Zrt. - 70pt; 3. Bakonyerdő Zrt. - 66pt

Sakk; női: 1. Czigoláné Németh Diána - ZALAERDŐ Zrt.; 2. Farkas Rita - SEFAG Zrt.; 3. Madarásné Hervai Piroska - SEFAG Zrt.

Sakk; férfi: 1. Papp Nándor - ZALAERDŐ Zrt.; 2. Németh József - ZALAERDŐ Zrt.; 3. Tomasz Findysz - Lengyel VIP

Streetball: 1. ZALAERDŐ Zrt.; 2. VADEX Mezőföldi Zrt.; 3. ÉSZAKERDŐ Zrt.

Tarokk: 1. Dr. Széles Attila - Pest Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága; 2. Meggyesfalvi István - HM Budapesti Erdőgazdaság Zrt.; 3. Schmotzer András - EGERERDŐ Zrt.

Úszás; mell, női: 1. Famosi Nikolett - NEFAG Zrt.; 2. Stefesik Viktória - KAEG Zrt.; 3. Drobnyné Pollák Margit - Vértesi Erdő Zrt.

Úszás; mell, férfi: 1. Vajda Márton - VADEX Mezőföldi Zrt.; 2. Szabó Péter - BAKONYERDŐ Zrt.; 3. Szabó Dániel - ZALAERDŐ Zrt.

Úszás; gyors, női: 1. Stefesik Viktória - KAEG Zrt.; 2. Drobnyné Pollák Margit - Vértesi Erdő Zrt.; 3. Csalánosiné Dukán Ágnes - Mecsekerdő Zrt.

Úszás; gyors, férfi: 1. Lovretics Tamás - ZALAERDŐ Zrt.; 2. Szabó Péter - BAKONYERDŐ Zrt.; 3. Benda Ákos - KEFAG Zrt.

Sárkányhajó: 1. Ipoly Erdő Zrt.; 2. ZALAERDŐ Zrt.; 3. Pilisi Parkerdő Zrt., Ipoly Erdő Zrt., ZALAERDŐ Zrt., Pilisi Parkerdő Zrt.

Jereb tanár úr 90 éves!

Azt mondják, hogy ma már nem olyan nagy kor a 75 év feletti, mert az átlagéletkor jócskán megemelkedett ennek meg annak köszönhetően. Nem a ...! Bizony, aki megéri, az tudja igazán megmondani, hogy hányan nem érik el, hányan nem élik meg. Mennyi egy időben született osztálytárs, évfolyamtárs, kolléga, barát, ismerős „ment el” örökre a csaknem évszázadnyi idő alatt. S különösen hosszú volt ez az idő azoknak, akik a drámai XX. században ették meg kenyerek javát. Abban a században, amelyben világháborúk, forradalmak, rendszerváltások, diktatúrák és hasonló társadalmi kellemetességek vetették

minduntalan kemény megpróbáltatások alá az emberek testét-lelkét.

*

Istennek (sorsnak, szerencsének stb., stb.) hála, dr. Jereb Ottó vasokleves erdőmérnök-tanár a megmondhatók között van.

Kissé furcsán, mert hivatalosan, mondhatni hidegen, szinte ridegen hangzik ez a „dr. Jereb Ottó” megnevezés. Mert ahogyan ezer és ezer egykori tanítványa, sok-sok tisztelője és barátja szívében él, Ő a „Tanár úr”, az „Osztályfőnök úr”, az „Ottó bátyánk”, az „Ottó bácsi” – kinek-kinek a viszonyulása szerint. Ez illik valójában az ő meleg, jóságot sugárzó tekintetéhez, a mindig belső derűt és bölcsességet tükröző arckifejezéséhez, higgadt, okos beszédéhez, egész egyéniségéhez.

Már javában benne járunk a XXI. században és amint irtuk az imént, Istennek hála, benne jár a Tanár úr is, mégpedig örömdetesen jó erőben - egészségben, Valójában még a XX. század embere ő, amint következő rövid(itett) életrajza is mutatja.

*

A csodálatos Észak-Erdélyben, a magyar és az egyetemes kultúra egyik nem kevésbé jeles-neves centrumában, Nagybányán született 1922. szeptember 2-án bányász családban. Azonban

onnan nemsokára Borberekre, onnan Óradnára, végül Kapnikbányára költözött a család. Az erdészpálya iránti mély vonzódása ezen a romantikus szépségű erdős hegyvidéken fogant meg lelkében, amit csak erősített az a körülmény, hogy a nyári iskolai szünetekben ideje jórészt erdei gyümölcsök és gombák gyűjtésével töltötte.

Középiskolai tanulmányait Szatmárnémetiben végezte, majd az érettségi után beiratkozott a soproni Erdőmérnöki Karra. Nemigen gondolta akkor, hogy ezzel a lépéssel sorsát, szinte egész további életét szorosan Sopronhoz fűzte.

Egyetemi tanulmányait a háborús események miatt az utolsó két évben társaival együtt neki is számos nehézség közepette kellett folytatnia. Oklevelét 1946-ban szerezte meg. Ezzel életének első szakasza, a felkészülés ideje lezárult.

*

1946-ban nem volt egyszerű dolog egy fiatal pályakezdő mérnöknek álláshoz jutni. Szerencséjére éppen akkor három tanársegédi állás is megüresedett az egyetemen, s Jereb Ottó kapott a lehetőségen. Az Erdészeti Növénytan Tan-székre került 1946. július 1- el a nemzeti hírnévnek örvendő tudós, dr. Fehér Dániel professzor (a legendás „Dani”) mellé. Aligha gondolta 1946-ban egyikük is, hogy röpké öt év múlva Fehér

Csapatverseny; eredményösszesítő:

1. ZALAERDŐ Zrt.	95
2. ÉSZAKERDŐ Zrt.	73
3. Mecsekerdő Zrt.	56
4. Vértesi Erdészeti Zrt.	39
5. KEFAG Zrt.	31
6. NEFAG Zrt.	30
7. KAEG Zrt.	29
8. NYÍRERDŐ Zrt.	25
9. Bakonyerdő Zrt.	21
10. Ipoly Erdő Zrt.	16
11. EGERERDŐ Zrt.	15
Szombathelyi Erdészeti Zrt.	15
12. Pilisi Parkerdő Zrt.	14
VADEX Mezőföldi Zrt.	14
13. SEFAG Zrt.	11
14. HM Budapesti Erdőgazd. Zrt.	10
15. Pest Megyei Kormányhivatal	7
16. NÉBIH - Füredi	5

Lengyel VIP	5
Románia	5
17. HM VERGA Zrt.	3
NÉBIH - Erdőfelügyelők	3
NÉBIH - Össz	3
18. GYULAJ Zrt.	2

Az EFDSz által eddig szervezett Országos Erdészeti és Faipari Sportnapok

I.	1996.	Felsőtárkány
II.	1997.	Kaposvár
III.	1998.	Miskolc
IV.	1999.	Gyöngyös
V.	2000.	Sopron
VI.	2001.	Budapest
VII.	2002.	Jánoshalma
VIII.	2003.	Verőce
IX.	2004.	Kecskemét

X.	2005.	Pécs
XI.	2006.	Tata
XII.	2007.	Nyíregyháza
XIII.	2008.	Nagykanizsa
XIV.	2010.	Győr
XV.	2011.	Vác
XVI.	2012.	Szolnok

Dánielnek milyen drámai körülmények között kell majd megválnia tanári katedrájától és kari dékán tisztségétől; tíz év múlva pedig már nem lesz az élők sorában sem.

Az ifjú Jereb Ottó az oktató munkában történő részvétele mellett erősítette növénytani és talajmikrobiológiai tudását. Bő egy esztendeig tevékenykedett a tanszéken, de ez elegendő volt ahhoz, hogy fellobbantsa és megerősítse benne a tudományos munka, az oktatás és a kutatás iránti vonzódást, elkötelezettséget.

*

Egy rövid, de hasznos kitérő következik ezután a gyakorlati erdőgazdálkodás területére: *1947. szeptember 1-től a Tanulmányi Erdőgazdaság dolgozója lett.* A Sopron-környéki erdők még jobb megismerése, a gyakorlati munka és a vállalatnál kiépített szívélyes kollegiális kapcsolatai is nagy segítségére voltak további munkája során.

A Magyar Állami Erdőgazdasági Üzemek (MÁLLERD), mint az állami erdőgazdaságok kiváló operatív irányító szervének 1949 februárjában történt megszüntetése, Erdőközponttá történt átszervezése után nyugtalan évek, szünni nem akaró átszervezések következtek az államerdészet életében. Ezért amikor az Erdészeti Középiskola Esztergomból Sopronba költözött és ott erdészeti technikusként folytatta működését, Jereb Ottó ismét élt a lehetőséggel. S szellemi hajlamai által is vezérelve, előbb külső óraadó tanárként, *1950 őszétől* pedig már a kiváló Tuskó László igazgatósága alatt működő kis ötfős *szaktanári testület rendes tagjaként ismét a szakoktatás mezejére lépett, hogy azután 42 évig le se jöjjön onnan.*

A korabeli munkajogi szabályoknak megfelelően hatvan éves korában *1982-ben vonult nyugállományba, de ezt követően még 11 évig folytatta mérnök-tanári munkásságát.*

*

A legtermékenyebb alkotó korszakot a technikai évek jelentették Jereb Ottó életében. Részt vett a technikumnak szinte a semmiből történő megteremtésében általában és ezen belül természetesen saját tantárgyai: az erdészeti növénytan, valamint az erdőműveléstan oktatási feltételeinek megteremtésében

(szertárak, gyűjtemények, demonstrációs anyagok). Egy gyakorló erdész szempontjából ezek nagyon fontos tantárgyak. Tanártársaihoz hasonlóan *nagy súlyt helyezett a gyakorlati képzésre,* amiben segítségére voltak a már említett jó helyi ismeretei és erdészeti kapcsolatai.

*

A jó iskolának egyik legfontosabb ismérve, hogy nem csak tanít, hanem nevel is. A vadászterdői – tatai – esztergomi történelmi gyökerű *soproni technikumra különösen jellemző volt, hogy nevelt is: fegyelemre, műveltségre, egymás iránti szolidaritásra, erdész hivatástudatra.*

Jereb tanár úr ebből a nevelési feladatból is kivette a részét. Ennek során *három elvet* állított maga és növendékei elé: szorgalom; becsület és igazmondás; szeretet (a haza, a szakma és egymás szeretete). Az elvetett mag jó talajba hullott és bő termést hozott.

Nevelői tevékenységének gyakorlati módszereihez tartozott, hogy az oktatáson túlmenően növénytani, gombaismereti, méhészeti és sakk *szakkört létesített és vezetett, s különféle versenyekre, vetélkedőkre is felkészítette tanulóit.* Hosszú ideig maga is *aktív sportoló volt.* A kollégium szuterénjében tekepályát épített ki, tekeszakosztályt létesített és a sakk mellett maga is tekézett. Vagyis a saját példájával nevelt ezen a téren is.

*

A Fehér Dániel professzor mellett tanársegédként eltöltött idő nem múlt el nyomtalanul Jereb Ottó életében; megfertőződött a tudományos kutatás szellemével. Az erdészeti növénytan és az erdőműveléstan tanáraként a soproni erdőkben a lucfenyő növekedése és morfológiai tulajdonságai közötti összefüggéseket vizsgálta. Az adatgyűjtésbe diákjait is bevonta, akiknek szellemi-szakmai fejlődésére ez a munka is javára vált. Mintegy 110 ezer adat (!) begyűjtése és feldolgozása alapján készített disszertációjának sikeres megvédésével *1969-ben elnyerte a műszaki doktori címet.*

*

Közben megnősült, *házasságából két fiú- és egy leánygyermek született. Ma már hét stramm unoka elégedett*

nagypapája. Néhány éve megvált szeretett Sopronától és családi szempontok miatt Gödöllőre, a város egyik kies részébe, a Szent István Egyetem (SZIE) közelébe költözött. Az erdőmérnöki stfétabotot a Tanár úrtól leánya, dr. Jereb Katalin vette át 1974-ben; ő a SZIE oktatója. A Jereb-név azonban, változatlanul erősen kapcsolódik Sopronhoz, mert idősebb fia, Prof.Dr. Jereb László a NyME Faipari Mérnöki Kar dékánja.

*

Maga Jereb tanár úr akkor sem tudna végleg elszakadni Soprontól, ha netalán akarná. Hiszen nincs olyan esztendő, amikor egykori növendékeinek ez vagy az a csoportja, ez vagy az az egykori osztály ne tartana találkozót a szeretett, kedves városban az iskola elvégzésének valamely kerek számú évfordulója alkalmából, vagy esetleg más okból. S ilyenkor mindig jön a meghívó a Tanár úr, az Osztályfőnök úr számára is; csak győzzön eleget tenni a sok meghívásnak.

Az idén szeptember 2-án azonban az egyéb „más ok” nem volt más, mint maga a Tanár úr! *Vagyis 90. születésnapjának,* ennek az irigylésre méltóan és imponálóan magas évfordulónak a megünneplése. S hol máshol jöttek volna össze ezzel a szándékkal egykori tanulói, tanártársai (köztük a szintén 90 éves dr. Kondor Antal erdőmérnök-tanár úr is), tisztelői, ha nem Sopronban, az egykori erdészeti technikum, a mai, Roth Gyula Kossuth-díjas professzorral elnevezett egyetemi gyakorló szakközépiskola és kollégium jól ismert, meg-hitt falai között?

*

Szakszervezetünk tagjai között is szép számban vannak olyan kollégák, akik dr. Jereb Ottó vasokleves erdőmérnök-tanár úr egykori növendékei voltak. Velük együtt, a magunk nevében is ezen az úton fejezzük ki jókívánatainkat; további szép születésnapok megérését erőben, jó egészséggel, boldogságban!

Király Pál

VADEX Mezőföldi Erdő- és Vadgazdálkodási ZRt.

A Mezőföldi Állami Erdőgazdaság, majd később Mezőföldi Erdő- és Vadgazdaság 1953-ban három kisebb erdőgazdaság egyesítésével jött létre. A VADEX Mezőföldi Állami Erdő- és Vadgazdaság állami vállalként 1990. január elsején a Székesfehérvári Megyei Bíróságon, mint Cégbíróságon lett bejegyezve. A vállalat 1993. július 1-én, az Állami Vagyonkezelő Rt. Ügyvezetése határozatával átalakult *VADEX Mezőföldi Erdő- és Vadgazdálkodási Részvénytársasággá*. 2005. decemberétől pedig már zártkörű részvénytársaságként működik, alaptőkéje 2011. december 31-én 1 879,3 millió Ft volt. A 2010. évi LII. törvénnyel módosított Magyar Fejlesztési Bank ZRt-ről szóló 2001. évi XX. törvény rendelkezései alapján a tulajdonosi jogokat 2010. július 13-tól a Magyar Fejlesztési Bank Zártkörűen Működő Részvénytársaság gyakorolja.

*

A VADEX Mezőföldi ZRt. elsődlegesen Fejér és kisebb részben Komárom megyében, 18 958 ha állami erdő és hozzá kapcsolódó más művelési ágú területen gazdálkodik a Kincstári Vagyon Igazgatósággal 1996-ban megkötött ideiglenes vagyonkezelői szerződésben foglaltaknak megfelelően. A védett terület összesen 3 351 hektár, amely a teljes terület 17,7%-a.

A társaság telephelyei és fióktelepei a gondnokságok, a fafeldolgozó üzemek, a vadfeldolgozó üzem, a központi műszaki üzem, a vadászházak, a közjóléti létesítmények és a kereskedelmi tevékenység üzemhelyiségei.

A kezelt erdőállományoknak megközelítően fele faanyagtermelést szolgáló erdő. A társaság északi területein hegyvidéki gazdálkodás folyik, a déli területeken kedvezőtlenebb adottságú, síkvidéki erdők találhatók. A társaság az erdő- és vadgazdálkodási feladatait öt erdő- és két vadászgondnokság látja el. A legnagyobb erdőgondnokság területe 6137 hektár, az átlagos terület 3792 hektár. Az értékesített saját fatermék mennyisége a 2010. évi 42,2 ezer m³-rel szemben 2011-ben elérte az 54,7 ezer m³-t.

A kitermelhető ipari választékok mennyisége, a piaci igények változása következtében 2011-ben az összes letermelt fa 24,3 %-a iparifa, a többi vastag- és vékony tűzifa. A vágásérett állomány alapvetően a cser, az akác, a tölgy, a bükk és az egyéb kemény állományokból tevődik ki. Ebből a legnagyobb mennyiséget képező cser a vadaskertekben található, mely állományok jelentős részben túltartottnak minősülnek. A 41 éven felüli faállomány területe 48,9%-ot tesz ki.

*

Az erdő- és vadgazdálkodás, illetve a vagyonkezelte területek működtetése során 2011-ben a társaság összes árbevételének megközelítően egynegyede teljesült. A vállalkozási tevékenységek adták a további háromnegyed részt, amelyben a legnagyobb arányt a vadfeldolgozás és a fafeldolgozás képezte. Fafeldolgozási tevékenység két üzemben zajlott, a Balinkai Fagyártmánytelepen és a Mezőfalvi Fűrészüzemben, ahol 2011-ben összesen 13 ezer m³ csomagolóanyag került előállításra. A Soponyai Vadfeldolgozó Üzembe 1463 tonna nagyvad alapanyag került be 2011-ben, ennek döntő többsége feldolgozásra került. A vadhús értékesítési árbevétel 92,8 %-a export piacokról származott 2011-ben. A társaság 2011-ben túlteljesítette a tulajdonos által elfogadott adózás előtti eredményét.

A társaság 2011. évi tevékenysége során elsődleges szempontként vette figyelembe az előző év foglalkoztatási szintjének megtartását, illetve a tevékenység folytatásához szükséges munkaerő biztosítása érdekében történő létszámnövelést. A 2011. évi üzleti év közfoglalkoztatottak nélküli teljes munkaidős átlagos statisztikai létszáma 276 fő, az összes foglalkoztatott létszám 2011-ben 285 fő, mely azonos volt az előző évvel. 2011. december végén ennek 46,7%-a szakszervezeti tag. 2012. első félévének végén a tagság létszáma meghaladta a foglalkoztatottak 50%-át! A társaságnál jelenleg egy elszámolási egység kivételével mindenhol van szak-

szervezeti tag. A szakszemélyzetnél a szervezettség az átlagnál magasabb.

*

A VADEX ZRt-nél működő alapszervezet nem elkülönült jogi személyiségként tagja az EFDSZ-nek.

A VADEX Mezőföldi ZRt-nél 2010-ben történt a korábbi években kötött Kollektív Szerződés megújítása a munkáltatóval, amely a vonatkozó jogszabályokhoz és az időszzerű változásokhoz igazította a munkaadói, munkavállalói jogokat és kötelezettségeket. 2012. évre a személyi jellegű kifizetések változása miatt alapvető változások következtek be a Cafeteria Szabályzatban, mely a Kollektív Szerződés melléklete. Ebben a dolgozók részére rendelkezésre álló bruttó keretösszegek emelkedtek, azonban a nettó juttatás összességében nem növekedett.

2012-ben júniusban a Pákozd-Sukorói Arborétumban került megrendezésre a hagyományosnak nevezhető dolgozói majális. A szervezésben a szakszervezeti tagok a szokásos aktivitással vették ki részüket. A majálison hagyományosan az összes dolgozó – nem csak a szakszervezeti tagok – vehettek részt családtagokkal. Külön öröm, hogy a nyugdíjasok részéről is sokan jelentek meg, ezzel is ápolva a még aktív VADEX dolgozók és a már senior korúak közötti jó kapcsolatot. A rendezvény sikerét jól mutatja, hogy a teljes létszám évek óta meghaladja a cég aktív munkavállalóinak összlétszámát.

A dolgozói érdekképviselőt gyakorlását nagyban segíti az a kedvező helyzet, hogy a vállalatvezetéssel az elmúlt években fokozatosan korrekt, mindkét fél érdekeit figyelembe vevő kapcsolat került kiépítésre. Ennek keretén belül hatékonyan lehet rendezni a problémás kérdéseket.

Górász László
VADEX SzB titkár

Munkavállalói érdekvédelem az EGERERDŐ Zrt-nél

A társaság történetében a második világháborút követő időszakra érdemes visszatekinteni. Azt megelőzően egyházi és más magántulajdonú erdők alkották a Zrt. által ma kezelt területeket.

A háború után ezeket a birtokokat átlamosították és az erdők állami tulajdonba kerültek. Ezeket az erdőket kezelték az ún. „MÁLLERD” erdőgazdaságok.

1950-ben a MÁLLERD megszűnése után létrejöttek az állami erdőgazdaságok. Jellemzőjük, hogy több-kisebb vállalat alakult. Nevezetesen a jogelőd cégünk egyik fele két vállalat volt, az Észak Mátrai Állami Erdőgazdaság és a Dél Mátrai Állami Erdőgazdaság. Később egyesült Mátrai Állami Erdőgazdaságra. Az egri székhelyű Nyugatbükki Állami Erdőgazdaság volt a harmadik.

*

A nagy változás 1970-ben következett be, amikor is a szándék a cégek ún. vertikális integrálása volt.

Ez a cél összevonásokat jelentett oly módon, hogy a környezetben lévő faipari üzemekkel együtt alakuljon ki a nagyvállalat.

Esetünkben az:

- ERDÉRT petőfibányai fatelepe - Petőfibánya
- Mátrai Állami Erdőgazdaság - Mátrafüred
- Észak-magyarországi Fűrészek Felneveti Üzeme - Felnevet
- Nyugat Bükki Állami Erdőgazdaság - Eger

egységekből alakult meg a *Mátrai Állami Erdő és Fafeldolgozó Gazdaság* – egri székhellyel.

Ezt követően – a 80-as évek derekán – csak névváltozás történt: Mátra-Nyugatbükki Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaság lett az új elnevezés.

Az 1992.évi LIII. törvény felhatalmazása alapján, a 126/1992. (VIII.28.) Kormányrendelet az Állami Vagyongazdálkodási Részvénytársaság felügyelete alá helyezte a Mátra-Nyugatbükki Erdő- és Fafeldolgozó Gazdaságot 1992. november 5-vel. Az 1992. évi LIII. törvény előírta a vállalat gazdasági társasággá alakulását. Az átalakulási terv készítése, a vagyonértékelés 1992-ben megkezdődött.

Az átalakulási terv elfogadásával az Állami Vagyongazdálkodási Részvénytársaság 1993. december 31-i időponttal alapította meg a Mátra-Nyugatbükki Erdő- és Fafeldolgozó Részvénytársaságot, az EGERERDŐ Erdészeti Részvénytársaság jogelődjét.

Az állami tulajdonú erdőket az 1995. évi XXXIX.sz.törvény az Áht. által szabályozott Kincstári Vagyon körébe sorolta.

2010. évtől az EGERERDŐ Zrt. irányítását a Magyar Fejlesztési Bank, mint tulajdonosi joggyakorló átvette.

*

Az Egererdő Zrt. Szakszervezeti Bizottsága a társaság jogelődeinél is folyamatosan működött, közel 100%-os szervezettséggel. 1992. évig a MEDOSZ tagja volt, majd az ekkor önállósult Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezetéhez (EFDSZ) csatlakoztunk, mint alapító tagok.

Az Egererdő Zrt. Szakszervezeti Bizottsága az EFDSZ származtatott jogi személyiséggel rendelkező civil szervezete. Valamennyi erdészetünkben, üzemünkben és a központban is működik alapszervezet, összesen 10 alapszervezettel rendelkezünk.

Az ügyvivő testület – a Vállalati Szakszervezeti Bizottság (VSZB) – 15 tagból áll. A VSZB tagjai az alapszerve-

zet titkárok, akik közül egyik választott látja el az elnöki teendőket valamint 4 fő szakmai képviselő és a választott VSZB titkár, akik a napi ügyeket intézik két testületi ülés között.

A VSZB évente legalább 4 alkalommal ülésezik az Üzemi Tanács tagjaival közösen. Évente egyszer ellátogatunk egy-egy alapszervezetünkhöz is.

A VSZB ülésekre minden alkalommal meghívást kap a Vezérigazgató úr, ahol tájékoztatást ad a társaság aktuális gazdasági helyzetéről, valamint a cég várható teljesítményéről.

Az üléseken kerülhet sor a Kollektív Szerződés módosításra, melyet előzetes előkészítés után tárgyal a testület.

Valamennyi ülésen tájékoztatást kapnak a testület tagjai az aktuális problémákról, valamint a titkár beszámoló az EFDSZ értekezletein elhangzottakról.

Minden év májusáig elfogadásra kerül az éves beszámoló, valamint az éves pénzügyi terv. Az elfogadott beszámoló kifüggesztésre kerülnek az egységeknél.

*

Alapszervezeteinknél aktív szakszervezeti élet folyik. Közös kirándulásokat, majálist, színházlátogatást szerveznek.

Már hosszú évek óta rendszeresen megrendezésre kerül valamennyi alapszervezetnél a Nőnap, mely alkalmából a hölgyeket köszöntjük. Hasonló rendezvényeken emlékezünk meg az urakról is minden évben Ivó nap alkalmából. Minden rendezvényt vállalati szinten szervezzük az EGERERDŐ Zrt. Vezetésének támogatásával.

Az EGERERDŐ Zrt.-nél az alapszervezet és a társaság vezetése közötti kapcsolat kiegyensúlyozott és eredményesnek minősíthető.

Ivádi László

forestpress

erdészet – faipar – vadászat természetvédelem

Családi nap a Csó-tónál

A Zalaerdő Zrt. két évvel ezelőtt teremtetette meg a *családi nap* hagyományát. Először a Bánokszentgyörgyi Erdészet, majd a Letenyei Erdészet rendezte meg a programot. Idén pedig a Nagykanizsai Erdészet kapta meg a szervezés jogát.

A rendezvény több célt is szolgál. Egyrészt lehetőséget biztosít az ismerkedésre, hiszen a megye távoli pontjain dolgozók gyakran csak névről ismerik egymást. Másrészt pedig remek alkalom a kikapcsolódásra.

A nagykanizsai Csónakázó-tónál – rövidebb, népszerű tevényt csak: a Csó-tónál – lebonyolított családi napon mintegy 360-an vettek részt a megye számos pontjáról. Itt senki sem unatkozott: horgászat, lovaglás, solymász bemutató, céllövészet, íjászat, tanösvény várt kicsikre és nagyokra egyaránt. Nagy sikere volt a „zöld játszóháznak”, amely – ahogyan a szervezők fogalmaztak – természetes szórakozást kínált: természetes alapanyagokat felhasználva készíthettek ajándéktárgyakat a gyerekek.

A hagyományos szemléletű játszóházban a kisebbek lelkesen gyúrták az agyagot, a kissé nagyobbak kukoricacsuhéból készítettek játékokat. Az ügyes kezű leányok (és anyukák) pedig fonalból szöttek-fontak karkötőket, ruhadíszeket, kis csigákat, pillangókat.

Minden korosztályban nagy sikerre volt a lovasprogramnak. A vállalkozó szelleműek lóra pattanhattak és lovaskocsis köröket is lehetett tenni. Polai Attila fiának lovasbemutatóját ámuldozva néztük; ehhez még sokat kellene gyakorolnunk...

Az ügyességünket kipróbálhattuk a kitelepített lőtéren is; sok patkány és kacsalelte halálát a program alatt (persze, csak céltáblák voltak). Az íjászkodni vágyók hagyományos magyar íjakat próbálhattak ki.

Az erdőben kialakított tanösvényen játékos feladatokkal birkóztunk meg: kitömött állatokat azonosítottunk, trófeákat kerestünk távcsővel, küzdöttünk a kürttel, s közben figyeltük Füge kuty

tya egerészését. Megcsodáltuk a karon ülő, félelmetes tekintetű héját és ölyvet, amelyek türelmesen viselték az érdeklődők kíváncsiságát.

Volt még kötélhúzás, horgászverseny (fakultatív sörösdoboz emelgetés). A kiváló „konyhaszemélyzet” mindenkit jóllakatott; egész nap készültek a töltött lángosok, ebédre pedig a vadhusfinomságok.

*

Jól sikerült, kitűnő hangulatban telt családi napunk volt a nagykanizsai Csó-tónál, sok-sok gyerekkel és felnőttel, sokféle programlehetőséggel. Unatkozni nem volt idő, éhezni és szomjazni sem hagytak senkit. Köszönet érte a Nagykanizsai Erdészet lelkes szervezőinek! Reméljük, még sok hasonló programban lesz részünk.

S a délutánra jelzett viharfelhők is megvárták az estét ...

Horváth Borbála

v.sz.b.-titkár
Zalaerdő Zrt.

4. CEP EXPO

A REECO Hungary Kft. budapesti székhellyel működő társaság neve nem ismeretlen lapunk rendszeres olvasói előtt. Rendezvényeinek egyikéről-másikáról már közöltünk tudósítást az elmúlt években Híradónkban. A német anyavállalatú cég a megújuló energiák előállításának és felhasználásuk elterjesztésének, valamint a hatékonyabb energiagazdálkodásnak egyik legismertebb hazai apostola (de az anyavállalat fiálái azonos témakörben tevékenykednek Ausztriában, Lengyelországban és Romániában is).

*

A REECO Hungary Kft. legközelebbi rendezvényére 2012. október 17-18-án kerül sor a Lurdy Konferencia- és Rendezvényközpontban (1097 Budapest, Könyves Kálmán körút 12-14.), amelynek a címe: CEP® Clean Energy & Passive House Expo Nemzetközi Kiállítás és Konferencia az energiahatékony és intelligens épületekről.

A téma jelentőségének érzékeltesére – az energiatakarékos és fenntartható építészethez fűződő általános egyéni és közösségi érdekeken túlmenően – talán elég azt az egyetlen érvet is megemlíteni, hogy az Európai Unió által megfogalmazott direktíva szerint 2020-tól már valamennyi új épületnek a közel nullenergiás követelménykörbe kell tartoznia.

Ebben a perspektivikusan fenntartható építészetben és energiagazdálkodásban az erdészet fontos szerepet játszik, mint a környezetbarát és megújítható energiahordozó tűzifa, valamint az egyik legjobb hőszigetelő tulajdonságú építőanyag, a fa előállítója.

*

A kiállítás fő témái (mintegy 1200 m² alapterületen):

– épületek energiahatékony építése, felújítása;

- műemlékvédelmi épületek energiahatékony felújítása;
- zéró energiafelhasználású passzív és új témaként – aktív házak;
- intelligens épületek, épületautomatizáció, smart metering, smart grid;
- energia tanácsadás, finanszírozás és az új támogatási rendszerek.

Tervezett konferenciátémák:

- energiahatékony, zöld épületek;
- II. műemlékvédelmi konferencia;
- légtechnika és hővisszanyerés;
- árnyékolástechnika.

*

A rendezők a korábbi évek tapasztalatai alapján mintegy 500 konferencia résztvevőre és kb. 1500-2000 szakmai látogatóra számítanak. Várják az erdészetben és a faiparban dolgozókat is!

k.p.

Erdő mélyén, tó partján...

Erdőgazdaságok horgászversenye, 2012.

Hagyományteremtő programnak adott csendes erdei helyszínt a *Gyulaj Erdészeti és Vadászati Zrt. kisdádi horgásztava*. Az erdőgazdálkodásban tevékenykedő szakemberek igen nagy számban keresik a kikapcsolódást vizek partján, horgászbottal kezükben. Ezért cégünk vezetése úgy gondolta, hogy a szokásos erdőgazdasági lövészversenyen kívül méretesszen meg ebbéli tudásuk és nem utolsó sorban szerencsájuk is. A résztvevők versenyszelleme mellé természetesen *vendégségbe vártuk a tópartra a barátságot, a jó hangulatot és az ismerkedésre is jó lehetőséget biztosító beszélgetéseket.*

*

A 17 kéttagú versenycsapat regisztrációt követő sorsoláson döntötte el, hogy melyik csapattag, melyik szektorban fogja megmutatni felkészültségét.

Az előző napi extrém, viharos időjárást követően igen csak örülhettünk a néha erősen szeles, de alapjában véve barátságos, napos időnek. Ugyan a szél igencsak beleszólt a végeredmény alakulásába, hiszen *a tartós északi nyomás „elvitte a halakat” a tó déli végébe*, ez a végelszámolás során egyértelműen meg is látszott a fogási eredményeken. De az is az igazsághoz tartozik, hogy a szerencse a jó helyválasztással két iga-

zán vérbeli versenyhorgász kollégának kedvezett, akik maximálisan ki is tudták használni a lehetőségben rejlő előnyüket.

Az eredetileg 4 órára tervezett viadal – közmegegyezésre – félórányi hosszabbítással lett megfejezve, mert a verseny végére kezdett elcsendesedni a szél és mindenki abban bízott, hogy még tud fordítani egyet az addigi eredményen. Ez így is történt, *a ráadásban még jó pár szép hal került szákba.*

*

A lefűjást követően a mérlegelést végző bírónak bőven akadt dolga. Elvértve akadt olyan horgász, akinél nem lett volna mit a mérlegelő szákokba tenni, legyen szó finomszerelűes úszós, rezgőspicces fenekező, vagy nehezebb felszereléssel próbát tévő versenyzőről. A kifogott halak a mérlegelést követően, a versenyhorgászat *„Fogd meg és ereszd szabadon”* szellemiségének jegyében visszakerültek életető elemükbe. *A 34 versenyző összes halfogása 88,17 kg volt.*

*

A csapat eredményt a két szektorban külön-külön elért helyezési számok összege adta, azonos helyezési szám ese-

tén a nagyobb kifogott tömeg döntötte el a helyezést.

A verseny végeredménye:

Első helyezett lett a *Bakonyerdő Erdészeti és Faipari Zrt.* csapata, 5. helyezési számmal és 18.340 g fogással.

Második lett a *Mecsekerdő Zrt.* csapata, 9. helyezési számmal és 7.110 g kifogott hallal.

A dobogó *harmadik* fokára a *HM Verga Zrt.* horgászhai állhattak, 11. helyezési számmal és 7.720 g fogással.

Negyedik a *Kisalföldi Erdőgazdaság Zrt.* csapata lett 11. helyezési számmal és 6.905 g fogással.

Ötödik hely jutott a házigazda *Gyulaj Erdészeti és Vadászati Zrt.* csapatának, akik 14. helyezési számmal és 8.858 g fogással zártak.

Hatodik helyet érte el a *Sefag Erdészeti és Faipari Zrt.* csapata, 14. helyezési számmal és 5.430 gramm hallal.

Egy ilyen jellegű rendezvény mesze túlmutat az öncélú versenyzésen, általa közeledhetnek egymáshoz földrajzi értelemben távol álló erdőgazdasági tájak és olyan információk, illetve szakmai tapasztalatok cserélhetnek gazdát, amelyek segíthetik a szakma fejlődését, sikereit is.

Gálos Csaba

Az Ernőbet-programról szóló törvény értelmében az Ernőbet-utalvány a Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány által kibocsátott, személyi jövedelemadó-ról szóló törvény szerinti, fogyasztásra kész étel, valamint szociális célból a törvényben meghatározott termék vagy

szolgáltatás vásárlására felhasználható utalvány. Az Ernőbet-utalvány kibocsátója a Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány, forgalmazója az MNÜA egy-személyes tulajdonában álló Nemzeti Üdülési Szolgálat Kft.

Magyarország Országgyűlése 2011. november 21-én elfogadta „Az egyes adótörvények és az azzal összefüggő egyéb törvények” módosításáról szóló törvényjavaslatot, amely 2012. január 1-től a béren kívüli juttatási elemek közé emelte az Ernőbet-utalványt.

Magyarország Országgyűlése elfogadta „Az egyes szociális tárgyú és egyéb kapcsolódó törvények” módosításáról szóló törvényjavaslatot, amely értelmében 2012. augusztus 1-től a települési önkormányzatok rendeletben írhatják elő, hogy a tízezer forintot elérő összegben folyósított rendszeres szociá-

lis segély esetében az ellátás összegéből ötezer forintot természetben, fogyasztásra kész étel vásárlására felhasználható Ernőbet-utalvány formájában fizetnek ki.

Ezzel egy időben Magyarország Országgyűlése elfogadta „A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény” módosításáról szóló törvényjavaslatot, amely szerint a települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága fennáll, természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Ernőbet-utalvány formájában.

www.ernobetutalvany.hu

Két új fontos törvény

Az Országgyűlés a közelmúltban többek között két olyan törvényt is alkotott, amelyek az erdészet szempontjából különösen jelentősek.

Az egyik a 2012. évi CXXVI. törvény a Magyar Agrár-, Élelmiszergazdasági és Vidékfejlesztési Kamaráról (röviden: agrárkamara törvény), amelyet a július 12-i ülésnapon fogadtak el és július 24-én hirdettek ki.

A jogszabály hatálya a Magyarországon lakóhellyel, tartózkodási hellyel, székhellyel vagy fiókteleppel rendelkező gazdákra, gazdálkodó szervezetekre és a címben megjelölt agrárkamara terjed ki.

*

E törvény 1. melléklete az önálló vállalkozók tevékenységi jegyzéke (ÖVTJ) alapján kódszám szerint felsorolja azokat a tevékenységi köröket, amelyek művelői agrárkamaraik tagoknak tekintendők. Ilyen például a karácsonyfa termesztés, a brikett és pellet gyártás, a vadgazdálkodási szolgáltatás is, továbbá a 021001-től 024003-ig terjedő erdészeti, erdőgazdálkodási tevékenység (kézi és gépi fakitermelés bér munkában is), a vadgazdálkodási és erdőgazdál-

kodási szakmai tervezés és szakértés, a gombaszakértés stb.

A 2. melléklet a tevékenységek egy-egy ágazati osztályozási rendjének (TEÁOR) jegyzéke alapján sorolja fel, hogy ki tekintendő az agrárkamara tagjának.

E két jegyzék alapján ki-ki megállapíthatja magáról, hogy agrárkamara tagnak számít-e vagy sem.

Nem keletkezik tagsági viszony azoknak a szervezeteknek vagy személyeknek az esetében, amelyek, akik az 5.§.(1), illetve (2) pontjában feltüntetett időben már tagjai voltak a Magyar Vadászkamarának, vagy más vadászati szakmai szervezet országos vagy területi szervének. Egyébként az agrárkamara létrejöttének napján a törvény erejénél fogva taggá válnak az említett jegyzékek szerinti tevékenységet folytató személyek és gazdálkodó szervezetek.

*

Ha a tagnak minősülő személy vagy szervezet még nem szerepel a cégnyilvántartásban, akkor köteles a kamarához bejelentkezni.

A tag kötelezettségei közé tartozik pl. a fontos adatokat tartalmazó adat-

szolgáltatás (eszközeiről, gépeiről, épületeiről, földjeiről stb.). Továbbá a tagdíj megfizetése, amit a kamara állapít meg sávós rendszerben és 1 millió forintig terjedhet. Meg nem fizetése esetén köztartozások módjára behajtható.

*

A másik fontos jogszabály a 2012. évi XLVI. törvény a földmérési és térképészeti tevékenységről, amelyet május 7-én fogadott el az Országgyűlés és május 22-én hirdették ki.

A jogszabály hatályával kapcsolatban természetesen elsősorban az erdészeti földmérési és térképészeti feladatok legfontosabb szervére, a NÉBIH Erdészeti Igazgatóságára gondoltunk. Azonban fontos az ilyen irányú tevékenységet folytató önálló természetes személyek és mérnöki irodák szempontjából is. Továbbá valójában jelentős szinte minden felnőtt magyar állampolgár szempontjából, aki ingatlanral rendelkezik.

Írásunk csupán első jelzés tagtársaink számára, figyelemfelhívó jellegű és távolról sem helyettesítheti a jogszabályok alapos tanulmányozását a végrehajtással érintettek részéről!

K.P.

A XXVII. Nemzetközi Ásványbörze

A termőhelyismerettani tantárgycsoporton belüli erdészeti ismeretek karbantartása szempontjából érdekes és jelentős, szokásos nyár végi – ősz eleji nemzetközi ásványbörzét (immár a huszonhetediket) Budapesten ismét a jól bevált, tágas helyen: a Magyar Vasúttörténeti Parkban bonyolította le a Kőország Kft., karöltve a Magyar Minerofil Társasággal.

Amint a Kft. ügyvezető igazgatójától, Pálkás László úrtól és a rendezvény adminisztrációs vonalát kézben tartó feleségétől, Hernádi Mártától megtudtuk, a kiállítók többsége természetesen magyar volt, de emellett még a következő 12 országból érkeztek kiállítók: Afganisztán, Ausztria, Csehország, India, Lengyelország, Németország, Olaszország, Oroszország, Pakisztán, Románia, Szlovákia, USA.

A börze említett tanulmányi értékét jelentősen emelte az a körülmény, hogy három nagy szakmúzeum kiállítást rendezett erre az alkalomra a helyszínen.

A Magyar Természettudományi Múzeum az idén kizárólag olyan darabokat mutatott be, amelyek az Elmúlt év során ajándékozás útján kerültek a birtokába. Például a Baselban élő dr. Arnóth József mineralógus drágakő-gyűjteményéből származó állatszobrokat és egy ritka, csiszolt „óceánjaspis” gömböt Madagaszkárról. Csepelről ál-meteoritok kerültek a múzeumba. A leginkább kőmeteoritokhoz hasonló, de nem kozmikus eredetű darabokat a meghatározás során szűrte ki a múzeum.

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Múzeuma (az 1774-ben Mathias Piller professzor által alapított egykori Ásványtár) egy alsó-sziléziai terepbejárás során gyűjtött új szerzeményeit állította ki, magyarázó

ábrák kíséretében: káliföldpát darabokat, gránit-füstkvarc tömböket stb.

A Hermán Ottó Múzeum (Miskolc) túlnyomó részben hazánk területén gyűjtött anyagból készített ásvány-csiszolatokot mutatott be. Ha nem látjuk ezt a kiállítást, akkor sohasem gondoltuk volna, hogy pl. a köztudatban olyan ásvány szegény vidékként ismert területen, mint Pörböly – mikrolin található.

A jelenlegi nehéz pénzügyi helyzet még a börzén is éreztette hatását. Kevesebb volt a külföldi kiállító, nyomottabbak voltak az árak, mind a natúr, mind a feldolgozott kövek esetében. Némely egységáras dobozból már 100 forintért is lehetett csinos darabot kihalászni.

A következő börzék közül ajánljuk tagtársainknak a november 4-én Mátrafüreden, az Erdészeti Szakképző Iskolában megrendezésre kerülőt, ahová a belépés ingyenes.

k.p.

Gábor Gusztáv (1942-2012)

Debrecenben életének 71. évében váratlan hirtelenséggel, valószínűleg szívhalál következtében otthonában elhunyt Gábor Gusztáv okl. erdőmérnök, aki 1942-ben Kolozsváron született, oklevelét pedig 1965-ben szerezte meg Sopronban.

Egész szakmai pályafutása az erdőrendezéshez és Debrecenhez, a Hajdú-Bihar megyei erdőkhöz fűződött. Hamvait – korábban kifejezett végakarátának megfelelően – a Tiszába hintették.

Ravatalánál Halász Gábor erdőmérnök, egykori egyetemi évfolyamtársa, később szolgálati előljárója mondott búcsúbeszédet. Ennek alapján idézzük fel röviden Gábor Gusztáv életének legfontosabb mozzanatait.

*

Édesapja vasutas volt és családjá mindig ott lakott, ahol az apa állomásfőnök volt; Gusztáv születése idején éppen Kolozsvárott. 1949-ben a fővárosba helyezték a MÁV Budapesti Igazgatóságára. Innen hurcolta el az Államvédelmi Hatóság indokolás nélkül a retgett Andrássy út 60-ba. Onnan a hírhedt kistarcsai, majd a recski internálótáborba került. 1953-ban szabadult, de csak segéd munkásként dolgozhatott a csepeli vasműben. Édesanyja a Patyolat Vállalat munkása volt.

Gusztáv ilyen nehéz családi körülmények között végezte a gimnáziumot Budapesten, majd érettségi után 1960-ban iratkozott be az Erdőmérnöki Főiskolára. Ott elsősorban a műszaki tantárgyak vonzották, főleg a geodézia; diplomatervét is ebben a témakörben készítette.

*

Oklevelének már említett, 1965-ben történt megszerzése után augusztus 1-el kezdte meg szakmai pályafutását a Debreceni Erdőrendezőiség üzemtervezőjeként. Ettől kezdve élete elválaszthatatlanul összeforrt Debrecennel, haláláig. 1978-tól csoportvezető, 1986-tól irodavezető. Az erdőrendezés átszervezése után 1997-től, az Állami Erdészeti Szolgálat működésének megkezdésétől tervezési igazgatóhelyettes nyugállományba vonulásáig. Közben posztgra-

duális képzés keretében 1978-ban környezetvédő és tájrendező szakmérnöki oklevelet szerzett Sopronban.

Hogy mit végzett csaknem négy évtizedes pályafutása alatt? Ahhoz ide kellene írni a magyar erdőrendezésnek erre az időre eső csaknem teljes történetét, aminek a terhé a 11 erdőrendezési iroda vezetője hordta a vállán. Hiszen nemigen volt olyan erdőrendezési feladat, amely ne jelent volna meg az irodák szintjén. Erdőrendezőnek lenni sohasem volt könnyű dolog, de az egykori Országos Erdészeti Főigazgatóság megszűnése, 1967 után különösen nem. Az út egyre rögzesebb, a lejtő egyre meredekebb lett...

*

Besskó Edittel 1966-ban kötött házasságából született három gyermeke közül Edit erdőmérnöki, Gusztáv erdésztechnikusi, Zsombor pedig az erdészeti technikum elvégzése után jogi oklevelet szerzett.

A Gábor Gusztáv által átadott stafétát ma leánya, Gábor Edit viszi tovább, természetesen Debrecenben, mint a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóságának vezetője.

K.P.

Természetvédelem Budapesten

Kezelési tervet fogadott el a főváros közgyűlése a hatáskörébe tartozó természetvédelmi értékekre vonatkozóan. A védelmi stratégia gerincét az élőhelyek fenntartása, lehetőség szerinti bővítése, értékeik megóvása, szükség szerinti helyreállítása képezi. Budapest kiemelkedik az európai fővárosok közül természeti adottságaival; különösen a budai oldal, de szép számmal akad természetes ökoszisztéma, vizes élőhely, stb. Pest határában is. A terv végrehajtásából komoly feladat hárul a Főkert Zrt. mellett a Pilisi Parkerdő Zrt-re, de még a 2011 októberében újjászervezett Budapesti Természetvédelmi Őrszolgálatra is.

(Forrás: „Hegyvidék”)

Címképünk és a belső borítóoldalunk fényképeit a XVI. Országos Erdészeti és Faipari Sportnapok alkalmával készítették a Nagykun-sági Erdészeti és Faipari Zrt. munkatársai, s a NEFAG Zrt. bocsátotta rendelkezésünkre, amiért e helyen is ismételt köszönetet mondunk. (A rendezvényről szóló tudósításunk a 12-15 oldalon olvasható.)

A hátsó belső borítóoldalon: a természet és az ember közös művése: lepkék ábrázolása a Magyar Posta által kibocsátott bélyegeken.

Hátsó borítóoldalunkon: fából alkotott művészi kompozíció a nyári Sziget Fesztiválon a főszínpad közelében. A fénykép Kálló Péter felvétele. (A képet a „Metropol” hírújság Szerkesztőségének szíves hozzájárulásával közöljük, ezt a lehetőséget is köszönjük.)

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI HÍRADÓ

XXII. évfolyam 3. szám.

Kiadja:

az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete,

1061 Budapest, Jókai tér 9.
Tel.: 331-4369; Fax: 331-9455
E-mail: efdsz@mailbox.hu

A Szerkesztőbizottság elnöke:

Dr. Halmágyi János elnök.

A szerkesztésben közreműködik:
Dr. Király Pál.

Nyomda:

CERBERUS Nyomdaipari Könyv- és Lapkiadó Kft.

1066 Budapest, Lovag u. 14.

Tel.: (06) 1-331-3042

E-mail: grafika@cerbi.hu

Felelős vezető:

Schmidt Gábor ügyvezető igazgató

A lap átlagosan negyedévenként jelenik meg.

Hírlapárusi forgalomba nem kerül, terjeszti az EFD Sz.

Erdészeti és faipari HÍRADÓ

XXII. évfolyam 4. szám, 2012. december

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI DOLGOZÓK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

A tartalomból:

Múlt és jövő év fordulóján

*

Napirenden: az új MTK

*

Zalában tanácskoztak
titkáraink

*

Erdők jó kezekben –
Nyírerdő Zrt.

*

Selmeci évfordulók –
selmeci ünnepek

*

Erzsébet-utalvány

*

Évtizednyi szolgálat

*

A soproni NRRC

*

Megnyitotta kapuit a Ligneum

*

A karácsonyi betlehem

*

Új helyre költöttünk!

	JANUÁR		FEBRUÁR		MÁRCIUS	
1	Kedd	Újév, Fruzsina	Péntek	Ignác	Péntek	Albin
2	Szerda	Ábel	Szombat	Karolina, Aida	Szombat	Lujza
3	Csütörtök	Genovéva, Benjámin	Vasárnap	Balázs	Vasárnap	Kornélia
4	Péntek	Titusz, Leona	Hétfő	Ráchel, Csenge	Hétfő	Kázmér
5	Szombat	Simon	Kedd	Ágota, Ingrid	Kedd	Adorján, Adrián
6	Vasárnap	Boldizsár	Szerda	Dorottya, Dóra	Szerda	Leonóra, Inez
7	Hétfő	Attila, Ramóna	Csütörtök	Tódor, Rómeó	Csütörtök	Tamás
8	Kedd	Gyöngyvér	Péntek	Aranka	Péntek	Zoltán
9	Szerda	Marcell	Szombat	Abigél, Alex	Szombat	Franciska, Fanni
10	Csütörtök	Melánia	Vasárnap	Elvira	Vasárnap	Ildikó
11	Péntek	Ágota	Hétfő	Bertold, Marietta	Hétfő	Szilárd
12	Szombat	Ernő	Kedd	Lídia, Livia	Kedd	Gergely
13	Vasárnap	Veronika	Szerda	Ella, Linda	Szerda	Krisztián, Ajtony
14	Hétfő	Bódog	Csütörtök	Bálint, Valentin	Csütörtök	Matild
15	Kedd	Lóránt, Lóránd	Péntek	Kolos, Georgina	Péntek	Nemzeti ünnep, Kristóf
16	Szerda	Gusztáv	Szombat	Julianna, Lilla	Szombat	Henrietta
17	Csütörtök	Antal, Antónia	Vasárnap	Donát	Vasárnap	Gertrúd, Patrik
18	Péntek	Piroska	Hétfő	Bernadett	Hétfő	Sándor, Ede
19	Szombat	Sára, Mórió	Kedd	Zsuzsanna	Kedd	József, Bánk
20	Vasárnap	Fabián, Sebestyén	Szerda	Aladár, Álmos	Szerda	Klaudia
21	Hétfő	Ágnes	Csütörtök	Eleonóra	Csütörtök	Benedek
22	Kedd	Vince, Artúr	Péntek	Gerzson	Péntek	Beáta, Izolda
23	Szerda	Zelma, Rajmund	Szombat	Alfréd	Szombat	Emőke
24	Csütörtök	Timót	Vasárnap	Mátyás	Vasárnap	Gábor, Karina
25	Péntek	Pál	Hétfő	Géza	Hétfő	Irén, Írisz
26	Szombat	Vanda, Paula	Kedd	Edina	Kedd	Emánuel
27	Vasárnap	Angelika	Szerda	Ákos, Bátor	Szerda	Hajnalka
28	Hétfő	Károly, Karola	Csütörtök	Elemér	Csütörtök	Gedeon, Johanna
29	Kedd	Adél			Péntek	Augusztá
30	Szerda	Martina, Gerda			Szombat	Zalán
31	Csütörtök	Marcella			Vasárnap	Hüsvét, Árpád

Boldog és sikeres 2013. esztendőt!

	JÚLIUS		AUGUSZTUS		SZEPTEMBER	
1	Hétfő	Tihamér, Annamária	Csütörtök	Boglárka	Vasárnap	Egyed, Egon
2	Kedd	Ottó	Péntek	Lehel	Hétfő	Rebeka, Dorina
3	Szerda	Kornél, Soma	Szombat	Hermína	Kedd	Hilda
4	Csütörtök	Ulrik	Vasárnap	Domonkos, Dominika	Szerda	Rozália
5	Péntek	Emese, Sarolta	Hétfő	Krisztina	Csütörtök	Viktor, Lőrinc
6	Szombat	Csaba	Kedd	Berta, Bettina	Péntek	Zakariás
7	Vasárnap	Apollónia	Szerda	Ibolya	Szombat	Regina
8	Hétfő	Ellák	Csütörtök	László	Vasárnap	Mária, Adrienn
9	Kedd	Lukrécia	Péntek	Emőd	Hétfő	Ádám
10	Szerda	Amália	Szombat	Lőrinc	Kedd	Nikolett, Hunor
11	Csütörtök	Nóra, Lili	Vasárnap	Zsuzsanna, Tiborc	Szerda	Teodóra
12	Péntek	Izabella, Dalma	Hétfő	Klára	Csütörtök	Mária
13	Szombat	Jenő	Kedd	Ipoly	Péntek	Kornél
14	Vasárnap	Örs, Stella	Szerda	Marcell	Szombat	Szeréna, Roxána
15	Hétfő	Henrik, Roland	Csütörtök	Mária	Vasárnap	Enikő, Melitta
16	Kedd	Valter	Péntek	Ábrahám	Hétfő	Edit
17	Szerda	Endre, Elek	Szombat	Jácint	Kedd	Zsófia
18	Csütörtök	Frigyes	Vasárnap	Ilona	Szerda	Diána
19	Péntek	Emília	Hétfő	Huba	Csütörtök	Vilhelmina
20	Szombat	Illés	Kedd	Szt. István, államalapítás ünnepe, Vajk	Péntek	Friderika
21	Vasárnap	Dániel, Daniella	Szerda	Sámuel, Hajnalka	Szombat	Máté, Mirella
22	Hétfő	Magdolna	Csütörtök	Menyhért, Mirjam	Vasárnap	Móric
23	Kedd	Lenke	Péntek	Bence	Hétfő	Tekla
24	Szerda	Kinga, Kincső	Szombat	Bertalan	Kedd	Gellért, Mercedesz
25	Csütörtök	Kristóf, Jakab	Vasárnap	Lajos, Patrícia	Szerda	Eufrozina, Kende
26	Péntek	Anna, Anikó	Hétfő	Izsó	Csütörtök	Jusztina
27	Szombat	Olga, Liliána	Kedd	Gáspár	Péntek	Adalbert
28	Vasárnap	Szabolcs	Szerda	Ágoston	Szombat	Vencel
29	Hétfő	Márta, Flóra	Csütörtök	Beatrix, Erna	Vasárnap	Mihály
30	Kedd	Judit, Xénia	Péntek	Rózsa	Hétfő	Jeromos
31	Szerda	Oszkár	Szombat	Erika, Bella		

Múlt és jövő év fordulóján

Jószerevel már csupán néhány nap és elmondhatjuk, amit már sokszor elmondtunk: ismét elmúlt egy év, s jön az új esztendő.

Az év fordulója hagyományos módon alkalmat ad az egyes embereknek is, a kisebb-nagyobb kollektíváknak is az elmúlt 12 hónapra történő visszatekintésre és az előnézésre, a jövő latolgatására, a tervezgetésre.

Tekintsük át mi is röviden a mögöttünk maradó 2012-es esztendő jelentősebb eseményeit, célszerű módon a nagyból a kicsi felé haladva, vagyis *szakmánkat a társadalom, a közélet folyamataiba ágyazottan szemlélve*.

Amikor ennek a cikknek a megírására készültem, megkérdeztem néhány mértékadónak tekintett kollégát: hogyan látják a szakmának, valamint annak a társadalmi közegnek a helyzetét, amelynek a keretei között működünk? Többféle választ kaptam. A lényegét azonban – ki ilyen, ki olyan kifejezéssel élve – mindegyikük úgy jellemezte: *a helyzet nehéz és bonyolult*. Volt, aki azt mondta: *zavaros*.

Folytatódott a globális válság

Az ekként jellemzett helyzet persze nem csupán kis hazánkra jellemző, hanem globális jelenség. A bennünket közvetlenül érintő Európai Unióra pedig még inkább vonatkoztatható. A tisztának, kiszámíthatónak tűnő jövőkép a 2008-ban kirobbant világgazdasági válsággal vált zavarossá.

2008 szeptembere óta a világ többé már nem ugyanaz, mint előtte volt. A nemzetközi bankrendszer csaknem-összeomlása egy nagy eszmének vetett véget. Az emberek elvesztették a polgári piacgazdaság rendszerébe vetett hitüket. Azt, hogy ez a rendszer belső tulajdonságainál fogva képes a folyamatos automatikus önkorrekciókra. S ha nem is teljesen tökéletes, de a legjobb mindazon társadalmi-gazdasági rendszerek közül, amelyeket az emberiség eddig feltalált.

A bedőlés szélén ingadozó bankokat azután roppant összegű közpénzeket – s részben a betétesek pénzén – konszolidálták. Másfél-két év múlva pedig kijelentették, hogy a válság levonulóban van. Azután még a kisemberek is érezték, hogy valami nem stimmel. Majd kiderült, hogy a válság itt lappang, sőt csendben suttogett, hogy még az elsőnél is nagyobb, mélyebb hulláma várható. Bárhogyan is próbálták a politikusok a helyzetet csitítani-szépíteni, egykori nagy vezérünk, Rákosi Mátyás elvtárs kifejezésével élve „a helyzet fokozódott”. Sőt betört a krízis magába a politika szférájába is; vezetőket, politikusokat, kormányokat sodort el és a kilábalás utáni tömegvagyódás újakat vetett felszínre. Nagy ígéretek mellett drákói intézkedések következtek ezután. Gazdasági növekedés helyett azonban recesszió, a munkanélküliség és az infláció növekedése, a reálbérek és a nyugdíjak értékcsökkenése, a nyomor terjedése jelentette a folytatást.

2011-12-ben az Európai Unió is megrendült, különösen kontinensünk déli tájain. A gazdagabb észak pedig kezdte megunni a szegényebb dél és közép-kelet szakadatlan támogatását, csimpaszkodását, kunyerálását. Félig burkoltan bár, de felmerült a kérdés: *hogyan tovább, EU?* Két tömbre szaka-

dunk, gazdagokra és szegényekre? Vagy dobjuk szét az egészet, vagy legyen egy erős központi irányítás alatt álló szoros föderáció? (Persze, az utóbbi a gazdagok primátusával.)

Egy állandó téma: az IMF kölcsön ügye

Mind e közben kis hazánk meghirdette a világtőke elleni szabadságharcát, a külföldi bankkölcsönök béklyójából való kiszabadulást. Amíg 2011-ben a devizahitelek megsegítése és a kolontári vörösiszap-katasztrófa következményeinek felszámolása volt a közéleti gumicsont, addig a 2012-es esztendőn szinte egy napra sem megszakadó vörös fonalként húzódott végig az IMF kölcsöntárgyalások ügye. Egy éve még büszke magyarokhoz illő keménységgel mutattunk ajtót a bank néhány tárgyalójának, közölve kölcsönfelvételi feltételeinket. Azután következett a véget érni nem akaró „kellene is a kölcsön, meg nem is” című csiki-csuki játék, a média által pávatáncnak elkeresztelt nyilatkozat-sorozat. Nem, nem kell nekünk a világbanki kölcsön, megállunk a saját lábunkon is, mondták. Csupán a biztonság kedvéért... de hát esetleg a jövő tavaszra mégis ...

A birodalom azonban megmutatta, hogy nem fából van a kardja. Bár a tárgyalások részleteit nem köthették a nyilvánosság orrára, annyi kiderült, hogy a hitelügylet kapcsán bevetették az EU-t is. A 2004 óta ímmel-ámmal folyó túlzottdeficit-eljárás egyszerre csak keménnyé vált hazánkkal szemben. S nyomába jött a Matolcsy-csomag I-nek elnevezett kemény megszorítások kollektívája. Ettől már kissé elszorult az emberek torka. Különösen akkor, amikor kiderült, hogy *gazdasági növekedés helyett a számítottnál rosszabbul alakul a magyar gazdaság teljesítménye*. Sőt, a megjelent kommentárok azt sem tartották kizártnak, hogy negatívumba csap át az eredmény, ami már több, mint recesszió: valóságos válság. Az euró forintárfolyama is 300 forint fölötti hektikus táncolásba kezdett, mígnem azután a megszorítások bejelentésének hatására 286 forint táján lassan megállapodott.

Matolcsy-csomag 1. és 2.

A politológusok a Matolcsy-csomag I-gyel kapcsolatban kimutatták azt a kormányzati szándékot, hogy a társadalom terhelését nem akarják csupán a munka világára, a gazdaságra, a dolgozókra rátestálni, hanem a társadalom minél nagyobb felületére igyekeznek szétteríteni, a bankoktól a közsféráig.

Ekkor még úgy tűnt, hogy ezt a nyomást talán valahogyan ki lehet gazdálkodni, úgymond, a 3% alatti költségvetési hiánycél tartása érdekében, amit az EU most már folyamatosan követel. Ki kell bírni, mondták, különben baj lesz az EU-s támogatások körül. Sok milliárd forinttól eshetünk el. Márpedig tényleg nem tudni, hogy mi lenne ezzel az országgal, ha a kohéziós és más alapok lezárulnak előttünk. Ez az érv még a hazai euro szkeptikusokat is elnémítja.

Közben a miniszterelnök is megszólalt és megindította az Új Nemzeti Konzultáció 2012-t (erről írtunk Híradónk előző számában), sőt már szóba állt egyes szakszervezetekkel is.

Október 6-án a gyászos megemlékezések mellett bejelentették a Matolcsy-2. csomagot is, vagyis azt, hogy 2013. január 1-el un. egyenlegjavító programot indít a kormány, amely újabb hatalmas összeggel, 397 milliárd forinttal tetézi meg az eddigi súlyos megszorításokat.

Őszi élénkülés a politikában

Ebben az évben a közélet jóval csendesebb volt, mint 2011-ben. Erről is írtunk Híradónk előző számának 6-9. oldalán „Elmúlt a hosszú nyár” címmel.

A viszonylagos nyugalom októberben ért véget. Az 1956-os forradalom emléknapiján már tíz- és százazrek jelentek meg a pesti utcákon és az Országház előtt a politikai rendezvényeken. Bajnai Gordon volt miniszterelnök, a Haza és Haladás Egyesület elnöke egyik oldalán Kónya Péterrel, a Magyar Szolidaritási Mozgalom vezetőjével, a másikon Juhász Péterrel, az Egymillióan a sajtószabadságért (Milla) csoport vezetőjével meghirdette az „Együtt 2014” együttműködési mozgalom megalakítását.

A 2014-es parlamenti választás, s még inkább az azt megelőző (2010 esetében is korán, még 2009-ben megkezdett) kampányidőszak közeledtével már valószínűsíthető volt, hogy megjelenik valamilyen politikai formáció a többiekől távolságot tartó semleges centrum retorikájával és természetesen a kormányváltás jelszavával. Annak lehetősége is felmerült, hogy a Lehet Más a Politika (LMP) lép majd fel ezzel a centrum-igénnyel. Most azonban váratlanul az „Együtt 2014” kissé szokatlan (bár nem példátlan) civil – egyesületi – mozgalomként jelent meg a pártpolitika porondján a „Kormányváltást! Rendszerváltást! Korszakváltást!” hármas jelszavával.

A mozgalom megjelenése zavart keltett az ellenzéki oldalon státusának alkotmányjogi tisztázatlanságával és jelszavának homályos tartalmával, s fokozta az ellenzék egyébként is megosztott voltát. Úgy tűnik, hogy a legkellemetlenebb helyzetbe a centrumszerepre kacsintgató, mind az MSzP, mind a Fidesz részéről kiábrándult szimpatizánsok és szavazók átcsábításában bízó LMP került a rivális megjelenésével.

Ezek után méltán felmerülhet a kérdés Szakszervezetünk tagságában is: *lesz-e Magyarországnak ütőképes, valódi „zöld” pártja 2014-re? Olyan párt, amely érdemben felvállalja az ökopolitika, benne az erdészet és erdőgazdálkodás parlamenti politikai érdekképviseletét is?*

Bonyolult, nehezen kiszámítható mozgású társadalmi környezetünk rövid áttekintését annak a dilemmának a felvetésével fejezzük be, hogy a *járások*, mint közigazgatási egységek közel négy évtized utáni újrateremtésének, 2013. január 1-el történő újraindításának lesz-e hatása az erdészeti igazgatásra, az erdőfelügyelet rendszerére is?

Az agrárium fejleményei

Ami közelebbi környezetünket, az agráriumot illeti, ezen a téren a *Darányi Ignác Terv* bejelentésével, beindításával kezdődött január 16-án az év a Vidékfejlesztési Minisztériumban. Ezen részt vett és beszédet mondott dr. Orbán Viktor

miniszterelnök is. Az eseményről tudósítást közöltünk idei első lapszámunkban.

Beszédében a miniszterelnök többek között azt mondta, hogy 2011-el lezárult az átmenet zűrzavaros éve, ami után a konszolidáció éve következik. Ennek keretében áttekintik a földdel kapcsolatos jogszabályokat is.

Valóban, a *földről és annak forgalmazásáról* szóló törvény megújításának témája végig húzódott az egész esztendőn, persze újabb és újabb politikai vitákat gerjesztve. Ezek főleg arról szóltak, hogy a családi gazdaságok vagy a nagyüzemek jelentik-e a mezőgazdaság jövőjét? Továbbá: a földforgalmazás teljes liberalizálásának viszonyai között meg lehet-e akadályozni jelentősebb magyar termőföld-mennyiség külföldi vevők kezére jutását?

A földkérdés körüli politikai harcok áldozatává vált Prof. Dr. Ángyán József, a VM parlamenti államtitkára, aki alapkonceptiójának veszni válása láttán maga dobta be a törülközőt. Pozíciójában Budai Gyula elszámoltatási kormánybiztos követte. Ez egyúttal a közvéleményt foglalkoztató és irritáló korrupciógyanús ügyek további vizsgálatának végét is jelentette anélkül, hogy az 1990-es években lebonyolított több gyanús nagy kárpótlási, illetve privatizálási ügylet világossá vált volna.

Az erdészetet is érintő ügyek

Valahányszor olyan ügy kerül a közélet napirendjére, amely a föld tulajdonlását is érinti, az államerdészeti dolgozók többsége legott összerezzen: vajon ez miként érinti majd hivatásgyakorlásának célját és mindennapi kenyerét jelentő állami erdők tulajdonlását, legalább is kezelését?

Azon a napon, amikor az új földtörvény tervezetét az általános vitára a Parlamentnek benyújtották, dr. Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter a VM-ben rövid sajtótájékoztatót tartott.

Az „Erdészeti és Faipari Híradó” feltette a kérdést, hogy az új törvény lehetővé teszi-e majd akár természetes, akár jogi személyek részére *állami erdők megvásárlását*? S ha igen, milyen feltételekkel?

A válasz: az állami földek, így az állami erdők forgalmazását is külön jogszabály fogja szabályozni. Az általános politikai törekvés az állami földek mennyiségének gyarapítása. Ez azonban nem jelenti azt, hogy állami tulajdonban tartsanak egyes olyan erdőrészeket, amelyek esetében ez nem indokolt.

A miniszterelnök által januárban megemlélt jogszabályfelülvizsgálat szakmánkat közvetlenül is érinti, mert *módosítani fogják a 2009. évi erdőtörvényt is*. Az erdészet ezzel kapcsolatos javaslatait az Országos Erdészeti Egyesület munkálta ki, s több szakmai egyeztető tárgyalás után hamarosan átadja az illetékes állami szerveknek.

Az agrárium és benne az erdészet komoly próbatétele volt a *hosszú forró és aszályos nyár*, amely nemcsak a szántóföldi kultúrákat, főleg a kukoricásokat, de az *erdősítéseket is megtizedelte*. A feketefenyveseket évek óta sújtó száradásos pusztulás felgyorsult, s az *erdőtűzek* is megszáporodtak. A nyár végén a vidékfejlesztési miniszter bejelentette, hogy vízgazdálkodási és aszálystratégiát dolgoznak ki. Ez nyilván-

valóan az erdészetet is érinteni fogja, s nem csak az ártéri és más vizes élőhelyeken folytatott erdőgazdálkodást.

Az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság október végén *Országos Tűzmegeelőzési Tanács* létrehozását jelentette be ismeretterjesztő-felvilágosító jelleggel, az élet- és vagyonbiztonság, az emberi tudatosság fokozása és a tűzmegeelőzés érdekében. Ennek *erdészeti fontosságát* mindjárt a bejelentés alkalmával *hangsúlyozták*.

A gazdaság, a munka világa

Visszatekintésünk során most már a Szakszervezetünket leginkább érintő *munka világához* érve, ezen a téren a legfontosabb, hosszabb távra kiható fejlemény az új *Munka Törvénykönyvének megalkotása* és július 1-el történt életbe léptetése volt. Ezzel a témával már foglalkoztunk korábbi lapszámainkban is, foglalkozunk jelenlegi számunk más helyén is. Most csak a sok kritika summázatát említjük meg: *ez a törvény nem munkavállaló-barát törvény*.

A magyar gazdaság helyzetére ugyanaz a nehézség a jellemző, amit bevezetőnkben az egész közélet jellemzőjeként említettünk. A hön áhított gazdasági növekedés ebben az évben sem indult be, sőt a helyzet romlott. A gazdasági „növekedés” 1 % körüli, de inkább az alatti, s bármikor átesaphat recesszióba. Jelentős eredményként tálalta a média október végén azt a statisztikai adatot, ami szerint 80 ezerrel többen dolgoztak akkor, mint az egy évvel korábbi azonos időszakban. (Pontosabban: ennyivel több volt most a foglalkoztatottak száma.) Sajnos, ellentmondásos módon *a munkanélküliségi ráta* viszont nem változott: 10,4%! Ez csaknem pontosan megegyezik az EU átlagával.

Bérek és keresetek

Meglehetősen nehéz a bérek és keresetek nemzetgazdasági szintű alakulását röviden jellemezni, mivel jelentős különbségek állnak fenn a közszolgálati szféra és a versenyszféra között, a szellemi és a fizikai dolgozók között, a vezető menedzsment és a közvetlen termelésirányítók között, az állandó munkaszerződéssel rendelkezők és az alkalmi munkavállalók között, a minimálbéren dolgozók és a közmunkások között, s az egyes szakmák, foglalkozási ágak között stb.. A téma iránt közelebbről érdeklődők a Központi Statisztikai Hivatal rendszeres időközönként kiadott ilyen irányú jelentéseinek tanulmányozását nem nélkülözhetik.

Ezek előrebocsátásával nagy általánosságban talán úgy jellemezhetjük a 2012-ben kialakult helyzetet, hogy a nettó átlagkeresetek 1,5-2 %-kal emelkedtek a bázisidőszakhoz képest. Ezt azonban lerontotta a fogyasztói árak, elsősorban a napi közfogyasztási cikkek, az energia és egyes szolgáltatások árának hullámozó, de összességében emelkedő tendenciája. Ezért a reálkeresetek végül is 3-4 %-kal csökkentek. Egyes – mondhatni hagyományosan gyenge – területeken, mint pl. az oktatás és az egészségügy, a keresetsökkenés enél is nagyobb volt. A nyugdíjasok gondjait pedig a fogyasztói kosarukban többlet nyomó élelmiszer- és gyógyszerárak emelkedése növelte.

Szaktanásk helyzet

Ha ezek után összevetjük szaktanásk helyzetét a bennünket körülvevő, rózsásnak éppen nem mondható társadalmi körképpel, akkor érdekes módon azt mondhatjuk, hogy *az erdészet szinte egy kis oázis a sivatagban*. Állami erdőgazdasági részvénytársaságaink helyzete stabil, veszteséges vállalatunkról ebben az évben sem tudunk. (Persze, egy-két kissé „gyengélkedő” mindig akad, de ennek sem a szóban forgó vállalatok gazdálkodásának gyengeségei, hanem inkább kedvezőtlen külső tényezők az okai.)

Fő termékünk – a fa – keresettségnek örvend és ennek tulajdoníthatóan *az évi fakitermelés mennyisége országos viszonylatban már a nyolc millió br. köbméter fölé emelkedett*. Vannak, akik már aggódnak is emiatt.

Az viszont egyértelműen sajnálatos, hogy *az erdőtelepítés – a húsz évvel korábbi helyzethez hasonlóan – ismét „leült”, megtorpant*. Kétségtelen, hogy ez az alacsony tőkehozzámmal működő és viszonylag lassan megtérülő zöldberuházás nemigen vonzza a magántőkét. Az állam pedig köztudottan beruházási forráshiánnyal küszködik. A 25-26 %-os országos erdősültség eléréséről egyesek már csak mint illúzióról vagy vízióról beszélnek. Majd meglátjuk.

Az elmúlt év jelentős fejleménye volt a *Natura 2000* természetvédelmi oltalom alatt álló erdőterületeken folytatott erdőgazdálkodáshoz nyújtott kompenzációs támogatás fokozása, illetve kiterjesztése a 4/2012.(IV.27.) VM rendelettel, amely számos erdőgazdálkodót érint. S a természetvédelmi területhálózat eme kategóriájának a 275/2004.(X.8.) sz. kormányrendelet alapján történt kijelölése óta jogos, de nem elégitett igényként élt az érintettek körében.

Állami erdőgazdaságaink – ahhoz képest, hogy az év elején még bizonytalanság nyilvánult meg felsőbb irányításuk részéről a bérek befagyasztásával kapcsolatban – az előírt bérkompenzáció határidőre történt végrehajtásán túlmenően bizonyos mértékű bérfejlesztést el tudtak érni. Ennek technikája társaságunként eltérő volt: egyes cafeteria-elemek alapbérbesítése, a bérfejlesztés valamely plusz-követelményhez kapcsolása stb.

Szakszervezetünknek a jövő évi bérfejlesztésekre vonatkozó javaslatáról a titkáraink országos értekezletéről szóló tudósításban olvasható tájékoztatás jelenlegi lapszámunkban. Szükségesnek tartjuk továbbá, hogy az egyenruha juttatás hosszan húzódó ügye minden jogosultat érintően végre mielőbb rendeződjön.

Jövő évi kilátásaink

Az elmúlt év eseményeinek dióhéjban történt áttekintése után vessünk egy pillantást az előttünk álló 2013-as esztendőre és próbáljuk meg előrejelezni, hogy mi vár ránk az új esztendőben.

Egy évvel korábban hasonló éértékelő cikkünket azzal zártuk: úgy tűnik, hogy a következő 2012-es esztendő sem lesz lényegesen könnyebb 2011-nél; baljós jelek máris mutatkoznak.

(folytatás a 4. oldalon)

Napirenden: az új MTK

A magunk mögött hagyott 2012. év egyik legjelentősebb eseménye volt a munka világa, a dolgozó emberek szempontjából az új Munka Törvénykönyve megalkotása és július 1-el történt életbe léptetése. (A továbbiakban a rövidség kedvéért: MTK.)

A jogszabály minél alaposabb megismerése a piacgazdaság viszonyai között komoly érdeke elsősorban a munkavállalóknak, de érdeke a munkáltatóknak és az érdekképviselői-érdekvédelmi szervezeteknek is.

A kis kötetre rúgó törvény feldolgozása, „megemésztése” azonban nem könnyű feladat. Annak érdekében, hogy ezt aktivistáink, vállalati bizottsági titkáraink számára megkönnyítsük, az Elnökség egy interaktív jellegű konferenciát rendezett Budapesten az OKISZ Thököly-úti székházában.

A konferencia a Faipari, Bútoripari és Erdészeti Ágazati Párbeszéd Bizottság támogatásával és működési céljának megfelelően lett megszervezve. A rendezvényre meghívást kapott – és örömeinkre el is fogadta – a Fagazdasági Országos Szakmai Szövetség, amely az FBE APB céljait is integráló ágazati kollektív szerződésünk megkötése során a munkáltatói oldalt jelenti. Mőcsényi Miklós úr, a FAGOSZ főtítkárának elnökle mellett. Továbbá konföderációnk, az Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülés, valamint két erdészeti részvénytársaságunknál tevékenykedő Mezőgazdasági, Erdészeti és Vízügyi Dolgozók Szakszervezete is.

A konferencia említett interaktív jellege azt jelentette, hogy az előadó előzékenységének, rugalmasságának köszönhetően megfelelő időközökben már menet közben is lehetett kérdezni, sőt vitatkozni is.

Cikkünk csak rövid, tájékoztató jellegű tudósítás lehet, hiszen az órákig tartó rendezvény anyagának közléséhez talán Híradónk egész terjedelme is kevés lenne.

Az MTK megismerésének célja: a konfliktusok minimalizálása

Dr. Halmágyi János, Szakszervezetünk elnöke megnyitójában abban jelölte meg a konferencia célját, hogy legyenek együtt, üljenek le egy asztalhoz a 22 állami erdőgazdasági részvénytársaság munkáltatói és munkavállalói képviselői, mert nagyon fontos az MTK egységes értelmezése. A jobb megismerésnek a célja pedig a konfliktusok minimalizálása, a munkabéke megőrzése.

Az elnöki megnyitó után az előadó: Prof.Dr. Gyulavári Tamás, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Munkajogi Tanszékének vezető docense vette át a szót. Személyében széles látókörű, alaposan felkészült, gyors észjárású, jó kapcsolatteremtő és előadói képességű, rokonszenves szakembert ismertünk meg, aki fiatal-középkorú kiléte mellett is alaposan jártas a munkajog mindennapi gyakorlatában, vagyis a jogalkalmazás területén is.

Sokkal nagyobb ma az alku lehetősége

Gyulavári úr előadásából is kivilágolt az MTK-nak az az általános tulajdonsága, amit már mások is szóvá tettek (mi is), hogy ez bizony nem munkavállaló-barát törvény. Sokkal jobban kedvez a munkáltatóknak, mint ahogyan azt a magyar társadalom eddig megszokta.

Ezután jóval nagyobb tere lesz a megállapodáson alapuló szabályozásnak a korábbiaknál. Sokkal nagyobb az alku lehetősége, mint eddig bármikor, miközben a felek: munkaadó és munkavállaló nem azonos súlycsoportban bokszolnak. Ezért is volna nagyobb szükség az erős érdekképviselőkre. Továbbá: ugrásszerűen megnőtt a törvénytől való pozitív vagy negatív irányú eltérések lehetősége, ezek száma, de úgy, hogy ezek a lehetőségek is inkább a munkáltatók kezében vannak. Így például elég nehéz megemésztetni azt az elvet, ami szerint az egyoldalú munkáltatói jognyilatkozatok (magyarul: utasítások) elvileg megállapodás jellegűek.

Még sok az értelmezési gond; idő kell a régi és az új MTK közötti átmenet nehézségeinek kikopásához, eltűnéséhez. Annál is inkább, mert az új MTK sok helyen hézagossá tűnik, ami az elkészítése során fennállt kapkodó sietőségre utal.

Szűkült a szakszervezetek jogköre

Az előadó – az aktuális hallgatósági igénynek megfelelően – részletesebben foglalkozott az MTK-nak a szakszervezetekre, valamint a kollektív szerződésre vonatkozó előírásaival. A kérdések többsége is leginkább ezekre a témakörökre irányult.

Az MTK-ban a 271-272. szakasz vonatkozik a szakszervezetekre, a 276. pedig a kollektív szerződésre. Az már első olvasatra is világos, hogy a szakszervezetek jogköre szűkült; például a kifogásolási és az ellenőrzési joguk megszűnt.

(folytatás az 5. oldalról)

Az események azt mutatják, hogy nem bizonyultunk rossz jósoknak, bár nem kellett egy éve sem különösebb prognosztikai képesség egy ilyen mondat papírra vetéséhez.

Sajnos, most sem tudunk lényegesen optimistább prognózist nyújtani. A gazdaság alacsony szinten való stagnálása, a 6 % fölötti infláció, a 10 % fölötti munkanélküliség, nemzeti fizetőeszközünk ingatag volta, az EU-s támogatási alapok beszüküléssel való fenyegetettsége, a saját beruházási források elégtelensége, a nemzetközi gazdasági válságból fakadó politikai problémák, a bejelentett pénzügyi megszorítások önmagukban is elég okot adnak a borúlátásra. A tapasztalat

ráadásul azt mutatja, hogy az előre látható gondokhoz mindig gyorsan járulhatnak váratlanul felmerülő, a helyzetet tovább súlyosbító újabb problémák is.

Szakszervezetünk számára a fő feladat továbbra is az, hogy minél nagyobb a szakmára, tagtársainkra nehezedő terhelés, annál inkább erősítsük a szakma egységét és az egymás iránti szolidaritást. S küzdjünk a rendelkezésünkre álló szerény eszközökkel a munkavállalók jogaiért, tisztességes javadalmazásáért és munkakörülményeiért.

Egy mindenkiért – mindenki egyért!

Király Pál

Az MTK táblázatosan meghatározza, hogy mekkora munkaszerződéssel rendelkező munkavállalói létszám után állíthat a szakszervezet egy fő ún. *védett* szakszervezeti tisztségviselőt. A lista az 1-500 fő = 1 funkcionáriussal kezdődik, ami valószínűleg valamennyi állami erdőgazdasági társaságunk esetében alkalmazható és ezen felül telephelyenként még +1 fő. A „telephely” fogalma azonban tisztázatlan.

A szakszervezeti tagdíj munkáltató által történő levonása a bérkifizetéskor: a jövőben megállapodás tárgya.

Mi számít bele a bérbe és munkaidőbe?

Nem határozza meg szabatosan az MTK a munkabér fogalmát sem, vagyis azt, hogy mi számít bele a munkabérbe, pedig ez egy kardinális kérdés pl. a nyugellátás megállapítása során. (Pótlékok, prémium, jutalom, cafeteria stb.)

Az viszont már nem kérdéses, hogy a *munkaközi szünet*, például a korábbi félórás ebédidő *többé nem része a munkaidőnek*. Tehát, a példánál maradva, nincs fizetett ebédidő.

Vitatottabb és így ez a továbbiakban tisztázandó témák közé tartozik, hogy az *úti idő sem számít bele a munkaidőbe*. Régebben, ha a munkára történő megjelenés helye és a munkavégzés helye nem esett egybe, hanem a kettőt utazással kellett áthidalni, akkor a munkaidő attól az időponttól számított, amikor a munkavállaló a munkára felkészült állapotban a munkáltató rendelkezésére állt. Jelenleg tehát ez a téma sem teljesen tisztázott.

Kérdőjelek az ÁKSz körül

Bonyolult az ágazati kollektív szerződés (ÁKSz) témája is. Odáig még nagyjából érthető a törvény, hogy az ágazatban is, a vállalatnál is a munkaszerződéssel rendelkező munkavállalók 10%-ának szakszervezeti tagnak kell lennie ahhoz, hogy a szakszervezet jogosult legyen kollektív szerződés megkötésére. Ágazatunkban ez a kritérium teljesül. A problémák az ágazati és a helyi, vállalati, másként a magasabb és az alacsonyabb hierarchiájú kollektív szerződések egymáshoz való viszonyánál kezdődnek. Gyakorlatilag: hol, mi, meddig, mikor, hogyan térhet el a

helyi kollektív szerződés az ágazatitól? „Ütheti-e” a hierarchiailag alacsonyabb fokozatú szerződés a magasabbat, s milyen jogalapon?

Ezeknek a kérdéseknek a boncolgatása során az a kép alakul ki, hogy a mai kollektív szerződés már nem az a szerződés, ami a klasszikus időkben, a *tarifális szerződések korszakában* volt. Bár a koalíciós kényszer elve ma is fennáll, de a megkötött ÁKSz már nem terjed ki automatikusan, a törvény erejénél fogva egy-egy egész nemzetgazdasági ágazatra (foglalkozási körre, iparágra stb.), vagyis azokra is, akik nem csatlakoztak az aláírói körhöz.

Át kell gondolni a helyzetet

Ennek persze ma is megvan a jelentősége, de főleg akkor volt, amikor a minimálbér és a garantált bérminimum összegére nézve csak központi ajánlás létezett -től -ig határok megjelölésével, de a konkrét összeget már a kollektív szerződések rögzítették. Ma már azonban ezek a számok nem ágazati béralku tárgyát képező számok, hanem kormányhatározatban évről évre kiadott utasítások.

Mivel átmeneti időt élünk, indokolt volt az általánosan felvetett konzultációs kérdés: *jelenleg érvényesek-e a korábban megkötött (ágazati, vállalati) kollektív szerződések?* A válasz: igen, ha a szerződést korábban megkötő szakszervezet az imént említett kritérium szerint jelenleg is jogosult a szerződéskötésre.

Ez a szabály arra készíti Elnökségünket, hogy újragondolja az ÁKSz-szel kapcsolatos politikáját. Az Elnökség ugyanis már huzamos idő óta szinte folyamatosan fáradozik egy új ÁKSz megkötésén. Erről többször írtunk Híradónkban is. Az ügy azonban nehezen megy előre, elsősorban a munkáltatói oldalon jelentkező elvi problémák miatt (jogértelmezési gondok stb.).

Lehetséges azonban, hogy most leegyszerűsödik a feladat mindkét oldal számára, mert új szerződéskötés helyett egy közös *jogszerűségi felülvizsgálattal* aktualizálni lehetne a meglévő ÁKSz-t, bizonyos mértékű célszerűségi vizsgálatot is beleértve. Az eredményt már nagyon várják titkáraink is.

Figyelemmel kell lennünk arra is, hogy a törvény szerint *egy ágazatra csak egy kollektív szerződés köthető*,

ágazatunk területén azonban több szakszervezet is tevékenykedik, ebből a szempontból nyilván nem állunk egyedül a nemzetgazdaságban.

Tanulmányozni kell a jogszabályokat!

Dr. Gyulavári Tamás tanár úr többek között még felhívta a figyelmet arra is, hogy a köztulajdonban álló munkáltatókra, állami vállalatokra speciális szabályok is vonatkoznak. Továbbá az ágazati párbeszéd bizottságokról szóló 2009. évi LXXIV. törvényre, valamint a 2011. évi CVI. törvényre, amely szerint a kollektív szerződés hatálya a közfoglalkoztatottakra nem terjed ki.

Az előadó végül felhívta a figyelmet arra is, hogy az új Munka Törvénykönyvét egy kis kötet formájában kiadta a szegedi OMI Kft. Ára mérsékelt: 2.500 forint. Ajánlotta – s ajánljuk mi is – beszerzését és rendszeres tanulmányozását minden érdekelt kollégánk számára.

Összefoglalóan megállapíthatjuk, hogy az új Munka Törvénykönyvének szakszerűbb, jobb megismerése érdekében szervezett munkajogi konferencia *igen hasznos volt*. S mi több: a kiváló előadónak, dr. Gyulavári Tamás tanácskezelő egyetemi docens úrnak köszönhetően *igen élvezetes is* (ami egy ilyen száraz jogi téma esetében „nem semmi”)!

Érdeklődéssel várjuk a folytatást!

K. P.

Tudomány- és technikatörténeti ankét

A Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségének (MTESZ) Tudomány- és Technikatörténeti Bizottsága – tucatnyi más hasonló tevékenységi profilú szervezettel és intézménnyel együttműködve – már a 29. alkalommal rendezett háromnapos ankétot Budapesten. A rendezvény fő tárgya a tudomány-, technika- és orvostörténet témáinak és tárgyainak képi ábrázolása volt. A plenáris üléseken és a szekciókban összesen több mint 60 előadás hangzott el. Közöttük szakmánkat dr. Tóth Sándor László okl. faipari mérnök „Gyűjteményi képi ábrázolások – faiparosok, erdőszeti oktatás” című érdekes, képekkel illusztrált előadása képviselte.

Zalában tanácskoztak titkáraink

Vállalati, intézményi titkáraink testülete a Zalaerdő Zrt. vezetőségének és Szakszervezeti Bizottságának meghívása alapján a vállalatához kihelyezve tartotta országos értekezletét. A tanácskozás lebonyolításához kiváló infrastruktúrát nyújtott a Bánokszentgyörgyi Erdészet szentpéterföldei vadászháza.

Időszerű feladataink

A titkári tanácskozást az Elnökség ülése előzte meg, amelyet dr. Halmágyi János, Szakszervezetünk elnöke vezetett.

Az elnök tájékoztatást adott a folyamatosan levő munkákról. Elmondta például, hogy szakszervezeti konföderációnk, az Értelmiségi Szakszervezeti Tömörülés felhívására szakágazatunkra vonatkozóan a jövő évre a közszférában 20%-os nettó béremelést javasolt az EFDSz, a cafetériára vonatkozóan is. A versenyszférában pedig 6-10%-os béremelés 5%-os cafetéria-emelést.

Javaslatunkat a számítottánál nagyobb infláción túlmenően azzal is indokoltuk, hogy ágazatunk több évi erőfeszítésünk ellenére még mindig történelmi lemaradásban van a nemzetgazdasági átlaghoz, illetve a velünk összehasonlítható ágazatokban elért személyi jövedelmekhez képest, bár a fagazdaság huzamos idő óta szép termelési eredményeket nyújt.

Elmondta Halmágyi János azt is, hogy hosszú idő után dr. Orbán Viktor miniszterelnök októberben végre találkozott szakszervezeti vezetőkkel és a jelzések szerint kilátás van arra, hogy ez az eszmecsere folytatódni fog az ágazati szakszervezetekkel.

Szakszervezetünk intenzíven foglalkozik az új Munka Törvénykönyve munkavállalói érdekvédelmi szemponttól történő feldolgozásával, jobb megismerésével. Ennek érdekében többek között konferenciát szervez munkajogász specialista előadó bevonásával. (Ez azután nem sokára meg is történt. Az erről szóló tudósítás Híradónkban külön cikkben olvasható.)

A zalai erdő- és vadgazdálkodás

A titkárok értekezletén részt vett Horváth Ferenc, a Zalaerdő Zrt. gazdasági vezérigazgató-helyettese, valamint Hopp Tamás, a Bánokszentgyörgyi Erdészet igazgatója. Az előbbi úr az erdőgazdasági részvénytársaság egészének, utóbbi pedig az erdészetének tevékenységéről adott tájékoztatást. Az ülés Zalába történt kihelyezésének az egyik célja ugyanis az volt, hogy titkár kollégáink képet kaphassanak az ország valószínűleg legjobban prosperáló erdőgazdaságáról.

Horváth Ferenc úr tájékoztatójából megtudtuk, hogy a 30%-os erdősültségű Zala megye 118 ezer hektár erdejéből a Zrt. 56 ezer hektáron gazdálkodik. Fő tevékenységük természetesen a fakitermelés, aminek a lehetőségét 100%-ban kihasználják. Ez ebben az évben 368 ezer nettó köbmétert jelent. A társaság tervezett nyeresége 420 millió forint. Egy köbméter fa értékesítése kb. 10 ezer forint nyereséget hoz a vállalatnak.

Zala hazánk legendás vadászterületei közé tartozik, elsősorban a gímszarvas szempontjából. Ám amint Horváth kolléga úrtól megtudtuk: nincsen öröm üröm nélkül. Ugyanis olyan magas a vállalatra nehezedő vadkár összege, hogy az már-már a vadgazdálkodási ágazat nyereségességét veszélyezteti.

Oázis a sivatagban: egy beruházó vállalat

Igen figyelemre méltó volt a Vezérigazgató-helyettes úrnak az a közlése is, amely a cég beruházásaira vonatkozott. Ennek éves összege mostanában évi 500 millió - 1 milliárd forint között mozog! Döntően az erdei feltáró hálózat fejlesztését, továbbá építkezéseket, gép- és járműbeszerzéseket jelent.

Azért tartottuk ezt figyelemreméltónak és öröndetesnek, mert köztudott, hogy mostanában, a gazdasági válság közepette nemzetgazdasági viszonylatban a termelő beruházások volumene milyen alacsony szinten áll a magyar vállalatok, vállalkozások körében.

Titkáraink érthető módon különös figyelemmel hallgatták a munkaügyi

adatokat. A Zalaerdő Zrt. bruttó statisztikai létszáma 420 fő, ebből a teljes munkaidőben foglalkoztatottak száma 400 fő. A keresetszínvonal 2012-ben 3 millió forint. Az erdészek keresete havi 120-200 ezer forint között szóródik, a legjobban keresőké 220 ezer Ft.

Befejezésül Horváth Ferenc vezérigazgató-helyettes úr hangsúlyozta: fontos volna, hogy legyen már ágazati kollektív szerződés! (Ezzel a témával „Napirenden: az új MTK” című írásunkban foglalkozunk Híradónknak ebben a számában.)

A közmunka nem alternatívája a szakmunkának

Hopp Tamás erdőmérnök, erdészeti igazgató úr tájékoztatójában elmondta, hogy a Bánokszentgyörgyi Erdészet húsz község határában fekvő 8.120 hektár erdőterületen gazdálkodik. Ez a terület 16 erdészkerületre, illetve hat vadászkerületre van felosztva. Fizikai dolgozóik száma 46 fő, de e mellett számos vállalkozóval is dolgoznak. Legfontosabb fafajuk a bükk (bár van még akác is). Ám az egyik nagy gondjuk, hogy a klíma közismert változása, vagyis melegebbé és szárazulása miként fogja érinteni ennek a fafajnak a jövőjét, amelynek a faanyaga már most is jelentős mértékben álszesztes.

Az erdőműveléssel kapcsolatban figyelmet érdemlő megjegyzése volt Hopp kolléga úrnak, hogy a közmunka nem alternatívája az erdőművelési szakmunkának. Nagy a fluktuáció is a közmunkások körében.

A fakitermelést rövidfás technológiával folytatják. Ez az információ azért is volt érdekes számunkra, mert még jól emlékszünk: nem is olyan régen éppen a zalai erdőgazdaság volt az ún. hosszúfás fakitermelési rendszer őshazája és a vállalat akkori főmérnöke, néhai dr. Andor József erdőmérnök volt annak egyik apostola.

Az erdészet egyik specialitása, hogy még ma is 109 kilométer erdei vasutat üzemeltet, amelyből 32 kilométer a korlátolt közforgalmú személyszállításra engedélyezett pályahossz.

Intenzív a zalai vadgazdálkodás

A vadászkerületek említett száma is jelzi, hogy a vadgazdálkodás milyen közelről érinti ezt az erdészetet is. Egyrészt a vad, másrészt a vadkár csökkentése érdekében sok vadföldet művelnek és dám vadaskertetet is üzemeltetnek. Érdekes megoldás, hogy az összes értékesíthető vadászati területek egy tételben megveszi egy német vadászati vállalkozó, így a lebonyolítás már az ő gondja.

Maga a tanácskozás helyszíne, az 1925-26 táján felállított, nagyon szép, patinás és hírneves szentpéterföldi vadászház is kiemelkedő objektuma az ugyancsak nemzetközi hírnévnek örvendő zalai vadgazdálkodásnak-vadászatnak. (A vadászház történetét az „Erdészeti Lapok” 2012. évi októberi számának 318. oldalán megírta jeles erdészettörténészünk, Szakács László okl. erdésztechnikus, Bedő-díjas.)

A vállalati tájékoztatók elhangzása után dr. Halmágyi János elnökünk Szakszervezetünk tevékenységéről és törekvéseiről adott tömör tájékoztatást a vállalati szakemberek számára, amit azután mintegy a gyakorlatban illusztrált maga a titkári értekezlet, az időszerről témák és feladatok megvitatása is. (A CEP elnökségének átvétele; a Sportnapok fejlesztése; a jövő évi bérezés; az új Munka Törvénykönyvének feldolgozása; jogsegély-szolgálat esetleges felújítása; taglétszámfejlesztés; az új egyenruha ügye; a nyugdíjasok körében folytatott munka stb.)

A Lenti Erdészet munkássága

Az értekezlet második napján a titkárok Lentibe utaztak, ahol Gróf András erdőmérnök úr, a Lenti Erdészet igazgatója adott tájékoztatást az egység munkájáról annak szép, új irodaházában.

A Zalaerdő Zrt. 4.sz. Lenti Erdészete: nagy erdészet. 15.500 hektár erdőterületen gazdálkodik, vadászterülete pedig ennek csaknem a duplája. Északi tájain sok magánerdő is van és a tulajdon szerinti területkeveredésből átjárhatósági konfliktusok származnak. Nem egy helyen úthasználati díjat kell ezért fizetniük.

Az erdőállományok változatosak. Sok az elegyes-vegyes erdő. A főfajok: erdeifenyő 40%, tölgy 25%, bükk

10%; a többi 10%: cser, gyertyán, akác, lucfenyő. Az állományok jó minőségűek, élőfakészletük hektáronként 500-600 bruttó köbméter.

Az évi fakitermelés az utóbbi években mintegy 100 ezer nettó köbméter. Ennek kb. 80%-a, 75-80 ezer köbméter a véghasználat.

Az erdőfelújítást, ahol csak lehet, természetes úton végzik, még az erdeifenyvesekben is. Nagyon fontos, hogy a vágás után ez gyorsan megtörténjen és a talaj ne gyomosodhasson el, mondja Gróf András. Ugyanis a vegyszeres gyomirtás azután az Európai Unió előírásaiba ütközik.

Ahol nem megy a természetes felújítás, ott erdősitene, évente mintegy 100 hektárt. Ezen túlmenően telepítenek is erdőt, évente 20-40 hektárt.

Mind az erdőművelés, mind az erdőhasználat során figyelemmel kell lenniük arra, hogy területükből 1.200 hektár szigorúan védett természetvédelmi kategóriába tartozik, 5.000 hektár pedig „Natura 2000” terület.

Ami a munkaviszonyokat illeti, összlétszámuk 115 fő, ebből 55-en a Lenti Fűrészüzemben dolgoznak. Továbbá jelenleg 84 közmunkással, valamint 200 vállalkozóval dolgoznak együtt. A fahasználat minden mozzanatát vállalkozók végzik, úgy, hogy a gépeket a részvénytársaság szerzi be és bérbe adja számukra. A közelmúltban például egy „Sampoo” harvesztet vásároltak, amely naponta 2.000 köbméter fát képes kitermelni!

A nagy gímikák hazája

Az összesen mintegy 30.000 hektáron folytatott vadgazdálkodás és vadászat persze a Lenti Erdészet életében is fontos szerepet játszik. Hiszen köztudottan világszínvonalú gímsszarvas-trófeák teremnek erre felé.

Az évi lelövés szarvasból 600 darab, vaddisznóból 1.200-1.300 darab. Disznóskertjeikben 700-800 vaddisznó él. A vadászatok alkalmával a középkorú selejt bikák kilövésére koncentrálnak, a fiatal bikákat kímélik. Ez a jövő minőségi vadállományának a biztosítója.

Itt is magas a vadkár összege, amiben azonban bizonyos spekulációk is benne rejlenek. Az idén például a kukoricásokban keletkezett hatalmas aszálykár egy

részét is az erdőgazdaság számlájára próbálták rácsempészni egyes gazdák.

Az aszály az Erdészet mintegy 600 hektárt kitevő lucfenyveseiben is pusztított, megtetézve a szűkárt.

Megőrizték a Lenti Fűrész

A tájékoztató meghallgatása után Lukács Ferenc úrnak, az Erdészet feldolgozási ágazatvezetőjének kalauzolása mellett a Lenti Fűrészüzemet tekintet meg a titkárok csoportja.

Az országos titkári tanácskozás Zalaába történő kihelyezésének ugyanis az egyik fontos célja éppen az volt, hogy Szakszervezetünk munkájának a faipari dolgozók körében történő erősítése érdekében vezető aktivistáink reális helyzetképet, közvetlen tapasztalatokat szerezzenek az egyre fogyatkozó-sóványodó elsődleges faipar körében egy még normálisan működő, stabil termelő egység mai állapotáról.

A nagy múltú, még az egykori Esterházy hercegi hitbizomány által 1923-ban létesített Lenti Fűrészüzem e célra megfelelőnek látszott. Második virágkorát az 1960-as, '70-es években élte, amikor még 300 dolgozóval működött és évente 70 ezer köbméter alapanyagot dolgozott fel. Az 1989-es rendszerváltás utáni évek itt is kritikus időszakot jelentettek, de az akkori vállalatvezetés szerencsére nem dobta oda az üzemet („bizonyítási, megfelelési kényszerből”) a bűnösen meg gondolatlan privatizáció prédájává. A termelés ugyan itt is súlyos mértékben visszaesett, de az üzem megmaradt az állami erdőgazdasági részvénytársaság kezelésében. A dolgozói létszám jelenleg 55 fő, a feldolgozott alapanyag mennyisége pedig évi 15 ezer köbméter.

A fa hasznosítása 100%-os

A bölcs döntés gyümölcseit a Zalaerdő Zrt. ma már élvezheti. A kitermelt faanyag Horváth Ferenc által említett 100%-os hasznosítása itt megvalósul. Ugyanis az aprítékká feldolgozott vékony faanyagot és a szelvényáru gyártása során keletkezett fűrészüzemi hulladékot is a közelmúltban elkészült pelletgyártó üzemben tovább feldolgozva, értékes és egyre keresettebb tüzelőanyagot gyártanak. A pelletgyártáshoz szükséges hőenergiát pedig az ugyan-

csak *nem régi hőközpontban* a még pelletnek sem alkalmas kéregből és más hulladékból termelik.

Így valóban elmondható, hogy az erdőből kitermelt faanyag Lentiben maradéktalanul, rügyig-bimbóig iparilag hasznosul. A továbbfeldolgozást azonban még tovább kívánják fejleszteni, de azt egyelőre nem tudtuk meg, hogy miként. Sejtéseink vannak.

Lenti ma is mintauzem

Örömmel tapasztaltuk, hogy az üzemben kifogástalan rend és tisztaság uralkodik, a porelszívó légtechnika jól működik, a dolgozók használják az előírt munkavédelmi felszereléseket, a gépészettség magasfokú. A készárutérén a fűrészárut gondosan kezelik, védik. A készletet első ránézésre kissé magasnak találtuk, de kalauzunk, Lukács úr elmondta, hogy az áru rendszeresen, periodikusan cserélődik. Azt még Gróf András úrtól hallottuk, hogy *a fűrész-üzem évi 650 millió forinttal járul hozzá az Erdészet és egyben a vállalat árbevételehez.*

Sajnos, *mozgalmi szempontból* azt találtuk, amire nagyjából számítottunk is: *a szervezettség alacsony.* Az egyik megkérdezett munkásnő őszintén meg is mondta: nem sok értelmét látja, hogy

fizesse a tagdíjat, ha az mégoly mérsékelt is. Ez a szerény tapasztalat is megmutatta: *tagtoborzási akciótervünkben nagyon gondosan ki kell munkálni, hogy miért érdemes ma szakszervezeti tagnak lenni.*

Múlt és jelen összefonódása

A program következő állomása a Zalaerdő Zrt. lenti üzemi múzeumának megtekintése volt a fűrészüzem tözsom-szédságában.

A múzeumot a Csömödéri Áll. Erdei Vasút lenti végállomásának egykori épületében rendezték be két teremben.

Az egyik helyiségben a kisvasút történetét mutatják be tárgyi emlékek, írásos és fotódokumentumok. A kiállításához kapcsolódóan Kalita Mihály úr, a vasútüzem jelenlegi vezetője tartott érdekes előadást, történelmi ismertetést. Amit pedig az *üzem mai helyzetéről* mondott, az kb. megegyezik a többi még meglevő erdei vasúttal: nagy a közönségigény a romantikus kisvasút iránt, szükség van rá, fejlesztettek is, fejlesztenének tovább is, de a pénz... A vasút nemcsak költséges, hanem veszélyes üzem is; az erdőgazdaság illetékes dolgozóit büntetőjogi felelősség terheli az üzembiztonságért, nem lehet viccre venni a dolgot. De ha közönségigény

van a közjóléti szolgáltatás iránt, akkor arra közpénzből kell(ene) áldozni!

A másik helyiségben a „Göcsej kincsei: az erdő és a fa” című kiállítás hasonló módon a nagy múltú zalai erdő- és vadgazdálkodás történetéből ad ízelítőt. Irigylésre méltó szakmai antikvitásokat, nagy értékeket tartalmaz mindkét gondosan elrendezett, szép kiállítás. Kár, hogy nem kapható róluk egy ábrákkal bőven illusztrált ismertető kiadvány.

A múzeum megtekintése és a közeli Denis Étteremben elköltött ebéd után még egy kis délutáni lenti városnézés következett. Majd a társaság erdei vasútra szállt, hogy Szentpéterföldre utazzon. S már az este sötétjében, kissé fáradtan, de élményekkel és tapasztalatokkal telítve érkezett meg szállására.

*

Titkáraink kétnapos kihelyezett zalai értekezlete a vadászházban közös vacsorával ért véget; köszönet a szíveslátásért a ház személyzetének! A meghívásért, a sok szép élményért és hasznos tapasztalatért pedig köszönet a Zalaerdő Zrt. menedzsmentjének, Szakszervezeti Bizottságának és titkárnak, az egész rendezvény gondos főszervezőjének és szíves háziasszonyának, Horváth Borbála kolléganőnek!

Király Pál

Erdők jó kezekben – NYÍRERDŐ Nyírségi Erdészeti Zrt.

Az akácgazdálkodás és a dámszarvas-világrekordok - ezekről nevezetes elsősorban a Magyarország észak-keleti részén gazdálkodó NYÍRERDŐ Nyírségi Erdészeti Zrt. A társaság kilenc erdészettel Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében, mintegy 60 ezer hektár állami tulajdonban lévő területet – ezen belül közel 56 ezer hektár erdőt – kezel. Az erdészetek gazdálkodása elhelyezkedésükből adódóan igen változatos. A jó termőhelyi adottságok mellett, természetesen vannak gyenge minőségű termőhelyek is, ahol az erdészeknek minden szaktudásukra szükségük van, hogy az elvárt eredményeket elérhessék. Megtalálható itt a kedvezőtlen adottságú futóhomok, a kedvezőbb humuszos homok, kisebb mértékben a

barna erdőtalaj, az öntés- és réti talajok. Ezek mellett hullámtéri élőhelyek, buckaközi mocsarak, fűzlápok sokasága járul hozzá a táj változatosságához és az erdészeti munka sokszínűségéhez. Az erdők faállományának összetétele igen változatos, az erdőállományok akár 5-10 fafajt is tartalmazhatnak. Az őshonos fafajokból álló erdők mellett jelentős a kultúrerdők és ültetvények aránya is.

*

A NYÍRERDŐ Zrt. által kezelt erdőterületeken a „Nyírség aránya”, az akác az uralkodó faj, amely a tengeren túlról származik és az 1700-as évek elején Tessedik Sámuel evangélikus lelkész hozta Magyarországra. E fafaj szinte példátlan elterjedésének és sike-

rének titka a gyors életciklus, az energikus fiatalkori növekedése, fájának tartóssága és az sem mellékes, hogy rövid vágásforduló alatt is jelentős fa-térfogatot produkál. Az akác után jelentőségben a kocsányos tölgy következik, de ugyancsak fontosak és értékes faipari alapanyagot adnak a nemesnyár és fenyő állományok, a tölgyet kísérő fafajok, mint a kőris, a gyertyán, a juhar, a madárcseresznye. Jelentős a vöröstölgy területfoglalása, a maradékot pedig az egyéb kemény- és lágylombos fafajok alkotják, színesítve az egyébként sem szegényes palettát. Gazdasági tekintetben egyre fontosabb a fekete- és a kerti dió, mely számára alkalmas termőhelyen kedvező növekedést és keresett faipari alapanyagot szolgáltat.

**A híres Guthi vadászház
(A kép cégfotó.)**

Az erdészek a védett természeti értékek megőrzésében, fenntartásában is jelentős szerepet vállalnak. Az erdőkezelési technikák folyamatosan fejlődnek, napjainkban vannak elterjedőben azok a kezelési és felújítási módszerek, melyek során természetközeli erdőgazdálkodás valósulhat meg alföldi termőhelyi viszonyok között. Természetvédelmi és erdészeti szempontból egyaránt jelentős értéket képvisel a közel 300 hektáros *túrricsei erdő*, melynek uralkodó erdőtársulása a gyertyános-kocsányos tölgyes, illetve a tölgy-kőris-szil ligeterdő. Országos oltalom alatt áll a *debreceni Nagyerdő*, amelyben különleges erdészeti gazdálkodást igényel a közel 110 hektár területű, több mint 100 éves öregtölgyes. Sajátos élőhely a *Bockerek-erdő*, ahol a keményfás ligeterdők mellett fűzlápokot és nyírlápokot is találunk. A nyírbátori erdészeti kezelésében, több mint 120 hektár természeti oltalom alatt álló terület van Nyírbátor és Piricse község határában. Értékes erdőállományokkal rendelkeznek a *Tiszadob környéki területek*. Az itteni 1500 hektár erdő 80%-a természetvédelmi terület, melyhez a holtág mellett ártéri erdők, füves puszták tartoznak. A kiváló ártéri életfeltételek miatt a terület növény- és állatvilága páratlan gazdagságú, ami meghatározza az erdőgazdálkodás menetét, módját.

*

Az erdők változatos élettere kedvező feltételeket biztosít a vad számára. A NYÍRERDŐ Zrt. szakszerű vadgazdálkodásának köszönhetően erdeiben a nagy- és apróvad egyaránt jól érzi magát. A *guthi dóm* jelentősége mára túlnőtt az ország határain, 1991-ben esett az első, majd 2002-ben a második világrekord bika, melyek trófeái most is a *világranglista első két helyét foglalják el*. A magas színvonalú vadgazdálkodásért, a vadászterület ökológiai egyensúlyának megteremtéséért a Guthi Erdészet

– a világon eddig egyetlenként – *kétszer* kapta meg a vadgazdálkodás legmagasabb nemzetközi elismerését, a Nemzetközi Vadászati és Vadvédelmi Tanács által alapított *Edmond Blanc díjat*. Különleges genetikai értéket képvisel a *kárpáti típusú gímszarvas*, amely *Lónya környékén* található jelentős számban.

*

Igen nagy hangsúlyt fektet a társaság az úgynevezett jóléti erdőgazdálkodásra és az erdész hagyományok továbbvitelére, a múlt értékeinek megőrzésére. A városok környékén parkerdőket tart fenn, esőbeállókkal, padokkal, szalonnasütő-helyekkel. Számos pihenőcentrumot alakítottak ki különböző szerepkörrel. Van ahol az oktatás, van ahol a feltöltődés, van ahol a vízisportok kerültek előtérbe és van, ahol a téli sportok kedvelőire gondoltak, akik szánkópályát és sielésre alkalmas területeket vehetnek igénybe. Több parkerdőben játszótér is építettek a legkisebbeknek, néhány helyen jól felszerelt tornapályán hódolhatnak a túrázók a testedzés örömeinek. Nyíregyháza-Sóstón és Debrecen közelében, Hármashegy alján színpaddal ellátott körszint alakítottak ki. Mindkét helyen kulturális rendezvények mellett családi programokat is szervezhetnek a természetkedvelők.

*

Az erdőnek a *környezettudatos nevelést elősegítő* közjóléti szerepe is van. Az erdészeti társaságnál azt vallják, hogy a környezet megismertetéséhez, az eredményes közjóléti munkához nem feltétlenül van szükség drága beruházásokra. Az árnyas erdei utak a parkerdőben kellemes sétát ígérnek. Pihenés közben lehetőség nyílik a környezetet bemutató táblák elolvasására, az erdőjárás szabályainak megismerésére. Ebben a munkában kiemelkedő szerepet tölt be a térségben a Nyíregyházi Erdészet központjában működő *Pál Miklós Erdészeti Erdei Iskola*. A foglalkozások során a gyerekek az erdő valóságában találkoznak annak sajátos rendszerével és tanulmányozhatnak mindent, ami a természetben felfedezhető. Az erdészeti hagyományok megőrzése érdekében a Guthi Erdészet központjában a régi idők kincstári majorságának szerkezetét és hangulatát szeretnék megtartani. Az egységesen felújított épületekkel a hagyományos erdészeti, mezőgazdasági eszközök és erdei tevékenységek, példá-

ul a boksás faszénégetés megőrzésével kívánják bemutatni azt az utat, amely a vákáncsos erdőműveléstől a mai modern erdőgazdálkodásig vezetett.

*

Az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezetének 103 tagja van az erdőgazdaság munkavállalói között, a teljes dolgozói létszámhoz viszonyított arány meghaladja a harminc százalékot. Nemcsak ágazatit, hanem külön kollektív szerződés is érvényben van a társaságnál. Az érdekképviselő konstruktív, kiegyensúlyozott munkakapcsolatot alakított ki a NYÍRERDŐ Zrt. vezetésével, egymás munkáját segítve dolgoznak a felek. A szakszervezeti tanács minden negyedévben ülésezik: az aktuális tennivalókról, feladatokról, eseményekről rendszeresen tájékoztatást kapnak a tagok.

Hírek

27% helyett 14%. Matolcsy György nemzetgazdasági miniszter még október 6-án bejelentette, hogy 2013. január 1-jével 397 milliárd összegű egyenlegjavító programot indít a kormány az IMF hiteltárgyalások és az EU által is támogatott 2,9-2,7%-os költségvetési hiánycél tarthatósága érdekében. (Azóta már további bejelentések is történtek.)

A program keretében a *cafeteria*, vagyis a béren kívüli juttatások után fizetendő egészségügyi hozzájárulás mértéke az eddigi 10%-ról 27%-ra emelkedett volna. November 8-án az Országgyűlés döntése nyomán azonban bejelentették, hogy ennek a hozzájárulásnak a mértéke csak 14% lesz.

Szakértői vélemények szerint ez az intézkedés tulajdonképpen a cafeteria megmentését jelenti, mert a 27%-os járulék-megterhelést a munkáltatók többsége valószínűleg nem vállalta volna és megvonta volna munkavállalóitól a többségében saját elhatározásától függő béren kívüli juttatások nagy részét.

*

Egy kis jubileum. Huszadik alkalommal rendezik meg a Nemzetközi Fegyver-, Horgász- és Vadászati Kiállítást (FeHoVa) Budapesten 2013. február 14-17-én a HUNGEXPO Vásárpontban.

Selmeci évfordulók – selmeci ünnepek

Magyar erdész úgy vándorol Selmecbányára, mint a hívő katolikus Rómába, a muszlim Mekkába, a zsidó ember Jeruzsálembe – mondta Zambó Péter az Országos Erdészeti Egyesület elnöke annak az emlékkonferenciának a megnyitása alkalmával, amelyet az OEE Selmecen bonyolított le az „Erdészeti Lapok” alapításának 150. évfordulójához kapcsolódó jubileumi emlékvé zárórendezvényeként. Az elnöknek igaza volt – van miért Selmecre zárandokolnunk.

A konferencia közvetlen helyszíne az ősi Bányászati és Erdészeti Akadémia (1904-től Főiskola) épületegyüttesének un. Kémiai Palotája, annak nagy központi előadóterme volt. Résztevői pedig az Egyesület delegációján túlmenően még kb. kéttucat soproni erdőmérnök-hallgató, közismert egyenruhájukba, waldenbe öltözve.

A bensőséges hangulatúnak szánt és ekként is sikerült összejövetelen az elnöki megnyitó és Haraszi Gyula, a Szerkesztő Bizottság jelenlegi Bedő-díjas elnökének köszöntője után azok a kollégák tartottak kötetlen visszaemlékezést a Lapokkal kapcsolatos tevékenységükről, akik még életben vannak a szerkesztők, illetve szerkesztőbizottsági elnökök közül: Prof.Dr.Dr.hc. Solymos Rezső, dr. Szikra Dezső és Pápai Gábor, valamint a jelenlegi főszerkesztő, Nagy László. Felszólalt továbbá dr. Sárvári János, az egyesületi Wagner Károly Könyvtár őrje és Lomniczi Gergely, az OEE főtitkára is. Végül *e sorok írója* bemutatott és további megőrzésre az elnöknek átadott néhány olyan régi okmányt, amelyek a maguk idejében meghatározók voltak a Lapok sorsának alakulására.

A Bányászati Palotától a Joerges-házig

A konferencia után a résztvevők Prof.Dr. Bartha Dénes DSc és dr. Oroszi Sándor DSc erdőmérnök kollégák kalauzálása mellett megtekintették a Bányászati Palotát, amely 1898-ban épült fel. Nagyon érdekes, hogy ennek szép előcsarnokában ma már ismét megtekinthető az a fekete műköből készült nagyméretű emléktábla, amelyet

az épület átadása alkalmával avattak fel, de a csehszlovák éra alatt eltűnt. A közelmúltban az említett két kolléga fedezte fel a Leányvárbán egy lomtárban. Soproni hallgatóink szép tartóállványt készítettek hozzá és ezen állították ki az előcsarnokban.

A résztvevők a botanikus kertben tett séta után a városban megtekintették azokat a helyeket, amelyek az itt alapított „Erdészeti Lapok”-hoz, valamint erdészeti felsőoktatásunk történetéhez szorosabban kapcsolódnak. A városnézés záróakkordjaként két egyenruhás erdőmérnök-hallgató elhelyezte a kegyelet és a megemlékezés koszorúját a Szentháromság-téren (Fő-téren) annak az épületnek egyik falmélyedésében, amelyben valaha Joerges Ágost nyomdájá működött és ahol annyi más akadémiai-főiskolai kiadvány mellett az „Erdészeti Lapok” első évfolyamait is nyomtatták.

250 éve alapították az Academia Montanistica-t

Az „Erdészeti Lapok” emlékkonferencia tulajdonképpen kapcsolódott is egy másik nagy évfordulóról történt selmeci megemlékezéshez: az Akadémia megalapításának 250. évfordulójához.

1762. október 22-én Bécsben Mária Terézia császár- és királynő jelenlétében zajlott le az udvari kamarának az a tanácskozása Johann Siegfried zu Herberstein báró elnökletével, amelynek javaslata alapján az uralkodó kimondta, hogy Selmecbányán egy gyakorlati szakiskola állíttassék fel a bányászati-kohászati tudományok oktatására, az ilyen irányultságú műszaki szakemberek kiképzésére. *Bányászaink ettől a naptól számítják akadémiai szintű szakképzésük megteremtését.* A kezdetben két évfolyamos, német (és nem latin) nyelvű tanintézet első professzora, Nikolaus Joseph von Jacquin 1763. június 13-án kapta meg tanári kinevezését, előadásait pedig 1764. szeptember 1-én kezdte meg. Ezzel egyben megkezdte működését a régi Bergschulét felváltó Academia Montanistica.

Az esemény erdészettörténeti jelentőségű is volt, mert ezt a tanintézetet

hány év múlva, 1770. április 3-án már három évfolyamos akadémiává fejlesztették (Bergakademie zu Schemnitz). *S ennek tantervére, a „Systema”-ra vezette rá Mária Terézia híressé vált határozatát: „Jóváhagyom ezen elkészített tervet... azonban az erdők művelésére is különös gonddal legyenek, mert az erdőkre a bányászathoz és kohászathoz feltétlenül szükség van.”*

A selmeci szellem ünnepe volt

Az emlékünnepségre október 12-én a városháza mellett, az Immaculata szobor körüli kis térségen került sor ötletes, korhű hangulatú rendezésben. Ez azt jelentette, hogy XVIII. századbeli öltözköztetésben a Városházáról a térre érkezett a 250 évvel korábbi két főszereplő: Mária Terézia és Herberstein báró, a jelenlegi polgármester asszony kíséretében. Ezután egy egyenruhás szlovák bányászklubos szlovák nyelven elénekelt a magyar Bányászhimnusz, majd kezdetét vette a megemlékezés. Részben a polgármester asszony, részben egy narrátor közreműködésével felelevenedett az 1762. évi udvari tanácsülés, elhangzottak az ülés jegyzőkönyvének részletei. Ennek végeztével a bel- és külföldi delegációk vezetői megkoszorúzták Selmec városnak a tér egyik oldalán kialakított szép emlékművét. Ezután a tömeg, élén egy fáklyás szalamanderrel a Bányászati Palotához vonult, ahol újabb beszéd és koszorúzás zárta az ünnepséget.

A résztvevők tömegében ott voltak mindazon 11 szervezet képviselői, amelyek húsz évvel ezelőtt együttesen egy dokumentumban deklarálták, hogy a selmeci Akadémia szellemi örököseinek vallják magukat. A lista Leobentől Zólyomon és Sopronon át Miskolcig és Dunajvárosig terjed. *Ez az ünnepség így valójában a ma is élő és terjedő selmeci szellem ünnepe volt.*

Soproni küldöttségünket dr. Lakatos Ferenc, az Erdőmérnöki Kar dékánhelyettese vezette, a delegációhoz tartozó waldenes hallgatók népes csoportját pedig Varga Tamás, az Erdészeti Múzeum igazgatója vezényelte.

120 éve épült az Erdészeti Palota

Az ünnepség végeztével az OEE-csoport leróta tiszteletét az *Erdészeti Palotánál* is, mert annak is jeles évfordulója van az idén: 120 éve, 1892. június 26-án avatták fel. Akkor még csak az Akadémia új épületének nevezték, mivel a Bányászati Palota hat évvel később épült fel. Ekkortól kezdték az „Erdészetit” és a „Bányászati” Palota elnevezéssel megkülönböztetni egymástól a két épületet. Ehhez a két főépülethez csatlakozott azután a továbbiakban a szintén impozáns Kémiai Palota és a kisebb Vaskohászati Laboratórium is, valamint egy még kisebb tanárlakás.

Amint kalauzaink is felelevenítették a régi, általánosságban ismert történetet, az iker-akadémia ezeknek az épületeknek a létesítése előtt a városban több helyen szétszórva, többségükben bérelt helyiségekben folytatta működését. Ez a rendszer a XIX. század vége felé már aligha felelt meg egy modern műszaki felsőoktatási intézmény követelményeinek, amelynek működése a terjedelmes könyvtáron túlmenően sok egyéb oktatási segédlehetőséget igényel (laboratóriumokat, gyűjteményeket, tanműhelyt, botanikus kertet).

Miért Selmecen fejlesztették?

Az egyelőre *rejtély*, hogy a *kultuskormányzat a XIX. század végén miért Selmecbányán fejlesztette tovább az erdészeti felsőoktatást* (de a bányászatát is), akkor, amikor az Erdészeti Akadémia tanári karában már erősen élt a vágy a bányászati alárendeltségből történő kiszabadulásra, s valahol máshol – úgymond, a magyar erdészeti viszonyok és feladatok szempontjából megfelelőbb, jellemzőbb környezetben egy *teljesen önálló* felsőfokú erdészeti tanintézet létrehozására. Több magyar város szívesen is adott volna helyet ennek az intézménynek, amint azt Oroszi Sándor „A Selmec-kérdés” című kiváló tanulmányában meg is írta.

A bányászati felsőoktatás selmeci továbbfejlesztése sem nagyon érthető, mert az ennek alapját és indokát képező, hajdan oly híres és fontos selmeci nemes- és színesfém-bányászat a XIX. század végére már jócskán lehanyatlott. A bányák kimerültek és ezzel együtt a

hanyatlás lejtőjére került az egykor népes, szép és fontos város is. A leobeni Montanische Hochschule létesítése a Monarchiában (1870) már jelezte: *a jövő aránya* nem a mondabeli selmeci gyík farkát sárga porával belepő sápadt nemesfém, hanem a vasérc (az eisenerzi roppant ércműz Steiermarkban).

Kis selmeci morfondírozás

Selmec a magyar erdészeti kultúra egyik legrégebbi bölcsője. Ma a Világörökség része és az ebből fakadó pénzügyi támogatásoknak köszönhetően az az elkésztető állagromlás, amely még 15-20 éve is jellemezte, megállt, sőt már a visszajára fordult. Ahogyan renoválódik műemléki magja, úgy bontakozik ki egyre inkább szépsége, impozánssága, városi jellege, egykori ereje. Vonatkozik ez az egykori Akadémia épület-együttesére is.

Ma már elméleti jelentősége sincs, mégis felmerül a kérdés a selmeci utcákat-hegyeket-erdőket járó mai magyar erdészben: *vajon tényleg alkalmatlanná vált Selmec a XIX. század végére arra, hogy a Habsburg-birodalmi erdőmérnök-képzés fészke legyen? Három liceumban a szlovák értelmiség krémje mellett még Petőfi is tanult. Az Akadémiát pedig nemzetközi hírnevű professzorok emelték az akkori világ egyik legjelentősebb műszaki főiskolájává. A két világháború közötti, ma már legendás soproni professzori kar tagjai szinte mind Selmecen szereztek oklevelüket. A világhírű, történelmi múltú angol college-ok nem a vidék csöndes magányában húzódnak meg? Nem lehetett volna-e a logisztikai és a kulturális infrastruktúra fejlesztésével Selmecet valóban egyetemi várossá, értelmiség-nevelési központtá, egy magyar Oxforddá fejleszteni? Elegendő érv volt-e mellőzésére, hogy „túl sok a kocsmá és az utcalány”?*

Bizonyára haszontalan, felesleges, üres gondolatok ezek az évfordulós gondolatok ma már. A történelem elintézte a Selmec-kérdést. Különben is – Sopron se rossz!

Méltó volt az erdészet jelentőségéhez

A selmeci Erdészeti Palota 1892-ben történt felavatása nem mindennapi ünnepség volt. Részt vett azon dr. Wekerle

Sándor pénzügyminiszter és gróf Bethlen András földművelésügyi miniszter, valamint több országgyűlési képviselő is. Kiadós szónoklatokban persze nem volt hiány. A pénzügyminiszter azt hangoztatta, hogy a magas fokú tudományosságnak a gyakorlati életet kell szolgálnia. *Sóltz Vilmos* bányatanácsos, az Akadémia akkori igazgatója a bányászat nemzetgazdasági súlyát hangsúlyozta. Ennek alátámasztására kimutatta, hogy az országban 1890-ben több mint 30 millió forintot tett ki a kitermelt ásványok értéke. Az erdészek részéről beszédet mondó *Fekete Lajos* igazgató is felmutatta a maga számait, mondván, hogy nem is a teljes kitermelt érték, hanem csupán az elmúlt évek fa- és fatermék-exportjának átlagos értéke – mérsékelt számítás szerint is – 70 millió forintot tett ki.

Ez a két szám is érzékeltette, hogy az erdőgazdálkodás és a ráépülő fafeldolgozás mennyire fontos és perspektivikus nemzetgazdasági ágazatnak ígérkezett a történelmi Magyarországon. A szakmai hírnév magas fokára emelkedett *Fekete Lajos* nem mulasztotta el ecsetelni az erdőnek azt a hasznos szerepét sem, amelyet ma röviden védelmi és közjóléti funkciónak nevezünk.

Négy év alatt épült, 178 ezerbe került

Az Erdészeti Palotát *Cserei (Loh)* Ede beszercebányai építész tervezte, s egy *Gecsányi* nevű vállalkozóval karöltve kivitelezte. Alapkővét 1888. május 14-én ünnepélyes keretek között rakták le. Maga az épület 123 ezer forintba került. A berendezéssel és az összes többi külső-belső munkával együtt a létesítmény bruttó költsége, *a végösszeg 178.157 Ft. 26 krajcár-ra rúgott.* (Íme a végösszeg egyik kiemelt tétele: árnyékszék fűtésének berendezése 400 Ft.)

Az OEE-csoportnak lehetősége volt megtekinteni azt az első emeleti tantermet, amely hajdan az Erdőhasználat tanítását szolgálta, s amely *maig megőrizte csaknem teljesen eredeti berendezését.* A kétrészes falitábla fageretének felső sarkait a magyar *ötágú erdészcsillog* díszíti, jelezve, hogy milyen régi eredetű szakmánknak ez a szimbóluma.

120 éve alapították az OMBKE-t

Az Erdészeti Palota felépítése egy újjal is gazdagította a selmeci évfordulók számát. Ugyanis az átadás alkalmát megragadva, 1892. június 27-én itt, az új palotában a testvérszakma képviselői, a bányászok és kohászok gyűlést tartottak és megalakították az *Országos Bányászati és Kohászati Egyesületet* (OMBKE). Tehát az OMBKE is ebben az évben emlékeztethet meg alapításának 120. évfordulójáról.

Közvetve megemlíjük, hogy ugyancsak Selmecen, közelebről a város közelében levő Szklenón alapították meg 1796-ban a világ első műszaki egyesületét, a *Societät der Bergbaukunde-t*. Az ezzel kapcsolatos történeti munkák nem mulasztják el megemlíteni, hogy az alapítók között olyan távoli ország is ott volt, mint Mexikó.

Három soproni tanszékünk 140 éves

Az imént Erdőhasználatot emlegetve, íme egy újabb selmeci évforduló, amely azonban már nem csak régi emlék, hanem ma is élő valóság.

Azt, hogy miről van szó, bevezetheti a következő oktatástörténeti jelentőségű idézet:

„Az erdészet akadémia szervezte a bányászati akadémia új szervezetével egyidejűleg Ő Császári és Apostoli Királyi Felsége által 1872. évi augusztushó kelt legfelsőbb elhatározásával jóváhagyatott és ugyanazon évi október-hó 1-től kezdve életbe léptetett.”

Az „új szervezet” azt jelentette, hogy az erdészeti ismereteket az addigi, 1808 óta egy tanszéken történt oktatás helyett *ettől az időponttól kezdve három tanszéken oktatták*.

A Növénytan - Erdőtenyésztés tanterv tanterv csoport keretében oktatták a továbbiakban az Állattant, a Vadászatot, az Erdővédelemtant, valamint az Erdészeti, vadászati és úrbéri törvények elnevezésű (röviden: erdészeti jog) tárgyakat is. A tanszék vezetője Illés Nándor rendkívüli tanár lett.

A másik tanszék az Erdőhasználat, Erdészeti iparműtan, Talaj- és klímatan, Gátak és gerebek szerkesztése és rajza, valamint a Mezőgazdasági enciklopédia

tárgyakat oktatta Szécsi (Nikel) Zsigmond rendkívüli tanár vezetésével.

A harmadik tanszék által gondozott tantárgyak a következők voltak: Erdőrendezés, Erdészeti statisztika, Erdőbecslés, Erdőhozam-számítás, Erdőérték-számítás, Erdészeti irodalom története. Vezetője Soltz Gyula rendes tanár volt.

Mindez azt jelenti, hogy Sopronban a Növénytan, az Erdőhasználati és az Erdőrendezési Tanszék (még ha elnevezésében voltak is az idők folyamán bizonyos változások) 2012-ben emlékeztethet meg alapításának 140. évfordulójáról.

Szerencsés gondolat volt...

...az Országos Erdészeti Egyesület vezetősége, valamint az „Erdészeti Lapok” Szerkesztő Bizottsága részéről, hogy az „Erdészeti Lapok” jubileumi emlékkonferenciáját az alkalomhoz nagyon illően a magyar erdészek Mekkájában, s a Lapok megalapításának helyszínén, Selmecbányán rendezte meg.

Úgy tudjuk, hogy Kiss László általános alelnök úr, az Ipoly Erdő Zrt. vezérigazgatója és balassagyarmati csapata, élve szlovák erdészeti és egyéb kapcsolataival, hatékonyan segítette a gondolat valóra váltását; *őszinte köszönet érte!*

Selmecen, ebben a semmivel össze nem hasonlítható városban ma már gyakrabban meg lehet fordulni, mint a csehszlovák időkben – de megenni nem lehet soha! A városban töltött időnk nem volt több, mint nettó 24 óra, mégis minden résztvevő új tapasztalatokkal és szép élményekkel gazdagodva tért onnan haza.

Kis tudósításunk befejezéseként az egykori akadémikusok nótájával búcsúzunk mi is.

*Ha egyszer majd a végzet
Selmecről menni kényszerül,
Fakadjunk dalra mind:
Szerencse fel, fiúk!*

*S ha visszatérünk újra
E vidám koszorúba,
Majd zengjen a dal megint:
Szerencse fel, fiúk!*

Király Pál

Néhány évforduló, 2012.

1832. május 25-én (180 éve) halt meg Selmecbányán dr. Wilckens Henrik Dávid, a filozófia és az orvostudományok doktora, a göttingeni Georg-August-Universität docense, a Selmecbányán 1808-ban létesített önálló felsőfokú Erdészeti Tanintézet (Forstinstitut) első vezető tanára, professzora. 1763. november 14-én született a németországi Wolfenbüttelben.

1832. szeptember 12-én (180 éve) született borosjenői és szegedi Tisza Lajos gróf, a magyar közélet és az erdészet kiemelkedő személyisége. Az Országos Erdészeti Egyesületnek 1866-ban alapító tagja volt, 1875-től 1898. január 20-án bekövetkezett haláláig pedig elnöke. Az OEE és egyben az egész szakma első fénykora fűződik a nevéhez.

1912. december 28-án (100 éve) alakították meg Budapesten a Magyar Cserkészszövetséget. A mozgalomban kezdettől fogva központi szerepet játszott a természeti nevelés, így spontán és hasznos társadalmi partnere az erdészetnek. Kaán Károly erdőmérnök, az egyik legnagyobb magyar erdészeti politikus tagja volt a Cserkész Nagy tanácsnak, sőt az azon belüli szűkebb Intéző Bizottságnak.

1952. október 13-i hatállyal (60 éve) az akkori Minisztertanács 97/1952. számú rendelete a soproni Erdőmérnöki Kart minden más felsőoktatási szervezettől elválasztva, egyetemi jellegű önálló Erdőmérnöki Főiskolává emelte. Ezzel a Kar az egykori Forstinstitutnak a Bányászati Akadémiával 1846-ban történt összevonása után 106 évvel ismét teljes szervezeti függetlenséget kapott, saját igazgató irányítása alatt.

1962. szeptember 1-től (50 éve) a soproni Erdőmérnöki Főiskola a Népköztársaság Elnöki Tanácsának a felsőoktatási intézményekről hozott 1962. évi 22. számú törvényerejű rendelete értelmében, mint Erdészeti és Faipari Egyetem működött tovább Erdőmérnöki, valamint Faipari Mérnöki Karral, mindkét karon öt év tanulmányi idővel.

1962. április 4-én (50 éve) halt meg Prof. Dr. Fekete Zoltán okl. erdőmérnök, az MTA levelező tagja, az erdőrendezés, mint diszciplína egyik legkiemelkedőbb magyar tudósa, és mint egyetemi tanár, hat évtizeden át volt oktatója.

Novembertől Erzsébet-utalványban kapják a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a rászoruló

ERZSÉBET UTALVÁNY

Természetbeni támogatásként Erzsébet-utalványban kapja több mint 600 ezer gyermek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt 2012 novemberétől.

A természetbeni juttatás célzottan csak készétel, tanszer és ruházat vásárlására használható, a támogatottak így azt kizárólag gyermekükre fordíthatják. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylési feltételei nem változtak, a kérelmeket továbbra is a szülő lakcíme szerinti polgármesteri hivatalnál kell benyújtani, azokról a jegyző dönt.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény évente két alkalommal adható, melyet korábban pénzben kaptak a rászoruló. Az 5 800 Ft-os támogatást az arra jogosult családok - mintegy 600.000 gyermek - idén novemberben először már teljes egészében Erzsébet-utalványban kapták.

A támogatás igénylési feltételei nem változtak, a kérelmeket továbbra is a szülő lakcíme szerinti polgármesteri hivatalnál kell benyújtani, azokról a jegyző dönt. Az utalványok igényléséről és a jogosultakhoz juttatásáról szintén a települési önkormányzat jegyzője gondoskodik.

Az utalványok igénylésével kapcsolatos technikai teendőkről a Nemzeti Üdülési Szolgálat (NÜSZ) valamennyi települési önkormányzatnak részletes tájékoztató anyagot küldött a múlt hónapban. A tájékoztató anyagok elérhetők a www.erzsabetutalvany.hu oldalon.

(Forrás: www.kormany.hu)

A leginkább rászoruló álmai valósulhatnak meg

Öt, az ország leghátrányosabb helyzetű kistérségeiben lévő iskolában idén, az Erzsébet-utalvány brikett segítségével jelentős mértékben kerül kevesebbe majd a fűtés. Az így megspórolt költségek összegének már mindenhol megvan a helye.

A Nemzeti Üdülési Szolgálat Kft. évente körülbelül 70 tonnányi Erzsébet-utalványt semmisít meg. Az ország 47 leghátrányosabb helyzetű kistérségében működő oktatási intézményeknek szóló pályázatot szeptemberben írta ki a forgalmazó.

A szeptemberben meghirdetett Erzsébet-utalvány brikettpályázattal olyan tanintézmények jutottak támogatáshoz, ahol igen magas a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya.

Már a meghirdetés másnapján számos pályázati adatlap érkezett, a legtöbb Borsod-Abaúj-Zemplén megyéből. A fűtőanyagot végül öten nyerték el a beérkezés sorrendjében: a Békés megyei Zsadányi Református Általános Iskola, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyében található vajdácskai Általános Iskola és Napközi Otthonos Óvoda, az ózdi Csépanyi Általános Iskola, a vilmányi II. Rákóczi Ferenc Körzeti Általános Iskola és Napközi Otthonos Óvoda, valamint a Szabolcs-Szatmár-

Bereg megyei pusztadobosi Általános Iskola és Óvoda.

Lesz helye a megspórolt pénznek

Az Erzsébet-utalvány brikett megspórolt összeget várhatóan tanteremfelújításra és taneszközök beszerzésére fordítjuk - mondta Kovácsné Letanóczki Anna, a Csépanyi Általános Iskola vezetője, amikor az ózdi intézmény október végén elsőként átvette az elnyert támogatás első részletét, az öttonnányi briketthengert. - Tudatosan kerestük, miként tudjuk csökkenteni fűtési költségeinket - tette hozzá az igazgatónő, így találtunk rá az Erzsébet-utalvány honlapján a Nemzeti Üdülési Szolgálat Kft. kiírására. A Zsadányi Református Iskola is az interneten keresztül értesült a pályázatról. Eszenyiné Fábrián Ildikó intézményvezető úgy látja, óriási lehetőség volt, hogy jelentkezhetek, és nagyon örülnek a fűtőanyagnak. - Picit nagyobb lesz a mozgásterünk - fogalmazott az igazgatónő. Terveik szerint a fennmaradó összeget a napi oktatást segítő taneszközök, könyvek vásárlására, vagy kirándulásra fordítják. Álmuk egy zeneterem kialakítása, amelynek megvalósításához így közelebb kerülhettek.

Az Erzsébet-utalvány forgalmazója a Nemzeti Üdülési Szolgálat Kft. a szállítás költségeit vállalva, térítésmentesen juttatja el az Erzsébet-utalvány briketeket minden nyertes oktatási intézménybe. Így a pusztadobosi Általános Iskola és Óvoda 10, a vajdácskai Általános Iskola és Napközi Otthonos Óvoda 25, a Zsadányi Református Általános Iskola 12, az ózdi Csépanyi Általános Iskola 15, a vilmányi II. Rákóczi Ferenc Körzeti Általános Iskola és Napközi Otthonos Óvoda 8 tonna papírhulladékból préselt fűtőanyagot vesz át idén télen.

Az ózdi Csépanyi Általános Iskolába megérkezett az Erzsébet-utalvány brikett

Évtizednyi szolgálat

Prof.Dr.Dr.h.c. Faragó Sándor DSc okl. erdőmérnök, intézetigazgató egyetemi tanár, az ország egyik legnagyobb felsőfokú oktatási intézményének, a Nyugat-magyarországi Egyetemnek immár a harmadik hivatali ciklusban is rektora nem ismeretlen Híradónk rendszeres olvasói előtt. Neve nem egyszer jelent már meg lapunk hasábjain különböző rendezvények főszereplőjeként is, de kiválóbbnál kiválóbb szakkönyvek szellemi alkotójaként is.

Műveinek ismertetése alkalmával a szakmai tartalmon túlmenően általában nem szoktuk elmulasztani egy személyi tulajdonságának méltatását sem: *bámulatos munkabírását*, ernyedetlen szorgalmát, azt a hallatlan munkatempót, amelyet önmagának diktál művei megalkotása során. Nemcsak mi, hanem sokan mások is feltették már a kérdést: egyetem- és tanszékvezetői munkájának hatalmas és felelősségteljes feladatai, s nagy közéleti elfoglaltsága mellett hogyan-honnan van még ideje és energiája erre a nagyívű tudományos munkásságra is, amely csak szinte „melléktermékként” meghozta számára a DSc, vagyis „az MTA doktora” magas tudományos címet is. Válasza már szinte szállóigévé vált hallgatói körében: *a nap 24 órából és egy éjszakából áll!*

Talán tudatosan, talán ösztönösen történt, de mindenképpen keménységére jellemzőnek tartjuk, hogy következő könyvének mottójául a „legnagyobb magyar”, gróf Széchenyi István következő mondatát választotta: *„Tőlünk függ minden, csak akarjunk!”*. (Talán Széchenyi a közéleti eszményképe a professzornak? Amint az volt Kaán Károlynak is. Egyébként Sopron nem csak „Civitas fidelissima”, hanem Széchenyi városa is.)

*

A rektor 2012-ben is elképesztette az őt ismerőket egy 430 szövegoldal + 20 oldal fotómelléklet terjedelmű, álló B5 formátumú, sűrűn nyomott, tehát ugyancsak testes kötet közreadásával, ami az Erdőmérnöki Kar idei szeptemberi tanévnyitó ünnepségére időzítve történt.

Ez a még méretére nézve is tisztes kötet túlnyomó részben *azoknak a be-*

szédeknek és előadásoknak a szövegét tartalmazza évenkénti sorrendben csoportosítva, amelyeket rektorságának első két ciklusában, a 2002-2012 közötti évtizedben különböző alkalmakkor mondott. Innen ered a könyv címe is: *„Évtizednyi szolgálat”*. Beépült a kötetbe egy-két olyan fontos dokumentum is, mint például ennek a két ciklusnak általa kidolgozott, pályázatának alátámasztására készült rektori programja, valamint különböző könyvekhez írt előszók is.

*

Melyek voltak az imént említett „különböző alkalmak”? Nagyon sokfélék: egyetemi tanévnyitók és tanévzárók, kiállítás megnyitók, jeles elhunytak fölötti emlékbeszédek, létesítmény- és emléktábla-avatók, adventi köszöntők minden év végén az Egyetem adventi koncertje alkalmából és hasonlók. Benne van például annak a széles körű érdeklődést kiváltott, nagy sikerű, ma már mondhatni klasszikus előadásának a szövege is, amelyet a közszolgálati televízió Mindegyed Egyetemén tartott, első ízben 2006-ban *„Miért vadásztunk?”* címmel, s amelyet azután többször is megismélteltek. (Lásd ezzel kapcsolatban Híradónk 2010. évi 3. számában azonos címmel megjelent írásunkat.)

Ami beszédeiben és írásaiban közös momentum az alkalomtól többé-kevésbé függetlenül is: *mindegyik valamiféleképpen összefüggésben van az Alma Materrel és annak székvárosával, Sopronnal*. S ez érthető is, ha elolvassuk első rektori programjának zárómondatát, ami valószínűleg tanári és rektori munkásságának ars poetica-jaként is felfogható: *„Minden tudásomat, tehetségemet, a szívemet és a lelkemet adom a Nyugat-magyarországi Egyetemért, mert nekem ez az életem.”*

*

Ezek a beszédek és dokumentumok ma már az Egyetem történetének olyan finoman árnyalt képét nyújtják mind a mai olvasó, mind az utókor számára, amelyet a hivatalos iratok önmagukban soha nem tudnak nyújtani. Ugyanakkor a rengeteg tárgyi anyag, miközben átment Faragó Sándor rendkívül szí-

nes egyéniségének katalizátorán, egy ugyancsak *rendkívül színes, élvezetes, olvasmányos szépirodalmi művé* transzformálódott.

Am a szépírókra nemcsak a gyönyörködtető, lebilincselő kifejezőképesség a jellemző, hanem *a szív, a lélek, a humánus* is. A szerző a Prológusában *azt írja, hogy csak adventi gondolatait engedje meg egyedüli személyes kitarúlkozásának*. „S akinek szeme és füle van hozzá, az megérti egész évi tetteimet és vezetői filozófiám alapjait is.”

*

Ezt a – rejtőzködési szándékot vagy hajlamot sugalló – önvallomást véljük a könyv egyedüli tévedésének. Mert valójában *minden egyes írásában feltárul a szerző mély érzés- és gondolatvilága*, amelybe a Bibliától Ady Endréig évezredek műveltsége és humánus integrálódott. Nagy gondolkodókat, költőket idéző írásainak mindegyike egy-egy gondosan cizellált kis műalkotás.

Ha valaki netalán túlzásnak tartaná ezt a megállapítást egy könyvrecenzió feladatához képest, annak bizvást ajánlhatjuk a kötet egyik legkifejezőbb, legjellemzőbb írását: a *„Vallomás a felhők felett”* című verset. Ez az alkotás megmutatja (s ez számunkra is a szerző szellemi arculatának új vonása), hogy Faragó Sándor még költőnek sem utolsó. Nem fűzfapoéta, nem skolasztikus irodalmi tanulmányokon gyártott „poeta doctus”, hanem született tehetség, „poeta natus”.

*

A *könyvhöz Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes írt* rövid, de gondolatgazdag, szép *előszót*, most elsősorban úgy, mint egykori soproni diák. Ebben ezt írja:

„Tudomány, hit, nemzeti elkötelezettség – e három pilléren nyugszik a soproni universitas az egyetem első emberének szándéka szerint”. S könyvének további sorait már az Alma Materből kilépő hallgatók élete írja majd tovább.

Szép és jó folytatás lehet – úgy legyen!

Király Pál

A soproni NRRC

A Nyugat-magyarországi Egyetem eddigi történetének legnagyobb fejlesztési beruházása fejeződött be és került átadásra az ősz folyamán: a pontos értéke 4.878.691.335 forint, amelyhez – ugyancsak egészen pontosan – 4.608.340.068 forint támogatást nyújtott az Európai Unió és a Magyar Állam. Vagyis Egyetemünk 270 millió forint árán jutott csaknem 5 milliárd forint értékhez.

Erre szokás mondani, hogy „ez nem egy rossz üzlet!”. A pénzhez úgy jutottak, hogy a „Zöld Egyetem” program infrastrukturális feltételeinek megteremtése a Nyugat-magyarországi Egyetemen című pályázatukat benyújtották a Társadalmi Infrastruktúra Operatív Program című forráshoz – és nyertek. Pályázni tudni kell! Ez a nagy eredmény mindenképpen az Egyetem vezetőségét dicséri.

Az említett szép summából a győri campus mintegy 300 millió forintot, a mosonmagyaróvári 400, a szombathelyi pedig 500 millió forintot kapott. A többi a soproni campus kapta, valamint a különböző városokban működő karok közötti szélessávú összekötő rendszer fejlesztésére költöttek.

*

A szakmánkat közelebbről érintő soproni campusban a beruházást egy hatalmas, közel 4.000 négyzetméter nettó alapterületű új épület felépítése jelentette a botanikus kert déli (Panoráma út felé eső) részén, valamint egy „Ligneum” névre elkeresztelt un. interaktív egyetemi fogadóépület (a régi, használhatatlan uszoda helyén). További 1,6 milliárd forint értékben szereztek be modern műszereket és kutatóeszközöket, s teljesen felújították a tanműhelyt.

*

Ezek után az a kérdés, hogy mi lesz az említett két épület funkciója?

A beruházás legnagyobb elemét képező, 2,3 milliárd forintba került nagy épületben a Természeti Erőforrások Kutató Központját hozzák létre (röviden TEKK; angolul Natural Resources Research Center, röviden NRRC). Mégpedig úgy, hogy ne csak alap kutatások legyenek itt folytathatók (s persze az egyetemi oktatás szolgálata is feladata). Hanem alkalmazott kutatásokkal a térség termelővállalatainak fejlesztését és az innovációt is szolgálja.

– Kívánjuk, hogy az itt megszülető eredmények mielőbb a mindennapi gyakorlat részévé váljanak – mondotta az avatóünnepség alkalmával Prof. Dr.Dr.h.c. Faragó Sándor, az Egyetem rektora.

– A korszerű, környezetbarát ipari tevékenységet ösztönzi a térségben a színvonalas kutatás-fejlesztésnek ott-hont adó új kutatóközpont – tette ehhez hozzá dr. Fodor Tamás, Sopron város polgármestere.

Kettőjük mellett még Prof.Dr. Csépe Valéria, a Magyar Tudományos Akadémia főtitkárhelyettese végezte el a projekt átadását jelképező szalagátvágást. Főtitkzelendő Henczel Szabolcs úr, az Egyetem lelkésze pedig megáldotta a létesítményt, amelynek megbízott szakmai vezetője dr. Alpár Tibor okl. faipari mérnök.

*

Tájékoztató jellegű kis tudósításunkhoz az adatokat Csiha Tünde Noémi, az NymE Rectori Hivatalának PR-munkatársa bocsátotta rendelkezésünkre, amiért ezen a helyen is köszönetet mondunk!

A beruházási projekt másik, kisebb objektumát: a „Ligneum NymE Látozatóközpont” elnevezésű építményt külön írásban ismertetjük, teljes egészében a Rectori Hivatal kommunikációjának szövegezésében.

K. P.

Váradi Jenő (1925-2012)

Budapesten hosszabb betegeskedés után október 2-án elhunyt Váradi Jenő okl. könyvvizsgáló.

Nyírbátorban született 1925-ben faiparos családban, minthogy – korán elveszített – édesapja asztalosmester volt. Egész szakmai pályafutása, az erdészethez kötődött, mivel már 1948-ban az akkori Nyírségi Áll. Erdőgazdaság főkönyvelője lett. 1961-ben került a Budavideki Áll. Erdő- és Vadgazdaság, majd onnan az Országos Erdészeti Főigazgatóság, annak megszűnése után pedig a MÉM Erdészeti és Faipari Hivatal állományába. Főhatósági szolgálata idején kreatív személyiségének komoly szerepe volt az erdészeti-faipari ágazat számviteli rendszerének kialakításában, illetve továbbfejlesztésében. A minisztériumból vonult nyugállományba, azonban még ezt követően is évekig dolgozott az ERTI-ben, ahol a gazdasági igazgatói teendőket látta el, továbbá megbízások munkákat végzett az Agrár-gazdasági Kutató Intézetben.

Mindegyik munkahelyén megbecsültségnek örvendett lelkiismeretes, pontos, szakszerű munkájáért, kiváló elemzőképességéért. S azért is, mert szaktudása határozott, de szerény és derűs egyéniséggel, jó kapcsolatteremtő képességgel, kollegiális szellemiséggel párosult.

Munkásságát romló egészségi állapot miatt kényszerült abbahagyni. 2010-ben súlyos műtéten esett át, bal lábát elveszítette, Ettől kezdve, mondhatni, feleségének szerető gondoskodása tartotta életben, aki halála óráján is mellette volt. Ugyancsak feleségének családi sírboltjában helyezték végső nyugalomra Szentesen.

k.p.

forestpress

erdészet – faipar – vadászat természetvédelem

Megnyitotta kapuit a Ligneum NymE Látogatóközpont, az egyetem új tudományos-turisztikai létesítménye

A Nyugat-magyarországi Egyetem Látogatóközpontja, a *Ligneum*, a Tér-ségi Infrastrukturális Operatív Program (TIOP-1.3.1/07/2/2F-2009-0008) keretében valósult meg. Az impozáns objektum külső megjelenésében, igényes belsőépítészeti és arculatkialakítási megoldásaival példaértékű tervezői és kivitelezői munka.

Komplex tudományos-turisztikai létesítményként a soproni campus területén fogadja az érdeklődő vendégeket, szakembereket. A Botanikus Kert által övezett *háromszintes épület* hatalmas ablakfelületein kitekintve a csodálatos természeti környezet adja az objektum legszebb természeti díszét. A korszerű, kreatív, interaktív kiállítóterek, az ismeretközvetítő és kulturális programok minden korosztály számára kínálnak felfedezni valót. A látogatók *megismerkedhetnek az egyetem 10 karának képzési programjával*, szakjainak specialitásaival, oktatói, hallgatói sikereivel, munkáival.

Az erdő alkotóelemeinek interaktív bemutatása mellett, a benne zajló ökológiai, gazdálkodási folyamatok szemléltetésére is sor került. Faépítészeti stílusok, makettek, különleges fák és fa-termékek, valamint a fában rejlő végtelen lehetőségek a faanyagot, a fát, mint alapanyagot ismertetik. Egyértelművé válnak a faanyagok különleges tulajdon-

ságai, sokoldalú felhasználási lehetőségei, megújuló energiaforrásként való alkalmazásuk. Egyedülálló jelentőségű a Selmecbányáról a Főiskola átköltözésével 1919-ben kimenekített „Erdővédelmi és gerinces állattani gyűjtemény”. Az eredeti, fából készült vitrines szekrények kitűnő állapotban megőrizték a kivételes értékű preparátum egyedeit, melyek az egyetemi campus egyik épületének tetőterén vártak arra, hogy értékeknek megfelelő helyszínre leljenek. A korábban nem látogatható, „rejtett” kincsek így kerültek a Ligneumba, ahol *előzetes bejelentkezéssel, szakmai vezetéssel tekinthetők meg*.

A „*Tudod, hogy... ..*” feliratú, tudományt népszerűsítő *információs táblák* számos, elgondolkodtató új ismeretre, érdekességre hívják fel a figyelmet. A kialakított tematikus helyszíneken a megismerést *érintőképernyős információk*, színes illusztrációk segítik. A Ligneum NymE Látogatóközpont különböző funkciókat tölt be, így kialakított helyszínei, azok tematikája egyszerűen *többféle igényt* elégítenek ki.

A tudományt népszerűsítő tematikus helyszíneken kívül kiváló feltételeket biztosít konferenciák, szakmai napok, fórumok, tréningek, kulturális események, találkozók, termékbemutatók lebonyolításához. A Botanikus Kert gyönyörű természeti környezete által körül-

ölelt 50 fős konferencia helyszín és a -1 szinten található 30-35 főt befogadó, hangulatos oktatóterem máris több, sikeres rendezvénynek adott otthont.

A Ligneum a **Kutatók Éjszakáján**, szeptember 28-án nyitotta meg kapuit a nagyközönség előtt. Az objektum újszerű élményszerzés lehetőségét kínálja *korhatár nélkül*. Egyszerre alkalmas a szakmai közönség, valamint az óvodás, általános és középiskolás korosztály, kiránduló családok, felnőttek, gyerekek fogadására.

Berendezett kiállítóhelyszínei, programjai a Nyugat-magyarországi Egyetem 10 kara által képviselt tudományágak népszerűsítését, a felsőoktatás innovatív támogatását szolgálják, így fontos beiskolázási marketing eszköz. A szakemberek, oktatók, kutatók és hallgatók számára kiváló regionális, országos, valamint nemzetközi szintű találkozóhelyet biztosít. Az oktatási és a K+F+I eredmények folyamatos követésével befogadja az új ötleteket, közvetíti a tudományos értékű újdonságokat.

A Ligneum NymE Látogatóközpont fő témakörei révén az erdő és a fa csodálatos világának felfedezésére invitálja az érdeklődőket, de a vizszatéró vendégek is mindannyiszor új élményekkel, felfedezésekkel távozhatnak.

„Faipar”

Telik az idő ... Már a *hatvanadik* évfolyamában jár társlapunk, a Nyugat-magyarországi Egyetem *Faipari Mérnöki Karának* és a *Faipari Tudományos Egyesület* közös gondozásában, *Bejó László* főszerkesztésében és *Varga Dénes* szerkesztésében megjelenő „*Faipar*” című tudományos folyóirat.

Belelapozva az idei második lapszámba, ismét a megszokott magas színvonalú tanulmányokkal találkozunk. Prológusként *dr. Alpár Tibor* egyetemi docens ad rövid, de fontos tájékoztatást a *soproni Természeti Erőforrások Kutató Központjáról*, amely egy hosszú nevű és jelzetű pályázati beruházásként valósult meg, s angol nyelvű elnevezésének

kezdőbetűivel röviden csak így jelölnek: NRRC. Dr. Alpár Tibor ennek a létesítménynek a megbízott szakmai vezetője.

A közel nettó 4.000 négyzetméteres új épületben mintegy 80 új vagy megújított laboratóriumban a nanotechnológia, speciális anyagvizsgálatok, az alternatív energetika, a robotika, geofizika, genetika, geoinformatika, talajmechanika és még több más tudományág körében végezhető magas színvonalú kutatások.

*

A tanulmányok sorát *Persze László* PhD-hallgató nyitja meg „*A hőmérséklet hatása a faanyag fotodegradációjára*”, című dolgozatával. Közismert az a je-

lenség, hogy a fabútorok és belsőépítészeti elemek színe az évek múlásával egyre sötétebb és barnább lesz. A szerző különböző lombos és tűlevelű fafajok próbatestjeivel kísérletezett arra irányulóan, hogy ultraibolya fénybesugárzás milyen színváltozást idéz elő 30 és 80 Celsius fokon.

Az *Utassy Viktor - Divós Ferenc - Alpár Tibor* szerzőhármas azt mutatja be „*Cementkötésű faforgácslapok nedvességmérése mikrohullámú radarral*” című tanulmányában, hogy az egyre nagyobb felhasználási területű ck-lapok nedvességtartalmát jól meg lehet mérni a komplikáltabb izotóptechnika nélkül

Fritsch Ottó kitüntetése

A vidékfejlesztési miniszter az „Életfa plakett” ezüst fokozatát adományozta Fritsch Ottó okl. erdőmérnök, ny. erdőfelügyelő. Szakszervezetünk régi aktivistája részére abból az alkalmából, hogy december 17-én tölti be 80. életévét.

Amint ismeretes, a kitüntetésnek ezzel a nemével hosszú, eredményes életművet ismer el és honorál a miniszter. Átadására Október 23-a, az 1956-os forradalom és szabadságharc nemzeti ünnepé alkalmával került sor.

*

Fritsch kollégánk az érettségi után erdei munkásként dolgozott, majd erdősztechnikai képzettséget szerzett, 1967-ben pedig erdőmérnöki oklevelet Sopronban. *Egész szakmai pályafutása a Buda-környéki erdőkhöz és a Dunazug-hegység erdőihez kapcsolódott.* 1956-tól 1961-ig a Budakeszi Kísérleti Erdészetnél az ERTI kísérleti munkában működött közre, kiemelkedően a Budakeszi Arborétum létrehozásában. Oklevelének megszerzése után erdőfelügyelői és erdőrendezői munkakörökben dolgozott. Felügyelői feladatkörének ellátása, a szakszerű erdőművelés követelményeinek betartása fölötti ör-

kódés kényes feladatot jelentett számára azokban az időkben a Budai-hegység és környékének erdeiben, amelyek kiemelt, protokoll vadászterületek voltak.

*

Pályafutásának két jellemző kísérőtevékenysége volt: az egyik a *méhészkedés*, a másik a *sport*. A méhészkedéssel nemcsak eredményesen, hanem tudományos igényességgel is foglalkozott: az erdei fák virágzása és az időjárási tényezők közötti fenológiai összefüggéseket vizsgálta. Több folyóiratcikk mellett kiemelkedő műve az „*Erdei méhlegelő*” című kötetei. Rendszeres résztvevője a méhészeti világkongresszusoknak, amelyeken a magyar méhészet eredményeit propagálta előadásában. Mint *méhésmester*, szakiskolának is rendszeres előadója.

*

Ami a sportot illeti, különböző hazai és nemzetközi versenyeken előkelő, *érmes helyezéseket elért középtáv- és gátfutó volt.* Az idén az immár a tizenhatodik alkalommal lebonyolított Országos Erdészeti és Faipari Sportnapok, Szakszervezetünk legtöbb résztvevőt megmozgató éves rendezvényének

egyik kezdeményezője volt. Az EFDSZ-nek egyébként is alapító tagjai közé tartozik, kezdettől fogva lelkes, szorgos aktivistája, aki Híradónk fenntartásából is kivette a részét. Régi, aktív tagja az Országos Erdészeti Egyesületnek is.

*

Szakmai és mozgalmi munkásságát *több kitüntetéssel* is elismerték már: „Erdészet Kiváló Dolgozója” (1972), szakszervezeti Elmerő Oklevél (1973, 1977, 1988), „Szakszervezeti Munkáért” ezüst fokozat (1988), „Ember az Erdőért” emlékérem (1996), „EFDSZ Emlkérem” (1998), OEE Elismerő Oklevél (2007).

Jelenlegi kitüntetését Szakszervezetünk előterjesztése alapján adományozta a vidékfejlesztési miniszter; javaslatunkat az Országos Erdészeti Egyesület messzemenően támogatta.

Fritsch Ottó kollégánknak 80. születésnapja és kitüntetése alkalmából *mi is melegen gratulálunk*, s erőt, jó egészséget, további eredményes társadalmi és méhészkedési munkát, s *még számos boldog születésnapot kívánunk!*

K. P.

is, az elektromágneses hullám visszaverődése alapján.

*

A következő tanulmány szerzője Láng Elemér, a West Virginia University (USA) professor emeritusa, címe pedig „*Hidakról – földrajzi-történeti áttekintés. IV. Az Újvilág régi hidjai*”. A számos ábrával illusztrált, fölöttébb olvasmányos dolgozat először ízelít ad a Columbus előtti maja, azték és inka fahidak építészetéből, majd a kontinens északi felén épített fahidakról. A dolgozat leghosszabb fejezetét az észak-amerikai *fedett* hidak ismertetése jelenti. Hazánkban ez a híd típus alig ismert, míg az USA-ban 1970-ben 990 ilyen hídát vettek jegyzékbe, amelyek zöme a XIX. században épült. Ezzel az írással Láng Elemérnek a folyóiratban publikált hídsorozata be is fejeződött.

Koloszár Katának, aki szintén a Faipari Mérnöki Kar PhD- hallgatója „*Koncepció az irodai bútorok kiválasztásának, beállításának egyszerűsítéséhez*” című tanulmányának jelentőségét önmagában megadja az a közismert tény, hogy a Homo sapiens napjainkra *ülő* emberre vált, az irodai munkahelyek száma egyre nő. Ezért egészségügyi szempontból nem mindegy, hogy milyen íróasztal előtt milyen széken ülünk. Ráadásul amelyik bútor megfelelő az egyik ember méreteinek, valószínűleg nem felel meg egy másiknak. A szerző ahhoz járul hozzá tanulmányával, hogy az *ember-asztal-szék* által alkotott kis rendszer *ergonómiai optimuma* minél gyorsabban meghatározható legyen. Ehhez táblázatos méretkategóriákat is megad (milliméterben) mind az asztalra, mind a székre vonatkozóan. Ezt a cikket is több szemléletes ábra teszi közérthetővé, a gyakorlatban alkalmazhatóvá.

k.p.

Kilátó felújítás

A Visegrád-nagymarosi Dunakanyar hazánk egyik legszebb és idegenforgalmi-turisztikai szempontból is egyik leglátogatottabb tája, amelyre pompás kilátás nyílik a Nagymaros-Zebegény között meredeken kiugró Szent Mihály-hegyen álló *Julianus kilátóról*.

A helyi andezitkőből, valamint vasbetonból a két világháború közötti években épült többszintes kilátót azonban már alaposan megrágtá az idő vasfoga. Az *Ipoly Erdő Zrt. Nagymarosi Erdészete* azonban 2012-ben elvégezte a kilátótorny már életveszélyessé vált felső szintjének felújítását. Az építmény új szigetelést, vízelvezetést, új zászlótartó árbocot kapott, s újra cserélték a vasbeton- és fémkorlátokat. A pillérek újjáépítése és két új pillér megépítése is megtörtént.

Az *Ipoly Erdő Zrt. a felújítást saját forrásból hajtotta végre*. A kilátó teljes felújításához külső pénzforrásra is szükség lenne.

A karácsonyi betlehem

Múlt évi utolsó lapszámunkban „A titokzatos karácsony” című cikkünkben megírtuk, hogy a Názáreti Jézus megszületéséről történő ünnepélyes megemlékezést 353-ban rendelte el Szent Liberius pápa a római katolikus egyházban. A következő évben már meg is ülték Rómában.

Az azóta eltelt csaknem 1660 év alatt az ünnep nemcsak meggyökerezett az egyházban, hanem jóval túlterjedt annak határain is. Ideológiai tartalmában is kibővülve, mint a szeretet, a család és a béke ünnepe, *elterjedt a polgári életben* szerte a világon.

Adventtől hamvazószerdáig

Közben – mondjuk így – liturgiájában, szertartásaiban is egyre bővült, sőt érdekes népszokások sokasága is kialakult az immár egész ünnepkörre terebélyesedett karácsonynak. Ez az ünnepkör az adventtől (adventus Domini = az Úr eljövetele) húshagyó keddig tart, amikor is a következő napon, hamvazószerdán kezdetét veszi a még nagyobb és jelentősebb húsvéti ünnepkör, ami már a tavasz közeledtét is jelzi. (Az élet feltámadása teológiai és biológiai értelemben egyaránt.)

A karácsonyi ünnepkör egyes dátumaival kapcsolatban az egyházi liturgikus eseményeken túlmenően, amint említettük, különféle népszokások és hiedelmek, sőt babonák is kialakultak az évszázadok során. Az ezek iránt részletesebben érdeklődők számára kitűnő néprajztudósunk, Bálint Sándor (1904–1980) nem kevésbé kitűnő „Karácsony, Húsvét, Pünkösd” című könyvét ajánlhatjuk, amelynek 2. kiadása (Budapest, Szent István Társulat, 1976) könyvtárakban itt-ott még elérhető.

Ezek közül a népszokások közül az egyik legismertebb az un. *betlehemezés*, másként *betlehemjárás*.

Mi a betlehemezés?

A szokás valaha széles körben élt, elsősorban vidéken, a falvakban, a szocialista korszakban azonban érthető módon erősen visszaszorult, és inkább csak a templomi és az otthoni betlehemállítás maradt meg belőle. Napjainkban

ismét kezd éledezni, főleg iskolákban és gyermeknevelési intézményekben, népművelő körökben, egyházközségi társulatokban. *Többféle változata van.* A lényege az, hogy kisebb-nagyobb gyermekek csoportja egy kis betlehemmel az adventi időszakban, főleg már az ünnep táján házról házra járt és különféle elbeszélő szövegek, rigmusok, imádságok, kis énekszámok előadásával felelevenítette a kis Jézus betlehemi megszületésének történetét, nagyjából aszerint, ahogyan azt az újszövetségi Testamentum elbeszéli. A kis produkciót azután némi szalonnával, kolbásszal, tepertővel, almával, dióval, némi aprópénzzel honorálta a ház népe.

A betlehemállításban és a betlehemjárásban ősi hagyományok húzódnak meg és újabkori szokások is integrálódnak: a téli napfordulat szakrális pogány hagyományainak egyes elemei, teremts-mitológia (Ádám-Krisztus párhuzam), a régi un. paradicsomjátékok, vásári marionett-játékok, a barokk kor iskolai deák- színjátéka, a jászol-kultusz stb. Ezek kifejtésébe nem mélyedhetünk. Az az igény fejlesztette ki, hogy amikor még az analfabétizmus általános volt, a szentírási történet megjelenítése az egyszerű nép okulására, szórakoztatva tanítására szolgáljon.

Greccioban kezdődött

A betlehemezés, mint a régi *misztériumjátékok* egyik változata nem tekint vissza olyan nagy múltra, mint maga a karácsony ünnepe. Úgy tartják számon, hogy az első betlehemet a középkorban Assisi Szent Ferenc, az utóbb róla elnevezett franciskánus szerzetesrend megalapítója 1223-ban rendezte be az olaszországi Greccio közelében egy barlangban. A célja neki is az volt, hogy a hívek áhítatát, az ünnep átélését a születés történetének megjelenítésével fokozza. S lehetővé tegye azt is, hogy miként a betlehemi pásztorok és a „Háromkirályok”, ők is a jászolban fekvő Kisded elé járulhassanak és leróhassák imádó tiszteletüket.

Ezután már a templomokban is, majd egyre többen otthonukban is kezdtek karácsonykor betlehemet felállítani és a szokás *elterjedt szerte Európában.*

Hazai földről az első adat 1684–1694 közötti időkből származik a Nógrád megyei Ecség községből, ahol fiatal legények betlehemes játékot adtak elő a templomban.

A selmeci betlehemkészítők

A Körmöcbánya és Mezencéf környékéről származó korai betlehemezési adatok azt jelzik, hogy a karácsonyi játékok szokását valószínűleg német bányászok hozták magukkal hazájukból Magyarországra. Tészbabó Júliának a közelmúltban megjelent „Karácsony. Magyar népszokások” című szép albumában azt írja, hogy a hazai betlehemkészítés a legerőteljesebben Selmecebányán indult meg a XVII. század második felében, ahol a fa megmunkálásához is jól értő német származású ügyes bányászok voltak ennek igazi művelői.

A XIX–XX. században azután már valósággal külön iparágga „fejlődött” a kegszerkészítés, ezen belül a betlehemgyártás is – sajnos, gyakran a tömeggyártással együttjáró giccses tucatszínvonalal. Nem egy, építészeti szempontból kiváló stílusú templomunk belsejét éktelenítik el ezek a díszítménynek szánt „alkotások”. Ugyanezt tapasztalhatjuk pl. híres, nagy búcsújáróhelyek vándorúrus standjain, de állandó kegszeráruboltokban is.

Az AMKA mozgalma

Szerencsére az elmúlt években egy ellentétes mozgalom is beindult. 1994-ben létre jött A Magyar Kézművességért Alapítvány (AMKA), amely céljaul tűzte ki: a természetes anyagokat felhasználó, egyedi nép- és iparművészeti termékeket előállító kézművesség hagyományainak felújítását, megőrzését, továbbvitelét, értékeinek bemutatását, a kihalófélben levő szakmák, mesterségek felkarolását.

Az AMKA a tevékenységi körébe vonta a betlehemkészítés valódi népművészeti és iparművészeti értékeinek gondozását is. Ebből a célból (együttműködő partnerszervezetekkel karöltve, mint amilyen az IPOSz) betlehemi jászol pályázatot ír ki évről évre. A beérkezett pályaművek válogatott, zsűrizett anya-

gából kiállítást rendez karácsony táján, adventtől január közepéig. Erre az idén immár a tizenkilencedik alkalommal kerül sor, december 13. és január 13. között, helyszíne pedig a Budai Várban, a Mátyás Templom szomszédságában, a Szent Háromság tér 6. szám alatti Magyarországi Háza lesz.

Egy megtekintésre ajánlott kiállítás

Csodálatosan ötletes, szép alkotások születtek eddig is, várhatóan születnek ezután is a betlehem-témában; megtekintésüket melegen ajánlhatjuk gyermekeknek is, felnőtteknek is. A betlehemi történet megjelenítése mellett a karácsonyi ünnepkörhöz tartozó egyéb szokások tárgyai és díszítőelemei is fellelhetők a kollekcióban.

Ami a tárgyak anyagát illeti, ezen a téren is hatalmas a változatosság és az ötletesség: kukoricacsuhé, különféle keményebb burkú termékek, mézeskalács, szalma, vessző, nemez, textília, papír, fa, kő, üveg és üveggyöngy, kerámia, viasz, tűzzománc, fém, csipke. Láttunk már betlehemet berendezve darázs-fészekben, mákgubóban, dió-, kókuszdió- és mogyoróhéjban, tojásbélben is. Kinek jutna eszébe betlehemet készíteni például filteres tea tasakjaiból? Pedig ilyen is volt már.

A betlehem motívumai

Amint az említett kiállítás is mutatja, a betlehemnek rengeteg változata lehetséges anyagát, méretét és berendezését tekintve. A legáltalánosabban annak a barlangistállónak valamilyen kicsinyített imitációja, amelyben a születés megtörtént, bár ismeretesebb életnagyságú betlehemek is.

A méret természetesen meghatározó abban a tekintetben, hogy állandónak tekinthető motívumai közül mi fér bele. Általában hordozható méretben készülnek, de vannak fix betlehemek is, például egyes templomokban az ún. betlehemi oltár.

A központi elem mindig a Kisded, aki a betlehemből ritkán hiányozhat, hiszen őrá szól az egész történet. Rendszerint jászolban, szalmán fekszik, vagy Mária karján, ölében ül, aki a második főalak.

Anya és gyermeke mellett gyakran, de nem mindig ott áll József, az ács, Jézus nevelőapja és így ők hárman már a Szent Családot alkotják.

További alakok lehetnek a subáskucsmás pásztorok, akik a mezőkről jöttek a barlangba, hogy imádják a csecsemő Jézust. Róluk csak Szent Lukács evangéliuma tesz említést.

Valahol a betlehem egyik felső pontjára erősítve ott van az *angyal* (kezében kis harsonával), aki hírül adta a pásztoroknak a Messiás megszületését, továbbá a híres fényes, hat- vagy nyolcágú *betlehemi csillag*, amely mutatta az utat nekik is, meg a keletről jött bölcseknek is és ott állt meg az istálló fölött.

A titokzatos „Háromkirályok”

Ezekről a titokzatos emberekről csak azt lehet biztonsággal állítani, hogy nem hárman voltak és királyok sem voltak. Az pedig végképpen a kitalálások közé tartozik, hogy Gáspár, Menyhért, Boldizsár volt a nevük. Sőt, a velük kapcsolatban kialakult legenda még azt is tudni véli, hogy az egyikük szerecsen volt, vagyis jó sötétbarna bőrszínű néger ember.

Ugyanis Szent Máté evangélista, aki Jézus születésének körülményeit a leg részletesebben írta le, csupán annyit írt, hogy „bölcsek jöttek napkeletről”. Amikor pedig Betlehembe értek, „bementek a házba”, ahol hódoltak a zsidók újszülött királya előtt és átadták ajándékaikat: aranyat, tömjént és mirhát.

Elemzők szerint ezeknek az ajándékoknak a száma és értéke alapján alakulhatott ki a legenda, hogy a titokzatos hódolók hárman voltak és királyok voltak. Szent Ireneus (†207) lioni püspök úgy magyarázta, hogy az aranyat Jézusnak, mint királynak hozták (az arany a hatalom jelképe volt az ókori szimbolikában). A tömjént mint Istennek, a mirhát pedig mint drága gyógyszert a keresztfán szenvedő embernek.

A Háromkirályok figurája elmaradhatatlan kelléke minden olyan betlehemnek, amelybe belefért. Ők maguk az Írás szerint ahogy jöttek, úgy el is tűntek: hazamentek. Hová? Elemzők szerint oda, ahol a tömjént és a mirhát terem. Vagyis a Jordan-folyótól keletre, a Holt-tenger keleti partvidékéig, de akár

a Mezopotámiáig terjedő hatalmas területre. Dúsgazdag nabateus arabok voltak vagy perzsa mágusok? Esetleg tudós babiloni csillagászok? Valamelyik hatalom titkos küldöttei? Ki tudja?

A születés barlangjának állatai

Mi azonban maradjunk a betlehemi istállóban, amelyben nem csak emberek, hanem állatok is körülvették a Kisdedet.

Mindenekelőtt birkákat láthatunk az ábrázolásokon, akik pásztorokkal együtt jöttek be a legelőkről. Olykor látni azt is, hogy az állattenyésztő népek szokása szerint az egyik pásztor arany és hasonló értékek híján a szegény pásztorok számára a legnagyobb értéket jelentő állatok közül egy bárányt nyújt át az Isten Bárányának, aki majd bő három évtized múlva a keresztfán elveszi a világ bűneit.

A legenda szerint Assisi Szent Ferenc első, greccioi betlehemében is voltak birkák, mert – szintén a legenda szerint – a Poveretto értett, sőt beszélt az állatok nyelvén. (Ezért is van az Állatok Világnapja október 4-én, a szent névünnepe.) Egy alkalommal az útszéli fákon üldögélő madaraknak prédikált Isten dicsőségéről. A madarak figyelmesen meghallgatták, majd a végén maguk is Istent dicsőítve nagy csiviteléssel elrepültek. A barlangbetlehemben celebrált karácsonyi éjféli misén pedig Ferenc testvér bárány módjára bégetett, amikor a Betlehem szót kimondta. S erre csoda történt: a felemelt ostyában a hívek a jászolban fekvő kis Jézust vélték látni. Ki tudja...

A szent számár és a bölcs ökör

További elmaradhatatlan betlehemi állatfigura a máskor kicsúfolt, komikus külsejű és hangú számár. A keresztény mitológiában azonban szinte a szent állat rangjára emelkedett, mivel abban a kiváltságban részesülhetett, hogy előbb Betlehembe jövet, majd az Egyiptomba menekülés során magát az Isten Fiát hordozhatta a hátán. A derék hosszúfűlű azután még egyszer felbukkan a Názáreti történetében: amikor halála előtt Jézus felmegy apostolaival Jeruzsálembe, hogy megünnepelje a Pészachot. A

városkapuhoz érve utasítására egy szármácsikót vezetnek hozzá. Jézus azután a békés kis kanca hátán ülve vonul be a városba, ahol az utca népe nagy ovációval, hozsannázva fogadja, hogy néhány nap múlva majd ugyanilyen hangerővel, de üvöltse a „Feszítsd meg”-et Pilátus felé.

A betlehemek berendezésének jellegzetes állata a Kisdrede nagy szemével szeretettel bámuló *ökör* is, amely az ókorban – a mai felfogással szöges ellentétben – a *bölcsesség szimbóluma volt* és állítólag lehelletével melegítette a kis csecsemőt a hideg istállóban. A szamarat viszont a korabeli zsidóság a pogányság jelképének tekintette.

Betlehemünk utolsó kelléke már csak egy apróság: a *szalma*. Ezzel illik bélelni a jászolt és esetleg felhínteni padlózatát, mert a *szalma is jelkép*. Aranyló színével, fényességével a Nap, a tisztaság, a fenség, a hely megszenteltségének és egyben a Szent Család otthona melegségének jelképe.

*

Az otthoni betlehemállítás régi, kedves hagyományának felújításával máris bárki megpróbálkozhat. Első alkalommal elég például egy nagyobbacska fél dióhéj, bele egy csipetnyi vatta, vagy egy kevés – kb. 1 cm hosszú darabkáira összeaprított – szalma. Továbbá egy papírból kivágott kisbaba-alak, amelyen színes írószínnel kirajzoljuk a Kisjézust és a dióbél-jászolba fektetjük. Nem baj, ha a rajz nem sikerül Munkácsy-színvonalúra; a naiv alkotás itt még hatásosabb, a gyerekeknek mindenképpen. *S meglátják, hogy a karácsonyfa alatt kedvesebben fog hatni ez az egyszerű, de saját kezű kis alkotás, mint bármely más villannyal működtetett, csillogó-villogó csilingelő-zenélő drága bolti csodaholmi.*

Jövőre már nagyobb is lehet tervezni és előbb hozzá lehet fogni. *Építőanyag*, úgymint egy-két kis bot, néhány vékony vessző, egy maréknyi kukorica-csuhé, pár szál szalma, fakéreg, toboz stb. mindig akad – csak szándék legyen! Ötletet pedig lehet meríteni százat is az AMKA jászol-kiállításán.

Sok sikert – és kellemes karácsonyt kívánunk!

Király Pál

Külső borítóoldalaink képei

Címképünk Selmecbányán készült az egykori ősi Akadémia alapításának 250. évfordulója tiszteletére rendezett emlékünnepeken a Városháza melletti kis téren. A képen látható, korhű öltözékű szereplők azt a történelmi jelentőségűnek bizonyult mozzanatot elevenítették fel, amikor Herberstein báró, a bécsi udvari kamara elnöke 1762. október 22-én előterjesztette Mária Terézia királynőnek a Bányászati Akadémia, az Academia Montanistica létrehozására irányuló javaslatát.

A fényképet Nagy László úr, az „Erdészeti Lapok” főszerkesztője *bocsátotta rendelkezésünkre*, amiért ezen a helyen is *köszönetet mondunk*.

Az emlékünnepekről és egyéb eseményekről szóló tudósításunk „Selmeci évfordulók – selmeci ünnepek” címmel lapunk 10-12. oldalán olvashatók.

*

Hátsó borítóoldalunk képei a 18-20. oldalon található „A karácsonyi betlehem” című írásunkhoz kapcsolódó illusztrációk. A Magyar Kézművészeti Alapítvány (AMKA) által kiadott „Betlehemi képeskönyv – 2011” című kötetből vettük át őket az AMKA szíves hozzájárulásával, amiért *Gergely Imre* úrnak, az Alapítvány titkárnak e helyen is ismételt *köszönetet mondunk*.

A gyönyörű színes képes album fényképeit Nagy Balázs készítette. A borítóoldalon látható betlehemek alkotói (felülről lefelé haladó sorrendben) a következők: *Gelencsér Julianna* csuhéműves mester, *Nemes Ferenc* faragó népi iparművész és *Deák Ildikó* tanárnő.

K. P.

ERDÉSZETI ÉS FAIPARI HÍRADÓ

XXII. évfolyam 4. szám.

Kiadja:

az Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete,
1146 Budapest, Thököly út 58-60.
Tel.: 331-4369; Fax: 331-9455
E-mail: efdsz@mailbox.hu

A Szerkesztőbizottság elnöke:

Dr. Halmágyi János elnök.

A szerkesztésben közreműködik:
Dr. Király Pál.

Nyomda:

CERBERUS Nyomdaipari Könyv- és Lapkiadó Kft.
1066 Budapest, Lovag u. 14.
Tel.: (06) 1-331-3042
E-mail: grafika@cerbi.hu
Felelős vezető:

Schmidt Gábor ügyvezető igazgató

A lap átlagosan negyedévenként jelenik meg.

Hírlapárusi forgalomba nem kerül, terjeszti az EFDSz.

Új helyre költöztünk!

Szakszervezetünk központi Titkársága a budapesti Jókai téri helyiségeiből (a volt MEDOSz Szállóból) elköltözött és december 1. óta a 1146 Budapest, XIV. ker., Thököly út 58-60. szám alatti épület II. emelet 220-222. számú helyiségeiben működik tovább. Elérhetőségünk egyéb adatai – telefon, fax, e-mail – változatlanok.

Titkárságunk új helye az un. OKISz székházban van. Tömegközlekedési eszközzel egyszerű módon: a Keleti pályaudvar – Baross tér irányából a 7-es és a 73-as számú két autóbuszokkal lehet megközelíteni. Ebből az irányból jövet a buszról a Dózsa György úti kereszteződés után első megállóban, vagyis a *Cházár András utcai megállónál* kell leszállni. A megállóval áttellenben, közvetlenül a sarkon álló templom mellett van az OKISz székház. A földszinti portaszolgálat készséggel ad további felvilágosítást az épületen belüli közlekedésről.

	ÁPRILIS	MÁJUS	JÚNIUS
1	Hétfő	Húsvét, Hugó	Szerda
2	Kedd	Áron	Munka ünnepe, Fülöp, Jakab
3	Szerda	Buda, Richárd	Csütörtök
4	Csütörtök	Izidor	Szigmond
5	Péntek	Vince	Péntek
6	Szombat	Vilmos, Borka	Tímea, Irma
7	Vasárnap	Herman	Mónika, Flórián
8	Hétfő	Dénes	Györgyi
9	Kedd	Erhard	Ivett, Frida
10	Szerda	Zsolt	Kedd
11	Csütörtök	Leó, Szaniszló	Szerda
12	Péntek	Gyula	Csütörtök
13	Szombat	Ida	Gergely
14	Vasárnap	Tibor	Ármin, Pálma
15	Hétfő	Anasztázia, Tas	Szombat
16	Kedd	Csongor	Ferenc
17	Szerda	Rudolf	Pongrácz
18	Csütörtök	Andrea, Ilma	Szombat
19	Péntek	Emma	Hétfő
20	Szombat	Tivadar	Szervác, Imola
21	Vasárnap	Konrád	Bonifác
22	Hétfő	Csilla, Noémi	Szerda
23	Kedd	Béla	Zsófia, Szonja
24	Szerda	György	Mózes, Botond
25	Csütörtök	Márk	Péntek
26	Péntek	Ervin	Paszka
27	Szombat	Zita, Mariann	Erik, Alexandra
28	Vasárnap	Valéria	Vasárnap
29	Hétfő	Péter	Pünkösdi, Ivó, Milán
30	Kedd	Katalin, Kitti	Pünkösdi, Bernát, Felícia
31			Kedd
			Konstantin
			Szerda
			Júlia, Rita
			Csütörtök
			Dezső
			Péntek
			Eszter, Eliza
			Szombat
			Orbán
			Vasárnap
			Fülöp, Evelin
			Hétfő
			Hella
			Csütörtök
			Emil, Csanád
			Szerda
			Magdolna
			Csütörtök
			Janka, Zsanett
			Péntek
			Angéla, Petronella

Erdészeti és Faipari Dolgozók Szakszervezete.

	OKTÓBER	NOVEMBER	DECEMBER
1	Kedd	Malvin	Péntek
2	Szerda	Petra	Mindenszentek, Marianna
3	Csütörtök	Helga	Szombat
4	Péntek	Ferenc	Halottak Napja, Achilles
5	Szombat	Aurél	Vasárnap
6	Vasárnap	Brúnó, Renáta	Győző
7	Hétfő	Amália	Hétfő
8	Kedd	Koppány	Károly
9	Szerda	Dénes	Imre
10	Csütörtök	Gedeon	Kedd
11	Péntek	Brigitta, Gitta	Szerda
12	Szombat	Miksa	Lénárd
13	Vasárnap	Kálmán, Ede	Csütörtök
14	Hétfő	Helén	Rezső
15	Kedd	Teréz	Péntek
16	Szerda	Gál	Zsombor
17	Csütörtök	Hedvig	Szombat
18	Péntek	Lukács	Vasárnap
19	Szombat	Nándor	Réka
20	Vasárnap	Vendel	Márton
21	Hétfő	Orsolya	Jónás, Renátó
22	Kedd	Előd	Szerda
23	Szerda	Nemzeti ünnep, Gyöngyi	Szilvia
24	Csütörtök	Salamon	Alíz
25	Péntek	Blanka, Bianka	Albert, Lipót
26	Szombat	Dömötör	Szombat
27	Vasárnap	Szabina	Ódon
28	Hétfő	Simon, Szimonetta	Hortenzia, Gergő
29	Kedd	Nárcisz	Jenő
30	Szerda	Alfonz	Erzsébet, Zsóka
31	Csütörtök	Farkas	Szerda
			Csütörtök
			Olivér
			Péntek
			Cecília
			Szerda
			Kelemen, Klementina
			Emma
			Hétfő
			Katalin, Katinka
			Kedd
			Virág
			Szerda
			Virgil
			Stefánia
			Péntek
			Taksony
			Szombat
			András, Andor
			Hétfő
			Kedd
			Szilveszter

